

6 VELIKI INTERVJU
TONI DRAGAR, ŽUPAN
OBČINE DOMŽALE

8 TEMA MESECA
SVETLI TRENUTKI
LETA 2020

40 ŠPORT
DOLFE IN ALEŠ ŠMID,
NOGOMETNA ZANESENJAKA

**OBČINA
DOMŽALE**

prostor zadovoljnih ljudi

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

24. DECEMBER 2020 | LETNIK LX | ŠTEVILKA 12 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: I. D.

Testiranje nujno že ob lažjih simptomih

Eden izmed razlogov, da se virus še vedno širi, je tudi ta, da smo premalo pozorni na začetne znake bolezni, ki se lahko kažejo zelo različno.

Šele, ko se bolezen razvije in so simptomi že hujši, se ljudje obrnejo na osebnega zdravnika in nato opravijo testiranje. To opažajo tudi v ZD Domžale, saj imajo po besedah direktorice mag. Renate Rajapakse, dr. med. spec., v zadnjem obdobju manjše število testiranj. »Še enkrat apeliram na vse, da že ob blažjih znakih bolezni, kot so glavobol, utrujenost, kihanje, kašelj ... pokličejo osebnega zdravnika ali zdravnika na urgenco, ki bo iz razgovora s pacientom lahko razbral prave simptome in ga napotil na testiranje. V obdobju, ko čakajo na test, pa naj ostanejo doma. Prej ko dobimo diagnozo, mnogo lažje ukrepamo.« poudarja mag. Rajapakse in dodaja, da je v Domžalah tako velik delež pozitivnih prav zato, ker ljudje čakajo do zadnjega trenutka. **> 2**

Novo leto, novi izzivi

Za nami je leto, ki nas je velikokrat postavilo na preizkušnjo, a smo vedno znova zbrali vse moči in se uspeli pobrati. Iti naprej.

Vsakomur to ne uspe in če vam je, si lahko iskreno čestitate, uspeli ste si priboriti vstopnico za nove izzive, ki jih prinaša novo leto 2021. Želimo si, da vam ta dragocena ne bi bila pretežko breme, ampak popotnica za prijetne dogodke, izkušnje in toplino v srcu, ki vas bo grela vse leto.

Tako kot sreča vedno lahko najde pot do tistih, ki so ji pripravljene na široko odprta vrata, pa tudi kultura vedno najde pot do ljudi.

Res je, da so morali biti kulturniki, kulturni delavci v minulemu letu na moč iznajdljivi, da so vstopali v naše domove, veliko se jih je preselilo na splet. Res pa je tudi, da ne glede na vse prepovedi in ukrepe, kultura ne bo izumrla. Kultura bo vedno ostajala in bogatila naša življenja. Mi pa se je bomo spominjali z veliko navdiha. Tako kot se bomo spominjali enega od velikih ne le domžalske, ampak slovenske kulture, pianista Acija Bertoncija, ki bo odslej v pozitivnem kul-

turni opomin vsem generacijam v obliki spominskega obeležja bogatila našega kulturnega doma. Kulturniku Acijevega kova je zagotovo pravo mesto na pročelju hramu kulture naše občine.

Za konec pa poziv ... če si želimo, da bi kulturniki kmalu imeli ponovno možnost ustvarjanja in svoje stvaritve deliti z vsemi ljudmi, pa si želimo tudi, da bi vsi vi, naši cenjeni bralci, imeli priložnost se ponovno veseliti jutrišnjega dne. Brezskrbno, z mirom v srcu in mi-

slih ter srečo v krogu tistih, ki jih želite imeti ob sebi. Vsakemu izmed vas želimo, da bi vse to doživel in živel, zato naj besede srečno novo leto ne bodo le besede, ki jih izrečemo mimogrede, ampak nekaj, kar vam zaželimo iskreno in s pozitivnim pogledom v prihodnost. Ustvarjalci Slamnika pa obljubimo, da bomo tudi v prihodnje poleg obveščanja o aktualnih zadevah v našem mestu skrbeli predvsem za prenašanje pozitivnih informacij in dogodkov v vaše domove.

OBRAZI DOMŽAL

Ana Brence, sirarka s kmetije Pustotnik

Vedno prijazna, nasmejana, pogosto tudi oblečena kraju in delu primerno, v tradicionalna volnena oblačila in pokrivalo. Prihaja s kmetije Pustotnik v Gorenji vasi, kjer se ukvarja s predelavo mleka in prodajo mlečnih izdelkov. Tja se je pravzaprav pramožila. Z veseljem pomaga pri mnogih opravilih, povezanih s pridelavo njihovih lastnih izdelkov, in se izpopolnjuje na področju pridelave sirov. V pogovoru pa nam je zaupala, zakaj je kozje mleko še posebej zdravo in za koga. **> 19**

STAREJŠI

Dom upokojencev Domžale in covid-19

Domovi za starejše so v drugem valu epidemije eno večjih žarišč novega koronavirusa v Sloveniji. Virus je vdrl tudi v oba domžalska doma starostnikov – Dom upokojencev Domžale in MGC Bistrica. O stanju, ukrepih in aktivnostih v zvezi s preprečevanjem širjenja okužb s covidom-19 in oskrbo obolelih v Domu upokojencev Domžale smo se pogovarjali z direktorico mag. Natašo Zalokar, z nami pa so svoje misli delili tudi nekateri stanovalci, ki so preboleli okužbo s covidom-19. **> 20**

ŠPORT

Eva Pogačar, odbojkarica

Čprav je v zadnjem času zelo popularno geslo naše občine Domžale – prostor zadovoljnih ljudi, se najbrž večina še dobro spomni, kako smo z velikim navdušenjem opisovali Domžale kot mesto (občina) mladih in športa. Med nami namreč živi veliko mladih in odličnih športnikov, ki v posameznih kategorijah in športih segajo po zvezdah. Ena tovrstnih odličnih športnic je odbojkarica Eva Pogačar iz Srednjih Jarš, ki spada med najboljše odbojkarice v Sloveniji. **> 39**

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v četrtek, 28. januarja 2021.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, 14. januarja 2021, do 12. ure.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@gmail.com

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

čepprav je letošnje leto zaznamovala epidemija, ki se bo očitno raztegnila tudi v prihodnje leto in čeprav je precejšen del Slamnika zaznamovan z aktualnimi razmerami – med drugim smo se pogovarjali tudi s prebivalci Doma upokojen- cev Domžale, ki so prebo- leli okužbo s covidom-19 –, vas želimo ob koncu leta nagovoriti predvsem s pozitivnimi zgodbami. Zato smo za vas v zadnji letošnji Temi meseca izbrali svetle trenutke, ki so zaznamo- vali odhajajoče leto, in z veseljem ugotovili, da tudi teh v Domžalah ni bilo malo. V Velikem intervjuju je tradicionalno ob koncu leta naš sogovornik žu- pan občine Domžale Toni Dragar. V pogovoru z njim smo se sprehodili skozi leto, ki se izteka, in pogledali v prihodnost. Župana veseli, da imamo v Domžalah dobro vzpostavljeno sistem zaščite in reševanja, kar se je ponovno pokazalo tako v času epidemije kot tudi ob hudih posledicah močnega neurja med poletjem.

Letos mineva 110 let od zaključka gradnje in slovesnega odprtja Društvenega doma Domžale, ene najlepših domžalskih stavb, v kateri danes domujeta Kulturni dom Franca Bernika Domžale in Glasbena šola Domžale. Z letošnjim letom pa je stavba obogatena še z novo umetniško pridobitvijo našega kraja, spominskim obeležjem Aciju Bertonciju, slovenskemu pianistu. Mo- zaik krasi tudi decembrsko naslovnico Slamnika.

V kulturno obarvano preteklost smo se zazrli tudi s pregledom tradicionalnih novoletnih koncertov Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik. Pod vplivom aktualnih zdravstvenih razmer pa se spreminja tudi ponudba kulturnega pro- grama – tako so v Mestnem kinu Domžale v času nje- govega zaprtja izvedli celo vrsto spletnih akcij, od Noči evropskega filma in spletnih projekcij do pogovorov za šolske otroke, zdaj pa snuje- jo še nekaj bolj privlačnega – svojo lastno platformo videa na zahtevo. V kino boste tako kmalu lahko dostopali kar z domačega kavča.

V športnem intervjuju je bila naša gostja komaj 20-letna Eva Pogačar, kape- tanka Odbojcarskega kluba Calcit, ki spada med najbolj- še odbojkarice v Sloveniji. Ob letošnjem praznovanju 100-letnice domžalskega nogometa pa smo prisluhnili tudi Dolgetu in Alešu Šmidu, očetu in sinu, domžalskima nogometnima zanesenja- koma.

Želim vam vse dobro v letu 2021!

Špela Trškan,
odgovorna urednica

ZA PRAZNIKE OMOGOČENI OBISKI NAJBЛИŽJIH, NIKAKOR NE MNOŽIČNA PRAZNOVANJA

Drugi val epidemije covid-19 je še vedno med nami, število novih vsakodnevnih okužb pa kaže na to, da se epidemija ne umirja, saj številke padajo prepočasi.

Miha Ulčar

Kot smo poudarili že v prej- šnji številki Slamnika, je eden izmed razlogov, da se virus širi naokoli, tudi ta, da smo ljudje premalo pozorni na začetne znake bolezni, ki se lahko kažejo zelo različno. Ljudje pa se na zdravnika obrnejo šele, ko se bolezen razvije in se pokažejo hujši simptomi. V obdobju blagih sim- ptomov ljudje širijo virus naoko- li, namesto da bi se odzvali takoj, opravili testiranje in doma počaka- li na rezultate. Zato velja opomniti, da ne čakajte, ampak se že ob blaž- jih oblikah simptomov pojdite takoj testirati. Le na ta način bomo uspeli zaustaviti širjenje virusa.

Omogočeni obiski najbližjih, ne pa množična praznovanja

Zaradi epidemije bodo letošnji bo- žično-novoletni prazniki drugačni, kot smo jih bili vajeni v preteklih letih. Lahko rečemo, da bodo pra- zniki res družinski, saj bomo tako – kot že zadnja dva meseca – bolj ali manj omejeni na svoj dom. Vla- da je sicer v preteklih dneh spreje- la načrt ukrepov, ki bo zaradi ome- jitev, povezanih s preprečevanjem širjenja okužbe z novim koronavi- rusom, veljal v času prihajajočih praznikov.

- 24. in 25. decembra ter v prime- ru stabilne epidemiološke situaci- je tudi 31. decembra in 1. januar- ja 2021 bo veljala možnost stika z osebami iz največ dveh gospodinj- stev, maksimalno šest odraslih oseb na zasebnih površinah. Otro- ci do 15. leta so iz omejitve izvzeti.
- 24. decembra od 12. ure do 25. de- cembra do 20. ure ter 31. decem- bra od 12. ure do 1. januarja 2021 do 20. ure za obiske pod pogoji iz prejšnje alineje ne bodo veljale omejitve gibanja med občinami in regijami.

Tako bodo v tem času omogoče- ni obiski pri najbližjih, nikakor pa ne množična praznovanja. Vlada je ob tem znova pozvala vse, naj na minimum zmanjšajo stike že v dneh pred božičem in v tednu po novem letu. Vsem, ki se bodo v času pra- znikov družili s člani drugih gospo- dinjstev, pa svetujejo, da se po sti-

kih oziroma obiskih samoizolirajo. Vse druge omejitve gibanja ostane- jo v veljavi – od druženja do prepo- vedi zbiranja na javnih površinah, tudi na silvestrovo, velja prepoved gibanja v nočnem času in prepoved prodaje in uporabe pirotehnike ter prirejanja ognjemetov.

Pojavila se je nova grožnja

Letošnje leto je bilo zaradi epide- mije drugačno kot pretekla leta. Prav zaradi tega vsi upe, da uspe- mo pregnati virus, polagamo v pri- hajajoče leto 2021. Žal nas je pred dnevi presenetila novica o sevu novega koronavirusa, ki se je pojavil v Veliki Britaniji. Ta sev naj bi bil za kar 70 odstotkov bolj nalezljiv. Na srečo pa po do zdaj znanih podat- kih strokovnjaki menijo, da ni smr- tonosnejši, prav tako naj ne bi bil odporen na cepiva, ki so trenutno že v uporabi ali razvoju. Je pa pojav novega seva koronavirusa po za- dnjih informacijah nova grožnja, ki se širi izredno hitro in obsežno. Vsakovrstna mobilnost in srečeva- nja omogočajo širjenje tega seva in lahko prinesejo novo eksplozijo okužb ter hud tretji val epidemije. Zato je res pomembno med prazni- ki omejiti druženje samo na ožjo družino, če želimo zaščititi naše starše in stare starše.

Izgovorov ne sme biti

Širjenju virusa botruje tudi pre- majhna pozornost na začetne znake bolezni. Vendar se je pomembno testirati že ob blažjih oblikah simpto- mov. Če nekdo reče, da ga je samo bolela glava, da se slabo počuti, ima prehlad ..., to ne sme biti izgovor, da se ne gre testirati. Na takšne izgovore se v tem času ne moremo zanaša- ti, saj je ta virus zelo nalezljiv, njego- vi simptomi pa se kažejo zelo različ- no. Najbolje je narediti test že v ob- dobju blagih simptomov in se pre- pričati, ali res ni nič. Tudi samo tes- tiranje ni nič posebnega ali celo groznega, da bi človeka odvrnilo. Je sicer malo neprijetno, drugače pa nič takšnega, zaradi česar se ne bi šel testirati.

Simptomi virusa se kažejo skoz tri glavne oblike

»V našem zdravstvenem domu se čez vikend srečujemo s pacienti, ki so bili že teden dni bolni, pa niso ja- vili osebnemu zdravniku oziroma se šli testirati. Sami pri sebi so si rekli, da je gotovo kaj drugega. Prav za- radi tega si res želimo, da vsak vsaj malo pomisli na to, da je mogoče okužen, če ima že blažje simptome. Simptomi virusa se kažejo skoz tri glavne oblike. Pri nekaterih paci- entih se kažejo kot prehladni zna- ki dihalnega sistema (boleče grlo,

kašelj, izcedek iz nosa), pri drugih se kaže v obliki glavobola in bole- čin v mišicah, zaradi česar ne more- jo nič, pri tretjih pa se pojavlja dri- ska ali bruhanje. Pri vseh oblikah ni nujno prisotna vročina. Skratka, pri vsakem pacientu se simptomi la- hko kažejo drugače, tudi v isti druž- ni. Zelo tipičen primer okužbe z vi- rusom je izguba vonja in okusa, kar pa se zgodi šele po petih dnevih. Se pravi, da je takrat že prepozno, saj si že nekaj časa bolan in si širil virus naprej. Takoj ob naštetih simptomih je portebno testiranje in ne čakati do konca, saj se virus zaradi čaka- nja nikakor ne more ustaviti,« pou- darja mag. Rajapakse.

Marsikdo ne ve, kjer se je okužil

Prav tako v zdravstvenem domu opažajo, da ljudje nimajo informacij, kje naj bi se okužili z virusom. Marsikdo reče, da ni bil nikjer. Prav zaradi tega ni nobene garancije. Možno je, da nekje zbolih in da niti sam ne veš kje. Najbolj pomembno je, da preprečimo širjenje virusa. Se pravi, da posameznik čim prej pre- pozna znake in da gre takoj na tes- tiranje. V tujini je tudi tako, da če je zbolel en družinski član, doma ostanejo tudi ostali družinski čla- ni. Največ, kar lahko naredimo, da preprečimo širjenje virusa, je, da se gremo testirati in ostanemo doma, dokler ne dobimo rezultatov testi- ranja.

Rezultati testiranja so znani prej kot v štirindvajsetih urah

V Zdravstvenem domu Domžale vsem, ki pokličejo, čim prej omogo- čijo testiranje, saj poskušajo na ta način zamejiti širjenje virusa. Tudi rezultate testiranja ljudje prejmejo hitro. Po besedah mag. Rajapakse so rezultati znani prej kot v štiriin- dvajsetih urah: »V primeru, da paci- ent opravi test dopoldan, dobi rezul- tat načeloma že pozno zvečer ali pono- či prek SMS sporočila na mobilni telefon. Pred kratkem so vzpostavili državni sistem za sporočanje izvi- dov. Pacient po prejemu SMS-ja vne- se številko zdravstvene kartice, nato pa prejme izvid.«

Začelo se je množično testiranje, kmalu na voljo tudi cepivo

Po besedah mag. Rajapakse v zdra- vstvenem domu zaposlene testira- jo s hitrimi testi, prav tako so na dr- žavnem nivoju začeli z množičnim hitrim testiranjem po različnih me- stih. Kar se tiče cepiva, o katerem je že veliko govora, se zaenkrat še ne ve, kdaj naj bi prišlo v našo dr- žavo. Bodo pa cepljenje proti covi- du-19 izvajali tudi v domžalskem

zdravstvenem domu. Cepljenja se bodo najprej izvajala po priorite- ti, se pravi najprej najbolj ranljive skupine, kot so starostniki v domo- vih za ostarele, kronični bolniki in starejši, šele nato pa ostali. Mag. Rajapakse pravi, da priporoča čim več osebam, da se cepijo.

Praznični čas prežimo v čim ožjem socialnem mehurčku, omejimo se na družino in najbližje

Ker so pred vrati prazniki, si seveda vsi želimo, da bi se srečali s svoji- mi sorodniki. Vlada je sicer omejila ukrepe za tisti čas, vendar je kljub temu treba biti previden. Mag. Ra- japaksa predlaga, da, preden se od- pravite na obisk, preverite, da ste sami zdravi in da tudi tja, kamor greste na obisk, nima nihče zna- kov te bolezni. Če niste prepričani o svojem zdravju, potem se raje izogi- bajte obiskom. Namesto tega lahko prakticirate druženje prek spletnih video aplikacij. Tudi na ta način se lahko družite v teh težkih časih.

K obvladovanju širjenja virusa pripomore tudi aplikacija #Ostani Zdrav

Mag. Rajapakse priporoča tudi uporabo mobilne aplikacije #Osta- ni Zdrav. Gre za pripomoček, ki vam sporoči, če ste bili v stiku z okuže- no osebo. Z njeno uporabo in upo- števanjem priporočil vsak izmed nas pripomore k obvladovanju šir-jenja virusa ter varovanju zdrav- ja nas samih, naših bližnjih in ce- lotne družbe. Z uporabo mobilne aplikacije ravnamo odgovorno do sebe in ostalih, hkrati pa pomaga- mo pri obvladovanju širjenja okužb z novim koronavirusom. Aplikacija bo močno olajšala obveščanje ti- stih posameznikov, ki so bili v za- dnjih 14 dnevih v stiku z okuženo osebo. Z epidemiološkimi poizvedo- vanjem namreč ni mogoče identifi- cirati, prepoznati vseh stikov, deni- mo vseh sopotnikov v javnem pre- vozu ali vseh obiskovalcev, ki bi se v gostinskem lokalu nahajali isto- časno kot nekdo, ki je okužen z vi- rusom. Čeprav je uporaba aplikaci- je #Ostani Zdrav prostovoljna in brezplačna, pa se zanjo vseeno ni odločilo večje število ljudi. Mag. Rajapakse pravi, da ob uporabi te aplikacije ne bi smelo biti razno- raznih dilem, kot jih imajo neka- teri, ki zaradi tega zavračajo nje- no uporabo. Po drugi strani pa ni- koli ne razmišljamo in nismo v di- lemi, za dajanje osebnih in drugih podatkov, kadar se prijavljamo na družabna omrežja ali uporabljamo različne aplikacije.

Bodimo odgovorni, ostanimo zdravi, zaščitimo sebe in druge. □

Čarobni december v Domžalah

Tradicionalne decembrske dogodke je letos Občina Domžale preselila na splet in odziv je bil nad pričakovanji. V prihodnjih dneh pa prihajata še dva dogodka – najprej obisk Božička na spletu, sledi mu še Čarobno mesto s kavča.

Občina Domžale, Služba za turizem
Foto: Karin Božič Zupančič

Občina Domžale vsako leto organizira obisk vseh treh dobrih mož za otroke, več koncertov in na koncu še silvestrovanje. Lani smo odprli Čarobno mesto in ker je bil odziv tako dober, smo želeli v sodelovanju z Blunoutom dogodke ponoviti. Žal letos to ni mogoče, vendar smo prepričani, da bo naslednji december že tak, kot smo ga vajeni. Kljub vsemu pa smo želeli za naše občane pripraviti praznično dogajanje in ravno zaradi tega smo se lotili organizacije dogodkov prek spleta.

Zgodilo se bo nekaj lepega

Prvi tradicionalni dogodek v Čarobnem decembru je prižig lučk. Letos smo ga izpeljali pod sloganom Zgodilo se bo nekaj lepega, saj smo želeli občane spomniti, da čeprav nam je epidemija mnogo odvzela, obstajajo razlogi za veselje. Na posnetku je zbrane najprej pozdravila Vera Vojska, ki je v letošnjem letu postala prva častna občanka Občine Domžale, nato pa je sledil nagovor župana Tonija Dragarja. Dogodek je povezovala Ajda Sokler, pri organizaciji pa je sodeloval portal Domžalec.si. Posnetek, ki prikazuje prižig lučk in nato tudi 'sprehod skozi čarobne Domžale', si še vedno lahko ogledate na spletu.

Miklavžev večer

Že vrsto let v domžalski Športni dvorani poteka Miklavžev večer, ki ga organizirata Občina Domžale in Kulturno društvo Miran Jarc - Škocjan. Dogodek, ki ga obišče okoli tisoč ljudi, je najbolj znan po odlični predstavi, otroci pa se vedno razveselijo tudi majhne pozornosti, ki jim jo podari sveti Miklavž. Letos je Miklavž pisal pismo županu Toniju Dragarju, da zaradi trenutnih ukrepov v

Prižgale so se praznične luči.

dvorano žal ne bo uspel priti, zato pa bo otroke obiskal kar prek spleta. Na portalu Domžalec.si so predvajali predstavo na Miklavžev dan in dva večera prej. Občina Domžale je tudi v letošnjem letu poskrbela za majhno pozornost – preko Rdečega križa in Karitasa je namreč razdelila darila za otroke iz socialno ogroženih družin.

Obisk Božička

V četrtek, 24. decembra, in v petek, 25. decembra, za otroke pripravljamo virtualni dogodek Pika išče Božička. V sodelovanju z Zavodom Enostavno prijatelji smo pripravili predstavo, kjer bomo skupaj poiskali Božička. Predstavo si lahko ogledate na portalu Domžalec.si ob 17. uri na predbožični in božični večer ter odkrijete, če je Pika uspelo najti Božička. Morda uganete, kdo iz Domžal ji ga pomaga iskati?

Čarobno mesto s kavča

V sredo, 30. decembra, ob 20. uri Občina Domžale v sodelovanju z Blunoutom in portalom Domžalec.si organizira Čarobno mesto s kav-

Dogodek Zgodilo se bo nekaj lepega

se na domačem kavču udobno namestimo. Čaka nas vrhunski glasbeni večer.

Godba Domžale

Vsako leto na državni praznik samostojnosti in enotnosti Godba Domžale in Občina Domžale organizira

ta koncert v Športni dvorani Domžale. Ker godbeniki že tako močno pogrešajo igranje in svoje zvesto občinstvo, so za nas pripravili koncert prek spleta – spremljali jih bomo 26., 27., 28. in 29. decembra ob 19. uri na youtube in facebook strani Godbe Domžale ter portalu Domžalec.si. □

Virtualno odprtje razstave v Menačenkovi domačiji

Predpraznično kratko odprtje muzejev in galerij, ki je bilo omogočeno ob rahljanju zdravstvenih ukrepov, smo izkoristili za odprtje fotografске razstave vizualne umetnice Arven Šakti Kralj Szomi. V sodelovanju s spletnim portalom Domžalec.si smo 21. decembra objavili kratko virtualno odprtje razstave z avtorico razstave, pogovor pa sta z glasbo popestrili hčerki Kika in Zsuzsika Szomi Kralj. Razstava je bila na ogled za posamezne obiskovalce tudi 'v živo' od 22. do 29. decembra. Dogodek je bil za ta čas pravi kulturni praznik, ki smo ga z veseljem izpeljali. Ko bo zdravstvena situacija spet odprla galerijska vrata, vas bomo povabili na ponovni ogled. Do takrat pa vabljeni na ogled posnetka na spletni strani Kulturnega doma Franca Bernika, FB strani Menačenkova domačija in spletnem portalu Domžalec.si.

K. R. K.

FOTO: MIRO PIVAR

Arven Šakti Kralj Szomi: V deželi ogledal

PIKA IŠČE BOŽIČKA

ČETRTEK • 24. DECEMBER 2020 ob 17.00 uri
PETEK • 25. DECEMBER 2020 ob 17.00 uri

VIRTUALNI
OBISK BOŽIČKA

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

VLADO KRESLIN

SREDA • 30. DECEMBER 2020
ob 20.00 uri

KONCERT NA SPLETU
[blunout]

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

IZ URADA ŽUPANA

Decembrske luči

Ko se v centru Domžal peljem pod prazničnimi lučmi, me prav prijetno pogreje pri srcu. Luči dajejo mestu praznični pridih in nas pomirjajo. Simbolično predstavljajo upanje. Zdi se mi, da bi se ponavljal, če bi ponovno pisal o tem, kako moramo prebroditi ta čas, kako bo iz nas naredil še boljše ljudi in kako je na koncu koncev vse za nekaj dobro. Naj za trenutek pozabimo na prav vse, z mislimi pogledimo skozi vse leto in mu recimo: hvala. Sam sem v tem letu hvaležen za vse dobre ljudi, med njimi sem videl ogromno dobrote, solidarnosti, pozitivne in to me navdaja z upanjem o boljšem jutri. Videl sem ogromno dobro izpeljanih projektov, veseli sem za vse pomembne večje investicije, ki smo jih uspeli izpeljati in tiste drobne majhne, ki jih morda skoraj nihče ni opazil. Videl sem zaposlene v službah, ki dihaajo za nas, za našo varnost. Skrbijo za naše zdravje in se ne sprašujejo, zakaj. Videl sem nasmejane otroke na naših igralih širom Domžal, ki so svojim staršem risali nasmeh na obraze. Starostnike, ki so hvaležno sprejemali drobne pozornosti drugih ljudi, sosede, ki so brez vprašanja priskočili na pomoč pri popravilu strehe, naše 'mladince', ki so poskrbeli za ranljive skupine. Videl sem življenje. Na drugi strani pa sem opazil tudi skrb, žalost, bolezen in obup. Sprejemal sem kritike in obtožbe, na račun sebe in našega dela. Večinoma zaradi nepoznavanja, neupravičeno. Vedno se trudimo, da v naši občini poskrbimo za dobrobit vseh tam, kjer lahko. Zelo pomembno je zavedanje, da vsa področja niso v naši domeni, da službe, ki izvajajo določene dejavnosti, niso v naših rokah in nanje nimamo in ne smemo imeti vpliva. Ravno pred zaključkom letošnjega leta smo dobili ogromno pobud, da bi denar za ognjemet lahko namenili otrokom. Dvignilo se je ogromno prahu. Epilog zgodbe – če bi denar res namenili vsem našim otrokom, kot je bilo zapisano v pobudah, bi vsak izmed njih dobil le nekaj drobiža, niti ne obstaja zakonska podlaga, ki bi to dovoljevala. Na nekaterih področjih žal ne moremo pomagati, ne dovolite pa, da vam ne bi pomagali tam, kjer imate vso pravico do naše pomoči.

Želim si, da bi v prihajajočem letu imel moč, da bi razumeli druge, da bi dobro razmislili, preden bi besede spregovorile in imeli še naprej tako topla srca za brezpogojno pomoč drugim. Na tem mestu pa hvala vsem občanom in občankam, zavodom, društvom, organizacijam, podjetjem in posameznikom za lepe misli in iskrene želje.

Naj res bo srečno, to novo leto!

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Odprt je nov most, ki povezuje Vir in Jarše

Gradnja novega mostu za pešce in kolesarje, ki povezuje Vir in Jarše, je zaključena, tako da je nov most že predan v uporabo.

Z gradnjo mostu, ki meri v dolžino dobrih 34 metrov in je širok štiri metre, smo začeli v poletnih mesecih. V okviru investicije smo uredili in očistili tudi okolico – brežino in zelenico ter postavili klopi. Naveza na most ima tlakovano površino. Orodja za rekreacijo pa smo prilago-

dili terenu. Prehod mostu bo omogočen samo intervencijskim vozilom, kadar bo to potrebno. Ograja mostu ima vdeleno razsvetlavo, ki razsvetljuje obe zunanji strani mostu. Dela je izvajalo podjetje RGP, d. o. o. Občina Domžale s tovrstno infrastrukturo krepi povezavo med obema bregovima Kamniške Bistrice, kjer poteka priljubljena zelena rekreacijska pot.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: ALENKA KLINAR

Zgrajen podhod pod glavno cesto na Krtini

Zaradi povečanja števila pohodnikov, sprehajalcev in kolesarjev ob potoku Radomlja smo se na Občini Domžale odločili, da pohitimo z izgradnjo podhoda pod regionalno cesto Krtina–Moravče.

Gradbeno podjetje GP Hribar, d. o. o., je zgradilo podhod, obložili so ga z velikimi skalami ter vse skupaj zabetonirali. Podhod zagotavlja veliko večjo varnost pešcev in kolesarjev na tem odseku.

Podhod je tudi del poučne čebelarke poti. Na domžalsko čebelar-

sko pot lahko vstopite na katerikoli od desetih informativnih točk: pri OŠ Krtina, ob Radomlji pri poligonu DMA Modra ptica, pri mostičku ob Radomlji, pri klopci na pešpoti proti parku pod Močilnikom, pri učnem čebelnjaku v parku pod Močilnikom, ob reki Rači, pri plezalni steni Knezove skale, pri brvi pod Šumberkom, pri piknik prostoru Pri vagonu ali pri apiterapevtskem čebelnjaku pri Centralni čistilni napravi Domžale - Kamnik.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Nov podhod na Krtini omogoča večjo prometno varnost.

Obnovljena brežina in dovozna pot do kolesarskega poligona Kolovoz na Viru

Konec novembra smo v bližini novega mostu na Viru uredili obstoječo dovozno pot in zelenico.

Poleg tega smo izvedli tudi vzdrževalna dela na Kolovozu, kot je poimenovan tamkajšnji kolesarski poligon, ki je bil odprt leta 2017. Obnovili smo brežino Kolovoza in do-

vozne poti. S tem vsem uporabnikom Kolovoza omogočamo varnejši dostop in uporabo. Vsem obiskovalcem želimo varno vožnjo, upoštevanje pravil in veliko veselja pri uporabi.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: ALENKA KLINAR

Nadgrajen in poenostavljen način delovanja Garažne hiše Center Domžale

V Garažni hiši Center Domžale je vzpostavljen nov režim delovanja.

Po poteku obveze zagotavljanja sistema P+R (parkiraj in se pelji) je uveden nov nadgrajen in poenostavljen sistem parkiranja ter obračun časa uporabe garažne hiše.

Bistvena novost je v tem, da lahko obiskovalci vnaprej plačajo uporabo garažne hiše za 30 dni. V tem

čilno kartico na avtomatski blagajni po priloženem ceniku, ki je objavljen v prostorih Garažne hiše Center Domžale in na spletni strani upravljavke, Občine Domžale <https://www.domzale.si/objava/87130>. Tam najdete tudi splošne pogoje uporabe.

V Garažni hiši je 228 parkirnih mest, zgrajena je v treh etažah, in sicer: klet (medetaža), dve nadstropji

primeru sledijo navodilom na blagajni, s samim plačilom pa jim bo z eno parkirno kartico omogočeno neomejeno število obiskov garažne hiše za nadaljnjih 30 dni.

Vsak obisk garažne hiše z vozilom uporabnik poravnava z gotovino ali pla-

in streha, ki je urejena kot parkirna površina. Poleg parkirnih površin so v pritličju še kolesarnica, tehnični prostor za kontrolo ob izvozu ter komunikacijsko jedro s stopniščem.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Nadaljujemo z gradnjo jedilnice in kuhinje na OŠ Rodica

Ena večjih investicij, s katero je Občina Domžale začela v tem letu in bo z njo nadaljevala tudi v prihajajočem letu 2021, je gradnja jedilnice in kuhinje na OŠ Rodica.

Na obstoječi jedilnici smo zaključili z betonskimi deli, saniralo smo streho in fasado, nadaljevali bomo z notranjimi instalacijami in pozneje z okolico. Hkrati smo porušili in odstranili staro kuhinjo in začeli z gra-

dnjo nove. Betonirajo se stene nove kuhinje. Oprema kuhinje in tehnologija je v skladu s popisom del in je potrjena. Kuhinja bo za približno 60 m² večja od obstoječe, jedilnica pa bo dobila prizidek k že obstoječi, kjer bo mogoče nastaniti do sto sedežev s pripadajočimi mizami.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Kuhinja

Jedilnica

Odpertje nove dm poslovalnice v Domžalah

Podžupanja mag. Renata Kosec je v preteklem tednu slavnostno prezela trak pred novo poslovalnico dm (Drogerie markt, d. o. o.) v samem središču Domžal na Ljubljanski cesti 72. Poudarila je, da je vesela, da se ta del mesta ponovno oživilja in prebivalcem središča mesta ponuja nakupovanje brez uporabe

prevoznih sredstev. Podjetje kljub trenutni situaciji širi svoje poslovalnice in se veseli novih strank. Velikokrat se vključujejo tudi v različnih dobrotah in skrbi za okolje. Veselimo se nadaljnega sodelovanja.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: NEJC PERNEK

Slavnostno odprtje nove dm poslovalnice

Vsak čas drugače nam zagode.
Zapleše ples in muziko igra.
In z nami vstric pogumno hodi
nam vedno dobrega trenutka da.

Prav vsak trenutek je darilo.
Idej neskončno v njem tiči.
In vedno podari ti tak občutek.
Da vreden si. Za vse ljudi.

A ko spustiš ga čisto blizu.
Na tiho ti pove skrivnost vsega.
Od tebe k meni in okrog sveta.
Tako se bo zgodilo nekaj lepega.

Župan
Občine Domžale
Toni Dragar

Čarobno naj bo!

Zimska služba

Za izvajanje zimske službe na podlagi pogodbe o opravljanju gospodarske javne službe 'urejanje in vzdrževanje občinskih cest' na območju občine Domžale skrbi podjetje **HNG Hidrotehnika, nizke in komunalne gradnje, d. o. o.** (Prešernova cesta 35, 1234 Mengeš). Več informacij na njihovi spletni strani www.hng.si in na **dežurni telefonski številki 080 28 40**, kjer lahko pustite svoje sporočilo.

Zimska služba je v pripravljenosti med 15. novembrom in 15. marcem ter obsega sklop dejavnosti in opravil, potrebnih za omogočanje prevoznosti cest in varnega prome-

ta v zimskih razmerah. Posipavanje in pluženje cest se na območju občine Domžale izvaja na podlagi Odloka o občinskih cestah in izvedbenega programa zimske službe. Ceste so razdeljene v prednostne razrede. Prevoznost je zagotovljena, če višina snega na cestah I. in II. prednostnega razreda ne presega 10 cm, na drugih cestah pa 15 cm, promet pa je možen z uporabo zimske opreme.

Na odsekih cest z vzdolžnim naklonom nad 10 odstotkov se šteje, da je prevoznost zagotovljena tudi, če je promet možen samo z uporabo snežnih verig. Izvajalci javnih služb in upravljavci cest začnejo izvajati

pluženje, ko se na vozišču pojavi 10 cm snega ali več. Postopki za izvedbo zagotavljanja prevoznosti si običajno sledijo po vrstnem redu, ki pa ni vedno enak, ampak je odvisen od razvoja padavin, temperature in prioritete razreda ceste.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

OBČINA **DOMŽALE**

prostor zadovoljnih ljudi

VELIKI INTERVJU

TO LETO NAS JE PREIZKUŠALO NA RAZLIČNIH PODROČJIH

TONI DRAGAR, ŽUPAN OBČINE DOMŽALE

Kot vsako leto smo se tudi tokrat z županom Tonijem Dragarjem sprehodili skozi leto, ki se izteka, in pogledali v prihodnost.

Miha Ulčar
Foto: Vido Repanšek

Staro leto, ki je bilo verjetno v zadnjih letih eno izmed najbolj negotovih, zmedenih in neobičajnih let, se počasi izteka. Zdravstvena situacija, v kateri smo se znašli letos, je zahtevala tudi spremembe in prilagoditve na vseh vidikih našega življenja in delovanja. Kot boste lahko prebrali v intervjuju z županom Tonijem Dragarjem, večjih težav pri uresničitvi investicij zaradi epidemije ni bilo, nekatera dela pa so se prav zaradi epidemije zaključila še celo predčasno. Je pa epidemija na vseh področjih, seveda tudi pri proračunskem načrtovanju in izvrševanju proračuna, vnesla precej negotovosti. Učinki se bodo seveda pokazali šele v naslednjih letih. Župana veseli, da imamo v Domžalah zelo dobro vzpostavljen sistem zaščite in reševanja, kar se je ponovno dobro pokazalo tudi v času obeh valov epidemije. Naj si gre za Civilno zaščito, gasilce in reševalce, zdravstveno osebje, Rdeči križ, tabornike, skavte, alpiniste, jamarje, policiste in druge pomembne službe, prav vsi so bili v ključnih trenutkih vedno na voljo. Prav tako ne smemo pozabiti, da se v letošnjem letu nismo soočali samo z epidemijo, ampak tudi s hudimi posledicami močnega neurja med poletjem. Tudi takrat se je znova pokazalo, da smo mesto srčnih ljudi.

Leto je bilo resnično posebno, drugačno, in nas je preizkušalo na različnih področjih. Od nas je zahtevalo spremembe in prilagoditve, in menim, da nam je v veliki meri to izredno dobro uspelo. Vesel sem, da imamo v Domžalah zelo dobro vzpostavljen sistem zaščite in reševanja, kar se je ponovno dobro pokazalo tudi v času epidemije oziroma pojavnega virusa. Naj si gre za Civilno zaščito, gasilce in reševalce, zdravstveno osebje, Rdeči križ, tabornike, skavte, alpiniste, jamarje, policiste in druge pomembne službe, prav vsi so bili v ključnih trenutkih vedno na voljo. No, kljub vsemu pa ne smem pozabiti na naše občane in občanke. Bili so in so še vedno zelo potrpežljivi, solidarni drug do drugega, upoštevali so predpisana pravila, in to je ključ do vzpostavitve nekega dobrega sistema v tako ključnih situacijah, kot je v letošnjem letu koronavirus. Domžalčani pa v tem letu ne bomo pomnili samo korone, za vedno nam bo ostal v spominu tudi 29. julij, ko se je nad našo občino razbohotila močna ujma. Tudi takrat se je znova pokazalo, da smo mesto srčnih ljudi.

Leto je bilo resnično posebno, drugačno, in nas je preizkušalo na različnih področjih. Od nas je zahtevalo spremembe in prilagoditve, in menim, da nam je v veliki meri to izredno dobro uspelo. Vesel sem, da imamo v Domžalah zelo dobro vzpostavljen sistem zaščite in reševanja, kar se je ponovno dobro pokazalo tudi v času epidemije oziroma pojavnega virusa. Naj si gre za Civilno zaščito, gasilce in reševalce, zdravstveno osebje, Rdeči križ, tabornike, skavte, alpiniste, jamarje, policiste in druge pomembne službe, prav vsi so bili v ključnih trenutkih vedno na voljo. No, kljub vsemu pa ne smem pozabiti na naše občane in občanke. Bili so in so še vedno zelo potrpežljivi, solidarni drug do drugega, upoštevali so predpisana pravila, in to je ključ do vzpostavitve nekega dobrega sistema v tako ključnih situacijah, kot je v letošnjem letu koronavirus. Domžalčani pa v tem letu ne bomo pomnili samo korone, za vedno nam bo ostal v spominu tudi 29. julij, ko se je nad našo občino razbohotila močna ujma. Tudi takrat se je znova pokazalo, da smo mesto srčnih ljudi.

Ne smem pozabiti na naše občane in občanke. Bili so in so še vedno zelo potrpežljivi, solidarni drug do drugega, upoštevali so predpisana pravila in to je ključ do vzpostavitve nekega dobrega sistema v tako ključnih situacijah, kot je v letošnjem letu koronavirus.

Kako ukrepi v zvezi s preprečevanjem širjenja epidemije vplivajo na delovanje Občine Domžale?

Občina Domžale se je že v prvem valu izredno dobro organizirala, ravno tako tudi letošnje jesen. Večina zaposlenih je svoje delo zaradi specifičnosti dela le-to opravljala v pisarni, nekateri pa tudi od doma. Smo pa delo organizirali kot izmenjsko, da bi pripomogli k zmanjšanju stikov med zaposlenimi. S tem smo poskrbeli za to, da se virus znotraj organizacije ne bi širil. Vsi sestanki so potekali prek video konferenc. Delo tudi trenutno poteka kot pred epidemijo, strankam smo na voljo prek telefona in elektronske pošte.

Že spomladi ob prvem valu kot jeseni v drugem valu epidemije je bil aktiviran štab Civilne zaščite Občine Domžale. Kakšna je njegova vloga, kakšne aktivnosti izvaja in kam vse usmerja svoje aktivnosti?

Njegova naloga je vodenje in koordinacija izvajanja nalog in ukrepov za preprečevanja širjenja epidemije, pri čemer tesno sodeluje z Zdravstvenim domom Domžale, ki mu zagotavlja strokovno pod-

poro. V skladu z načrti je organiziral pomoč Zdravstvenemu domu Domžale pri vzpostavitvi in delovanju vstopne ambulante, zagotavlja pomoči vzpostavil marca ob prvi razglasitvi epidemije in se v poletnem času dobro pripravil tudi na drugi val, tako da ob ponovni razglasitvi epidemije v večjem delu opravlja nadzor nad izvajanjem nalog pristojnih služb ter jim po potrebi zagotavlja dodatno materialno in kadrovske pomoči.

Zaradi epidemije je že vse leto najbolj obremenjeno zdravstvo. Kako ocenjujete delo in aktivnosti Zdravstvenega doma Domžale na tem področju in na kakšen način Občina Domžale zagotavlja pomoč našim zdravstvenim ustanovam?

Zdravstveni dom, kljub velikim obremenitvam zaradi epidemije, svoje naloge v sistemu zaščite, reševanja in pomoči odlično opravlja, za kar se zahvaljujem vodstvu zavoda ter vsem delavcem zdravstvenega doma. Občina Domžale mu prek občinskega štaba Civilne zaščite zagotavlja vso pomoč, ki jo potrebuje pri izvajanju prve me-

dicinske pomoči v času epidemije, pri tem mislim predvsem na postavitve in vzdrževanje vstopne covid ambulante, zagotavljanju zaščitne in tehnične opreme ter nudenju kadorske pomoči prek enot za prvo pomoč Civilne zaščite.

Ukrepi v zvezi s preprečevanjem širjenja epidemije so močno posegli tudi na področje gospodarstva, saj so morale začasno svoja vrata zapreti številne dejavnosti. Posledično to vpliva tudi na socialni položaj. Kako se je Občina Domžale odzvala na potrebe občanov in občank, ki so se znašli v stiski?

Z interventno zakonodajo v času epidemije je država posegla tudi na to področje. Reševanje socialnega položaja je v pristojnosti centrov za socialno delo. Ne glede na navedeno pa občina na podlagi Odloka o denarnih socialnih pomočeh v občini Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 1/16) omogoča dodelitev občinske denarne socialne pomoči pod pogoji, ki jih navedeni odlok določa.

Sicer pa občina že vsa leta zagotavlja znatna sredstva za Območno združenje Rdečega križa Domžale, ki poleg ostalih aktivnosti izvaja funkcijo javne kuhinje in skrbi za brezdomce, na podlagi javnega razpisa pa tudi številnim socialno humanitarnim in podobnim organizacijam (tudi Karitas Domžale, ki prav tako med drugim skrbi za brezdomce).

Kateri so bili tisti ključni projekti, ki so bili izvedeni v letošnjem letu in kako je epidemija vplivala na njihovo uresničitev? So kakšni projekti zaradi epidemije zastali?

Najbolj sem vesel, da je bila končana preureditev jedilnice v OŠ Dom-

žale. Učenci so dobili lepo, svetlo in prostorno jedilnico. Pri tej investiciji nam je epidemija, lahko rečem – šla zelo na roko. V času, ko je bila šola zaprta, so lahko delo opravljali nemoteno in tako je bila investicija zaključena še pred rokom. Novo jedilnico in kuhinjo gradimo na OŠ Rodica, tam se bodo dela nadaljevala tudi v prihodnjem letu. Novo streho je dobila tudi OŠ Preserje pri Radomljah, v podružnični osnovni šoli Ihan smo preuredili staro kuhinjo v dve učilnici in avlo. Na vrtcu Cididom na Viru smo izvedli energetske sanacije. Zelo sem vesel, da je zaključena še ena pomembna investicija – obnova Ljubljanske ceste z obnovo vodovoda in kanalizacije. Veseli me, da so bili občani in občanke potrpežljivi, Ljubljanska cesta pa je zaradi nove ureditve veliko bolj prijazna do pešcev in kolesarjev. Pohvalimo se lahko tudi z dvema novima mostovoma. Eden izmed njih je nastal pod Šumberkom, imenovali smo ga Most srčnih ljudi. Za to ime smo se odločili v prvem valu, saj so se naši občani in občanke izkazali s svojo srčnostjo in solidarnostjo do drugih. Zaključena je tudi gradnja mostu na sotočju s Pšato, ki povezuje Jarše in Vir.

Prehod čez železniško progo na Rodici je dobil novo ograjo, uredili smo tudi okolico. Na ta način smo poskrbeli za večjo varnost potnikov.

Izvedli smo zadnjo fazo rekonstrukcije ceste Dob-Češenik-Turnše, rekonstrukcijo vozišča in uredili nov pločnik skozi Škrjančevo, prav tako smo prenovili križišče in zgradili pločnik v Dragomlju. Izvedena je bila rekonstrukcija Študljanske ceste in zgrajen mostiček čez Mlinščico, obnovljeni pa sta bili tudi cesta Rova-Dolenje in Litijska cesta na Podrečju. Na Krtini je bil zgrajen podhod pod glavno cesto. Izvedli smo rekonstruk-

Domžalčani pa v tem letu ne bomo pomnili samo korone, za vedno nam bo ostal v spominu tudi 29. julij, ko se je naša občina razbohotila močna ujma. Tudi takrat se je znova pokazalo, da smo mesto srčnih ljudi.

cijo dela Igriške ulice v Preserjah in obnovili pločnik v Jaršah, direkcija pa je preplastila tudi cesto. Z gradnjo cest po obnovi vodovoda in kanalizacije smo skupaj z JKP Prodnik zaključili s prenovo Prešernove, Župančičeve, Linhartove, Vodnikove in Kersnikove ulice v Dobu, prav tako v Nožicah na Gostičevi, na Homcu, v Radomljah in ostalih krajevnih skupnostih. Trudimo se vlagati v prav vsako krajevno skupnost. Večjih težav zaradi epidemije nismo imeli, na nekaterih investicijah, kot že povedano, smo ravno zaradi tega dela predčasno zaključili.

V težkem položaju so se letos zaradi epidemije znašla tudi društva, saj svojih dejavnosti niso mogla izvajati v takšnem obsegu kot običajno, kar je posledično vplivalo tudi na njihovo finančno stanje. Do konkretne rešitve je prišlo v začetku decembra. Lahko poveste nekaj o tem?

Na podlagi Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije covid-19 (Uradni list RS, št. 175/20), 58. člen, sme občina v letu 2020 zaradi izjemnih okoliščin izplačati celotni znesek načrtovanih sredstev za izvedbo aktivnosti oziroma dejavnosti nevladnih organizacij. Vendar pa ne gre za pomoč, pač pa podaljšanje roka izvedbe v letu 2021. Gre za to, da so izplačila občine dovoljena, če nevladne organizacije dogovorjene aktivnosti oziroma dejavnosti izvedejo do konca leta 2021. V tem smislu je občina sledila zakonskim določilom, pri čemer morajo nevladne organizacije v določenem roku oddati zahtevek, ki je objavljen na spletni strani občine. Po tem bo sklenjen aneks k že obstoječi pogodbi s posamezno nevladno organizacijo.

Novembra ste na občinskem svetu obravnavali in sprejeli rebalans proračuna za leto 2020 in spremembo proračuna za leto 2021. Koliko je na rebalans vplivala epidemija in katere so ključne spremembe?

Epidemija je dejansko na vseh področjih, seveda tudi pri proračunskem načrtovanju in izvrševanju proračuna, vnesla precej negotovosti. Učinki se bodo seveda pokazali šele v naslednjih letih. Zagotovo pa

že zdaj lahko ugotovimo, da bo uresničitev proračuna za leto 2020 na nekaterih segmentih slabša, kot bi bila v normalnih razmerah. Tu mislim predvsem na področje prometne infrastrukture ter področje kulture, športa in nevladnih organizacij. Vlada je sicer v PKP-6 (Zakon o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije covid-19) predvidela možnost reševanja nevladnih organizacij. Na občini smo zakonskim določbam sledili in društvom omogočili, da programe, ki so jih prijavljali v letu 2020, izvedejo do konca leta 2021, ob tem, da jim sredstva v celoti izplačamo že do konca leta 2020.

Določene investicije so investitorji zaradi epidemije celo lažje in hitreje izvedli, kot bi jih sicer. Dober primer so dela v jedilnici na OŠ Domžale v prvem valu epidemije, dela so izvajalci končali pred rokom, s tem, da niso imeli povsem nobenih logističnih težav zaradi otrok v šoli. Podobno je v tem trenutku tudi na OŠ Rodica.

Oba vala epidemije in neurje s točo, poleti, pa so kljub pozitivnim zgodbam dodobra izpraznili proračunski rezervni sklad, ki je namenjen prav za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč ter množičnega pojava nalezljive bolezni. S spremembo proračuna za leto 2021 smo v skladu ponovno zagotovili sredstva, čeprav iz srca upamo, da jih v letu 2021 ne bomo potrebovali v takšni meri kot v 2020.

Konec julija je občino Domžale prizadela močno neurje s točo, ki je uničila več sto streh številnih objektov. Zaradi velike škode je bil aktiviran štab Civilne zaščite Občine Domžale, pri odpravljanju posledic neurja pa so domačim gasilcem ter pripadnikom enot sistema za zaščito in reševanje na pomoč priskočili gasilci iz Regije Ljubljana III ter občin Tolmin in Medvode. Kako bi ocenili takratne aktivnosti enot sistema za zaščito in reševanje ter kakšno vlogo je imela pri tem Občina Domžale?

Glede na obseg nesreče se je aktiviral sistem zaščite in reševanja Občine Domžale. Koordinacijo delovanja služb in logistično podporo gasilskim in drugim operativnim enotam je tako prevzel občinski štab Civilne zaščite, intervencijo pa je vodil poveljnik javne gasilske službe. Šlo je za izredno zahtevno in obsežno intervencijo, ki je trajala pet dni, kljub temu je sistem svojo vlogo opravil odlično, kar je predvsem rezultat vseh predhodnih vaj, urjenj in usposabljanj ter večletnega sistemskega organiziranja in financiranja zaščite, reševanja in pomoči v občini Domžale. Vloga občine je pri tem ključna, saj je odgovorna za delovanje tega sistema.

Občani so lahko na Občino Domžale prijavili škodo po neurju, občinska komisija za ocenjevanje škode pa je na terenu opravila ogled in nato vloge vnesla v državno spletno aplikacijo Ajda. Je morda že znano v kolikšni višini bo država prizadetim občanom povrnila škodo, nastalo po neurju?

V tem primeru gre za škodo, ki jo bo povrnila država. Posebna občinska komisija je v pomoč našim občanom opravila prek 700 ogledov in popisov škod ter jih v nadaljnjo obravnavo posredovala na Upravo RS za zaščito in reševanje, tako kot to določajo predpisi. Uprava nas je obvestila, da so tudi oni zaključili

li z ocenjevanjem škode ter vso dokumentacijo poslali Ministrstvu za okolje in prostor, ki bo pripravilo program odprave posledic nesreče za vsa prizadeta območja naše države. Program bo v naslednjem letu sprejela Vlada Republike Slovenije. Ko bo ta program sprejet, bo znana višina pomoči posameznikom tudi na območju občine Domžale.

Po poteku obveze zagotavljanja sistema P+R (parkiraj in se pelji) je v Garažni hiši Center Domžale uveden nov nadgrajen in poenostavljen sistem parkiranja ter obračun časa uporabe garažne hiše. Kaj konkretno prinaša nov sistem parkiranja?

V Garažni hiši smo vzpostavili nov sistem, ki je že v veljavi, bistvena novost pa je v tem, da lahko obiskovalci vnaprej plačajo uporabo garažne hiše za 30 dni. Cenik in splošni pogoji uporabe so vidni v prostorih Garažne hiše, prav tako pa je objavljen tudi na občinski spletni strani. Sistem je nadgrajen tako, da ob vstopu obiskovalec s pritiskom dobi parkirno kartico. Uporaba za parkiranje se lahko poravnava z gotovino ali bančno kartico na avtomatski blagajni, ki uporabnike skozi postopek vodi na enostaven način. Ob izvozu z vozilom avtomat kartico prevzame. Novost je tudi v tem, da parkirni avtomat vrača gotovino in uporabnik plača znesek za čas uporabe garažne hiše. Tako bodo uporabniki npr. za dve uri parkiranja plačali znesek 1,30 evra, za devet ur parkiranja 3,40 evra in za 24 ur parkiranja 3,70 evra. Možna bo tudi uporaba garažne hiše za 30 dni, v tem primeru bo uporabnik plačal 60 evrov. Dostop do vozila je možen v katerem koli času, saj garažna hiša obratuje 24 ur dnevno. V treh etažah je na voljo 228 parkirnih mest, poleg parkirnih površin so v pritličju tudi kolesarnica ter tehnični prostor za kontrolo ob izvozu ter komunikacijsko jedro s stopniščem.

Na zadnji seji je občinski svet sprejel spremembo cen programov vrtcev, ki se začnejo uporabljati od 1. 1. 2021 dalje. Večino dodatnih sredstev bo zagotovila Občina Domžale, del dodatnih sredstev, ki znašajo 6,89 evra za I. starostno obdobje in 5,9 evra za II. starostno obdobje bodo mesečno več plačevali starši. Kje je bil razlog za povečanje cen programov vrtcev?

Povečanje cen programov vrtcev je posledica državnih ukrepov na področju stroškov dela (minimalna plača, omogočeno hitrejše napredovanje v vrtcih ipd.). Metodologija za izračun cen programov v vrtcih prav tako določa država, vrtci pa so ji dolžni slediti. V skladu z Zakonom o vrtcih se plačilo staršev za vrtec določi v skladu z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Starši, ki imajo v vrtcu hkrati vključena dva ali več otrok, plačajo za mlajšega otroka 30 % plačila, ki jim je določeno v skladu z zakonom kot znižano plačilo vrta, za vsakega nadaljnjega mlajšega otroka pa so plačila oproščeni.

Občinski svet je na zadnji seji potrdil Investicijski program Regionalna kolesarska povezava v občini Domžale. Lahko poveste nekaj o tem projektu, kaj prinaša v naš prostor in vrednost investicije?

Gre za regionalni projekt, ki obravnava načrtovanje in gradnjo kolesarske povezave za potrebe dnev-

ne mobilnosti na območju občine Domžale, ki pa bo povezana s kolesarsko povezavo na relaciji Kamnik-Mengeš-Trzin-Ljubljana. Projekt bo znotraj Osrednjeslovenske statistične regije in kot tak z ravninsko lego predstavlja izredno velik potencial, predvsem v dnevni mobilnosti. Cilj je vzpostavitev neposredne regionalne kolesarske povezave med Domžalami in Ljubljano, ki v tem trenutku ni zagotovljena in zaradi tega vpliva na varnost kolesarjev. Prav tako ima pozitiven učinek tudi na okolje, vzpodbuja trajno mobilnost, kot alternativo avtomobilskemu in drugim prevozom. Projekt se bo zaradi specifičnosti dela in tudi financiranja uresničil v naslednjih dveh letih. Celotna vrednost projekta je ocenjena na 3.785.091,22 evra.

Kateri so tisti večji projekti, ki se jih boste lotili v prihodnjem letu?

Zagotovo je eden večjih projektov dokončanje jedilnice na OŠ Rodica in obnova strehe na OŠ Vencija Perka. Sledi tudi gradnja doma krajanov Študa, ureditev ploščadi pri Tušu (Vele) in obnova večnamenske ploščadi v Športnem parku Domžale. Investicijsko vzdrževanje športnih parkov na Viru, v Dobu, Ihanu, gradnja otroških igrišč in parkov, začeli pa bomo tudi z gradnjo kanalizacije in čistilne naprave Žiže, Zagorica, Dolenje in regionalno kolesarsko povezavo. Med pomembnimi investicijami so tudi gradnja krožišča pri Policijski postaji, prenova avtobusnih postaj v središču Domžal, kolesarski poligon na Šumberku, rekonstrukcija Slamnikarske ulice v Domžalah in Opekarniške ceste v Radomljah, obnove pa bo deležna tudi Virska cesta. Ne smemo pozabiti tudi na Zdravstveni dom Domžale.

Zaradi epidemije bo letošnji december drugačen, kot smo jih bili vajeni v preteklih letih, saj zaradi ukrepov ne bo prireditev in dogodkov, ki jih običajno v tem času ni bilo malo. Kam

ste na Občini Domžale glede na trenutno situacijo usmerili aktivnosti, da bi občanom in občanom polepšali prihajajoče praznike?

Žal nam je, da občanom in občanom v letošnjem letu ne moremo ponuditi klasičnih decembrskih dogodkov. Lansko leto smo ravno začeli s Čarobnim mestom, kjer smo v Slamnikarskem parku pripravili res krasno praznično vzdušje. Smo pa v letošnjem letu tako dogodke prestavili na 'kavč'. Začeli smo že konec novembra z dogodkom Zgodilo se bo nekaj lepega. Prižgali smo luči, saj smo želeli mestu in ljudem dati nekaj prazničnega pridiha. Naslednji dogodek je bil virtualni Miklavž, prek spleta nas bo obiskal tudi Božiček. Izdelujemo tudi posebno virtualno voščilnico, kjer vključujemo občane in občanke. Godba Domžale bo v prazničnih dneh pripravila nekaj glasbenih dogodkov, 30. decembra pa bomo s kavča lahko zapeli z Vladom Kreslinom. Trudimo se, da vsaj na virtualni način ljudem polepšamo praznične dneve, in upam, da nam to dobro uspeva.

Kaj bi za konec ob prihajajočih praznikih in novem letu sporočili občanom in občankam?

Drage občanke, dragi občani! Leto 2020 se končuje. Verjetno v zadnjih letih eno izmed najbolj negotovih, zmedenih, neobičajnih let in verjamem, da si nihče izmed nas kaj takega ni predstavljal. Za marsikoga težko leto, a vendar vsi dobro vemo, da po težkih obdobjih vedno pridejo lepi. In vsako izmed teh obdobji nas na novo nauči nekaj o življenju. Verjamem, da se bomo kmalu v družbi svojih najdražjih le še spominjali časov, ko smo le-tega imeli morda celo preveč in jih tudi kdaj pogrešali. Želim vam, da ob novem letu pogledate nazaj in vidite vse dobro, kar se vam je zgodilo. S to pozitivno energijo vstopite v novo leto. Bodite pozorni – zagotovo se vam bo zgodilo veliko lepega! ☐

PRAZNIČNI KONCERTI PRI VAS DOMA

Oglejte si 4 koncerte iz naše preteklosti: otvoritev 26.12. s pozdravom podžupanje Renate Kosec.

DECEMBER	DECEMBER	DECEMBER	DECEMBER
26.	27.	28.	29.

Godba Domžale
 Godba Domžale
 domzalec.si

ob 19:00

Tudi letos je na voljo naš koledar 2021! Obiščite, pišite, pokličite nas in izvod zanimivega koledarja bo vaš!

INFO: info@godba-domzale.si
 031 669 287

TEMA MESECA

KAJ LEPEGA PA SMO DOŽIVELI V 2020

V letošnjem letu se bomo zagotovo vsi spominjali predvsem težkih trenutkov, ko nikamor nismo smeli, ko so se nas morda tako ali drugače dotaknili bolezni, virus, ukrepi. A v vsaki situaciji se zgodi tudi nekaj dobrega, in ker smo bili prepričani, da so tudi leto 2020 zaznamovali svetli trenutki, smo jih poiskali.

Mateja A. Kegel
Foto: arhiv Slamnika

Pobrskali smo med tistimi, ki smo jih skupaj z vami objavljali v Slamnikih skozi vse leto. Ni jih bilo tako malo, zato ne zamerite, če smo kakšnega, vam ljubega, izpustili. Prepričani smo, da bodo vsi ti dogodki in še mnogi drugi, ki so nam privabili nasmeh na obraz, ostalih v naših srcih. Še mnoga leta. Četudi ne, pa je pred nami novo obdobje in čas, ki ga bomo lahko izkoristili za ustvarjanje novih prijetnih spominov. Za konkretno izkušnjo, imenovano »2020« gremo naprej močnejši in pripravljeni na več, kot smo si kdaj mislili, da bomo.

Ko se začnemo sprehajati skozi celo leto našega Slamnika, kaj hitro ugotovimo, da smo v januarju še obujali spomine na lepe decembrske tedne in dneve. Pa vendar, pogledimo si, s čim nas je obogatilo leto, ki se izteka ...

Kulturni začetek leta

Konec januarja smo v Domžalah slavnostno odprli vrata mednarodnemu mladinskemu literarnemu festivalu Bralnice pod Slamnikom. Letošnje leto je bila rdeča nit festivala zavedanje o pomenu branja poučne literature. V pogovore so se vključili tudi strokovnjaki, kot so dr. Sašo Kranjc in dr. Lučka Kajfež Bogataj, dr. Tina Bilban. Slednja je bila tudi gostja omizja, ki se je odvijalo v domžalskem kulturnem domu, kjer so gostovali tudi Boštjan Gorenc - Pižama, Robert Farkas in Nina Mav Hrovat. Knjige so bile v letošnjem letu najverjetneje res tiste, ki smo jih prijeli v roke večkrat kot običajno. Morda ne vedno v klasični izvedbi, a vseeno, branje nam je popestrilo marsikateri trenutek.

Če se zares kulturno leto pri nas začne v februarju, je to zaradi slovenskega kulturnega praznika, čeprav kulturne dogodke v manjši meri doživljamo tudi prej. Seveda priprave nanj potekajo že prej, več tednov, tudi mesecev za nekatere, slavnostna akademija pa je letos potekala 6. februarja. Slavnostni govornik je bil tokrat Matjaž Brojan, dolgoletni novinar, urednik, publicist in kulturni delavec, ki že desetletja skrbi za ohranjanje naše kulturne dediščine. V kulturnem programu pa smo si lahko ogledali uprizoritev gledališke monokomedije Komedija o artu.

Posamezniki, ki so zaznamovali zgodovino

Zagotovo pa je bilo eno, za domžalsko poklicno kulturo zanimivejših srečanj, tisto pod slamniki. Cvetka Zalokar, zdajšnja direktorica Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, je gostila prvega direktorja Milana Mariniča. Četudi je bil razlog za njuno srečanje Mariničeva nova avtorska knjiga V lepoti kulturnih dogodkov, pa je ta večer prinesel ve-

liko več kot le to. Milana Mariniča smo spoznavali v povsem drugačni luči, kot smo ga bili vajeni. Razkril nam je vpogled v svoje življenje in razmišljanje. Kulturnik z veliko začetnico.

Razglasili pa smo tudi najboljše športnike in športnice preteklega leta. V ženski kategoriji je to postala teniška igralka Pia Lovrič, med moškimi šahist Luka Lenič, najboljša članska ekipa so postali nogometaši NK Domžale, Ivan Peterca iz TAK Domžale pa je prejel priznanje za življenjsko delo.

Zagotovo pa je letošnje leto zaznamovala tudi novica, da je po 28 letih tekmovanja zaključil športno kariero naš šampion Marjan Bolhar. Kar 13-kratni državni prvak, prvi Slovenec, ki je dvakrat osvojil naslov Oceanskega in Severnoameriškega prvaka, dva naslova balkanskega prvaka, prvi Slovenec, proglašen za najboljšega borca v kickboxu v vseh članskih kategorijah. To je le delček vseh uspehov, ki jih je Marjan Bolhar zajel v svojih več kot 300 nastopih, do trenutka, ko se je odločil, da bo vse svoje športno znanje prenašal le še na rekreativne in tekmovalne športnike.

Tradicionalne prireditve

Letošnji začetek leta smo tradicionalno obeležili z že 14. festivalom gorskega filma, ki se je tokrat predstavil s kar šestimi celovečernimi projekcijami. V nekaj dneh so si ljubitelji gorniškega filma lahko ogledali kar 37 filmov o alpinizmu, plezanju, avanturi, gorski naravi in kulturi, svoje zgodbe pa je z obiskovalci predstav delilo tudi pet predavateljev.

Še ena tradicionalna prireditev nas tokrat ni pustila na cedilu – to je bilo pustovanje. Poleg velikega

pustnega karnevala se je skozi ves pustni teden in še dlje na veliko dogajalo. Rajali so mali in veliki, v povorko pa se je ponovno podalo res lepo število skupinskih mask. Tradicija, ki jo Pustna sekcija Striček vodi že 30. leto, je resnično ena najbolj pustnih v Sloveniji.

Turistični presežki in drugi jubileji

Nič kaj tradicionalna pa je bila novica, da je Občina Domžale v Berlinu prejela bronasto priznanje za odličnost v promociji turizma. To ne bi bilo nič takega, če ne bi bila naša občina začetnik na tem področju, zato je nagrada, ki jo podeljujejo že 20 let, za odličnost na področju promocijsko-komunikacijskih orodij v turizmu, še toliko bolj izstopajoča. To pa je bila že druga nagrada, ki jo je domžalski promocijski video prejel, saj smo se pred tem lahko veselili tudi mednarodnih nagrad v Srbiji in na Hrvaškem.

Ko smo že pri tradicionalnem, pa velja omeniti, da sta kar dve naši prostovoljski gasilski društvi v letošnjem letu praznovali visok jubilej. 140-letnico delovanja je obeležilo PGD Domžale - mesto in 130-letnico delovanja PGD Dob. Omeniti pa velja tudi zlati jubilej Moškega pevskega zbora Radomlje, ki je nastalo prav znotraj PGD Radomlje v letu 1970. Stoletnico delovanja pa je obeležil tudi Nogometni klub Domžale, ki je v tem času zamenjal 24 predsednikov kluba in 41 članskih trenerjev. A to je le delček tega, kar v resnici prinaša ta vse številčnejša organizacija našemu mestu.

Jubilejev tudi letos ni manjkalo. Enega od njih je zabeležilo tudi Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan, ki ponosno ustvarja že 70 let. Letošnjo prireditev ob visokem jubileju so po-

spremili z Odo Studencu ter slikovito predstavili svoje ustvarjalno popotovanje skozi desetletja.

Tradicionalno, a nekoliko drugače

Ste si kdaj predstavljali, da boste tradicionalno prvomajsko budnic, namesto v živo spremljali po internetu? Težko, verjetno. Sploh tisti, ki ste se več desetletij vsako leto odpravljali z njimi na pohod po ulicah našega mesta. A Godba Domžale se ne da in našli so način, kot številni drugi, da so prišli v naše domove.

Treba se je pač znajti in znašli so se tudi v Kulturnem domu Franca Bernika, kje so velik del letošnjega dogajanja preselili na prosto in celo v avtomobile! Avto kino projekcija je bil uvod v kulturno polejte, ki so ga izvajali na dvorišču kulturnega doma. Na ogled so bili tudi v letošnjem letu številni zanimivi filmi odlične filmske produkcije, uživali pa smo lahko tudi v koncertnih zvokih Lusterdama in kantavtorice Mance Berlec.

Športno, rekreativno in dogajanja polno poletje

Nekoliko drugačen je bil letos tudi zaključek šolskega leta, na vso moč pa so se organizacije trudile, da našim najmlajšim pričarajo čim bolj sproščene počitnice. Več kot običajno jih je le-te namreč preživljalo doma, a vseeno smo tudi mi uspeli ujeti kar nekaj dogajanja, ki so ga v juliju in avgustu pripravili za najmlajše – od športnih do ustvarjalnih taborov. Brez tega pač ni počitnic, kajne?

Veselili pa smo se v letošnjem letu tudi uspehov naših športnikov različnih disciplin. Med njimi tudi domžalski atleti, ki so ne le posegali po medaljah, ampak podirali tudi

številne osebne rekorde na različnih tekmovanjih skozi vse poletje. Omeniti pa velja še Težkoatletski klub Domžale, saj je njihova članica Petra Pavlič postala prva Slovenka, ki je dvignila 100 kilogramov.

Domžalčani pa se lahko pohvalimo še z eno titulo – v našem kraju namreč živi 24-letna študentka arhitekture Petra Prašnikar, ki je v letošnjem letu, v konkurenci kar 4500 tekmovalcev, osvojila naslov Najboljše za volanom 2020. Gre za tekmovalce, ki so ga organizirali na poligonu varne vožnje na Vrnskem, sestavljeno pa je bilo iz treh delov: spletnega testa, nato pa se je 50 najboljših fantov in deklet v starosti od 19 do 26 let, uvrstilo v polfinale, kjer so se pomerili v praktičnih nalogah, kot so terenska vožnja, nudenje prve pomoči, spretnostna vožnja avtomobila z žogo na strehi in podobno.

Čas za premikanje novih meja

Zagotovo je mejnik, ki smo ga v letošnjem letu premaknili tudi ta, da smo dobili prvo častno občanko našega mesta. To je postala Vera Vojska, ena najbolj prepoznavnih osebnosti v naši občini, ki je s svojimi aktivnostmi ter željo pomagati sočloveku, tudi v stiski, pustila izjemen pečat v lokalnem življenju. Še danes, ko je že upokojena, ostaja aktivna in povezana s številnimi društvi in organizacijami.

In če smo bili v letošnjem letu lahko, ne glede na vse, lahko pričamo tako številnim pozitivnim novicam, pa smo jih zajeli le en majhen delček, lahko verjamemo, da upanje ostaja. Upanje, da bo leto, ki je pred nami prineslo še več takih in drugačnih uspehov, premikanje mejnikov in prijetnih, vznemirljivih novic. Mi že komaj čakamo, da jih delimo z vami! ☐

EPIDEMIJA IN AKTIVNOSTI CZR DOMŽALE

Biološka dekontaminacija opreme, osebja, vozil in javnih prostorov so pomembne aktivnosti Centra za reševanje in zaščito Domžale v času epidemije covid-19.

Miha Ulčar
Foto: CZR Domžale

Center za zaščito in reševanje Domžale že od prvega vala epidemije redno izvaja biološko dekontaminacijo opreme, osebja, vozil in javnih prostorov. Po besedah poveljnika CZR Domžale Matjaža Merkužiča, je bil postopek biološke dekontaminacije sprva namenjen predvsem zaščiti osebja NMP ZD Domžale in operativnega kadra javne gasilske službe pred okužbo na delovnem mestu in je obsegal oskrbo osebja z ustrezno osebno varovalno opremo, v nadaljevanju pa dekontaminacijo osebja vozil in opreme službe NMP in javne gasilske službe.

CZR Domžale prvi v Sloveniji pri biološki dekontaminaciji

Že v prvem valu epidemije je CZR Domžale opravljal biološko dekontaminacijo, v drugem valu pa so se tega začeli posluževati tudi druge. Andrej Jarc, direktor CZR Domžale, nam je zaupal, da je bil takrat za njih iz organizacijskega vidika največji izziv zagotavljanje opreme, da so opremljeni sbe in pa tudi reševalce NMP ZD Domžale: »Prav v tistem času smo bili v fazi nakupa novega gasilskega vozila za posredovanje v primeru nevarnih snovi. V tem vozilu je kar nekaj opreme, ki smo jo lahko uporabili za izvajanje biološke dekontaminacije. Čeprav vozila takrat še nismo prejeli, smo uspeli pridobiti opremo iz vozila, ki smo jo dejansko potrebovali.«

Vodikov peroksid – učinkovito in hitro delujoče sredstvo

Merkužič obrazloži, da jim je sprva določen izziv predstavljal sam postopek biološke dekontaminacije. Nekaj praktičnih izkušenj v delovanju na področju kemičnih snovi sicer imajo, saj svoje poslanstvo opravljajo tudi v industrijskem okolju, ki je dokaj obremenjeno z nevarnimi snovmi. Po drugi strani pa so s tako imenovano biološko zaščito seznanjeni bolj teoretično, saj so praktične izkušnje na tem področju pridobivali predvsem skozi izobraževalne procese, ki pa so bili usmerjeni predvsem v posredovanja ob raznih pošiljkah z neznanimi snovmi, ki bi lahko predstavljale biološko kontaminacijo. Za izvajanje biološke dekontaminacije so si priskrbeli tudi ustrezno osebno varovalno opremo posredovalcev, ki jo zagotavljajo sami, preko štaba CZ Občine Domžale in Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Izbira dekontaminacijskega sredstva

»Največji izziv pri dekontaminaciji je predstavljala izbira dekontaminacijskega sredstva in opreme za nanašanje sredstva na interventno opremo, osebje in v vozila. Pri izbiri sredstva je bilo potrebno poznavanje zgradbe virusa, v nadaljevanju pa tudi upoštevati, da z dekontaminacijskim sredstvom nikakor ne smemo povzročiti kakršnih koli vplivov na vozila, predvsem pa na operativni kader in občutljivo medicinsko opremo. Pri tem moramo poudariti, da sta nam bili v

veliko pomoč podjetji Helios TBLUS, s katerim zelo dobro sodelujemo, in Belinka Perkemija, preko katerih smo prišli do vodikovega peroksida, ki je zelo učinkovito, hitro delujoče dekontaminacijsko sredstvo, ki deluje na novi koronavirus, a hkrati ne povzroča poškodb na vozilih, občutljivi opremi, predvsem pa na ljudeh in je hkrati biorazgradljiv,« pojasni Merkužič in doda, da je ob ustrezni izbiri dekontaminacijskega sredstva treba zagotoviti še učinkovit nanos: »V prvem obdobju smo uporabljali predvsem 'primitivno' opremo v obliki ročnih (kmetijskih) škropilnic raznih velikosti in izvedb ter pnevmatskih ličarskih pištol. Danes lahko govorimo, da uporabljamo sodobno opremo za izvajanje dekontaminacije v obliki generatorjev hladne megle, ki omogoča učinkovit nanos sredstva v prostoru.«

Posebna dekontaminacijska linija

Postopek dekontaminacije vozil, opreme in osebja službe NMP, zdravstvene službe in javne gasilske službe izvajajo na lokaciji CZR Domžale, kjer imajo vzpostavljeno tako imenovano dekontaminacijsko linijo. Na tej liniji po besedah Merkužiča ekipo, ki je izvajala prevoz bolnikov, okuženih s covidom-19, ob predhodni najavi v centralo CZR Domžale pričakajo ustrezno opremljeni gasilci, ki izvedejo dekontaminacijo osebja in vozil ter opreme.

Dekontaminacija osebja obsega:

- nanos dekontaminacijskega sredstva na kontaminirano osebo, pri čemer uporabljajo ročne generatorje hladnih hlapov vodikovega peroksida,
- slačenje osebne varovalne opreme posredovalca (zaščitni kombinizon, zaščitna maska),
- sortiranje osebne varovalne opreme,
- dodatno čiščenje zaščitnih kombinizonov v milnici,
- dodatno čiščenje zaščitnih mask v ultrazvočnih kopelih,
- splakovanje kombinizonov in zaščitnih mask v čisti vodi,
- sušenje kombinizonov in zaščitnih mask v posebnih sušilnih kormorah, ki omogočajo dodatno dezinfekcijo ob uporabi UV svetlobe.

Dekontaminacija vozil in opreme obsega:

- ročni nanos dekontaminacijskega sredstva na zunanje dele vozila s poudarkom na kljukah, pri čemer še danes uporabljajo predvsem pnevmatske ličarske pištole, ki omogočajo izdelavo hladne megle vodikovega peroksida,
- nanos vodikovega peroksida v notranjosti vozila, za kar uporabljajo prenosne generatorje hladne megle, ki jih namestimo v vozilo in pustimo delovati določen čas.

Po aplikaciji dekontaminacijskega sredstva v prostor vozila je treba počakati določen čas, da sredstvo

doseže še tako odročne dele vozila in opreme v njem, da sredstvo 'opravi svoje delo'. Pri izvajanju dekontaminacije vozila in opreme uporabljajo tudi naprave, ki povečujejo učinkovanje dekontaminacijskega sredstva. Po izvedbi postopka vozilo dobro prezračijo, na kar je vozilo pripravljeno za operativno delovanje.

»V predstavitvah dekontaminacijskega postopka s ponosom poudarimo, da se domala vsa osebna varovalna oprema z izjemo zaščitnih 'medicinskih' rokavic ustrezno dekontaminirana vrača v ponovno uporabo. Prav tako dekontaminacijsko točko ves čas prilagajamo trenutnim vremenskim razmeram,« še o postopku dekontaminacije pove Merkužič.

Dezinfekcija objektov in prostorov

Poleg dekontaminacije tako imenovanih intervencijsko operativnih vozil, opreme in osebja pa so poklicni gasilci CZR Domžale opremljeni in usposobljeni tudi za izvajanje dezinfekcije objektov in prostorov. Z namenom preprečevanja okužbe so tako opravili že več dezinfekcijskih postopkov javnih objektov kot npr. dom upokojevcev, zdravstveni dom, prostori občine in prostori partnerskih objektov. »Na opisan način skušamo s svojim znanjem in opremljenostjo, ob zavedanju, da je to le majhen delček v mozaiku, pomagati predvsem zdravstvenim in

socialnim ustanovam in delavcem pri obvladovanju epidemije covid-19,« pojasni Merkužič, Jarc pa ob tem doda: »Nikoli se nismo spraševali, ali je to naše delo ali ni. V prvi vrsti smo hoteli pomagati, ko je prišlo do problema in smo ga vedno dobro rešili.« Ob tej priložnosti se Jarc zahvaljuje podjetjema Helios TBLUS in Belinki Perkemiji, ki so jim pomagali z nasveti o uporabi vodikovega peroksida in jim s tem izkazali, da jim stojijo ob strani.

Pomembno je povezovanje

Jarc je poudaril, da se je tako ob epidemiji (prvem in drugem valu) ter tudi ob poletnem neurju ponovno izkazalo, da je CZR Domžale stičišče, kjer se nudi suport drugim službam sistema zaščite in reševanja. »Skrbimo za logistiko, nabavo, skladiščenje in evidenco opreme. So pa prostori za takšne primere premajhni, zato bo treba razmišljati o posodobitvi prostorov vseh služb za zaščito in reševanje. Vsa infrastruktura in oprema, ki jo imamo, ni sama sebi namen. Lahko rečem, da smo vrhunsko opremljeni in da ni bilo trenutka, da nečesa nismo imeli ali da nam je kakšne stvari primanjkovalo.« Ob tem še pravi, da se izkazuje, da je sodelovanje s službami sistema za zaščito in reševanje, ki je bilo že prej odlično, med njimi še bolj poglobljeno: »To je en plus vseh teh izrednih dogodkov. Da se vse službe med seboj povežejo, da delajo še bolje.« □

OBČINSKI SVET

13. redna seja Občinskega sveta Občine Domžale

V četrtek, 26. novembra 2020, so se občinske svetnice in svetniki sestali na 13. redni seji Občinskega sveta Občine Domžale, ki je zaradi veljavnih ukrepov v zvezi s preprečevanjem epidemije covid-19 potekala v telovadnici podružnične osnovne šole Ihan.

Miha Ulčar
Foto: Vido Repanšek

Začetek seje je potekal nekoliko drugače kot običajno, saj so se občinske svetnice in svetniki z minuto molka poklonili pokojnemu časnemu občanu dr. Velimirju Vulikiću, in s to gesto pokazali, da je bil zares velik človek, ki je v naši občini pustil velik pečat. Po ugotovljeni navzočnosti in sprejemu zapisnika 12. seje, z dne 18.6.2020, so občinske svetnice in svetniki potrdili dopolnjen dnevni red, ki je vseboval 12 točk.

Volitve in imenovanja

Pod točko volitve in imenovanja je občinski svet potrdil Kajo Čokan kot člano Občinskega sveta Občine Domžale za preostanek mandatne dobe. Čokanova je v svetniških klopih nadomestila Bojana Čada, ki je junija letos podal odstopno izjavo. V nadaljevanju je občinski svet ugotovil, da Blažu Vidicu kot predstavniku Policijske postaje Domžale preneha članstvo v Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v občini Domžale, za novega člana za preostanek mandatne dobe pa je občinski svet imenoval Ivana Jana. Občinski svet je v postopku imenovanja pomočnika direktorja Centra za socialno delo Osrednja Slovenija - vzhod, dal pozitivno mnenje kandidatu Nenadu Stojanoviću. Za predstavnico Občine Domžale v Razvojni svet Ljubljanske urbane regije za obdobje 2021–2027 je občinski svet predlagal mag. Renato Kosce. Občinski svet je ugotovil, da Marjeti Kristan kot predstavnici uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti preneha članstvo v svetu javnega zavoda Center za zaščito in reševanje Domžale, za novega člana sveta tega zavoda pa je imenoval Antona Pavliča.

Obrazložitev in sprejem določite vrednosti točk za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2021

Občinski svet Občine Domžale je soglasno sprejel vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča za leto 2021, ki znaša 0,00158 €, ter vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo nezazidanega stavbnega zemljišča za leto 2021, ki znaša 0,10298 €. Sklepa se začeta uporabljati od 1. 1. 2021 dalje.

Odlok o spremembi odloka o proračunu občine Domžale za leto 2020 in Odlok o spremembi odloka o proračunu občine Domžale za leto 2021 – skrajšana postopka

Mag. Marjeta Podpeskar Omahen, vodja oddelka za finance na Občini Domžale, je v obrazložitvi gradiva povedala, da so v njem želeli zajeti vse učinke izrednih okoliščin, ki so se dogajale v letošnjem letu (spomladanski in jesenski val epidemije ter poletno neurje). Te so dodobra zamajale finančno stanje in pritiske na proračun. Tako v rebalansu proračuna za leto

2020, sicer v manjši meri kot v spremembi proračuna za leto 2021, so po njenih besedah napolnili proračunski rezervni sklad, saj je pred nami še eno nepredvidljivo leto. Rebalans proračuna za leto 2020 predvideva zmanjšanje odhodkov za slabih 8 milijonov evrov. Pri tem so ocenjevali, kateri projekti ne bodo uresničeni v letošnjem letu in od katerih projektov bo izplačilo računov zapadlo v leto 2021. Za tiste projekte, ki niso bili uresničeni v letošnjem letu, načrtujejo, da bodo uresničeni v letu 2021, zato so se odhodki v proračunu za leto 2021 povečali za 7 milijonov evrov.

Tomaz Deželak (SDS) se je zahvalil za korektno predstavitev obeh odlokov na odboru za finance in premoženje. Pri tem je poudaril, da se je letos dvignila povprečnina, ki bo prihodnje leto v občinski proračun prinesla še približno 1,2 milijona evrov več prihodkov. Robert Hrovat (SDS) je izpostavil željo, da bi k rebalansu proračuna za leto 2021 vložili amandma, in sicer za področje obrambe in ukrepov ob izrednih dogodkih. Pojasnil je, da gre letos za specifično leto, zaradi česar se s finančnimi težavami soočajo tudi prostovoljna gasilska društva, ki se v določeni meri financirajo s prostovoljnimi prispevki in donacijami. O možnosti za zagotovitev dodatnih finančnih sredstev iz proračuna občine za pokrivanje fiksnih stroškov so po njegovih besedah že večkrat razpravljali na ravni GZ Domžale, kjer so na podlagi poizvedbe dobili tudi neko skupno oceno stroškov. Odgovorila mu je mag. Podpeskar Omahnova, ki je povedala, da bi lahko po sprejemu rebalansa proračuna predlagali sklep, da bi se naredila preknjižba, za prihodnji proračun pa bi morali za to področje oblikovati posebno postavko, ki bi natančno opredeljevala ta odhodek. S tem predlogom se je strinjal tudi Matej Oražem (LMM), ki je pri tem izpostavil tudi druga društva, ki se soočajo s finančno stisko. Pobudo je podprl tudi Branko Heferle (LMŠ), ki je obenem izpostavil, da je državni zbor v šestem paketu ukrepov za omilitev epidemije (PKP6) sprejel odločitev, da se poročila o realizaciji programa za leto 2020 podaljša v leto 2021, in da se kljub

temu zagotovijo sredstva, ki so bila zagotovljena nevladnim organizacijam. Gregor Horvatič (Zeleni Slovenije) je občinsko upravo vprašal, zakaj se drastično zmanjšujejo finančna sredstva na postavkah promet in prometna infrastruktura ter na postavki varovanje okolja. V nadaljevanju je opozoril, da je premalo aktivnosti na področju evropskih projektov. Mag. Podpeskar Omahnova je Hrovatiču obrazložila, da je podrobna obrazložitev sprememb na posameznih postavkah v proračunih obrazložena v gradivu, kjer so navedeni tudi razlogi, zakaj se je določena postavka zmanjšala ali povečala.

Občinski svet je soglasno sprejel rebalans proračuna za leto 2020 in spremembo proračuna za leto 2021, ter potrdil Načrta razvojnih programov, ki sta del obeh proračunov.

Dopolnitev Načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem občine za leti 2020 in 2021

Občinski svet Občine Domžale je na svoji 10. seji sprejel sklep o Načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Domžale za leti 2020 in 2021. Občinska uprava je predlagala razširitev načrta ravnanja, s čimer bo omogočen nakup zemljišč, ki ocenjeno presega skupno vrednost 25.000 evrov. Gre za zemljišče na Šumberku za izvedbo projekta Kolesarski poligon, zemljišče na Viru, ki je predvideno za izgradnjo vadbenega poligona za enote zaščite in reševanja, zemljišče na območju Zgornje Jarše sever (območje Induplati) za izgradnjo manjkajočega cestnega omrežja in zemljišče med objektom SPB in železniško progo v Domžalah, ki mu bo odvzet status javnega dobra železniške infrastrukture in tako omogočen njihov pravni promet.

V razpravi je sodeloval Branko Heferle (LMŠ), ki je povedal, da ima še vedno dvome, če je to zakonito, da se zemljišča kupuje na zalogo. Ob tem je vprašal, če se ta zemljišča kupujejo zato, da se uresniči program za leto 2021. Zanimalo ga je tudi, zakaj v načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem za leto 2021 niso vključili niti ene parcele, na kateri je ta hip zgrajena javna cesta, ki stoji na zasebnih

parcelah. Metoda Marčuna (LMM) je zanimalo, zakaj so cene zemljišč tako različne in če gre za dogovorjene ali določene cene. Zanimalo ga je tudi, če so finančna sredstva za nakup teh zemljišč rezervirana v proračunu. Obema razpravljavcema je odgovoril Jure Košutnik, vodja oddelka za prostor, ki je dejal, da sklep za nakup zemljišča pod 25.000 evrov sprejme župan in da ocenjuje, da investicij v nakupe cest, ki bi zahtevali tako visoke zneske, ni. Prav tako je povedal, da je za nekatera zemljišča cene postavil GURS, na zemljiščih na Šumberku pa je takšno ceno postavil kupec. Sredstva za nakup so namenjena v skladu za nakup nepremičnin.

Občinski svet Občine Domžale je z 21 glasovi za in enim glasom proti sprejel dopolnjen Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem občine za leti 2020 in 2021.

Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra

Andrej Bokan, vodja oddelka za komunalne zadeve, je v obrazložitvi gradiva povedal, da je Občinski svet Občine Domžale na 27. seji 13. februarja 2014 sprejel sklep o določitvi statusa javnega dobra za skupno 1417 zemljiških parcel. Po sami vsebini gre za zemljišča, ki so v naravi predstavljala dele občinskih javnih cest, parkirišča v splošni rabi, zemljišča, namenjena lokalnim gospodarskim javnim službam, melioracijske jarke v splošni rabi, druge javne površine, namenjene splošni rabi, kot so parkovne in rekreacijske površine, zelenice, zemljišča ob osnovnih šolah in vrtcih itd. Med postopkom vpisa na pristojnem sodišču je bilo ugotovljeno, da pri določenih nepremičninah statusa javnega dobra zaradi pravno formalnih razlogov ni bilo možnosti vpisati v zemljiško knjigo. Glede na razloge in ker vpis javnega dobra kot pridobitve izvedene pravice oziroma pravnega dejstva v zemljiško knjigo ni možnosti vpisati, se občinskemu svetu predlaga, da sprejme sklep o prenehanju statusa javnega dobra 128 zemljiškim parcelam po seznamu, razvidnem iz priloženega sklepa gradiva.

Branko Heferle (LMŠ) je v razpravi dejal, da je občinska uprava s predlo-

gom sklepa, ki ga je sprejel občinski svet v prejšnjem mandatu, izigrala državne predpise in ni predlagala zemljiško-knjižnega vpisa. Ob tem se sprašuje, katere so te parcele, ki jih predlagajo, da se izvamejo iz javnega dobra in koliko teh parcel ni v lasti Občine Domžale.

Občinski svet Občine Domžale je s 17. glasovi za in tremi glasovi proti sprejel sklep o ukinitvi statusa javnega dobra (Sklep si lahko ogledate v Uradnem vestniku Občine Domžale, št. 7/20).

Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč za Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »V7/7 Oljarna – Jug« - skrajšani postopek

Občinski svet Občine Domžale je na 12. seji 18. junija 2020 sprejel Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje »V7/7 - Oljarna - jug«. Da bo investitor lahko gradil, je treba sprejeti še program opremljanja stavbnih zemljišč za to območje. S tem programom se načrtuje izvajanje opremljanja stavbnih zemljišč ter določa finančna sredstva za izvedbo komunalne opreme v posameznih območjih opremljanja.

Branko Heferle (LMŠ) je v razpravi izpostavil elaborat, ki je priložen gradivu. Ob tem je poudaril, da gre bolj ali manj za strokovno gradivo, saj temu elaboratu nihče ni dal status sprejetega akta. Po njegovih besedah so na statutarno-pravni komisiji dobili zagotovilo, da bo pripravljavec gradiva pridobil izjavo izvajalca javnih služb in sicer, da je za to območje predvidena komunalna oprema ustrežna. Metod Marčun (LMM) je povedal, da je bilo na seji odbora za komunalne zadeve in varstvo okolja kar nekaj pomislekov in da se je večina prisotnih članov vzdržala, da je takšen predlog primeren za nadaljnjo obravnavo. V razpravo se je vključil tudi Gregor Horvatič (Zeleni Slovenije), ki je povedal, da mora imeti vsak prostorski akt presojo vpliva na okolje, zato ga zanima, če je pristojen odbor videl to presojo. Odgovore je svetnikom podal Andrej Bokan, vodja oddelka za komunalne zadeve, ki je povedal, da z izvajalci javnih gospodarskih služb sodelujejo pri pripravi vsakega akta že v času izdelave smernic. Dejstvo pa je, da nimajo dokumenta, ki bi potrdili elaborat v tem odloku programa opremljanja. Če bo potrebno, bodo v bodoče ta dokument zagotovili, ni bilo pa po njegovih besedah pri pripravi gradiva nič narejenega na pamet.

Pred glasovanjem je Branko Heferle (LMŠ) podal obrazložitev glasu, in sicer je povedal, da bo glasoval za ta sklep, izrazil pa je upanje, da bodo ob naslednjih postopkih vključili vse, ki opravljajo javno gospodarsko službo, da podajo svoje mnenje o ustreznosti ugotovitev elaborata. Svetniki so najprej glasovali o dveh amandmajih ter nato še o osnovnem sklepu gradiva, ki so ga sprejeli z 23. glasovi za in enim proti.

Sklep o povišanju cene programov vrtcev

Predloge spremembe cen programov vrtcev sta pripravila oba javna domžalska vrta, in sicer že marca letos. Ker je v tistem obdobju nastopila epidemija, je po zaprtju vrtcev prišlo do velikih neznank. Po celem letu je po besedah ravnateljice Vrta Urša Martine Pančur in ravnateljice Vrta Domžale Jane Julijane Pirman razvidno, da so se najbolj povišali stroški dela, na kar ni možno vplivati, saj to področje urejata delovnopravna zakonodaja in kolektivna pogodba v vzgoji in izobraževanju, v manjši meri pa tudi materialni stroški in stroški živil. Trenutno veljavne cene programov veljajo od 9. aprila 2019 dalje. Bistvene spremembe elementov cene v obdobju od 9. 4. 2020 dalje, ki v veljavni ceni še niso bile upošteevane, so se nanašale predvsem na: višje stroške dela: s 1. 9. 2020 povišanje plače za tretji plačni razred posameznih skupin zaposlenih na delovnih mestih v vzgoji, izobraževanju (pomočniki ravnatelja vrta, vzgojitelji, svetovalni delavci), dvig minimalne plače s 1. 1. 2020, ponovno izplačevanje redne delovne uspešnosti od 1. 7. 2020 dalje (v višini 2 % sredstev osnovnih plač) ter višji stroški materiala in storitev (predvsem višji stroški potrošnega materiala), višji stroški živil (splošni dvig stroškov živil, dvig porabe lokalne hrane, višji delež ekoloških živil).

Sprejem tega sklepa bo predstavljal dodatno potrebna občinska proračunska sredstva, ki so ocenjena v letni višini na približno 221.863 evrov. Glede na delež plačil staršev, ki v povprečju znaša 31,96 % (28,37 % za 1. starostno skupino in 35,56 % za 2. starostno skupino), bodo starši povprečno mesečno plačevali 6,89 evra več za otroka v I. starostnem obdobju ter 5,9 evra mesečno več za

otroka, vključenega v oddelek II. starostnega obdobja, kombinirani oddelek oziroma oddelek otrok starih 3 do 4 leta. Sprejem predlaganega sklepa predstavlja na letni ravni naslednjo dodatno višino sredstev: občinska sredstva: 221.863 evrov; starši otrok: 116.929 evrov; državna sredstva: 17.378 evrov, kar skupaj predstavlja 356.170 evrov dodatnih sredstev.

Tomaž Deželak (SDS) je v razpravi povedal, da so imeli na odboru za finance in premoženje kar nekaj pomislekov glede povišanja cen. Po pojasnilih, da bo Občina Domžale dodala 221.863 evrov subvencije, so se odločili, da dvig cen podprejo. Dejal je še, da bi si želeli, da bi občina prispevala več, pa žal zaradi veljavne zakonodaje to ni možno. Urška Javornik (LMS) je dejala, da so bili tudi na odboru za družbene dejavnosti na začetku zelo skeptični zaradi dviga cen in da se finančno breme spet prevlani na stran staršev, sploh v teh težkih časih. Po pojasnilih so se odločili, da povišanje cen podprejo. Hkrati pa so sprejeli tudi sklep, da občinska uprava preuči neko dodatno subvencioniranje za prihodnje. V razpravo se je vključila tudi mag. Majda Pučnik Rudl (SDS), ki je povedala, da njihova svetniška skupina podpira to spremembo, saj gre za dodatne stroške, ki krijejo zatečeno stanje, ki ga je treba normalizirati. Dodala je, da ne želijo, da se bi kvaliteta dela v vrtcih znižala. Gregor Horvatič (Zeleni Slovenije) pa je poudaril, da je absolutno proti dvigu cen programa vrtcev, saj je prepričan, da bo kmalu prišlo do povišanja cen tudi drugih storitev. Predlagal je, da bi našli kakšno drugo rezervo v proračunu. Odgovore svetnikom je podala Kristina Slapar, vodja oddelka za družbene dejavnosti, ki je povedala, da so subvencije za vrte največja proračunska postavka občinskega proračuna, in sicer skoraj 6 milijonov

evrov na leto. Kakršne koli dodatne oprostitve pa pomenijo, da država ne priznava dodatnih ugodnosti za starše, ker Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev to enotno ureja za celotno Slovenijo.

Občinski svet Občine Domžale je s 14. glasovi za in tremi glasovi proti sprejel spremembo cen programov vrtcev, ki se začnejo uporabljati od 1. 1. 2021 dalje, in sicer: za otroke 1. starostnega obdobja je cena programa 531,14 evra, za otroke 2. starostnega obdobja, kombinirani oddelek in oddelek otrok starih 3 do 4 leta je cena programa 385,48 evra, stroški živil v ceni programa znašajo 36 evrov.

Investicijski program za projekt regionalna kolesarska povezava v občini Domžale

Gradivo za to točko je predstavila Sonja Spruk, vodja oddelka za investicije, ki je povedala, da gre za regionalni projekt, ki obravnava načrtovanje in gradnjo kolesarske povezave za potrebe dnevne mobilnosti na območju občine Domžale, ki pa bo povezana s kolesarsko povezavo na relaciji Kamnik-Mengeš-Trzin-Ljubljana. Projekt bo znotraj Osrednjeslovenske statistične regije in kot tak z ravninsko lego predstavlja izredno velik potencial, predvsem v dnevni mobilnosti. Cilj je vzpostavitev neposredne regionalne kolesarske povezave med Domžalami in Ljubljano, ki v tem trenutku ni zagotovljena in zaradi tega vpliva na varnost kolesarjev. Prav tako ima pozitiven učinek tudi na okolje, vzpodbuja trajno mobilnost kot alternativo avtomobilskim in drugim prevozom. Projekt se bo zaradi specifičnosti dela in tudi financiranja uresničil v naslednjih dveh letih. Celotna vrednost projekta je ocenjena na 3.785.091,22 evra, od tega bo 2,2 milijona evrov sofinanciranih iz evropskih sredstev. Andrej Stres iz

podjetja Stratos svetovanje je v obrazložitvi povedal, da so evropska sredstva že zagotovljena. Ta investicijski program je samo še podlaga vloži, ki bo za prijavo na projekt in pridobitev nepovratnih sredstev oddana do konca januarja 2021.

V razpravo se je najprej vključil Matej Oražem (LMM), ki je izrazil nezadovoljstvo glede načina komunikacije občinske uprave do svetnikov ob sprejemanju projektov. Prav tako je izrazil pomisleke v zvezi z načrtovano relacijo kolesarske steze. Po njegovem mnenju bi morali urediti tiste kolesarske steze, ki jih v Domžalah najbolj potrebujemo. Najbolj pa ga skrbi, da se bo denar namenil za nekaj, kar ne bo doseglo takšne uporabnosti, kot bi si jo želeli. Po mnenju Metoda Marčuna (LMM) je ta projekt dober. Ga je pa zanimalo, zakaj se Občina Domžale ni prijavila na skupni projekt, ki so ga pred časom prijavile okoliške občine. Prav tako ga je zanimalo, zakaj je projekt ocenjen tako visoko. Izpostavil je tudi varnost kolesarjev, saj bo v nekaterih delih kolesarska trasa speljana ob regionalni cesti. Branka Heferleta (LMS) je zanimalo, če je umestitev kolesarske steze v skladu z občinskimi prostorskimi akti in če so izdelani projekti, ki so podlaga za pridobitev gradbenega dovoljenja. Majda Pučnik Rudl (SDS) je dejala, da je vsak korak, ki ga naredimo v to smer, da izboljšamo to stanje in večjo varnost, korak naprej in da smo danes, kar se tiče kolesarskih stez, v ledeni dobi.

Po besedah Stresa, ki je najprej odgovoril svetnikom, imajo evropska sredstva vedno neke smernice, regionalna kolesarska povezava pa se navezuje na večja mesta, v tem primeru na Ljubljano. Kar se tiče trase, pa po njegovem mnenju bolj optimalne variante proti Ljubljani ni, kot je predlagana. Sprukova pa je povedala,

da imajo pridobljena vsa gradbena dovoljenja za premostitvene objekte, prav tako so optimizirali traso, da bi se izognili večjemu številu posegov na zasebna zemljišča.

Občinski svet Občine Domžale je s 16 glasovi za in petimi glasovi proti potrdil Investicijski program Regionalna kolesarska poveza v občini Domžale.

Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju občine Domžale – prva obravnava

Andrej Bokan, vodja oddelka za komunalne zadeve, je v obrazložitvi gradiva dejal, da je bil junija 2018 sprejet nov Zakon o urejanju prostora, na njegovi podlagi pa je bila sprejeta uredba, ki določa vsebino programov opremljanja in podlage za odmero komunalnega prispevka. Zakonodaja jim nalaga, da morajo sprejeti splošni odlok in izraze prilagoditi zakonodaji. Komunalni prispevek se po njegovih besedah na novo obračuna na podlagi bruto florisnih površin. Vsi podatki za vrednosti so s tem predlogom odloka komunalne opreme preračunani na novo na podlagi računovodskih evidenc. Zunanji izvajalec je naredil tudi analizo prostora, kjer je ocenil, katera zemljišča so glede na veljavne akte še zazidljiva, in izračunal stroške. V nadaljevanju je še izpostavil, da bo znesek komunalnega prispevka povprečno za 14 do 15 % manjši kot zdaj. Kako bo to vplivalo na občinski proračun, pa bo odvisno od aktivnosti investitorjev.

Občinski svet Občine Domžale je po krajši razpravi z 22 glasovi za in eni glasom proti sprejel Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo na območju občine Domžale v prvi obravnavi. □

KNJIGE FRANCA BERNIKA

Zgodovinski biseri o naši preteklosti

Decembra je izšel ponatis knjige Zgodovina fare Domžale 2

Kulturni dom Franca Bernika Domžale in člani uredniškega odbora za izdajo ponatisa knjig Franca Bernika nadaljujemo svoje delo.

V **Zgodovini fare Domžale 2**, ki je prvič izšla leta 1939, je avtor popisal dogajanje na Domžalskem v **obdobju med leti 1923 do 1939**. V tem času so Domžale dobile status trga, prišlo je do velikih sprememb v industrijski podobi, saj so zaradi velike svetovne krize propadle mnoge slamnikarske in druge tovarne, po drugi strani pa je kraj vse bolj dobival podobo mesta, potekala je elektrifikacija in gradnja kanalizacije, zgrajena sta bila Dobrodelni in Otroški dom, ustanovljena je bila Meščanska šola. Vsekakor izjemno zanimivo obdobje, ki nam ga je Franc Bernik s svojo kroniko še bolj približal.

Knjiga, ki ne sme manjkati v nobenem domžalskem domu!

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

Virtualni pogovor o knjigi Zgodovina fare Domžale 2

Pogovor si oglejte na spletnih straneh Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Župnije Domžale in na spletnem portalu domžalec.si

Druga Bernikova knjiga je izjemnega pomena za poznavanje zgodovine mesta Domžale na vseh področjih življenja in dela med leti 1924 in 1939.

O knjigi in avtorju so se v okviru **Srečanj pod slamniki** pogovarjali njegov poznavalec **mag. Blaž Otrin, Katarina Rus Krušelj** in urednica **Cveta Zalokar**.

Knjige je mogoče naročiti tudi po mejlu na naslov blagajna@kd-domzale.si, naročilnica pa je objavljena tudi na spletni strani www.kd-domzale.si/zaloznistvo

NAROČILNICA

Spodaj podpisani naročam naslednje ponovne natise knjig Franca Bernika (označite zelene knjige):

- ZGODOVINA FARE DOMŽALE 1** (izšla aprila 2020)
- ZGODOVINA FARE DOMŽALE 2** (izide decembra 2020)
- Z NEKDANJE GORIČICE** (izide predvidoma leta 2021)
- ZGODOVINA FARE DOMŽALE 3** (izide predvidoma leta 2022)

Cena posamezne knjige je 20 eur.

Način dostave:

- knjigo/-e bom osebno prevzel in plačal v tajništvu Kulturnega doma Franca Bernika Domžale
- knjigo/-e bom vključno s poštnino po ceniku Pošte Slovenija plačal po prevzemu pošiljke

Podatki o naročniku:

Ime in priimek _____

Ulica in hišna številka _____

Kraj in poštna številka _____

Telefon _____

Elektronski naslov _____

Podpis _____

Naročilnico pošljite/prinesite na naslov:

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Kulturni dom Franca Bernika Domžale se zavezuje, da bo osebne podatke, ki jih bo pridobil od posameznika s to naročilnico, obdeloval izključno za namen izvedbe naročila v skladu z določili Splošne uredbe o varstvu podatkov (GDPR) in z vsebino usakokrat veljavnega Zakona o varstvu osebnih podatkov ter vsemi internimi akti, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Podrobnejša določila glede varstva osebnih podatkov ter pravic in obveznosti v tej zvezi je zavod objavil v Politiki varstva osebnih podatkov na spletni strani: <http://www.kd-domzale.si/pogoj-poslovanja.html>.

AKTUALNO

SPOMINSKO OBELEŽJE ACIJU BERTONCLJU, VELIKEMU PIANISTU

Vse od izdaje monografije o domžalskem, slovenskem in svetovno znanem pianistu in glasbenem pedagogu Aciju Bertonclju je živela zamisel, da se temu velikemu mojstru črno-belih tipk za njegov umetniški prispevek tudi v njegovem rojstnem kraju poklonimo s postavitvijo obeležja.

Cveta Zalokar

Foto: arhiv KD Franca Bernika, I. D.

N ečesa trajnega, kar nas bo spominjalo na njegovo delo in življenje med nami, ki se je izteklo septembra 2002. Na omenjeno pobudo Kulturnega doma Franca Bernika Domžale so se odzvali na Občini Domžale in komisija za postavitve obeležja, ki jo je vodila Andreja Jarc Pogačnik – v njej pa so bili poleg njegove žene Maje Klinar tudi številni ugledni domžalski kulturniki – je delo v decembru uspešno pripeljalo do cilja. Dolgo časa je komisija iskala rešitev glede prostora, kjer bi bilo obeležje postavljeno. Ob sicer skromnih in omejenih možnostih glede lokacije je bila na koncu sprejeta rešitev, da bo to ena od zanimivih manjših sten na pročelju dvoriščne strani stavbe domžalskega kulturnega doma. Pri tem nas je vodila misel, da je to prostor, ki je v tem trenutku v središču domžalskega kulturnega dogajanja, pa tudi kraj, mimo katerega vsak dan znova v hram glasbene učenosti zahajajo mladi glasbeniki, ki jim je lahko pianist Aci Bertonclj pomemben vzor in zgled. Prav tako se je komisija tudi odločila, da bo k sodelovanju z anonimnim natečajem povabila domžalske kiparske ustvarjalce, saj le-ti ne dobivajo ravno pogosto možnosti ustvarjanja v svojem domačem okolju.

Ob številnih ovirah in zastojih zaradi korone in postopkov se je po malo več kot v letu dni ideja udejanila in materializirala. Tako lahko v teh dneh mimooidoči, ki jih pot zanese na dvorišče Kulturnega doma Franca Bernika, že postojijo ob prečudovitem mozaiku na pročelju in se poglabijo v njegovo izpovedno moč in bleščečo energijo, ki jo odseva. Prav tako si lahko na spletni strani kulturnega doma pogledajo kratek, a zanimiv filmček, ki smo ga posneli v petek, 12. decembra, ko je potekalo postavljanje in umeščanje mozaika.

In avtorstvo? Zasnova mozaika je delo domačega kiparja Jurija Smoleta, pri njegovi izdelavi pa je sodeloval mozaicist Aljaž Vidraj, ki ga od letos poznajo kot mentor-

ja tudi v Društvu Lipa, Univerzi za tretje življenjsko obdobje. O tem, kako je nastajalo obeležje in kakšno je njegovo sporočilo, smo pripravili pogovor z avtorjem Jurijem Smoletom.

Kakšen je začetek zgodbe o nastanku mozaika?

Začetki so se zgodili ob poslušanju tretjega programa slovenskega radia, ki mu pogosto prisluhnem in vsak dan znova uživam v avizu za oddajo Arsove spominčice. Prvinski stik, veselo razigran in obvladan. In potem je prišlo vabilo za sodelovanje na anonimnem razpisu za postavitve obeležja Aciju Bertonclju. Lepo, da so se Domžale spomnile na umetnika skozi delo drugega umetnika.

Kako ste se odzvali na razpis?

Na razpis sem se dobro in študijozno pripravil – kot zadnje čase sicer na vsakega. Začel sem s prebiranjem odlične monografije o Aciju, ki sta jo uredila Milan Marinič in France Križnar, izdal pa naš kulturni dom leta 2016. Ta je postregla z mnogimi vsebinami, ki so v resnici določile izgled mojih dveh

likovnih rešitev, saj sem zasnoval dve različni rešitvi. Ena je bila izbrana za izvedbo, in kot sem izdelal, je bila tudi druga nekaj časa v igri ... Za opremo stene, pročelja Kulturnega doma Franca Bernika z likovno zahvalo Acijeve pianistiki in glasbenemu geniju sploh, pa sta bili potrebni tišina in glasba.

Po mesecu in pol študija in poslušanja Acijeve glasbe z mrežja in sposojenih vinilk se je ideja zgostila: likovno pripoved moram zgraditi okoli tišine, ker sem ugotovil, da je Aci s klavirjem pogosto počel isto: glasbo je zgradil okoli otokov tišine v njej. Ste že kdaj poslušali alikvotne tišine?

Kaj so značilnosti nagrajene in tudi realizirane rešitve?

Za razpis se je treba potruditi vsaj toliko kot pozneje pri delu – to je izdelavi umetnine. Mozaik sem videl v viziji, ki se je utrnila kot spekter barv, z zagonetnimi zapiki na površini. In sem prosil hčer Živo, da mi je posodila računalnik s profesionalnim programom za risanje, narisal osnutek in ga popilil, da je imel izgled, ki se je pokrival z mojo idejo. Ta je bila – upodobiti na mo-

zaiku celinsko pavzo kot osrednjo in najdragocenejšo figuro v barvnem polju, kot podoba in prisposodbo tišine, okoli katere nastaja glasba. Ideja je bila že na začetku zelo čista in izzivalna, zato sem se odločil, da jo pošljem.

Bogastvo barv in akcent, poudarek z veliko zlato celinsko pavzo, v gledalcu hipoma odpre vrsto emocij in poraja vprašanja, ki nas vodijo k Aciju ...

Kako so potekala dela od izbora do izdelka?

Ker je bila v času razpisa pomlad in smo bili vzhičeni od gladkega prehoda skozi prvi naval covid-19, polni energije in načrtov, sta se oba moja predloga dobro odrezala in bil sem izbran za delo. Z nekaj sugestijami komisije, zlasti glasbenika, skladatelja in Acijevega prijatelja Tomaža Habeta smo se dogovorili za končno verzijo. Žal je potem spet kar dolgo trajalo, da smo uredili papirje, in delati sem začel razmeroma pozno, v globoki jeseni. To je v kombinaciji z drugim valom covid-19 in številnimi zaporami zaradi njega, delo močno zakompliciralo. Predvsem pri nabavi ključne-

ga materiala téser (smaltov) iz muranskega stekla, ki se ga dobi samo na Muranu ali v Spilimbergu. Zaprta meja, otežena komunikacija z Italijani in cel kup preprek je že nakazovalo na katastrofo, ko sem se spomnil na kolega mozaicista Aljaža Vidrajza.

Torej se lahko zahvalimo tudi hipnemu preblisku ...

Tako je ... In se je odprlo. Zelo hitro sva bila domenjena in Aljaž je bliskovito organiziral smalte v ploščah. S povečavo mojega načrta sva dobila osnovo za rezanje in lomljenje plošč in sestavljanje barvnih polj. Delo je bilo zelo intenzivno in Aljaž se ga je lotil z vso resnostjo.

Kako pa je potekalo nameščanje, na filmčku izgleda, da je vse bilo zelo dobro načrtovano?

Seveda je problem in tudi izziv, kako tako velik mozaik (175 cm x 175 cm) spraviti v vertikalo ter ga na primeren način položiti in namestiti na steno. Strojnik v meni je rešil zagato in izdelal okvir ter nasadilna sidra iz nerjavečega jekla, ki jih je bilo treba z veliko natančnostjo umestiti na zid. Klasična orodja, kot svinčnica, libela in šestilo pa so končno spet pridobili na pomenu.

Plošče s položenimi smalti in malimi presenečenji v detajlih sva potem s posebno malto pritrdila na nosilec, in napravil sem še posebni dvizni ušesi, ki sta se zataknila v ogrodje. Tisto noč pred končnim dvigom, ki ga je zelo profesionalno opravil g. Klopčič s Prevoj, sem bolj malo spal. Tako sem moral sredi noči še enkrat preveriti, če bo težišče res v pravi legi glede na vpetje, in sem bluzil po ateljeju ...

Kakšna misel za zaključek?

Dvig in montaža sta šla gladko: pomoč Metoda, Jerneja in Mihe je bila odlična, za dobro voljo je poskrbela Vera, ki je vsa navdušena nad mozaikom posnela nekaj odličnih fotk, in Jernej, ki je posnel filmček o postavljanju. In seveda Cveta, ki nas je z ogrevanjem pripravila na odločilno potezo. Tako, mozaik stoji. In še namig za vse, ki se boste ustavljali ob njem: tona a in b ob pavzi sta inicialki umetnikovega imena (A-ci, B-ertonclj), ki bo sta še dolgo zvenela okoli zlate tišine. □

Vsem srečen veseli december

IZKUŠENIH 5

»Vem, da številni od vas uspešno prilagajate svoje aktivnosti nastalim razmeram in da se trudite delovati po svojih močeh in možnostih. Hvala vam za trud. Za nas, združene v ZPMS, se delo nikoli ne zaustavi. Tudi prihodnost bo polna novih izzivov, ki jih bomo – skupaj – zmogli. To smo/ste že velikokrat dokazali. Razmere so resda posebne, še nikoli videne, a kjer je volja, je tudi pot,« je ob zadnjem mescu v letu 2020 zapisala Darja Groznik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije, in hkrati povabila prav vse, da prispevajo k res veselemu, in če je le mogoče, srečnemu decembru.

Zveza prijateljev mladine Domžale se trudi, da bi pomagala vsem otrokom, posebno tistim, ki so pomoči posebej potrebni. Tako je že spomladi in tudi zdaj zbira računalnike in računalniško opremo. Računalnike so prispevali posamezniki, organizacije, tudi Zveza prijateljev mladine Slovenije, tako da je bilo doslej podarjenih 41 računalnikov, 10 modemov, 10 jih še pričakujemo (donira A1 preko ZPMS), računalnike bodo pomagali kupiti košar-

karji z akcijo, ki je posebej predstavljena na domzalec.si, 60 daril, posebej za socialno najbolj ogrožene pa bodo pripravili člani in članice vodstva ZPM Domžale. Na razpogo pa so še paketi za osebno higieno in čistila. Pri prevozu jim je pomagala domžalska civilna zaščita, ki se ji za pomoč iskreno zahvaljujejo.

Hkrati bi vas radi opozorili na dobrodelno akcijo Košarkarskega klu-

ba Helios Domžale, ki v sodelovanju s partnerji in našo Zvezo prijateljev mladine Domžale zbira sredstva za pomoč mladim, ki jih je to obdobje najbolj prizadelo. V projektu sodeluje tudi priznana domžalska karikaturnistka, nekdanja odlična košarkarica Nana Guberinič. Zbrana sredstva bodo namenili za nakup opreme za nemoteno šolanje na domu za čim več domžalskih osnovnošolcev, za razdelitev pa bo poskrbela Zveza prijateljev mladine Domžale. V akciji lahko pomagate tudi vi, zato vas vabimo, da na domzalec.si preberete več o dobrodelni akciji in v njej tudi sodelujete z donacijo, poljubno višino sredstev neposredno Zvezi prijateljev mladine Domžale in ob donaciji v višini vsaj 10 evrov, lahko v zahvalo in spomin prejmete A4 repliko karikature Izkušeni 5 po vašem izboru. Sporočite na andrej.pustotnik@helios-suns.si.

Donacijo za računalnike ali prostovoljni prispevek nakažite na naslov: Zveza prijateljev mladine Domžale, Ljubljanska cesta 58, 1230 Domžale, koda namena: CHAR, račun: SI56 6100 0002 2410 548, referenca: S100 29106

Lahko pa podarite rabljeno računalniško opremo, ki jo lahko prinesete h košarkarjem ali Zvezi prijateljev mladine Domžale (041 367 808). Poskrbeli bodo, da oprema pride v prave roke.

Hvala in prijeten veseli december prav vsem, vsem našim otrokom pa prijetno otroštvo.

VERA VOJSKA
FOTO ZPM DOMŽALE

Skupaj nadaljujemo plemenito poslanstvo

Leto 2020 je Območnemu druženju Rdečega križa Domžale ob uresničevanju strateških ciljev, ki so si jih zastavili v zvezi z ugotovitvijo in razvijanjem humanitarnega poslanstva ter krepitvijo ugleda organizacije, prineslo vrsto dodatnih nalog, povezanih z epidemijo koronavirusa. Redno smo jih spremljali tudi v Slamniku in izpostavljali odlično sodelovanje s Civilno zaščito v naši občini, še posebej pa poudarjali pomen prostovoljcev Rdečega križa, ki so in še pomembno prispevajo k uspešnosti tega področja. Nadaljevalo se je tudi dobro sodelovanje z vsemi krajevnimi organizacijami RK, ki je posebej pomembno pri zagotavljanju pomoči socialno ogroženim družinam in posameznikom. RK pa se še posebej za-

bru imajo poleg 'evropske' hrane še prehrabne pakete Tuš, možno pa je dobiti tudi pralni prašek. V sodelovanju z Občino Domžale v decembru delijo darilca Miklavža, ki letos zaradi epidemije, otrok, ki so ga zelo težko pričakovali, ni tradicionalno obiskal v Športni dvorani Domžale, sem pa prepričana, da je v večino domov med naše najmlajše prišel prek spleta, saj se je v naši občini zadržal kar tri dni. V decembru je zbiralna košara, v kateri lahko pustite svoje darove, v trgovini Lidl Domžale. Vse zbrano ob dobri volji donatorjev bo razdeljeno socialno ogroženim.

V okviru aktivnosti, v katerih sodelujejo prostovoljci, po potrebi poskrbijo za prinos zdravil iz lekarne za tiste, ki nimajo nikogar, ki

hvaljuje vsem krvodajalcem, ki so svojo krvjo reševali življenja, saj je bil domžalski Rdeči križ na tem področju tradicionalno uspešen.

S svojimi aktivnostmi Rdeči križ nadaljuje tudi v prazničnem decembru, v katerem so aktivnosti še posebej pomembne, saj želijo zlasti socialno ogroženim vsaj malo olajšati situacijo, ki se tudi na območju, ki ga organizacija pokriva, slabša. Ugotavljajo namreč povečanje potreb in števila prejemnikov materialne pomoči za skoraj 40 odstotkov, zato bodo prav skrbni za socialno ogrožene tudi v letu 2021 name-nili posebno skrb.

K temu prispeva tudi delitev najosnovnejših prehrabnih artiklov, ki jih v njihovih prostorih prevzimate vsako sredo med 9. in 12. ter 14. in 16. uro ter si tako vsaj malce izboljšate svoje življenje. V decem-

bru jim lahko pri tem pomaga oziroma so v karanteni.

Ob koncu leta se vodstvo Območnega Rdečega križa Domžale iskreno zahvaljuje prav vsem, ki so kakorkoli pomagali, da so tudi v letu 2020 opravljali svoje plemenito poslanstvo ter pomagali lajšati tegobe ter reševati probleme, ki jih je prinesla epidemija. Iskrena hvala ekipam prve pomoči, krajevnim organizacijam RK, krvodajalcem ter vsem ostalim, ki so z njimi sodelovali in pomagali vsem, ki so pomoči potrebni. Še enkrat več smo se ob uspešnem delu Rdečega križa prepričali, da je v solidarnosti ter sodelovanju moč in da skupno delo rodi rezultate. Naj bo tako tudi v letu 2021. Srečno!

VERA VOJSKA
FOTO: OZ RK DOMŽALE

Časi se spreminjajo in z njimi tudi mi.
Sreča, svoboda in duševni mir nam danes pomenijo veliko.
Vedno več.

Pridobimo jih! Podarimo jih drug drugemu.
Mirne božične praznike in zdravo leto 2021.

Marjan Šarec s sodelavci

lms
Lista Marijana Šarca
www.strankalms.si

LEKARNA FLEVIN

Naj bo leto 2021
srečno in polno
prijaznih sprememb.

Ljubljanska cesta 59, 1230 Domžale, t: 01/729 25 28
pon – pet: 8:00 do 19:00, sobota: 8:00 do 12:00.

Ideja za darilo ob prihajajočih praznikih

Z nakupom prispevate tudi k izboljšanju požarne varnosti v lokalnem okolju.

29,20 EUR
24,90 EUR

2kg gasilnik na prah GLORIA primeren za avto in kombi

29,90 EUR
25,90 EUR

Detektor ogljikovega monoksida KIDDE primeren za domačo uporabo

39,00 EUR
34,90 EUR

6kg gasilnik na prah GLORIA primeren za hišo in stanovanje

Vse cene vsebujejo 22% DDV

112

CZR DOMŽALE

Center za zaščito in reševanje Domžale
Količevo 2a, 1230 Domžale
01 729 22 28 info@czrdomzale.si

NOVICE

Znajdi se

Pred približno petnajstimi leti se je vse skupaj začelo. Zaključek študija, usklajevanje vseh izvenštudijskih obveznosti – v društvih in klubih. In končno vprašanje: kaj pa zdaj? To je življenjska izkušnja sokrajana Roberta Dvorška, podjetnika, ki si je v svoji bogati karieri nabral veliko izkušenj in zgradil tako močne temelje, da je lahko nanje postavil svojo prvo knjigo (Z)najdi se v podjetništvu. Sicer univ. dipl. ekon. je podjetniški svetovalec, podjetnik in računovodja. S podjetništvom in lastno poslovno kariero je začel leta 2007 z ustanovitvijo zasebnega zavoda, nadaljeval pa z razvojem računovodskega servisa kot samostojni podjetnik in pozneje kot d. o. o. Pred vstopom v poslovni svet je več kot deset let aktivno deloval v vodstvih različnih organizacij, društev in klubov. Opravljena ima različna neformalna izobraževanja, za seboj pa ima tudi vodenje več kot sto projektov. Iz izkušenj in uspešnih podjetniških zgodb je nastala knjiga z naslovom (Z)najdi se v podjetništvu. Namenjena je tistim, ki bi želeli stopiti na samostojno podjetniško pot, za start-upe in tiste podjetnike, ki bi svoje znanje želeli osvežiti ali nadgraditi. S svojo razgibano obliko enostavno, a vendar obsežno predstavi vsebino posameznega poglavja, praktične QR kode pa bralcu omogočajo takojšen stik z informacijo, dokumentom ali primerom, ki ga potrebuje.

Knjiga je mozaik stoterih podjetniških zgodb, ki so se ustvarjale skozi leta izkušnje. Nastala je pod okriljem **Znajdi se akademije** – Zavoda znajdi se. Zakaj odločitev za knjigo? »Pri poslovanju se podjetniki srečujejo s kupom vprašanj, dilem, težav. Iskanje odgovorov in rešitev pa je zamudno in zanj pripravijo veliko časa. Gre za čas, ki bi ga lahko porabili za razvoj posla. Seveda so podjetniki tudi iznajdljivi in bližnjice so jim všeč – zato radi pridobijo nasvet od kolegov, znancev ali pa na hitro na internetu ali socialnih omrežjih. Težava pa je, da so ti odgovori pogosto nepreverjeni in neverodostojni. Ker

pa je podjetništvo izjemno dinamično, hkrati se pravila in zakonodaja hitro spreminjajo, se tudi njihove knjigovodje pogosto srečujejo z dilemami ali celo neznanjem,« pravi avtor in nadaljuje: »Akademija presega te ovire, bistveno je podjetnikom podati jasne in verodostojne odgovore oziroma znanje. Pri tem tematiko-dilemo obravnavati celostno, še vedno na razumljiv način – preko webinarjev, seminarjev, gostujočimi predavanji.« Cilj zgodbe, ki stoji za blagovno znamko Znajdi se, je izboljšati podjetnikovo poslovanje, da se izogne čim več pastem ter izboljšuje uspešnost in učinkovitost. To bo namreč vplivalo tudi na življenjske zgodbe, odnose, bližnje. In vsak podjetnik šteje. Mnogi se najbrž sprašujete, zakaj izid knjige ravno v času epidemije, ko gospodarstvo stoji, ko so nekateri podjetniki na robu propada. Avtor odgovarja: »Država je konec novembra sprejela že 6. 'protikoronski paket' – PKP6. Zdaj je v pripravi že 7. paket in bo še dodal nove taktike za boj. Morda pa na tem mestu tudi ni za spregledati misel – da si je treba najbolj pomagati kar sam – in se torej znajti! Pa da ne bo pomote, tu ne govorimo o iznajdljivosti v smislu kršenja zakonov ali neupoštevanja ukrepov. Govorimo o tem, da se bomo na takšen ali drugačen način pravzaprav vsi morali prilagoditi tej novi realnosti. Država in politika bijeta svoj boj, pri čemer imamo včasih občutek, kot da poleg siceršnje razklanosti družbe in mnenja, bolj kot ne vsi ob ukrepih samo tarnamo. Nekako pridejo na misel besede JFK – Ne sprašuj, kaj lahko država naredi zate, ampak kaj lahko ti narediš za državo. In tu ne mislimo na državo v političnem ali institucionalnem smislu. Mislim širše – na družbo, kulturo in predvsem gospodarstvo.«

Vse, ki vas zanima kaj več in se vam je med branjem članka pojavilo kakšno vprašanje, vas vabimo v ponedeljek, 11. januarja 2021, da se nam pridružite na virtualnem dogodku, ki ga pripravljamo s Knjižnico Domžale.

EKIPA ZNAJDI SE AKADEMIJE

Lions klub Domžale pričaral praznično vzdušje v Domu upokojencev Domžale in MGC Bistrica

Epidemija je vplivala tudi na delovanje humanitarnih društev, ki moramo najti nove načine, kako pomagati sočloveku v stiski. V Lions klubu Domžale smo se odločili, da polepšamo praznike stanovalcem Doma upokojencev Domžale in MGC Bistrica.

December je mesec srečan in praznovan, žal pa je letos situacija drugačna. Stanovalci Doma upokojencev Domžale in MGC Bistrica imajo zagotovljeno odlično oskrbo v svojih domovih, vendar pa so bili v dneh najhujše karantene zaradi varnosti zaprti v svoje sobe. Srečanja z domačimi so bila prepovedana, prav tako prepovedana so bila druženja med samimi stanovalci. Čeprav so stanovalci izredno optimistični, pa vseeno takšno življenje brez družbe ni enostavno. Zato smo jim želeli člani Lions kluba Domžale polepšati decemberske dni, pričarati decemberski duh in jim polepšati praznične dni. Projekt je vodil član Boštjan Pavlič, ki je organiziral

prevoz dveh smrek. Smreki sta postavljeni v vhodnih dvoranah Doma za upokojence Domžale in MGC Bistrica. V sredo, 9. decembra 2020, so aktualni predsednik Lions Domžale Jure Srhoj, prejšnja predsednica Nina Fartek, in člani Boštjan Pavlič, Štefan Pojbič in Ajda Vodlan, v omejena domova prinesla še škatlo z okraski in jo izročila vodstvu obeh domov. Stanovalci so pozneje sami

izbrali okraske in okrasili smrekco.

Epidemija nam morda onemogoča klasična druženja, vendar v Lions klub Domžale verjamemo, da se vedno najdejo načini, kako se lahko pomaga sočloveku in premaga vse izzive. Upamo, da bodo okrašene smreke ustvarile praznično vzdušje. Želimo vam vesel božič, čarobne praznike in srečno novo leto 2021!

LIONS KLUB DOMŽALE

Medicinski pripomočki na dom

Kljub covidu-19, ki trenutno najbolj obremenjuje naš zdravstveni sistem, pa ostale težave in bolezni niso kar izginile. Nasprotno, nekatere so se celo povečale, da ne omenjamo, da zaradi zaprtja marsikatero dejavnosti postajajo stvari vse bolj nedostopne.

Mednje sodijo tudi medicinski pripomočki, sredstva, potrebna za zdravljenje ali medicinsko rehabilitacijo. Na naročilnico jih pacientom predpiše zdravnik, za uporabnika pa so brezplačni (Brezplačni so vsi osnovni medicinski pripomočki, če želite poseben pripomoček ali nadstandarden, se le-ta doplača.), saj jim pripadajo po zakonu v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, naročilnico zanje pa napiše izbrani osebni zdravnik ali zdravnik specialista. Zato se je Tosama odločila, da vam jih dostavi kar na dom, da vam ne bo treba hoditi iz hiše, kar je za starejše še bolj tvegano.

Medicinskih pripomočkov je mnogo vrst, Tosama pa je pogodbeni dobavitelj ZZS za naslednje: ortoze za stabilizacijo udov in hrbtenice, kilne pasove, kompresijske nogavice/roka-vice, pripomočke pri težavah z odvajanjem seča in blata, pripomočke pri zdravljenju sladkorne bolezni, kanile, obvezilni material in raztopine, nekatere pripomočke za gibanje, stojno in sedenje (bergle, hodulje), sani-

tarne pripomočke (toaletne stole, sedeže za kopalno kad) ter pripomočke pri umetno izpeljanem črevesju in urostomi.

Inkontinenca je uhajanje urina, ki je za človeka lahko zelo moteče. Do izdelkov na naročilnico medicinsko tehničnih pripomočkov so upravičeni praktično vsi, ki imajo težave z uhajanjem, ne glede na stopnjo inkontinence in starost. Obiskati pa je treba zdravnika ali specialista in mu predstaviti svojo težavo. Pripomočki za inkontinenca so sicer osnovani na teh-

nologiji ženskih higienskih izdelkov, vendar delujejo popolnoma drugače. Dodane so jim mikrokapsule, ki lahko vpijejo 30- do 60-kratnik svojega volumna, zato zadržijo veliko količino urina, ki priteče naenkrat, medtem ko je menstrualna kri mnogo gostejša in izteka kontinuirano. Vsem pripomočkom za inkontinenca je dodan tudi nevtralizator neprijetnih vonjav.

Olajšajte si vsakodnevno življenje, če se le da. V Tosamini Beli štacunici vam bodo radi priskočili na pomoč z nasveti in dostavo do vrat.

TOSAMA Bela štacunca
Since 1923

MEDICINSKE
PRIPOMOČKE
DOSTAVIMO NA DOM
BREZPLAČNO*

dostavanadom@tosama.si

ZA VSE INFORMACIJE
SMO DOSEGLJIVI NA:

040 673 111

od 07:30 do 15:30 ure
ali po elektronski pošti

NAROČILNICA številka A 3487100
ZA MEDICINSKE PRIPOMOČKE

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Mesto: _____
Številka: _____

1. Vrsta pripomočka: _____
2. Vrsta pripomočka: _____
3. Vrsta pripomočka: _____
4. Vrsta pripomočka: _____

5. Zavezanec: _____
6. Zavezanec: _____
7. Zavezanec: _____
8. Zavezanec: _____

Priporočila: _____
Izročeno na: _____ Priporočila se lahko izda od: _____

Km: _____
Št: _____
Dg: _____

* Brezplačna dostava medicinskih pripomočkov je možna v Domžalah z okolico v krogu 35 km, dlje pa z minimalnimi stroški dostave.

Knjiga o našem izročilu in preteklosti: Jaz sem pa tako slišal

Založba Znanstveno-raziskovalnega centra v Ljubljani, ki deluje v okviru Inštituta za narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (SAZU), že vrsto let sistematično izdaja knjige o folklornih in drugih pripovedih s posameznih predelov Slovenije. Doslej je v zbirki Glasovi izšla že 53 knjig, kot 54. po vrsti pa je v prvih dneh meseca decembra izšla nova, ki prinaša 160 folklornih pripovedi; nastale so na območju severnega obrobja ljubljanske kotline, tako da so v njej zajeti Spodnje Pirniče, Vodice, Mengeš, Domžale, Lukovica, Blagovica, Moravče, Vače in Podgorica. Gre za zelo razgibano območje, polno hribov in dolin, pa tudi obsežnih gozdnatih površin. Jezik teh koncev pa v narečni razdelitvi spada v gorenjsko narečno skupino.

Avtorice Barbara Koritnik, Nastja Koritnik in Breda Podbrežnik Vukmir so zbrale in uredile raznolike pripovedi, ki so bile zbrane na terenu, pripovedovalo pa jih je 10 različnih pripovedovalk iz posameznega območja.

Kot uvod k tej zanimivi knjigi, ki govori o življenju iz naše preteklosti, je objavljena spremna beseda urednice zbirke Marije Stanonik. Sledi geografska, arheološka in etnološka predstavitev območja s kratkim opisom krajev, ki jo je pripravil Zvonko Žagar. Pri čemer nas avtor posebej opozori na prazgodovinsko obljudenost na območju Domžal, saj so tu našli več predmetov iz latenske dobe (to je mlajša železna doba, čas od 300

pred našim štetjem do rimske zasedbe naših krajev proti koncu 1. stoletja pr. n. št.), med drugim sekuro iz serpentina, strgalo, keltski novc, bronasto bodalo in številne druge predmete. Na Podrečju pri Domžalah so na primer našli kamnito sekuro, kremenčevo strgalo, pri kopanju nove struge Kamniške Bistrice pa tudi bronasto bodalo. Vsekakor je bil ta prostor poseljen že zelo zgodaj. Sledi pregled znamenitih osebnosti, povezanih s temi kraji, ki ga je pripravila Barbara Koritnik, in omenila kar nekaj zelo imenitnih Slovencev, med njimi pesnico, učiteljico in redovnico M. Stanislavo Skvarča z Vira, pa jezikoslovca in duhovnika Antona Breznika iz Ihana, skladatelja in duhovnika iz Grobelj Alojzija Mava, leksikografa, bibliotekarja in teologa Marijana Smolika iz Doba, življenjsko pot pa sta v Domžalah med drugim zaključila tudi duhovnik in skladatelj Matija Tomc, etnolog Tone Cevc ... Omenjena avtorica je pripravila tudi zapis o nastajanju zbirke Glasovi in njenem poslanstvu, saj je po njenem neprecenljivi vrednosti za potrditev obstoja slovenskega naroda, v njej pa so zbrani zapisi o dogajanju, ki ga ne moremo najti v nobenem drugem

zgodovinskem delu ali arhivih.

Knjiga tako obsega tako drobne zapise o nekdanjem življenju, o bajkah in zgodbah, ki so si jih pripovedovali ali pa so jih slišali kot otroci. Pripovedovalci so se spominjali praznovanj (pust, poroke, velika noč, božič ...) in nam opisovali šege, običaje in verovanje. Še posebej zanimiv pa je drugi del,

kjer so zbrane tudi socialne povedke, o ljudeh z roba – tudi s kriminalnim pedigrejem (npr. o vodiški Johanci) – pa tudi o dogajanju in delu v povojnih tovarnah, kmečkih opravilih, pa tudi o kulturnem življenju in veselich.

Pri nastajanju knjige sta aktivno sodelovali tudi dve Domžalki, naša dobra znanka Mara Vilar z zgodbami in spomini, v njenem tako značilnem slogu in narečju. Likovno opremo knjige z zemljevidi in risbami pa je prispevala njena hči Mojca Marija Vilar in z njimi prijetno popestrila knjigo.

Kot so zapisali na platnici knjige: »Dovolite, da vas ta knjiga popelje na svojevrstno potovanje po tem delu naše domovine ter vas navduši za odkrivanje skrivnosti, ki jih ponuja slovensko izročilo.« Vsi, ki bi si želeli na takšno potovanje, knjigo lahko kupite tudi v tajništvu Kulturnega doma Franca Bernika Domžale.

CVETA ZALOKAR

Zabavni ansambli na Domžalskem

V občinskem glasilu Slamnik je bilo v letu 2019 objavljenih devet nadaljevanj o ansamblih zabavne glasbe na Domžalskem od 60. do začetka 90. let prejšnjega stoletja. V člankih so bili zajeti pomembnejši akterji na področju zabavne glasbe v tridesetih letih omenjenega obdobja. V letošnjem letu pa je bilo objavljenih šest člankov predvsem o plesih in zabavnih ansamblih v omenjenem času. V člankih so predstavljene zasedbe, ki so delovale predvsem na domžalskem območju: Ježek, Anis, The Players, The Beggars (berači), Jaguarji, Paradox, Modri val, Pelikan, Studio 6, Hrup, Kovinarji in Kan Kan.

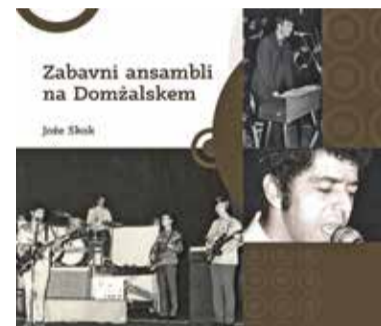
Zaradi ugodnega odziva med bralci Slamnika se je avtor Jože Skok (samozaložnik, v sozaložništvu s Profundis Domžale) že lani odločil, da bo o omenjeni tematiki pripravil knjižno monografijo. V knjigi je omenjena vrsta učencev ali učiteljev Glasbene šole Domžale in njenih oddelkov v bližnji okolici: profesor in skladatelj Tomaž Habe, profesorica Milka Vavpetič, poročena Živulović, Matija Verčnik, Milan Kokalj, Miran Marko Juvan, Rado Černe, od novejših pa Iztok in Irena Končina (poročena Kokalj), pa še vrsta drugih sopotnikov, samoukov, denimo Miro Sršen, Jože Žankar in Jože Vidmar.

Monografija je dopolnitev pričevanj udeležencev zabavne glasbe, dodana pa so še nekatera pričevanja, ki dopolnjujejo osnovno pripoved. Izdaja je opremljena z dodatnim slikovnim in podobnim gradivom, v njej je tudi kazalo fotografij. Njen namen je popularizacija vpogleda v zabavno glasbo oziroma zabavne ansamble na Domžalskem v bližnji zgodovini.

Poseben poudarek je na prizoriščih, kjer so potekali plesi ali nastopi zabavnih ansamblov v Zdrunskem domu v Grobljah, v Hali Komunalnega centra Domžale (zdaj Športna dvorana Domžale), pri gostišču Pošta, v Restavraciji Slamnik, Godbenem domu in Kinodvorani Domžale, pa v številnih mladinskih klubih oziroma kulturnih domovih v nekdanji občini Domžale. Knjižna izdaja ima nedvomno širši pomen, daleč od zgolj domžalskega, posega tudi v ljubljanski, kamniški in gorenjski prostor, na Obalo in drugod. Omenjeni so namreč izvajalci in zabavni ansambli iz teh okolij.

Že bolj proti koncu nastajanja edicije se je v njeno pripravo vključila Cveta Zalokar, saj je spodbudila skupino mladih, glasbeno dejavnih v 80. letih, in tako je nastala zgod-

ba tudi o tistem obdobju (Domžalski rock časi). Med drugim je zapisala: »Glasba je bila v tistem obdobju pomembnejša, kot si mislimo, predstavljal je neke vrste upornišvo mlade generacije in iskanje lastne, drugačne poti. Zato je med starejšo generacijo do takšne glasbe in muziciranja bilo kar nekaj odpora in nasprotovanja, nerazumevanja in celo popolnega odklanjanja glasbe, ki jim je bila tuja in 'predivja'.« Iz 80. let so omenjene zasedbe: Atlantida, Ansambel S74, Ansambel Cirus, Kobre, Mumija, Unikat, Charlie, Rangers in Hrup. Skratka, vodstvo Kulturnega doma Franca Bernika Domžale je v zbranem be-

sedilu prepoznalo dragoceno gradivo o naši glasbeni dediščini ter skupaj s finančno podporo Občine Domžale in drugih donatorjev omogočilo, da je pred nami zanimiva in vsestransko bogata knjižna monografija.

Boris Kopitar, dolgoletni pevec v zasedbi Kovinarji, je knjigi na pot med drugim zapisal: »... to je knjiga spominov. V njej je zajet čas, ko smo polni mladostnega zanosa spremljali delovanje glasbenih skupin in posameznikov na domžalskem koncu naše lepe dežele. Vsak po svoje so pripomogli, da smo ob takrat aktualni glasbi uživali, se družili in se imeli lepo, saj je bilo okolje z glasbo tedaj dobesedno nasičeno.«

Pripoved o zabavnih ansamblih na Domžalskem je po besedah avtorja Jožeta Skoka: »... razvrščena, kot je nastajala. Zgodba, ki se je začela in se bo očitno še nadaljevala. Ne le kot prikaz zabavnega življenja v nekem času, temveč tudi kot njegov odsev.«

Knjigo **Zabavni ansambli na Domžalskem**, ki ima kar 188 strani, lahko kupite po ceni 17,00 evrov pri avtorju Jožetu Skoku (tel. št.: 051 308 622) oziroma jo naročite v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale (tel. št.: 01 722 50 50 ali po elektronski pošti na naslov: obvescanje@kd-domzale.si. Prevzamete jo lahko po predhodni najavi.

Slovenska proizvodnja kakovostnih vzmetnic in ležišč od leta 2001.

VSE ZA ZDRAVO SPANJE NA ENEM MESTU.

VZMETNICE • LATEKS LEŽIŠČA
LETVENE MREŽE • POSTELJE • VZGLAVNIKI

Podari svojim najbližjim najboljše!

Piramidna ležalna površina
100% naravni lateks
Pralna prevleka

IZDELANO V SLOVENIJI
100% NARAVNO

Marko Peterka s.p.,
prodaja in proizvodnja kakovostnih izdelkov za zdravo in udobno spanje
Salon: Ihan, Breznikova 78, 1230 Domžale (poleg Gasilskega doma)
T: 01 721 12 18, G: 041 925 625, E: info@marsen.si
www.marsen.si

LTD Toni Dragar
Lista Za vse generacije

2021

Veseli Božič,
miren Dan samostojnosti
in

SREČNO v
novem letu!

NOVICE

CČN Domžale - Kamnik decembra razveselila otroke z novo slikanico Vodna vila in čistilčki

V Javnem podjetju Centralna čistilna naprava Domžale-Kamnik si prizadevajo povečati prepoznavnost dejavnosti čiščenja odpadnih voda ter na različne načine ozaveščati javnost o pomembnosti ohranjanja vodnih virov v naravnem okolju. V luči odgovornega ravnanja z vodo želijo z različnimi pristopi spodbuditi občane vseh generacij k boljšemu razumevanju procesov čiščenja odpadnih voda, ki se odvijajo na čistilni napravi, s tem pa dvigniti tudi zavest o pomenu varovanja zdravja ljudi in okolja, v katerem živimo. V letošnjem decembru so tokrat za malčke in šolarje pripravili res lepo presenečenje, saj so prav zanje izdelali slikanico Vodna vila in čistilčki avtorice Irene Režek, ki jo je z imenitnimi ilustracijami tudi grafično opremila. Slikanico bodo še v decembru razposlali 60 ustanovam na sprejemnem območju šestih občin, za katere opravljajo dejavnost čiščenja komunalne, padavinske in industrijske odpadne vode.

V JP CČN Domžale - Kamnik so prve izdave knjige namenili Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, z brezplačnimi izdavi pa med prvimi že opremili tudi Knji-

žnico Domžale, kjer so poskrbeli, da bo slikanica na voljo tudi v njihovih dislociranih enotah. Po besedah direktorice Marjete Stražar bodo v decembru določeno število izvodov razdelili tudi drugim knjižnicam v lokalnem okolju ter šolam in vrtcem na območju občin Domžale, Kamnik, Mengeš, Komenda,

Trzin in Cerklje na Gorenjskem, da bi bile otrokom čim lažje dosegljive.

Domšljiska in izjemno poučna pravljičica Vodna vila in čistilčki pripoveduje zgodbo o potovanju Vodne vile po onesnaženi vodi skozi čistilno napravo, kjer za njeno čistost poskrbijo različna čarobna bitja, vse tja do iztoka v Kamniško Bistrico, kjer jo z občudovanjem medse znova sprejmejo sestrice, varuhinje čiste vode, ki domujejo v reki. Ilustratorica Irena Režek, ki je leta 2010 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost in je doslej ilustrirala že 11 slikanic za otroke, v svoje pripovedne vsebine pogosto vključuje tematiko odpadnih voda, v njenem bogatem opusu pa nas v zadnjem desetletju navdihujejo tudi njene izvrstne animacije, za katere je že prejela vrsto priznanj in nagrad. Avtorica je slikanico opremila še z družabno igrico, ki se jo lahko igra vsa družina. Za igro, v kateri zmaga tisti, ki prvi pride na cilj, potrebujete le igralno kocko in figurice, te pa zlahka zamenjajo barviti kamenčki ali gumbki. Vsi, ki jo boste igrali, pa se boste na zabaven način seznanili s postopki čiščenja na CČN Domžale - Kamnik.

Donacija računalnikov

Z donacijo računalnikov so v Rotary klubu Domžale omogočili lažje spremljanje učnih vsebin in učenja otrokom iz materialno šibkih družin. Donacijo smo sprejeli v Centru za socialno delo Osrednja Slovenija, enoti Domžale 16. decembra 2020 in poskrbeli, da je računalniška oprema (trije novi in šest rabljenih servisiranih računalnikov) dospela do otrok še isti dan. Prizadevanja za kvalitetno izobraževalno delo na daljavo so v Rotary klubu Domžale podprli s podarjeno računalniško opremo za šest otrok iz materialno šibkih družin in tri družine, ki izvajajo rejniško dejavnost in skrbijo za več šoloobveznih otrok.

Šolanje od doma se je izkazalo za povsem nov izziv našega časa, ki poleg digitalnih veščin in dobre organiziranosti dela zahteva tudi primerno opremo. S tem so omogočili devetim otrokom enako možnost šolanja, kot jo imajo tisti, ki živijo v materialno stabilnih družinah. Pogoj za uspešno delo pri pouku na daljavo je, da imajo otroci zagotovljeno osnovno računalniško opremo, ki jim omogoča nemoteno komunikacijo prek spletnih učilnic, elektronske pošte in video srečanj. V imenu otrok in staršev, iskrena hvala.

MARTA TOMEČ

Na fotografiji (z leve): pomočnica direktorice Centra za socialno delo Osrednja Slovenija Vzhod, enote Domžale Ana Zakšek, bodoča predsednica Rotary kluba Domžale Viktorija Vehovec, predsednica Martina Oražem, strokovna delavka Marta Tomec ter prijatelj in bodoči član kluba Žiga Bauer

Miklavžev večer otrok iz rejniških družin in Rotary kluba Domžale

Tradicionalno smo sv. Miklavža pričakali skupaj z družinami iz Rotary kluba Domžale v petek, 4. decembra 2020, ob 17. uri. Tokrat malo drugače, prilagojeno razmeram, v katerih živimo, prek aplikacije Zoom. Sv. Miklavža je pospremil prelep angelček, parkeljne pa je pregnal koronavirus. Otroci so srčno sodelovali s pesmicami, odgovarjali na vprašanja o tem, kako zmorejo izpolnjevati svoje dolžnosti doma, v vrtcu ali šoli in sv. Miklavža prepričali, da vedo, kaj sta dobrota in nesebična pomoč.

Kar 113 otrokom iz družin, ki izvajajo rejniško dejavnost, je Miklavž poslal darila, ki so jih po srečanju z njim čakala doma.

Hvala vsem v Rotary klubu Domžale, ki skrbno negujejo to lepo tradicijo, posebej predsednici Martini Oražem, glavni Miklavževi pomočnici.

MARTA TOMEČ

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA DOMŽALE

vabi na

KRVODAJALSKO AKCIJO

7. in 8. januarja 2021
v Športni dvorani Domžale

V tednu pred krvodajalsko akcijo bodo krvodajalcem poslana SMS sporočila. Zaradi ukrepov v zvezi s covidom-19 bo potrebno predhodno naročanje na telefon
051 389 270 ali
051 671 147.

Vnaprej hvala za vašo solidarnost in pomoč v imenu vseh, ki jim je in jim bo vaša darovana kri rešila življenje.

Naj bodo božični prazniki in novo leto 2021 napolnjeni z zdravjem, mirom in zaupanjem v dobro!

Lekarna Vir

Čufarjeva 23, 1230 Domžale • T: 01 724 45 82 • Delovni čas: pon-pet: 7.45-19.15 in sob: 7.45-12.15

*
20
21
sreča
OBJEMI
optimism
zdravje
*health
OPTIMIZEM
embrace *happiness
VESEL BOŽIČ *happy
NEW
YEAR

DRAGI KUPCI,
ZAHVALJUJEMO SE VAM ZA ZAUPANJE IN ZVESTOBO,
KI STE NAM JO IZKAZALI V LETU, KI SE IZTEKA.

SREČNO IN ZDRAVO LETO 2021.

sam
TEHNIČNE TRGOVINE

Zbornik o delu novejšje domžalske zgodovine

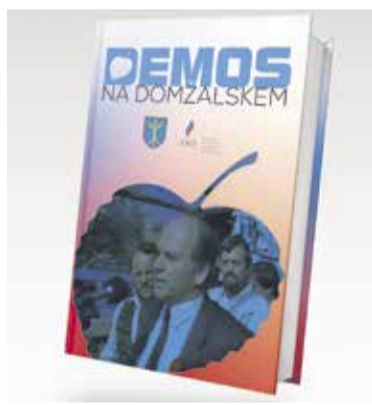
»Zbornik Demos na Domžalskem posevčamo vsem, ki so prispevali svoje znanje in moči na oltar samostojne Slovenije, in vsem, ki so pred tridesetimi leti na plebiscitu dali svoj glas za samostojno državo in s tem pooblastili koalicijo Demos, da je plebiscitarno voljo udejanjila,« je zapisano na hrbtici strani zbornika Demos na Domžalskem, ki jo je pred kratkim izdalo Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve. Zbornik je razdeljen v tri sklope: Uvodni prispevki, Demos na Domžalskem – dogodki in dokumenti ter Pričevanja, zadnje strani pa so namenjene imenskemu kazalu, v katerem so zbrana imena in primki ljudi, ki jih najdemo v zborniku, ki je bil izdan ob 30-letnici Demosa na Domžalskem. Zbornik sta uredila Anton Tomažič in Igor Podbrežnik, založilo in izdalo pa Društvo Demos na Kamniškem.

Prvi sklop skoraj 300 strani zbornika večjega formata je namenjen uvodnim prispevkom, med katerimi je pod naslovom Zgodbe o ljudeh, ki so ustvarjali nacionalna in globalna znamenja časa, prispevek Igorja Podbrežnika. Pod naslovom Knjigi na pot je svoje razmišljanje prispevala evropska poslanka Ljudmila Novak, zdajšnji minister za notranje zadeve Aleš Hojs pa v knjigi piše pod naslovom Vrednote slovenske osamosvojitve.

Sledi pogled na Demos Slovenije, kjer je objavljen zelo zanimiv, na roke napisan, originalni dokument, Sporazum o ustanovitvi Demos – demokratične opozicije Slovenije z dne, 4. decembra 1989, sledi pa zanimiva zgodba, kako je Anton Tomažič odkril dokument o ustanovitvi Demosa. Sploh je za celoten zbornik značilno, da temelji na dokumentaciji, med njo pa je tudi vrsta objav iz našega lokalnega časopisa Občinski poročevalec oziroma pozneje Slamnik. Prav s fotokopijo prispevka Alternativa nastopa tudi v Domžalah se namreč začne sklop pod naslovom Demos Domžale s podnaslovi: Volilna kampanja Demosa, Demos in slovenska vojska, Predvolilna kampanja, Financiranje, Združena domžalska opozicija, Ustanovitev Slovenske demokratične zveze, SDZ Domžale, Ustanavljanje občinskih odborov SDZ, Občinski odbor SDZ za Domžale z zelo obširnimi programom, Preimenovanje ulic v Domžalah, Proti izobešanju partijskih zastav, Volitve 1990, Raziskava medvojnih in povojnih pobojev, Ustanovitev SDZ za Domžale, ZSMS, SKZ Domžale ter Volitve 1990. Pod posebnim poglavjem najdemo tudi zelo podroben in z dokumenti podprt prikaz pod naslovom Bitka v Trzinu, v katerem Matjaž Brojan opisuje razmere v Sloveniji pred bitko, posebej zanimivi so

pogovori z neposrednimi udeleženci, bogato fotografsko gradivo, prispevek pa prinaša tudi vrsto novih informacij o bitki v Trzinu. Avtor se zaustavi tudi pri Edvardu Peperku, žrtvi bitke, in trajnemu invalidu, Alešu Kodri. Svoj zapis pa zaključuje z besedami: »Bitka v Trzinu je postala eden od temeljev države, ki jo danes imamo. Posebej se je pokazalo, da smo tudi vojsko enotni, kot en mož, ko je treba in ko gre za usodo vseh nas.«

Sledijo pričevanja, v katerih najpomembnejši predstavniki tedanjega Demosa predstavljajo čas in svojo vlogo v njem. Zanimivi so prispevki o njihovih življenjskih in delovnih poteh, pogledih na čas pred osamosvojitvijo države, v vseh pa najdemo veliko informacij o dogajanjih v Slo-

veniji, predvsem pa v občini in tudi v strankah. Tako lahko preberemo pod naslovom Politiko delajo ljudje pričevanja Ervina Antona Schwarzbartla, župana, o ustanovitvi in delovanju slovenskih krščanskih demokratov (SKD) v Domžalah, piše o osebnem pogledu na opravljanje neprofesionalne županske funkcije in razmerah v tedanjem obdobju. Predstavlja uspehe, ob katerih se bo najbrž marsikdo spomnil tudi njegovega 'slogana': Bodimo srčni – podajmo si roke! Janez Stibrič v prispevku V Domžalah Demos in ZSMS predstavlja sodelovanje obeh, hkrati pa podrobneje predstavlja svoj pogled in vlogo kot svetnika in člana uredniškega odbora tedanjega lokalnega glasila, širši pogled na plebiscit, osamosvojitve, vojno za Slovenijo, dogajanja v stranki in opravljanje pomembnih funkcij. Anton Tomažič se pod naslovom Prvi korak v demokracijo spominja začetka svoje politične kariere, predstavlja razmerja pred volitvami 1990 ter opozarja na probleme delovanja tedanje strukture Skupščine RS. Spomine Janeza Hribarja na Slovensko kmečko zvezo in njeno delovanje pod naslovom Vodil nas je čudovit cilj pa je za beležil Matjaž Brojan. Svoje spomine pod naslovom Prispevki za knjigo Demos na Domžalskem je prispeval Janez Škrlep in v njih veliko prostora

namenil tudi dogajanjem v Mengšu ter predstavitvi nekaterih konkretnih aktivnosti in dogajanj. Tomaž Štebe je za naslov svojega prispevka izbral slogan Služil, skrbel, pomagal občanom ter posebej opisal delovanje Izvršnega sveta, katerega predsednik je bil, najpomembnejše projekte tega obdobja, veliko prostora pa namenil tudi umestitvi avtoceste mimo Domžal na odseku Vransko–Malence. Pod naslovom Spomini na čas delovanja Demosa na Domžalskem objavlja tudi France Gorše, ki nam predstavlja svoje družbeno angažiranje v prejšnjem sistemu svoj pogled na Demos, na aktivnosti v SDZ, opravljanje funkcije predsednika družbenopolitičnega zbora Skupščine Občine Domžale, seznanja nas z delovanjem Narodne demokratične stranke, hkrati pa posebno skrb namenja svojemu strokovnemu področju – pospeševanju zasebnega kmetijstva, varstvu in urejanju kmetijskih zemljišč ter področju izvajanja denacionalizacije.

Zbornik se odlikuje tako z objavo številnih dokumentov kot z množico fotografij, podrobno branje pa omogoča vsem, ne le sodelujočim v dogajanjih, povezanih z Demosom na Domžalskem, podroben pogled na dogajanja v nekem obdobju na našem območju. Izdajatelj čestitke!

VERA VOJSKA

Družinska kateheza iz Domžal vas vabi na Božičnico

Čeprav ni leto dni nazaj nihče niti v sanjah pomislil, da se ob naslednjem božiču ne bomo mogli srečati v živo in vsi skupaj praznovati Jezusov rojstni dan, se dogaja točno to. Seveda nam je ob tem vsem malo hudo pri srcu, a hkrati si ne dovolimo, da bi zaradi tega postali malodušni. Skoraj 30 družin iz župnije Domžale tudi zdaj v času strogih omejitev zaradi covid-19 skrbi zato, da ostajamo povezani, da drug drugega vzpodbujamo za dobro in odkrivamo razloge za veselje tudi v tem času. Naša redna tedenska srečanja so se iz veroučnih učilnic že marca preselila na zoom in od oktobra naprej je Zoom ponovno kraj našega srečevanja. Prek Zooma smo obhajali vigilijo pred veliko nočjo in prek Zooma bomo obhajali tudi mašo svetega večera, ki bo 24. decembra ob 18.00. Prek linka, objavljenega na spletni strani župnije Domžale, lahko mašo, v kateri bodo s pesmijo in besedo sodelovali številne družine, spremljajo tudi vsi drugi.

Pripravili pa smo še nekaj več – Božičnico, v kateri sodeluje 64 otrok, starih od 3 do 14. let. Pri prepevanju pa jim pomagajo še njihovi starši ter starejši in mlajši bratje in sestre. Ves besedilni del je posnet prek Zooma, tako da je vsak otrok prispeval svoj

del iz varnega zavetja svojega doma. V Božičnici otroci iščejo odgovore na mnoga vprašanja, povezana z Jezusovim rojstvom. Kdaj se je Jezus rodil, koliko je bil takrat star njegov oče, ali se je tudi Jezus dojel pri mami, ali se je z raketo pripeljal iz Božjega kraljestva, zakaj je sploh Bog poslal svojega sina na zemljo? Razmišljajo o tem, da je mogoče Zemlja del Božjega kraljestva, sprašujejo se o tem, kakšna je bila tista noč, ko se je Jezus rodil in kako je mogoče, da so nebeške angele slišali samo pastirji, ne pa tudi ostali Betlehemčani. Tudi o tem, zakaj Bog ni poskrbel zato, da bi se njegov sin rodil v dobro opremljeni porodnišnici, razpravljajo naši otroci.

Govorjena beseda otrok se prepleta z božičnimi pesmimi, ki jih prav tako prepevajo posamezne družine. Mnoge od njih do zdaj sploh niso pomislile na to, da so sposobne zapeti pesem same, saj smo vedno prepevali v večjem družinskem zboru Veselih kristjanov, a v času korone so spoznali, da zmorejo dosti več, kot si upajo priznati. Vse to dogajanje pa spremlja prihajanje družin k novemu Rupnikovem mozaiku na ploščadi pred župnijsko cerkvijo. Tam je družina Strehar na tretjo adventno nedeljo pripravila pravo božično kuliso, v središču kate-

re so postavljene lesene jasli. Družine so v jasli polagale slamice in tako pripravljale mehko posteljo za Jezusa, ki ga bo gospod župnik na začetku maše svetega večera položil vanjo. Ta del smo snemali kar dolgo časa, saj smo ves čas skrbeli zato, da je bila na ploščadi samo ena družina in se je lahko tako tudi brez maske sprehodila do jaslí. V tem času, ko sploh ne vidimo več obrazov drug drugega, se nam je zdelo zelo pomembno, da vsaj za nekaj trenutkov pokažemo nepokrite obraze. Do začetka snemanja in takoj po končanem snemanju smo si seveda maske ponovno nadeli, kajti res želimo vsi prispevati k temu, da se širjenje virusa čimprej ustavi.

Snemanje te Božičnice je v vse sodelujoče družine prineslo praznično vzdušje, na sveti večer pa želimo posneto Božičnico podariti tudi vam. Mogoče vas bo nagovorila in tudi vam pomagala pričarati čarobnost božične noči. Božičnica se bo začela 24. decembra ob 17.30, link zanjo pa najdete na spletni strani župnije Domžale.

Scenarij za Božičnico sem napisala Natalija Podjavoršek, za dober posnetek s kamero pa sta poskrbela David Grošelj in Janez Snoj, ki je poskrbel tudi za tehnično montažo Božičnice.

NATALIJA PODJAVORŠEK

Sprehod med tisočerimi lučmi

Zimske dni si v Arboretumu Volčji Potok želijo preživeti v optimizmu, z mislijo na cvetočo pomlad, zato vas vabijo, da izkoristite edinstveno priložnost in se po parku sprehodite v večernih urah. Želijo si, da bi večerni sprehodi postali stalnica, ko boste na kar 15 hektarjih osvetljenih površin poleg lučk našli tudi mir in pobeg od dnevnega vrveža.

Park je v obdobju do 31. januarja 2021 odet v tisoče lučk, saj so lanskoletno okrasitev bogato nadgradili. Pred vami bodo najrazličnejše kulise, ustvarjene iz lučk – zavese, krogle, smrečice in svetlobni tuneli. Zvezda letošnje praznične okrasitve je največja svetleča krogla daleč na-

okrog, pridružile pa so se ji tudi velike smreke, odete v lučke.

Če bodo razmere dopuščale, se boste na prazničnem sprehodu lahko okrepčali s toplimi napitki in prigrizki. Prav tako se boste lahko sprehodili med policami trgovinice pri vhodu, ki je založena s praznično ponudbo (ko bodo vladni odloki to dopuščali).

Lučke so na ogled vsak dan še vse do 31. januarja 2021 od 17.30 do 20.30. Ker se situacija spreminja tako rekoč iz dneva v dan, se bodo temu prilagajali tudi v Arboretumu Volčji Potok, tako da svetujemo, da spremljajte spletno stran, kjer bodo objavljali aktualne informacije glede razstave, na voljo pa sta tudi elektronska pošta in telefonska številka.

Sezonska vstopnica za Večerni sprehod med lučkami ne velja, saj gre za poseben dogodek izven rednega odpiralnega časa, velja pa za dva obiska večernega parka. Vstopnice za večerni sprehod lahko kupite prek spleta (izjema so tiste s popustom za imetnike sezonskih vstopnic), ki jih lahko natisnete ali pokažete na telefonu (pomembna je črtna koda za vsako vstopnico, ki ste jo plačali prek spleta). Vstopnice je mogoče kupiti tudi pri blagajni vhoda v park.

Srečno!

VERA VOJSKA

FOTO: ARBORETUM VOLČJI POTOK

Ob koncu leta, polnega nepredvidljivih izzivov, se iskreno zahvaljujemo **vsem našim sodelavcem**, ki kljub izrednim razmeram brez pomisleka predano opravljate svoje delo in tako **čisto vsak dan** zagotavljate več kot 60.000 prebivalcem osnovne življenjske pogoje: čisto pitno vodo, nemoteno odvajanje odpadne vode in redno odvoz odpadkov.

Hvala tudi vsem **uporabnikom**, ki cenite naše delo in nas podpirate pri naših prizadevanjih.

Z vami ČISTO VSAK DAN
tudi v letu 2021.

PRODNIK | 60 let
Javno komunalno podjetje

UTG VODNIK

Želimo vam čarobne božične praznike in zdravo leto 2021!

ŽIVLJENJE JE NEPREČENLJIVO, ZAŠČITITE GA!

ZASČITA OD GLAVE DO PETA

DELO NA VIŠINI V ZAPRTIH PROSTORIH

PROIZVODNJA MASK IN MEDICINSKIH KOMBINEZON

Vir, Tolstojeva 12, 1230 Domžale
01 724 82 58 info@utg-vodnik.si www.utg-vodnik.si

Nasilje v družini je vse bolj prisotno

Policija novembra in decembra posebno pozornost namenja zaščiti ranljivejših skupin, kot so otroci in ženske.

Miha Ulčar
Foto: Špela Trškan

Obravnava nasilja v družini predstavlja precejšen del delovanja policije. Letno obravnavajo okoli 80.000 različnih kaznivih dejanj, med njimi je več tisoč primerov nasilja v družinskem okolju.

Domžalski policisti so v zadnjem obdobju obravnavali več primerov nasilja v družinskem okolju. V največ primerih je partner dlje časa izvajal fizično in psihično nasilje nad partnerko, v enem primeru pa je fizično in psihično nasilje nad starši izvajal sin. V skladu z določili 60. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije so policisti vsem osumljenim rekli ukrep prepovedi približevanja. Preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani je izrečen ukrep potrdil in ga podaljšal še za 15 dni. Policisti so zoper osumljence podali kazenske ovadbe na pristojno sodišče.

Novi koronavirus ima velik vpliv na družinsko dinamiko

Letošnje leto posebej zaznamuje ukrepi za zajezitev širjenja novega koronavirusa, ki imajo velik vpliv na družinsko dinamiko. Veliko podjetij in ustanov je zaprlo svoja vrata, zaprte so tudi šole. Zato mnogi čas preživljajo v družinskem okolju, kar postavlja na preizkušnjo vse odnose, so povedali na policiji. Ob tem so opozorili, da lahko pride do povečanja trenj za domačimi stenami. Nasilnim razmeram doma so bolj izpostavljeni otroci in ženske. Prezreti pa ne smemo niti otrok, ki živijo v neurejenih družinskih razmerah in jim šola predstavlja edini varen kraj.

Policisti pozivajo vse naj nasilje prijavijo

Prebivalce so policisti pozvali k strpnosti. Naj bo čas, ki ga preživljamo skupaj, zaznamovan z razumevanjem, spoštovanjem in potrpežljivostjo. Opozarjajo pa, da v času epidemije covid-19 in spremenjenih razmer žrtve nasilja težje pokličejo na pomoč. Zato policisti pozivajo vse, ki zaznavajo nasilje, naj to prijavijo na policijo: »Žrtev v teh dneh, predvsem zaradi stalne navzočnosti nasilneža, težko najde način, da bi sama poklicala na pomoč. Zato si ne zatiskajte oči in ne preslišite klicev na pomoč iz sosednjega stanovanja. Večkrat pokličite znanko, ki vam je že kdaj po-

vedala za situacijo v družini, ali mogoče potrebuje pomoč in podporo, ko ne more iz nasilnega odnosa.«

Nasilje v družini prizadene tudi otroke

Morda mislite, da je otrokom vseeno in da niso zaskrbljeni, kadar se starši doma pripravljajo ali pretepajo. Morda ocenjujete, da bodo otroci hitro pozabili, kar so videli – pretepeno mamo ali starša, ki kričita in vpijeta druga na drugega. Toda otroci ne pozabijo! Raziskave so pokazale, da otroci zaradi nasilja v družini trpijo veliko škodo, zato potrebujejo pomoč, da prebolijo, se ponovno najdejo. Veliko otrok je prepričan, da so tudi sami delno krivi oziroma da so odgovorni za ustvarjanje mirnega vzdušja v družini. Vendar pa krivda ni nikoli otrokova!

Fizično nasilje

Policijske statistike v Sloveniji dokazujejo, da so v 99 % nasilja med odraslimi v družini žrtve ženske, povzročitelji pa moški. »Fizično nasilje žrtev lahko dokaže, saj so posledice napadov vidne in zabeležene v zdravniških kartotekah (seveda le v primerih, ko žrtev poišče zdravniško pomoč). Ena od značilnosti fizičnega nasilja, ki ga ženske doživljajo v družini, je ta, da se fizično nasilje stopnjuje od klofute in odrivanja vse do brutalnega pretepanja, ki včasih povzroči celo smrt pretepane ženske,« so zapisali na spletni strani Društva Ženska svetovalnica.

fizično nasilje, se stopnjujejo vse od vreznin, prask, modric do zlomljenih kosti, splavov, trajne invalidnosti ali celo smrti žrtve. Poleg tega fizično nasilje povzroča tudi posledice, ki so značilne za psihično nasilje.

Psihično nasilje

Povsem običajno je, da se med partnerjema občasno pojavljajo nesoglasja, toda če se vzorec vedenja, s katerim eden od partnerjev vedno doseže tisto, kar hoče na račun drugega partnerja/ke, njegovih/njenih pravic, prepričan in želja, ponavlja vedno znova, govorimo o psihičnem nasilju.

Med psihično nasilje spada: nadzor, neprestane zahteve partnerja po pozornosti, pasti (manipulativne igrice in prelaganje krivde), izločanje in poniževanje (neupoštevanje partnerja, neupoštevanje njegovega/njenega mnenja), tihi dnevi (kaznovanje s tišino), gospodar (eden od partnerjev je prepričan, da se mora celotno življenje v družini vrteti okoli njega), lastnik (partner/ica se začne v odnosu počutiti kot objekt in ne enakopraven), igranje z besedami in dejstvi (valitev krivde za nastale težave na partnerja in igranje žrtve), spreminjanje vedenja (igranje ljubečega partnerja pred drugimi), besede, ki ranijo (žalitve, nenehno kritiziranje, norčevanje in grobe besede), jezni izbruhi (uporaba jeze, da bi povečal nadzor nad partner-

jem in mu/ji vsilil svojo voljo), nadvlada v spalnici (zatiranje, poniževanje in nepozornost v spolnem življenju), ščuvanje otrok proti očetu/materi (spodkopavanje avtoritete kot starša), tiranska pravila (psihično nasilna oseba je prepričana, da je nesporni 'poglar družine', ki ji vlada z železno roko).

Čeprav so oblike psihičnega nasilja tako raznolike in včasih nerazpoznavne, je njihov namen vedno enak: uveljavljanje nadzora nad vsemi področji življenja partnerja/ice, ga/jo s tem popredmetiti kot lastnino in dokazati moč ter avtoriteto.

Najpogostejše posledice psihičnega nasilja so: pomanjkanje energije, ranljivost, anksioznost, kronična zaskrbljenost, izolacija, neučinkovitost, depresivnost, nezanimanje za spolnost, tenzijski glavoboli, alergije, napadi panike, občutek nemoči, neobvladovanje svojega življenja, strah pred prihodnostjo, težave s spominom, izguba zaupanja, nemotiviranost, napadi joka, spremenjene spolne navade, spremembe v odnosu do hrane, zloraba mamil, nepravilno bitje srca in druge somatske motnje, izguba stika s seboj, dvom v svoje duševno zdravje, misli na samomor.

Se pa v družinskem okolju ne pojavljata samo psihično in fizično nasilje, ampak tudi spolno in ekonomsko nasilje nad partnerjem ter nasilje nad otroki. □

**NE MEČI
PETARD,
POKAJ RAJE OD
ZDRAVJA!**

Tvoje zdravje živalim in ljudem ne bo povzročalo tesnobe, strahu ali trpljenja.
Nemirno leto si zasluži miren zaključek. **Hvala, ker ne pokaša petard.**

Pobudnik akcije:

TAM TAM 30

Partnerja:

Luna TBWA

VALICON

Iz knjige Petra Svetline *Timbuktu*, ilustriral Igor Sinkovec.

www.miszalozba.com

Naj bo leto **2021** čim bolj navadno leto, kakršnih smo bili vajeni pred letošnjim. In čim več ga preživite v timbuktuju!

Vaša Miš založba

»... Timbuktu je tam, kjer je kdo, ki te ima rad. Timbuktu je tam, kamor si skril svoj najdragocenejši zaklad. Timbuktu je tam, kjer raste za vsakega ena žemlja in zori zmeraj za vsakega po en paradajz. Timbuktu je tam, kjer se spečeš, pa ti kakšna roka ponudi obkladek prej, kot rečeš ajs! Vse to je timbuktu.«

Miš

ZDRAVILNI UČINKI KOZJEGA MLEKA

ANA BRENCE, DIPLOMIRANA INŽENIRKA ŽIVILSTVA IN PREHRANE, SIRARKA S KMETIJE PUSTOTNIK

Ana je naša dobra znanka, saj jo že vrsto let srečujemo na domžalski tržnici.

Cveta Zalokar
Foto: osebni arhiv

Vedno prijazna, nasmejana, pogosto tudi oblečena na kraju in delu primereno, v tradicionalna volnena oblačila in pokrivalo. Prihaja s kmetije Pustotnik v Gorenji vasi, kjer se ukvarjajo s predelavo mleka in prodajo mlečnih izdelkov. Tja se je pravzaprav prisožila, a takoj postala pomemben člen njihove dejavnosti. Z veseljem pomaga pri mnogih opravilih, povezanih s pridelavo njihovih lastnih izdelkov, in se izpopolnjuje na področju pridelave sirov. V pogovoru pa nam bo zaupala, zakaj je kozje mleko še posebej zdravo in za koga.

Ana, kje ste odrasli in kaj je zaznamovalo vaše otroštvo?

Odraščala sem na podeželju v Škofji Loki. Na mlada leta imam lepe spomine. Od nekdaj sem bila veliko v stiku z naravo in živalmi. Otroštvo sem preživljala na kmetiji in zato mi je delo na kmetiji poznano že od majhnih nog. Iz časa otroštva imam v lepem spominu igre, ki smo se jih igrali s sosedi, razigrano tekanje po pokošanih travnikih, pa pomoč pri spravi sena in še polno podobnih norčij. Zelo sem hvaležna staršem za lepo otroštvo. In tega, da sta me naučila spoštovati vsakega človeka in naravo. Pri nas doma smo jedli vedno samo domačo hrano in v tem duhu živim še zdaj.

Po študiju ste se prisožili na kmetijo Pustotnik. Povejte nam kaj več o tradiciji kmetije in vaši družini?

S sirarstvom na naši kmetiji sta se začela leta 1989 ukvarjati starša mojega moža Milan in Žuzana Brence. Potrebne izkušnje za izdelavo poltrdih in trdih sirov je moja tašča pridobila na nekajmesečnem šolanju v Švici. Tašča Žuzana se je posvečala predvsem tehnologiji in administrativnim zadevam, tast Milan pa kmetovanju in prodaji. Včasih se sprašujem, kako sta pri štirih majhnih otrocih lahko vse opravila. Začetki takrat niso bili lahki, da imamo takšno kvaliteto proizvodnje, smo lahko hvaležni njima. Leta 1996 sta v našo zgodbo vključila še partnerske kmetije in tako smo začeli predelovati poleg kravjega tudi kozje in ovčje mleko. V to sirarsko zgodbo so zdaj vključeni vsi njuni otroci (Benjamin, moj mož Nikolaj, Katarina in Elizabeta).

V študentskih letih sem spoznala Nikolaja in kmalu sem vedela, da želim svoje življenje nadaljevati z njim. Hitro sem se tudi sama vključila v Pustotnikovo ekipo. Najprej samo v prodaji, pozneje pa tudi pri delu v sirarni. Z Nikolajem sva zdaj poročena šest let in imava dva otoka, Martina in Ivana. Tudi onadva že zdaj rada prisrskočita na pomoč pri izdelavi naših izdelkov.

V okviru delovanja kmetije že več desetletij partnersko sodelujete tudi z drugimi kmetijami. S katerimi in pri katerih izdelkih?

Res je. Mi imamo doma kravje mleko, kozje in ovčje pa odkupujemo. Ovčje mleko prihaja s kmetije na Hmelnici. Vse izdelke iz ovčje-

Ana Brence v sirarni

ga mleka predelujemo iz njegovega mleka. To so ovčji in grški jogurt, ovčja pasirana in albuminska skuta, ovčji mladi sir, ovčji sir Izidor ter mešani kozji in ovčji sir z imenom Kozovč.

Kozje mleko odkupujemo od treh partnerskih kmetij, kmetije Andrejč, kmetije pr' Matevžk in kmetije Adamič. Zadnje pol leta sodelujemo tudi z Biotehniško fakulteto, ki ima na posestvu v Logatcu koze. Iz tega mleka izdelujemo kozje jogurte, pasirano in albuminsko skuto, sirotko, sir za žar, mladi sir, kozji poltrdi sir, kozji sir z belo plesnijo Kozobrin in že omenjeni mešani sir Kozovč.

Kje vse prodajate svoje izdelke?

Najprej imamo seveda prodajo na domu. Prisotni pa smo tudi na domžalski tržnici, ljubljanski pokriti tržnici in tržnici Koseze. Ob vikendih prodajamo tudi na tržnicah v Kranju, na Jesenicah in v Lescah. Naše izdelke pa lahko naročite tudi prek spleta. Lepo vas seveda vabim, da si ogledate tudi našo spletno stran.

Tudi sama že dolga leta prodajate, ste prisotni med ljudmi. Kako dolgo na domžalski tržnici?

Na domžalski tržnici smo prisotni pet let. Z novim letom prihaja do spremembe, selijo nas v hišico, ki jo bodo na novo postavili s številko 18Z. Postavljena bo na drugem koncu tržnice, kot smo zdaj, a v isti vrsti. Upam, da nas boste vsi kmalu našli.

In kakšne so vaše izkušnje, kako vidite nas, Domžalce?

Na tržnico v Domžale rada prihajam. Z obiskovalci smo razvili lepe odnose, tudi nove prijatelje sem spoznala. Včasih se malo pohecam, da je zdaj že malo Domžalčanke v meni.

Opažate kakšne posebnosti, kaj Domžalci še posebno radi kupujemo?

Ljudje vse bolj poznajo domačo hrano in to me veseli. Veliko se prda surovega mleka, masla, skute, kisle smetane, jogurtov in sadnih jogurtov. Od sirov prodam največ kravjega poltrdega sira Kosca, Volbenka in mešanega sira Kozovča. V

slast vam gre tudi sir z belo plesnijo – Kozobrin. Na splošno imate radi polne okuse (da, med drugim dobro veste, da je skuta boljšega okusa, če je polnomastna).

Na kmetiji ste se posebej specializirali na sire, predelujete vse vrste mleka in v različnih kombinacijah. Kje ste pridobivali znanje?

Največ znanja na področju predelave mleka ima moja tašča. Na tečaju, ki ga je opravljala v Švici pred več kot 30 leti, je pridobila prva znanja za pridelavo sira na kmetiji. Pozneje je svoje izobraževanje nadaljevala še v Avstriji, Nemčiji, Franciji in na Nizozemskem. V tedanjih časih je bilo v Sloveniji težko pridobiti taka znanja. Skupaj s še nekaj sirarji, ki so vsi stremeli k temu, da bi bilo to znanje lažje dostopno za slovenske kmete, so ustanovili Društvo kmečkih sirarjev. Prek društva sem nekaj tečajev opravila tudi jaz. Začetno znanje tehnologij predelave mleka pa sem pridobila na Biotehniški fakulteti.

Kozovč, vaš paradni mešani kozje-ovčji sir, je bil tudi večkrat nagrajen, na svetovnem tekmovanju sirov World Cheese Award ste dvakrat prejeli srebrno plaketo. Kaj je njegova skrivnost?

Prva stvar, ki je najpomembnejša, je kvaliteto mleko. Potem sledi tehnologija predelave, ki jo je tašča Žuzana izpolnjevala z leti. Njegova skrivnost je torej dobro mleko in trdo delo.

Kmetija Pustotnik

Med vašimi izdelki so tudi številni izdelki iz kozjega mleka, katere izdelke iz kozjega mleka ponujate z vaše kmetije?

Kozje mleko, kozja sirotka, kozja skuta, kozja albuminska skuta, kozji jogurt, kozji sadni jogurt, kozji mladi sir, kozji sir za žar, kozji poltrdi sir, kozji sir z belo plesnijo – Kozobrin in mešani kozji – ovčji sir Kozovč.

Kozji izdelki slovijo po svoji zdravilnosti. Dokazano je, da imajo številne pozitivne učinke. Katere?

Kozje mleko ima mnogo pozitivnih učinkov na zdravje ljudi. Ima visoko prehransko vrednost zaradi mnogih esencialnih hranilnih snovi. Vsebuje veliko konjugirane linolne kisline in deluje antikancerogeno, antiaterogeno, preprečuje krčno-žilna obolenja, znižuje krvni tlak, izboljša imunski sistem. Pomaga tudi pri respiratornih boleznih (astma, bronhitis) in kožnih spremembah (ekcem, dermatitis, izpuščaji). Je bogato s kalcijem, fosforjem, kalijem, vsebuje veliko vitaminov (B1, B2, B6, B12), antioksidativnih komponent in mineralov, kot sta selen in cink, ki so pomembni pri krepitvi in povečanju imunskega sistema. Pomembna sta tudi vitamin A in D. S kozarcem kozjega mleka pokrijemo tretjino dnevnih potreb po kalciju in četrtno dnevnih potreb po fosforju. Skratka, kot vidite, res čisto zdravje ...

Zakaj kozje mleko priporočajo tudi kot nadomestno mleko za dojenčke?

Kozje mleko je med temi tremi vrstami mleka (kozje, kravje in ov-

čje) po sestavi najbolj podobno humanemu, človeškemu mleku. Je lažje prebavljivo, predvsem zaradi tvorbe krhkega koaguluma v želodcu. Kozje mleko je tudi manj alergeno kot kravje zaradi drugačne sestave beljakovin. Ko začnemo z uvajanjem mleka pri majhnih otrocih, je zato najbolje začeti s kozjim mlekom.

Še posebej pa je koristna kozja sirotka. Kako jo pridobivate in kaj je v njej tako koristnega?

Mi prodajamo kisl primarno sirotko in je stranski produkt izdelave skute, ki poteka s kislinsko koagulacijo. Ta sirotka je fermentirana in vsebuje malo manj sladkorja kot sladka. Sirotka uravnava prebavo. Spodbuja razvoj zdrave mikroflore v debelem črevesju ter s tem vpliva na boljše počutje in višjo telesno odpornost. V podporo je koristnim bakterijam v črevesju, zavira pa rast škodljivih bakterij. Spodbuja izločanje prebavnih sokov, podpira gibanje črevesja. Uravnava presnovo in omogoča hitrejšo obnovo celic. Sirotka spodbuja tudi delovanje ledvic, jeter in žolčnika ter s tem pospešuje razstrupljanje telesa. Sirotkine beljakovine znižujejo krvni tlak, spodbujajo delovanje imunskega sistema in preprečujejo visok krvni tlak. Sirotka je zelo primerne tudi za športnike. Poskrbi za regeneracijo mišic in njihovo tvorbo. S sirotko v telo vnesemo tudi veliko kakovostnih beljakovin, ki nam dajejo daljši občutek sitosti. Sirotko je dobro piti tudi v času, ko se odločimo hujšati. Organizem izdatno oskrbimo z mikroelementi in povečamo vnos beljakovin, maščob pa vsebuje zelo malo. Je tudi dober regeneracijo telesa po izčrpanosti zaradi uživanja antibiotikov.

Kozje izdelke dajejo v mnogih svetovnih bolnišnicah za hitrejšo okrevanje. Za katere bolnike so še posebej primerni?

Za rakave bolnike in bolnike z oslabilnim imunskim sistemom.

Žal prihajajo časi, ko bomo kozje izdelke pogrešali. Zakaj?

V zimskih mesecih (druga polovica decembra, januarja, februarja in do sredine marca) pride do faze, ko koze počivajo in se pripravljajo na mladičke. V tem obdobju kozjega mleka ni in posledično tudi sirotke. Ker imamo več partnerskih kmetij in komunikacija med nami dobro poteka, se trudimo tudi v zimskih mesecih zagotoviti vsaj kozje mleko, in sicer na tak način, da kotitve na kmetijah potekajo v različnih mesecih in s tem so posledično tudi drugačne laktacijske dobe pri kozah.

Kaj bi za konec zaželeli Domžalcem za novo leto?

V prihajajočem letu vam želim veliko miru, notranjega zadovoljstva, zdravja in sreče. Da bodo vaše kuhinje v prazničnem času založene z okusnimi domačimi dobrotami, pa vas vse lepo povabim na obisk tržnice. V času praznikov bomo na tržnici prisotni v torek, 29. 12., pa v sredo, 23. 12. in sredo, 30. 12. ter v četrtek 24. 12. in v četrtek, 31. 12. Se vidimo! ☐

STAREJŠI

NA TANKI ČRTI ZMOŽNEGA

Kako so se s covidom-19 spopadli v Domu upokojencev Domžale in zmagali

Miha Ulčar
Foto: Freepik

Domovi za starejše so v drugem valu epidemije eno večjih žarišč novega koronavirusa v Sloveniji, saj se virus hitro širi med najranljivejšo skupino. Zaradi ukrepov in zaščito najranljivejše skupine, so domovi za starostnike svoja vrata zaprli najprej, kar pomeni, da starostniki preživljajo dneve v izolaciji, to pa vpliva tudi na njihovo počutje. Virus je vdrl tudi v oba domžalska doma starostnikov – Dom upokojencev Domžale in MGC Bistrica –, kjer so se spopadli z velikim številom okužb med stanovalci in pa tudi zaposlenimi. Zaradi težkih razmer je od vseh, sploh pa od zaposlenih zahtevalo popolno angažiranost in doslednost, da bi širjenje virusa čim prej umirili in normalizirali stanje. Razmere se v obeh domovih počasi umirjajo, vse stanovalce pa so že lahko iz rdečih con vrnili v svoje sobe. O stanju, ukrepah in aktivnostih v zvezi s preprečevanjem širjenja okužb s covidom-19, oskrbo obolenih v Domu upokojencev Domžale smo se pogovarjali z direktorico mag. Natašo Zalokar, z nami pa so svoje misli delili tudi nekateri stanovalci, ki so preboleli okužbo s covidom-19.

V domu vzpostavili rdečo cono

Dom upokojencev Domžale je svoja vrata za obiske in izhode zaprl ob pojavu prve potrjene okužbe s covidom-19. Direktorica doma mag. Nataša Zalokar nam je povedala, da so imeli pripravljen krizni načrt ravnanja v primeru vdora virusa v dom: »Vzpostavili smo rdečo cono. Dva stanovalca doma sta bila sprejeta v bolnišnico, tretji žal ne, tako smo pridobili malo časa za vzpostavitev vsega potrebnega. Že dan prej smo se dogovorili s taborniki, da nam postavijo šotore, ki so služili za filtre.«

Izolaciji vpliva na počutje stanovalcev

Ob tem se je treba zavedati, da stanovalci zaradi ukrepov v zvezi s preprečevanjem širjenja covid-19 preživljajo dneve v izolaciji, kar pa vpliva tudi na njihovo počutje, saj ni več medsebojnega druženja, domskih dogodkov, pa tudi obiskov domačih in sorodnikov. Mag. Zalokarjeva pravi, da stanovalcem ni bilo lahko ob sprejemu takšnih ukrepov, vendar so jih upoštevali. Obroke so imeli v sobah, druženja ni bilo, so se pa lahko sprehajali z masko po svojem oddelku. Ob tem se v prvi vrsti zahvaljuje stanovalcem in nenazadnje tudi svojem za strpnost.

Obiske so omogočili, ko so bili epidemiološko stabilni

Ko so v domu ugotovili, da so epidemiološko stabilni, so omogočili obiske. »Prostor smo organizirali v nedeljujoči kavarni ali pa svoje pospremo v zaščitni obleki v sobo. Ker za vsakim razkužujemo, terminov obiskov ni, kot bi si jih sami želeli, zato ob tem prosim vse, da razumejo in spoštujejo ukrepe. V času zaprtja doma smo imeli obiske za stanovalce v paliativni oskrbi – tudi v rdeči coni. Menimo, da je to bil minimum, kar smo lahko storili. Smo pa in še vedno omogočamo video klice in telefonske klice, saj smo zato dodatno nabavili tablice in telefone. Večinoma so veseli klicev,« pojasnjuje mag. Zalokarjeva.

Splošne informacije o stanju objavljali na spletni strani in družabnih omrežjih

Obveščanje je potekalo preko spletne strani in družabnih omrežij. Tam so objavljali splošne informacije o stanju v domu. Posamezni svjoci so dobili informacije bodisi od diplomiranih sester ali zdravnika. Mag. Zalokarjeva se ob tem zaveda, da bi bilo lahko tega obveščanja še več, vendar so bili žal kadrovsko omejeni: »Zato so se svjoci naročili in so jim vodje tima zdravstvene negovalne enote vrnile klic. Vsak si želi informacij, odrezanost od njih pa svjoca naredi negotovega in nemočnega. Skušali smo vse poklicati. Če smo kaj spregledali, se res opravičujem, ker je bilo delo v oktobru in deloma novembru res v nemogočih razmerah.«

Delalo na zelo tanki črti znosnega in zmožnega

Če se domžalskem domu upokojencev v prvem valu niso spopadali z okužbo, je bila slika v drugem valu precej drugačna. Mag. Zalokarjeva obrazloži, da so v drugem valu zaposleni naredili resnično vse, kar so lahko v danih razmerah storili za stanovalce. »Delali smo na zelo tanki črti znosnega in zmožnega, da smo zagotovili varnost, nego in oskrbo stanovalcem. Od 168 stanovalcev je zbolelo 72

stanovalcev. Ozdravelo je 58 stanovalcev. Svojem, ki so izgubili svoje, izrekam iskreno sožalje. Pet stanovalcev je bilo sprejetih v bolnišnico, ostali so se zdravili pri nas. Poleg rdeče cone smo vzpostavili tudi sivo cono. V domu smo že prej upoštevali vse varovalne ukrepe (spremljanje zdravstvenega stanja zaposlenih – že od marca, nošenje mask, razkuževanje), po okužbi pa smo to še poostriili. Pri stiku s stanovalci so imeli zaposleni tudi zaščitne plašče, v rdeči coni pa seveda skafandre. Tudi za to je bilo delo oteženo, stanovalci nas niso prepoznavali ...« o ukrepih pove naša sogovornica.

Zaradi okužb tudi med zaposlenimi so na pomoč priskočili prostovoljci

Do okužb je prihajalo tudi med zaposlenimi, kar je zaradi njihove odsotnosti pomenilo, da so se v domu spopadali s kadrovskim primanjkljajem. Mag. Zalokarjeva pojasnjuje, da so celodnevne izmene s stalnimi ekipami vzpostavili, ko se je pojavilo večje število okuženih. V tak turnus in delo so se vključili vsi iz delovne enote in fizioterapije. Kar ni običajno. Zaposleni so se razdelili na tako imenovane rdečke in sivke, saj bele cone praktično ni bilo. Tako so zagotovili, da kader ni prehajal iz enega oddelka na drugega, pa tudi med ekipami ne.

Z nami so nekaj svojih misli delili tudi stanovalci doma, ki so preboleli okužbo s covidom-19. Kot boste lahko prebrali, so obolenost doživljali zelo različno, vsi pa so se veselili trenutka, ko je bilo najhuje za njimi in, da so se lahko vrnili v svoje sobe.

GRETA, 65 let: Vse je bilo v redu, edino ni mi bilo všeč, ko so me selili v drugo sobo. Zelo sem bila vesela, ko sem prišla nazaj, kjer imam družbo.

FRANČIŠKA, 83 let: Spomnim se, da sem samo jokala, nisem vedela, če bom preživela in, če bom sploh še kdaj prišla nazaj v svoj dom oziroma svojo sobo, v kateri sem že 17 let.

CECILIJA, 86 let: Nimam nič posebnega za povedat' glede te okužbe, saj veste, leta dajo svoje.

FRANC, 78 let: Meni je b'lo grozno, grozno ... Zdelo se mi je, kot da sem bil odrezan od sveta. Sam sem bil v drugi sobi, počutil se pa nisem nič drugače, le da so kar naprej merili in gledali, če sem v redu. Dobro, da je to mimo.

LJUBOMIR, 86 let: Nisem imel nikakršnih znakov in nobenih težav, kar je seveda čudovit izid tega virusa.

LEOPOLD, 94 let: Ah, saj sem že pozabil. Zdaj sem dobro in samo to je važno.

ROZALIJA, 82 let: Saj nisem nič vedla, zakaj gre. Rekli so mi, da to imam. Nič me ni bolelo. Ne vem, kaj vam naj rečem. Ni bilo hudega. Lepo so skrbeli zame.

IVANA, 73 let: Mi ni bilo nič, nobene razlike. Sem najprej mislila, da se hecajo, ko so mi povedali, da sem pozitivna. Edino delavce pa moram pohvaliti, ker so se res trudili in res lepo skrbeli za nas.

TEREZIJA, 93 let: Nič ni bilo narobe z mano. Najbolj sem pogrešala svojo sobo in balkon.

JANEZ, 63 let: Kaj naj rečem, bilo je slabo. Moral sem ležati in nisem mogel ven na teraso na cigareto. Dobro, da je tega konec.

ŠTEFAN, 81 let: Zame sploh ni bilo hudo. Veliko sem počival, in ni mi bilo dolgčas, saj sem vseskozi gledal televizijo.

KRISTINA, 77 let: Ko sem prebolevala virus, sem se veliko bolje počutila. Zdaj me nekaj zdravje heca in upam, da bo bolje. Zelo pogrešam prejšnji ritem in pa vse aktivnosti ter druženja, ki so bile pred to korono.

V domu so prilagajali velikost rdeče cone, ki smo jo sprva vzpostavili za 22 stanovalcev, potem so jo povečali še v prvo nadstropje. Ko je število okuženih raslo, so prvo nadstropje zaprli in razširili na celotno pritličje okoli atrija. Levi krak pritličja je tako ostal odrezan in so zaposleni do stanovalcev hodili po zunanji strani: »Ko pogledam nazaj, jim izrečem le moje pohvale. Zaposleni so zbolevali z zamikom, na srečo. Ker smo v domovih že tako na minimumu s kadri, vsak izpad občutimo. Najprej smo se povezali s študentskim servisom, ko tam ni bilo dovolj odziva, smo poklicali v Zdravstveni dom Domžale, nato smo poslali poziv študentom zdravstvene nege, Ministrstvo za zdravje nam je priskrbelo kontakte prostovoljcev Škofjovske konference, iskali smo po različnih poteh. Na koncu, ko je bila potrebna rehabilitacija, so se vključili tudi študentje fizioterapije univerze AlmaMater.«

Niso le domovi za starostnike, ampak tudi negovalne bolnišnice

V težkih časih pride vsaka oblika pomoči še kako prav. S sogovornico sva spregovorila tudi o tem, kako sta jim na pomoč priskočili država in lokalna skupnost. Mag. Zalokarjeva pravi, da bo država poskrbela za povračilo dohodka za nezasedene postelje, a le v višini osnovne oskrbe v standardni sobi: »Bolje kot nič. Dobili smo tudi nekaj denarja za zaposlitev dodatnega kadra, na žalost ne zdravstvenega. Občina Domžale je skupaj z RK Domžale pozvala prostovoljce, da se vključijo v dom, zaposleni CRZ Domžale so nam prišli razkuževati prostore.« Se je pa ob tem še enkrat pokazalo, da bi morala država več vlagati v domove za starostnike. Dejstvo je, da ne gre samo za domove, kjer prebivajo starostniki, ampak na nek način negovalne bolnišnice, za kar pa nimajo ne arhitekturnih in ne kadrovskih pogojev.

Na pomoč priskočili številni posamezniki, podjetja in društva

Tudi tokrat se je pokazalo, da znamo ljudje stopiti skupaj in priskočiti na pomoč, kadar je potrebno. Nad pričakovani se je odzvalo veliko podjetij, društev in posameznikov, ki so priskočili na pomoč in donirali različne stvari. S tem so poskrbeli za dobro razpoloženje zaposlenih in stanovalcev. »Dom je prepleten z dobrimi željami, ki so jih različni dejavniki namenili stanovalcem, no, pa tudi zaposlenim. Vsem, ki so donirali, prispevali svoj čas, ali pa le pozitivno misel, se zahvaljujem. To

nas je držalo po konci,« je hvaležno pripomnila mag. Zalokar.

Kritiki, vabljeni na delo v dom

Kljub trudu zaposlenih v domu in širši podpori javnosti so se nekajkrat na družabnih omrežjih nekateri posamezniki odzvali kritično do njihovega dela in ukrepov v zvezi s preprečevanjem širjenja virusa. Mag. Zalokarjeva ob tem pravi, da bi vse povabila na delo v dom, mogoče v rdečo cono: »Naš dom je specifično grajen, vrata sob so ozka, hodniki prav tako. Zato je bilo ves ta čas res veliko dela in organizacije vložene v ureditev doma v skladu s smernicami. Kritiki, ... mah. Konstruktivne kritike so dobrodošle, za druge si ne vzamem časa.«

Razmere se počasi umirjajo

Razmere v domžalskem domu se počasi umirjajo, vse stanovalce pa so že lahko iz rdečih con vrnili v svoje sobe. Se pravi, da se stanje v domu počasi normalizira. Je pa za zaposlenimi, stanovalci in pa tudi svojci težko obdobje. Mag. Zalokarjeva pravi, da je zaposlenim že večkrat izrekla iskreno zahvalo za ves trud in energijo, ki ju ves čas vlagajo v svoje delo, ko s tolikšno srčnostjo skrbijo za naše stanovalce, vaše svjocje in prijatelje, tudi takrat, ko je najtežje. »Brez tako dobre ekipe, najboljših ekip, ki jo sestavljajo prav vsi moji sodelavci, enostavno ne bi šlo. Zato še enkrat resnično hvala. Še vedno smo ali pa še bolj pozorni, da virus ponovno ne pride v naš dom. Zato mogoče imamo za nekoga še vedno preostre zahteve. Vendar brez tega žal ne gre. Stanovalci so se prilagodili, res so bili strpni. Ni bilo pa lahko. Najtežje so prenašali selitve. Za ureditev rdeče cone smo jih izselili iz njihovih sob. Če so se okužili, so šli nazaj v rdečo cono, ne nujno v svojo sobo, po ozdravitvi spet v drugo sobo ... To jim je bilo najtežje. Ob tem so doživljali največje stiske. Zato je tudi za nas bila to posebna izkušnja, ki si je ne želimo ponoviti,« pojasni sogovornica.

Se pa v tem času, ko je potekal pogovor, v domu pripravljajo na praznovanje. Mag. Zalokarjeva pravi, da je Miklavž že obiskal stanovalce. Zaposleni pripravljajo božično praznovanje s pesmijo in igro. Pride tudi Božiček. V kuhinji se bodo še posebej potrdili. Potica bo kot vedno odlična: »Tako, da smo vpeti prav vsi zaposleni. In zavedanje, da je moja ekipa najboljša ekipa, daje moč za naprej.«

Največ pomenita sodelovanje in strpnost

Ker virusa še nismo pregnali, so zaradi tega v državi še vedno zaostrene razmere. Kot je že prej povedala naša sogovornica, so v domu še vedno ali pa še bolj pozorni, da virus ponovno ne pride v njihov dom. Verjame pa, da bodo tudi to premagali s sodelovanjem in strpnostjo.

Stopimo pogumno in srčno naprej

Na koncu se dotakneva tudi prihajajočih božično-novoletnih praznikov, ki bodo letos drugačni, kot so bili pretekla leta. Mag. Zalokarjeva pravi, da ob prihajajočih praznikih želi vsem predvsem osebno srečo in toplino najbližjih, novo leto pa naj prinese spremembe na bolje: »Leto 2021 bo zagotovo drugačno od preteklih let, a bo – tako kot vsa doslej – polno novih priložnosti. Zato stopimo pogumno in srčno naprej.« □

Jubilantka Jožefa Pepca Peterca

Iskrene čestitke za 90. rojstni dan

Gospa Jožefa Peterca, ki pravi, da je vse življenje Pepca, je v novembru praznovala 90. rojstni dan. S čilo jublantko sva se o njenem življenju, katerega jesen preživlja v Domžalah, pogovarjali prav v dneh, ko je dobila podaljšani vozniški izpit in bila zelo dobre volje pod vtisom prijetnega praznovanja 90. rojstnega dne. Najprej sva se ustavili v nekdanji Kmetijski trgovini v Domžalah, prepričani, da se še danes marsikateri kupec še spomni prijazne poslovođkinje, ki je skušala ustreči vsem in ji ni nikoli zmanjkalo dobre volje. Prav nikoli ji ni bilo žal, da je to delo opravljala vse življenje v zadovoljstvo kupcev, s katerimi se še danes rada srečuje.

Rojena je bila 18. novembra 1930 na Bizeljskem v družini Šepetavc. Starša sta skupno življenje začela v Ameriki. Nenavadno. A ker se mama Rozalija ni želela poročiti z doma izbranim snubcem, so ji rekli: pa pojdi v Ameriko. Šest mesecev za njo je čez ocean potoval še bodoči mož Jože. Poročila sta se in rodili so se jima trije otroci. Leta 1921 sta se vrnila v rodno vas, prevzela očetov dom in družino povečala še s šestimi otroki. Na otroštvo ima jublantka lepe spomine, čeprav dela nikoli ni manjkalo. Obiskovanje osnovne šole je pretrgala druga svetovna vojna in zahteva Nemcev, da se družina Šepetavc, starši in štiri otroci, ostali so že odšli v Ameriko, brat pa v partizane, pripravi v enem dnevu na selitev. Mama je iz rjuh naredila cajne, gospa Pepca pa se spominja, kako je sestra oblekla kar tri krila in ob eni največjih selitev na Slovenskem so jih 11. novembra 1941 le z najnujnejšim odpeljali v grajske hleve gradu Rajhenburg, nekaj dni pozneje pa z živilskimi vagoni v izgnanstvo v Nemčijo. Tam je bila družina kar v nekaj lagerjih, prepotovali so skoraj vso Nemčijo, delali na kmetih, posebej pa jih je skrbelo za očeta, srčnega bolnika, ki je v izgnanstvu umrl. Ni bilo prijetno, posebej med bombardiranjem ne. Ima pa jublantka shranjen lep spomin: ko so namreč odhajali v domovino, je starejši nemški par brez otrok želel mlado dekle vzeti za svojo in gospe Pepci je še danes pravzaprav žal. Pa ne da bi ostala v Nemčiji, temveč da bi še enkrat objela starejšo gospo, ki jo je imela neizmerno rada. Domov na Bizeljsko so se z vlakom, spominja se slovesnega prihoda vlaka z veliko ljudmi in zastavami, pripeljali 10. avgusta 1945. Lepo urejena domačija z mnogimi domačimi živalmi je bila povsem izopana in v njej niso mogli živeti. Nekaj časa so živeli pri sorodnici na Hrvaškem, dokler ni bila ob pomoči brata partizana domača hiša za silo urejena. Jublantka je odšla v kmetijsko gospodinjstvo šolo v Logatec in se izučila za trgovko. Spomni se dela pri gradnji proge Sežana–Dutovlje, pa želje, da se nauči strojepisja in zaživi lepše življenje. Zato se je odrekla povabilu, da gre za poslovođkinjo v Krško. Leta 1949 je tako prišla v Jarše, našla sobo v Dobu pri Urših in pridno delala v tedanji kmetijski zadrugi kar na treh koncih: Jaršah, Grobljah in na Homcu. Vmes je srečala bodočega moža, pozneje zelo poznane sanitarnega inšpektorja Ivana Peterca in leta 1953 sta se poročila. Rodila sta se jima dva sinova: Ivo, zelo poznan športnik in uspešen dvigalec uteži, in Robert, navdušenec nad avtodomi. Sprva sta stanovala v Grobljah. V Domžalah sta si zgradila hišo in si ustvarila prijetno življenje. Gospa Pepca je pokojnino dočakala v nekdanji kmetijski trgovini v Domžalah, imela priložnosti, da

postane kaj več, ampak bila povsem zadovoljna s poslovođsko funkcijo in kupci, za katere je vedno našla prijazno besedo. Mož Ivan, ki se ga morda nekateri še spomnijo tudi kot predsednika občinske borčevske organizacije, je umrl pred desetimi leti. Jublantka si čas krajša z delom v krajevni organizaciji za vrednote NOB, društvu izgnancev in medobčinskem društvu invalidov. Rada obuja spomine, med katerimi je tudi obisk očetovega groba v Weikersheimu v Nemčiji v letu 1988, za katerega občina lepo skrbi. Ohranila je dobro voljo, družbo prijateljev, s katerimi se dobivajo na kavi, z nekdanjimi sodelavci pa pokramljajo pred vsakim novim letom. Rada obišče kakšne toplice, predvsem pa je vesela svojih domačih, ki jo radi obiščejo. Ima štiri vnuke in dva pravnuka. Vesela je, ko ji vnukinja prideta kdaj pa kdaj pomagat, ob vikendih pa je gostja družin obeh sinov – pri enem je na kosilu v soboto, pri drugem v nedeljo. Za vse domače ima veliko prijaznih besed. Posebej prijetno je bilo ob rojstnem dnevu, ko ni manjkalo kar več praznovanj, pa tudi čestitk in želja za dobro zdravje, dobre volje in spominov, ob katerih vedno pravi, da ni prav nikogar, ki bi se mu v poklicu ali v življenju kakorkoli zamerila.

Hvala, jublantka za vaše spomine, dobro voljo in optimizem, ki naj vam prinesejo predvsem veliko zdravja in še enkrat iskrene čestitke ob vašem visokem življenjskem jubileju.

VERA VOJSKA

Toplini vsa vrata naj Božič odpre,
naj se srečno obdobje za Vas
začne.
In leto 2021 naj zdravja vam da!

Svet Krajevne skupnosti
Dragomelj - Pšata

Okrasitev namesto smeti

Praznično okrašeni zeleni otok v Preserjah pri Radomljah navdušuje

Miha Ulčar
Foto: Viktor Marinšek

Prejšnji mesec smo v Slamniku pisali o kopičenju odpadkov na zelenici, ki je v središču Preserij pri Radomljah, ki so jo krajanji v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Preserje in Občino Domžale po odvozu odpadkov uredili in ograjili z ograjo ter tako sporočili vsem tistim, ki odlagajo odpadke vsepovsod, da ta zelenica ni namenjena odlaganju odpadkov. Ta vikend je zeleni otok dobil še čudovito praznično okrasitev z rekviziti, ki ne navdušuje samo krajanov, ampak tudi mimo vozeče voznike in sprehajalce.

Simbol sodelovanja krajanov

Zeleni otok sredi Preserij pri Radomljah, ki so ga krajanji uredili in ograjili oktobra letos, je postal prvi simbol sodelovanja krajanov, saj je pred prihajajočimi prazniki prišla pobuda, da se omenjeno lokacijo še praznično okraši. Viktor Marinšek, predsednik Športnega društva Preserje, nam je povedal, da je pobuda za praznično okrasitev zelene otoka prišla s strani predsednice Društva Kreativni nomadi Mojca Kočar. V Športnem društvu Preserje in Krajevni skupnosti Preserje so bili takoj za to akcijo, ki so se ji pridružili številni člani obeh društev in krajanji. Zaradi ukrepov v zvezi s preprečevanjem širjenja epidemije so rekvizite, les so razrezali v Mizarstvu Prašnikar, razdelili posameznim članom in vaščanom, ki so jih nato pobarvali doma. Prav tako so naredili leseno praznično smreko, ki so jo skupaj z rekviziti postavili v ograjen zeleni otok. Na ogrado so namestili praznične dekoracije, z lučkami pa okrasili tudi drevo. V Papirnici Lipa so naredili še veliko čestitko, ki so jo namestili med preostale rekvizite.

Nad odzivom članov obeh društev in krajanov je Viktor zelo navdušen, saj so bili v večini vsi za to, da praznično okrasijo zeleni otok ter seveda pri tem pomaga vsak po svojih močeh. Delovna akcija je uspešna, z njo pa so središče Preserij prav lepo praznično okrasili. Nad okrasitvijo so navdušeni tudi mimo vozeči vozniki in sprehajalci.

Krajanji in mimoidoči navdušeni nad okrasitvijo

Mojca Kočar, predsednica Društva Kreativni nomadi, ki je pobudnica praznične okrasitve, nam je povedala, da je ideja o okrasitvi prišla z željo, da se v kraju aktivira in združijo ljudi ter njihove ideje, da se naredi nekaj dobrega za kraj in ljudi. Prav z namenom, da bi se v kraju čim več dogajalo, so letos ustanovili Društvo Kreativni nomadi. Tako so letos v septembru že organizirali izmenjevalnico igrač, ki je bila izredno dobro obiskana in sprejeta med krajanji. Po besedah Mojce so želeli v pripravo rekvizitov in okrasitev vključiti tudi osnovno šolo in otroke ter

čim širši krog vaščanov, da bi izdelali svoje okraske in jih pustili tam. Zaradi ukrepov v zvezi s preprečevanjem širjenja epidemije je priprava rekvizitov potekala v bolj omejenem obsegu, saj so jih posamezni člani obeh društev in krajanov izdelovali doma. Vsi rekviziti so narejeni iz recikliranega materiala, uporabili pa so še barvo. Čeprav je bilo vse okrnjeno, jim je odlično uspelo. Ob tem je Mojca pohvalila člane Športnega društva Preserje, ki so z veseljem pristopili k projektu in brez težav pomagali vsak po svojih močeh. Zaupala nam je, da so krajanji in mimoidoči navdušeni nad okrasitvijo in da dobivajo same pozitivne odzive: »Upam, da bo takšna stvar odprla oči ljudem tudi v drugih krajih, da lahko ljudje stopijo skupaj in nekaj naredijo zase in za svoj kraj. Veliko se da narediti, če se samo hoče.« Mojca upa, da se bo prihodnje leto zdravstvena situacija umirila in da se bodo ljudje ob takšnih dogodkih lahko še tudi malo podružili.

Oba naša sogovornika sta izrekla tudi voščilo našim bralkam in bralcem. Viktor v novem letu vsem želi predvsem zdravja in pozitivne naravnosti: »Svoj dan si obarvajate s športom, igro in objemi s svojimi najbližjimi. Verjamem, da bomo skupaj prebrodili te težke čase in da bomo pozneje lahko bolj cenili vsak trenutek skupaj. Srečno vsem!« Mojca pa pravi, da naj dajo ljudje dobro naprej: »Če imate karkoli dobrega, dajte to naprej. Dobro se vrača z dobrim!«

Ob koncu lahko pritrdimo obema sogovornikoma, da se lahko marsikaj premakne in naredi, če se le hoče. Ko se premakne, je življenje veliko lepše. Čisto preprosto. □

AKTUALNO

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

POGREŠANJE SE ŠIRI
HITREJE KOT VIRUS

Pogrešanje je eno najmočnejših občutij, stanje globoke nostalgije, lahko celo melanholije.

Ne začutimo ga le na čustveni ravni, pač pa izjemno močno tudi na telesni. Pogrešanje se v današnjem času širi hitreje kot virus. Priznajmo ali ne, če se pogrešanje ni tako izrazito pokazalo v prvem valu epidemije, se je zagotovo močno razbohotilo v drugem. Pogrešamo druženje, prijatelje, svobodo. Pogrešamo občutke brez strahu in utesnenosti, tesnobe in razmišljanja o prihodnosti ter negotovi poti. Oh, kako pogrešamo brezskrbne objeme, pohajkovanje brez mask, sproščenost brez obsojajočih pogledov in razmišljanj, kdo je okužen, itd. ... Zgrabi nas nostalgija, ki ima tokrat kratek domet, saj je nostalgija navadno vezana na daljše časovno obdobje med trenutnim in preteklim obdobjem. Priznajmo si: pogrešamo življenje, kakršno smo imeli pred slabim letom dni – pogrešamo naše življenje.

Ljudje pogrešamo tisto, česar trenutno ne moremo imeti: osebo, določene življenjske navade in rutine, status, kraj, predmet ... Boleče je predvsem zato, ker se ob tem srečamo z zaključevanjem nečesa starega in začetkom novega, torej nepoznanega. Če bi si zadali nalogo in želeli opisati občutek pogrešanja, bi bilo to stanje, ko čutimo žalost na meji solz, strah, tesnobo, v prsih nas trga, in ta bolečina se širi v želodec ter po celotnem telesu. Ljudje, ki so izgubili ljubljeno osebo, občutek pogrešanja opišejo kot tako močno fizično bolečino, ki je primerljiva z bolečino ob rezanju, trganju celotnega telesa. Boli tako močno, da se tega občutka sploh ne da opisati. Zato lahko rečemo, da je pogrešanje ljubljene osebe eno najmočnejših pogrešanj. Toon Tellegen, nizozemski pisatelj in pesnik, znan po poetičnih in filozofskih zgodbicah o živalcah, ki se trudijo živeti v tem nerazumljivem svetu, je takole zapisal pristrčno kratko prigodico o tem:

Nekaj časa se ne smeja videti,« je rekla mravlja.

»Zakaj pa ne?« je presenečeno vprašala veverica.

»Zato, da ugotoviva, ali pogrešava druga drugo,« je rekla mravlja.

»Pogrešava?«

»Pogrešava. Saj vendar veš, kaj to pomeni?«

»Ne,« je rekla veverica.

»Pogrešati je to, kar čutiš, kadar nečesa ni.«

»Kaj čutiš potem?«

»Ja, saj prav za to gre.«

»Potem je bom torej pogrešala,« je otožno rekla veverica.

»Ne,« je odvrnila mravlja, »kajti lahko me tudi pozabiš.«

Gre za premik od pogrešanja nečesa, česar nimamo več, do iti čez mejo v pozabo ali večno hrepenenje. Gre za zavedanje, da se objekt našega pogrešanja morda nikoli več ne bo vrnil ali pa stvari morda nikoli več ne bodo takšne, kot so bile.

Sama sem pred nekaj leti imela izkušnjo selitve. Stanovanje v središču Domžal, kjer so se zgodili najpomembnejši dogodki in vsa prelomna obdobja mojega življenja: odhod od doma, prvi lastni dom, kjer sem se počutila tako svobodno in vzneseno, prva služba, rojstvo obeh otrok, poroka, menjava službe ... neprespane noči v najlepšem obdobju življenja, ko so otroci majhni in te tako zelo potrebujejo. Čeprav naporno, pa tako lepo in dragoceno obdobje, ko se spletejo vezi za vedno. Ko tega ni več, pa čeprav se odločiš za pot na boljše, se moraš od vsega tega posloviti. Izjokati, spregovoriti, spomine pa spraviti v najdragocenejši del srca, ki ga vedno lahko pokažeš, pa vendar skrivaš, ker je samo tvoje. Bolečina se večkrat oglasi in vedno jo je treba sprejeti, ji odpreti vrata kot najdragocenejšemu gostu, jo povasmo naše življenje.

« Ljudje v današnjem času doživljajo pogrešanje za tistim, česar trenutno ne morejo imeti. Pogrešajo tiste trenutke, ko so čutili stik, povezanost, izkušnjo srečevanja z ljudmi – in to je bilo tako naravno in samoumevno. Razumljivo je, da je ob tem prisotna bolečina in si to želimo nazaj.

biti v svoje sobane, tako da se bo sčasoma tako udomačila, da njeni prihodi in odhodi ne bodo več tako boleči, opazni, izraziti.

Ljudje v današnjem času doživljajo pogrešanje za tistim, česar trenutno ne morejo imeti. Pogrešajo tiste trenutke, ko so čutili stik, povezanost, izkušnjo srečevanja z ljudmi – in to je bilo tako naravno in samoumevno. Razumljivo je, da je ob tem prisotna bolečina in si to želimo nazaj. Lahko pustimo, da se pogrešanje spremeni v hrepenenje, ki bo vedno bolj boleče in nam bo onemogočilo stik s sedanostjo. Če se zatekamo v hrepenenje, nam ni treba imeti stika s sedanostjo. Zato je tako neprecenljivo, da smo v tem trenutku vseprisotni in se zares zavedamo stanja, v katerem smo. To pomeni tudi zavedanje vseh občutkov, ki prihajajo na plan. Pot iz tega je iskanje poti do sočloveka, iskanje besed za tisto, kar nosimo v sebi, za upanje, da bo boljše. In če se poskušamo iz pesmice o živalih kaj naučiti, morda tudi zato, da ugotovimo, ali zares in pristno pogrešamo drug drugega, se moramo vprašati: koga zares pogrešamo? Kaj bi mu želeli reči, sporočiti? Si upamo tvegati in iskreno povedati, kaj čutimo?

Poslovimo se od starih čutenj in naredimo prostor novim – za začetek tako, da nekomu povemo, kaj čutimo. □

Kolumna: Medsebojni odnosi – stiska ali izziv je namenjena osvetlitvi izzivov v odnosih in podajanju novih pogledov ali rešitev za vsakodnevne situacije. Lidija Bašič Jančar je terapevtka zakonske in družinske terapije pri Študijsko-raziskovanem centru za družino in nosilka programa Najnoben otrok ne izostane – takojšnja psihosocialna pomoč otrokom in mladostnikom iz ogroženih družin, ter Šole za družino v Domžalah, ki ju sofinancira občina Domžale, ter predstavnica LAS-a (Lokalna akcijska skupina za boj proti zasvojenosti) (lidijabancar.com). Je avtorica knjige Popolna ljubezen.

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

Za brezdomce smo dolžni poskrbeti

Vera Banko je prostovoljka v domžalski Karitas, ki že vrsto let opozarja na neurejen položaj brezdomcev v občini Domžale.

C. Z.
Foto: Župnijska Karitas Domžale

Po njenem mnenju je situacija iz leta v leto slabša, čeprav smo v preteklosti naredili veliko, med drugim se lahko pohvalimo, da smo prvi v Sloveniji odprli kuhinjo za brezdomce in ljudi v socialni stiski. Kot se spominja, pred leti ni bilo toliko ljudi na cesti, saj se je zanje iskalo tudi druge rešitve. Revščina je postala žal v naši družbi velik problem, manjka sistemskih rešitev, država pa gleda stran in reševanje prepušča prostovoljcem v različnih humanitarnih organizacijah. Odnos do brezdomcev je zelo različen tudi v posameznih občinah, nekatere so bolj, druge manj aktivne. In ker časi niso preprosti, lahko s strahom pričakujemo, da bo pandemija prinesla vrsto novih stisk in težav. Povečuje se število brezposelnih, revnih in osamljenih ... Pričakujemo pa lahko tudi ponovno povečanje števila brezdomcev. Tudi sicer so ukrepi zanje prinesli mnoge omejitve, ki so jim močno otežile njihovo gibanje, druženje in tudi prenočevanja.

Veliko ste med ljudmi, še posebej med tistimi iz socialnega roba. Nikoli ne pogledate stran, če je treba pomagati. Kako v tem trenutku vidite socialno situacijo in stiske ljudi v Domžalah?

Dolgo časa že delam pri domžalski Karitas in opažam, da se problemi s korono vsak dan samo še slabšajo. K nam prihajajo številne družine in poslušamo zgodbe, da so bili otroci prej vsaj v šoli, tam so imeli nekaj obrokov in urejeno prehrano, zdaj pa so doma, v majhnih stanovanjih in močno jim zmanjkuje sredstev za hrano, tudi kurjavo in plačilo položnic ... Mame opažajo, da otroci neprestano stojijo pred hladilnikom in moledujejo za hrano. Skratka k nam prihaja po pomoč vse več prosilcev, znova se povečuje število tistih, ki prosijo za plačilo položnic in kurjave, kar je tudi problem v teh vse bolj mrzlih dneh ... Zavedati se moramo, da so tudi takšni ljudje del naše družbe in da nikogar ne bi smeli pustiti samega v stiski, še posebej hudo pa je v velikih družinah in pri materah samohranilkah. Seveda pa vidimo, da so problem tudi mnogi starejši in osamljeni, ki se v tem svetu več niti prav ne znajdejo in si ne znajo pomagati sami. Takšnim skušamo pomagati tudi tako, da hrano vozimo na njihove domove.

S kakšnimi aktivnostmi pa se srečujete poleg tega v zvezi s korono?

V zvezi z novo situacijo imamo tudi veliko dela s tem, da skušamo tudi brezdomcem pojasniti, kako nujno je nositi masko, jim pojasnimo ukrepe, pri nas so tudi dobili maske in razkužila. Več uspeha smo imeli pri tistih, ki bivajo pri nas organizirano, težje pa je s tistimi, ki so na cesti ... Tem je težko razložiti, zakaj je treba samozaščitno ravnanje, saj imajo sami s seboj toliko problemov, da na to ne mislijo preveč. To so poleg

Prenočišče s štirimi pogradi v skromni Karitasovi sobi na Ljubljanski cesti

vsega večinoma tudi zelo bolni ljudje, s številnimi kroničnimi boleznimi, pa tudi s psihičnimi težavami.

Kakšno je trenutno stanje glede bivanja brezdomcev v Domžalah?

Prepričana sem, da imamo v tem trenutku v Domžalah bistveno preskromne možnosti za urejeno bivanje brezdomcev. Na razpolago so trije zabojniki Rdečega križa, v katerih so našle toplo zavetje štiri osebe, Karitas pa ima na voljo sobico, veliko 14 m² s štirimi pogradi, ki so vseskozi zasedeni. V stari kamp prikolici, ki jo je Karitas kupil lani novembra s pomočjo krajevnih skupnosti mesta Domžal za 1500 evrov, pa smo rešili življenje enemu od brezdomcev, ki je dolgo bival pod ploščo na prostem. Hvala leži smo občini in županu, da smo jo lahko postavili na parkirišče na Ljubljanski cesti. In to je vse, kar imamo na razpolago za brezdomce v nekdanji uspešni in bogati občini Domžale! Po mojem vedenju se v tem trenutku z iskanjem prenočišč ubadajo vsaj trije brezdomci, ki iščejo trenutno nekaj toplega zavetja na železniški postaji (seveda zunaj na klopi) in eden prenočuje na ogrevani klopci na avtobusni postaji, eden pa si je našel prenočišče v kleti opuščene stavbe v središču mesta. Stanje pa je alarmantno, saj bo kriza najbrž v kratkem naplavila še nekaj nesrečnikov, ki bodo postali brezdomci. Bojim se, da bo morda kmalu prišlo do situacije, ko bo na domžalskih ulicah pred našimi očmi kdo preminil na mrazu zaradi podhladitve. Kaj res ne zmoremo zanje poiskati vsaj skromne rešitve in pokazati nekaj človečnosti.

Ste o problematiki že iskali pomoč na Občini Domžale?

Da, že večkrat in vodstvu občine je situacija dobro poznana, tako žu-

Eden od brezdomcev je prebivališče našel tudi v Karitasovi prikolici.

panu Toniju Dragarju, ki je pokazal nekaj volje za sodelovanje, kot tudi podžupanji Renati Kosec. Občutek imam, da se formalno kaže interes, potem pa vse zamre in meseci brez rešitve tečejo. Imeli smo že kar nekaj sestankov in iskali rešitve, žal pa se še vedno ni nič konkretnega premaknilo. Skupaj smo si ogledali tudi dobre rešitve za brezdomce, ki so jih našli v sosednji občini Kamnik. Tam so namreč preuredili bivši Samski dom, kjer so na voljo sobice za brezdomce in reveže po simbolični ceni (100 evrov), če pa kdo tudi tega ne zmore, pa tudi ne ostane brez minimuma, ki ga potrebuje, to je postelje na toplem. To je res dobra rešitev in v Kamniku nihče ne ostane na cesti.

Kaj torej predlagate za naše okolje?

Ne vem, počasi sem že obupala, saj že dolgo prosim in moledujem, da se poišče rešitev za te nesrečnike. Najti je treba nek skromen prostor, najbolje bi bilo obnoviti prostore na Ljubljanski cesti, kjer je že župnik Bernik pred drugo svetovno vojno za revne in osirotele poskrbel tako, da je zgradil Dobrodelni dom, kjer je bila tudi hiralnica. To bi se dalo hitro rešiti, z malimi sobicami, pa tudi razdelilnica hrane za brezdomce je že dolgo tam. Seveda pa mi tudi predlagamo, da bi brezdomci iz svoje socialne podpore, ki jo prejmejo v sicer skromnem znesku, prispevali svoj delež za stroške, morda okoli 100 evrov. S tem bi tudi imeli boljše odnos do prostora in občutek, da nekaj prispevajo.

Kakšno je vaše praznično sporočilo?

Res se bližajo prazniki in sama si želim le tega, da bi naša družba imela več socialnega posluha za revne in brezdomce. Saj ljudje so solidarni, radi prispevajo in so pripravljeni pomagati, a žal se prevečkrat umika država, občina, kar pomeni, da sistemsko stvari niso dobro urejene. Občina Domžale bi po mojem pričanju morala najti sredstva za ureditev problematike brezdomcev in prav gotovo za to ne bi bila potrebna velika sredstva. Da bi se to uredilo, to bi bila moja največja želja, ki jo imam za leto 2021. Utrujena sem že, ko gledam vsak dan znova te nesrečnike. In se počutim nemočno, ker ne morem prebiti tega zidu brezbržnosti. □

Kronika domžalskih poklicnih gasilcev

19. 11. do 17. 12. 2020

Za nami je še nekaj tednov strogih ukrepov za zajezitev okužb s koronavirusom, ki ne krojijo le vsakdanjega življenja, temveč tudi naše delo, kar se odraža predvsem v številu intervencij, za katere smo aktivirani prek številke 112. Teh je bilo skromnih sedemnajst, precej manj od povprečja ene na dan. Drugega dela pa je precej več – razkuževanje reševalnih vozil in nekaterih javnih prostorov jemlje kar precej časa.

V času nočne omejitve gibanja smo posredovali štirikrat. Nekomu je bilo kar tri noči zapored dolgčas, ni zdržal doma, in si je okoli enih zjutraj čas krajšal tako, da je zanetil ogenj v komunalnih zabojnikih pri stanovanjskih blokih v centru Domžal. V prvem požaru je bilo poškodovano tudi osebno vozilo, parkirano v neposredni bližini. Neke noči pa smo, zaradi zasedenosti reševalcev NMP, invalidni osebi v Mačkovicah po padcu kar mi pomagali nazaj v posteljo.

Pri križišču pri Želodniku je zagorelo osebno vozilo starejšega datuma in seveda ga je bilo treba pogasiti. Aktivirali smo se tudi zaradi štirih prometnih nesreč na lokalnih cestah. V Moravčah je na spolzkem ovinku spodneslo motorista – poštarja, ki se je ob tem težje poškodoval. Prvega decembra zjutraj sta se v razmaku dobre ure pripetila dva zelo podobna trka osebnih vozil. Tako v Moravčah pri Termitu kot v Domžalah na magistralni cesti se voznik na prednostni cesti ni mogel izogniti trku in osebno vozilo, ki je preden zapeljalo s stranske ceste. V vsakem izmed njiju sta se poškodovali po dve osebi. Hiteli smo tudi na pomoč v prometni nesreči v Trzinu, a smo med potjo prejeli klic, da naša pomoč n. potrebna.

Na avtocesti smo posredovali 'le' enkrat. Se je pa pripetila tako obsežna prometna nesreča, da je zalegla za več posamičnih nesreč. Po našem šteju je v predoru Trojanje trčilo kar enajst tovornih vozil in eno kombinirano. Glede na obseg dogodka je bila res velika sreča, da je med udeleženci nesreče prišlo le do lažjih telesnih poškodb. Tudi pri vozniku, ki smo ga s tehničnim posegom rešili iz kabine kamiona. Seveda je bila avtocesta v smeri proti Mariboru zaprta vse dopoldne.

Odzvali smo se na prijavo močnega vonja po plinu. Izkazalo se je, da so vzdrževalci plinovoda testirali omrežje s plinom, ki odaja močan, amonijaku podoben vonj. V Dobu pod Močilnikom smo odstranili dve drevesi, ki sta se izpod letnega gledališča podrli na cesto in onemogočili promet.

Našo pomoč je potreboval občan, ki je z nekaj nerodnosti v vozilo zaklenil otroka. Vlomiti smo morali tudi v novogradnjo na Podrečju, kamor sta se po spletu nesrečnih naključij zaklenila mlajša otroka. V tole otroško rubriko lahko dodamo še pobalinstvo treh mlajših fantov, ki so splezali na streho vrta Urša in pozneje potrebovali našo pomoč, da so prišli dol. Seveda smo nepoškodovane predali njihovim staršem.

S prostovoljstvom bogatimo sebe in druge

Naša domžalska univerza, ki se počasi bliža srebrnemu jubileju, letos poteka namreč že 23. šolsko leto, spada med najuspešnejše v Sloveniji in na posameznih področjih presega le izobraževanje odraslih in prijetno druženje.

UNIVERZA TA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVO LIPA DOMŽALE V času, ko je zaradi epidemije življenjsko obdobje – Društva Lipa Domžale kar precej ovirano, vam v Slamniku predstavljamo njihove dejavnosti, hkrati pa opozarjamo tudi na pozitivne prakse dela starejših, ki so še kako pomembne za popestritev in obogatitev časa v jeseni življenja.

ce, ustvarjalno prednjači. S prostovoljnim delom si je prislužila uvrstitev med prostovoljce leta 2019. Ob čestitkah sem prostovoljki Marceli zastavila nekaj vprašanj. »Kolegice vedo, da šivanju punčk namenim veliko časa in strasti. Vesele sem, da opazijo moje navdušenje v tem delu,« je povedala gospa Marcela, pa tudi, da je pravzaprav ona našla punčke. »Vrsto let sem si želela ustvarjati prav punčke iz cunj in

Med bolj znane tako spadajo domžalske Unicefove prostovoljke, ki organizirano ustvarjajo punčke iz cunj že od leta 2004 in vsako leto v povprečju ustvarijo 350 punčk. Temeljni namen projekta je zbiranje sredstev za Unicefov program cepljenja otrok v državah v razvoju proti šestim nalezljivim otroškim boleznim (davica, ošpice, ošlovski kašelj, otroška paraliza, tuberkuloza in tetanus). Tudi Unicefove prostovoljke so po pisanju Mire Kavčič uspešno v letošnjem šolskem letu začele z delavnico ustvarjanja. Mentorica **Metka Paternoster** je k uspešnemu delu prispevala s tem, da je med počitnicami izrisala in ukrojila 350 teleščkov, večino tudi sešila. Žal je načrte prekinil drugi val pandemije. A dejavnosti Lipe niso zamrle, preselile so se na elektronsko druženje od doma.

Posebej med pridnimi dekletimi izpostavljajo 95-letno Milko Mezgec, ki plete copatke, Miro Kavčič, ki riše obrazke domžalskim Špelcam in Jankotom, ter Marcelo Kopitar, ki je včasih v Lipi obiskovala tudi likovni krožek in angleščino, zdaj pa, to so zapisale kolegi-

željo sem si uresničila takoj po upokojitvi leta 2010,« je povedala, pa še: »Vsekakor da punčki karakter prav obraz, seveda pa je glavna kreacija oblekice in tukaj ima domišljija prosto pot. Do zdaj sem naredila približno 500 punčk in fantičkov.« Na vprašanje, kaj ji pomeni, da jo je Unicef predlagal za prostovoljko leta, pa je povedala: »Z ljubeznivo punčko ustvarjam že 10 let, veseli me, da jih ljudje radi posvojijo, saj dobim veliko zahval. Najvažnejši pa je čudovit občutek, da sem del velike zgodbe, ki rešuje otroška življenja. Lepo je, da so tudi pri Unicefu to opazili.«

Opazil pa je tudi predsednik RS Borut Pahor, ki se je gospe Marceli zahvalil za požrtvovalno delo.

Ob koncu leta 2020 je predsednik društva Marjan Ravnikar mentorjem, animatorjem in članom društva namenil posebno pismo, v katerem se jim je zahvalil za sodelovanje v lanskem in letošnjem šolskem letu, za 2021 pa zapisal: »Ob vstopu v leto 2021 vam želim prijetne prav vse praznične dni, predvsem pa vam ter vsem vašim bližnjim želim veliko zdravja, kar bo zanesljivo prispevalo k srečnim in uspešnim vsem dnevom v novem letu. Glede na naše dosedanje skupno uspešno delo pa, enako kot vi, upam, hkrati pa sem prepričan, da se kmalu srečamo v naših učilnicah in nadaljujemo skupaj začrtano delo – v zadovoljstvo in veselje nas vseh.«

K temu zadovoljstvu pa bo zanesljivo prispeval tudi certifikat Zanesljiva organizacija, ki ga je naša univerza prejela pred kratkim. Čestitka, več v naslednji številki Slamnika.

VERA VOJSKA
FOTO: OSEBNI ARHIV

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Jesenski društveni vikend programi VŽU v Gozd Martuljku

Že v začetku leta je tudi v naše kraje prišel koronavirus in prekinil praktično vse društvene dejavnosti.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO SOŽITJE

V ta namen smo za jesenski čas v Medobčinskem društvu Sožitje, Mengeš pripravili več društvenih programov, ki smo jih izvedli v manjših skupinah. Društveni vikend programi VŽU so bili namenjeni izvedbi društvenih aktivnosti oziroma krožkov. Čez vikend so se zvrstile glasbene, plesne in kuharske vsebine, novinarski krožek, skrb za samega sebe ter pohodništvo.

Prva dva vikenda v oktobru 2020 smo se v manjših skupinah s spremljevalci odpravili v Gozd Martuljek, kjer smo od petka do nedelje bivali v prijetni hišici. Po petkovem spoznavanju in prilagajanju na novo okolje in prijatelje ter večernim plesom smo soboto zapolnili z različnimi delavnicami. Udeležence so najbolj prepričale glasbene delavnice

in igranje na glasbene palice ter tje različnih pesmi. Z eno od skupin nam je peš do Kranjske Gore in nazaj uspelo narediti kar 10 km. Bravo, pohodniki! Udeleženci so poskušali čimbolj samostojno poskrbeti zase, predvsem pri higieni, pomagali so tudi pri pripravi mize in obrokov, saj smo si kuhali sami. Vse lepe vtise smo nato na novinarski delavnici stnili v različne zapise o dogajanju. Nastalo je več kreativnih izdelkov.

Oba vikenda sta kar prehitro minila, tretjega pa zaradi zaostrenih ukrepov zoper covid-19 nismo uspeli izvesti. Ker so se društveni vikend VŽU izkazali kot dobra dopolnitev in nadomestek odpadlih tedenskih krožkov, jih bomo zagotovo izvajali tudi v prihodnjem letu. Vabljeni, da se nam pridružite!

MAJA KERŽIČ, VOĐJA DRUŠTVENIH VŽU PROGRAMOV

Koristno in prijetno presenečenje

Člani in članice Društva upokoencev Domžale so (bodo) v decembru prejeli lične brošure.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE

V uvodu je novi predsednik društva Toni Prus zapisal: »Vrata naše pisarne so, kot tudi drugje, že nekaj časa zaprta. Kljub okrnjenim možnostim se je letos v našem društvu ogromno naredilo in spremenilo. Žal nam je epidemija preprečila še mnoge druge aktivnosti, druženja in skupne izlete. Želim, upam in verjamem, da bo leto 2021 drugačno od sedanjega, zato ga začnimo na najboljši možni način. Le zdravi bomo lahko vse nadoknadili za nazaj,« ter vsem zaželel vesele božične praznike in srečno ter zdravo novo leto 2021.

Posebna stran je namenjena predstavitvi vodstva Društva upokoencev Domžale ter njegovih organov, najbrž pa bo za vse prejemnike najbolj zanimivo povabilo na vrsto aktivnosti, ki jih bo v letu 2021 pripravilo društvo ter vanje povabilo svoje člane in članice. Izbirali bodo lahko med prostovoljstvom v okviru Starejši za starejše in Demenci prijazna točka (svetovanje, pomoč, pogovor ...), skrbjo za pomoč pri razreševanju stanovanjskih in socialnih problemov, kulturno in športno dejavnostjo, izleti in ekskurzijami ter letovanjem, različnimi oblikami izobraževanja in predavanji, razmišljanju o organizaciji projekta Prostofer – prevozi starejših do nujnih storitev

(zdravnik, trgovina, uradi ...), pa o kitajski magnetni masaži, seveda pa je v programu še dovolj prostora za pobude in predloge članov in članic.

Zanimiv je celoletni program izletov in ekskurzij, ki so vedno dobro obiskani. Načrtujejo, da bodo avtobusi, polni veselih izletnikov, potovali do Trsta in Kopra, si ogledali kraško pokrajino, se ustavili ob Vrbskem jezeru in Gospe Sveti, marsikaj zanimivega si bo mogoče ogledati ob obisku Nove Gorice, Kostanjevice in Mirna, potovali bodo do Blatnega jezera, se ob obisku Dolenjske spomnili na nadaljevanko Reka ljubezni in Josipa Jurčiča, v programu pa so našli svoje mesto tudi obisk Bele krajine, Trdinovega vrha in Metlike, Logarske doline in Pavličevega sedla, pozabili pa niso niti na obisk glažarjev in knapov v Zasavju, veselo pa bo tudi na druženjih.

V brošuri pa se najdejo tudi najbolj osnovni podatki o društvu, kjer so uradne ure ob ponedeljkih in petkih med 9. in 11. uro v prostorih društva na Ulici Simona Jenka 11, pri navezovanju stikov pa si bodo člani in članice lahko pomagali s telefonsko številko tajništva 01 724 19 04 ter e-pošto:

društvoupokoencevdomzale@gmail.com

VERA VOJSKA

DRUŠTVA

Niso vse invalidnosti vidne – zgradimo boljšo prihodnost

Evropski in mednarodni dan invalidov letos naslavlja tema: »Niso vse invalidnosti vidne!«, ki pod svojim okriljem zaokrožuje aktivnosti pod geslom Zgradimo boljšo prihodnost: invalidom vključujoč, dostopen in trajnostni svet po covidu-19.

MEDDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE Ko so leta 1992 Združeni narodi z resolucijo 3. december razglasili za mednarodni dan invalidov, so poskrbeli za družbeno spodbujanje razumevanja invalidnosti, zavzemanja za dostojnost, blaginjo in pravice invalidov.

Naši člani so predvsem starejši, ki ne želijo zapustiti svojega doma, rajši so v domačem okolju, zadovoljni z oskrbo, ki jim jo nudijo najbližji člani družine. V času, ko nas je prizadel covid-19, se naši invalidi prav tako počutijo varneje v zavetju doma, saj so manj izpostavljeni

Evropska unija je ratificirala Konvencijo o pravicah invalidov, ki določa, da države pogodbenice te konvencije priznavajo enako pravico vsem invalidom, da živijo v skupnosti in enako kot drugi odločajo ter sprejemajo učinkovite in ustrezne ukrepe. Slovenija je to konvencijo ratificirala leta 2008, zato je za invalide zelo pomembno, da jo poznajo in da vedo za svoje pravice, ki iz nje izhajajo.

V Sloveniji ima status invalida približno 170.000 ljudi, kar predstavlja 8 % prebivalstva, kot ocenjuje Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Po neuradnih podatkih 3500 invalidov prejema nižjo invalidsko pokojnino od 400 evrov.

V Meddobčinsko društvo invalidov Domžale je včlanjenih več kot 1300 delovnih invalidov. Njihova invalidnost je bodisi posledica bolezni na delu ali telesna okvara. Večina članov ima status delovnega invalida po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Njihove pokojnine so zelo nizke in jim ne omogočajo dostojnega življenja. V društvu se trudimo, da finančno in socialno najbolj ogroženim finančno pomagamo, jih obiščemo in se prepričamo o njihovem položaju. V društvu jim pomagamo, jih vključujemo v posebne socialne programe, jih informiramo, veliko pa jim pomeni že obisk in pogovor.

ni okužbam, ki bi jih lahko doletele drugje. Vseeno pa so prikrajšani za obiske prostovoljcev, saj ti ne smejo priti do njih, tako da smo z njimi povezani samo po telefonu – pa vendar ves čas na razpolago. Prostovoljci so izkoristili september, ko virus še ni bil tako razširjen in je bilo manj okužb, da so obiskali vse invalide prve kategorije in socialno ogrožene invalide.

Vse več je starejših invalidov, ki niso primerni za zaposlitev, videti pa je, da bodo v času epidemije še tisti, ki jo imajo, ostali brez nje. Podjetja zapirajo svoja vrata, ne samo invalidi, tudi ostali ostajajo brez zaposlitve. Situacija ni rožnata za nikogar, a vendar bi se ob mednarodnem prazniku invalidov želeli osredotočiti na invalide same. Sprejeta konvencija o pravicah invalidov, ki je bila sprejeta leta 1992, je pripomogla k sprejetju vrste zakonov, ki se nanašajo na pravice invalidov, vendar to ni dovolj. Želimo opozoriti, da so invalidi vseeno neenakopravno obravnavani, diskriminirani in večkrat nezaposleni.

Spreminjajo se ljudje, spreminja se družba, vrednote in način življenja. Vse to tudi invalide opozarja, da je čas za spremembe. A da bomo lahko kaj spremenili, bomo morali še naprej opozarjati na človekove pravice, ki so nam večkrat v veliki meri odvzete.

Kdo se boji pomoči Slovenske vojske?

Slovenska vojska (SV) predstavlja obrambne sile Republike Slovenije, vojaško obrambo izvaja samostojno ali v sodelovanju z zavezništvom na podlagi mednarodnih pogodb.

ZVVS Veliko dvomov nastaja v zvezi z zakonom, ki ga je potrdil državni zbor, o 780-milijonski naložbi v SV. Pri vsem tem je nedvomno treba opozoriti, da gre za obdobje 2021–2026, da se desetletje ni vlagalo v SV, še več, proračunska sredstva so se znižala in so pod enim odstotkom BDP. Pri vsem tem je dvomljivcem prišla prav tudi zdravstvena situacija (covid-19), še prej so se politiki različnih političnih prepričanj sklicevali na gospodarsko in pozneje na finančno krizo, morda bo v prihodnosti na vrsti socialna kriza. V vseh teh krizah so šla prekomerna sredstva po posameznih resorjih, a učinek je bil mizern (TEŠ, bančna luknja).

Nedvomno v zdravstvu primanjkuje denarja, posebno v zdajšnji situaciji, a ne gre le za denar, pomembni so kadrovske resursi, ki so izjemno okrnjeni. Prenekateri se bojijo vojske na meji, kar bi bilo brez časovnih omejitev popolnoma razumljivo, a kdo se boji pomoči vojske pri obvladovanju trenutne zdravstvene situacije?

Poleg Civilne zaščite, ki je že angažirana, uporabimo še ustrezne posamezne pripadnike SV, predvsem 18. bataljon za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo SV, ki je poleg stroge vojaške namembnosti predviden tudi za sistemske zaščite in reševanja z vso svojo opremo in ustrezno usposobljenim kadrom.

Ko govorimo o varnosti države, pomislimo tudi na socialno in ekonomsko varnost, a še vedno je vojska zadnji in najpomembnejši del obrambe države, kakor se je že izkazalo v letu 1991.

Verjemite, da se prav veterani vojne za Slovenijo zavedamo, kako pomembno je to področje in če bi se odločili za brezzobno politiko, bi kaj hitro nastopili 'dobri sosede', ki še vedno rišejo zemljevide svojih držav s posameznimi deli slovenskega ozemlja.

BESEDILO IN FOTO:
JANEZ GREGORIČ

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Spoštovane veteranke in veterani vojne za Slovenijo

Po dolgoletnem trudu, obveščanju in ozaveščanju odgovornih na vladnem nivoju, nam je uspelo vsaj delno spremeniti Zakon o vojnih veteranih. Pomembna sprememba, ki stopi v veljavo s 1. januarjem 2021, je ponovno znižanje starosti za uveljavitev veteranskih pravic na dopoljenih 50 let.

S tem datumom se za vse, ki so dopolnili 50 let starosti sprošča možnost za plačilo dodatnega zdravstvenega zavarovanja. Postopek za uveljavitev pravice se izvede na Upravni enoti, ki pokriva območje vašega stalnega bivališča. Seveda je potrebno že imeti urejen status vojnega veterana. Pomembno je tudi, da predhodno ne prekinete sedanjega zavarovanja, pač pa počakate na izdano odločbo, na kateri bo naveden tudi datum pričetka sklenitve novega zavarovanja.

Toda prizadevanja za popravilo zakona se s tem ne bodo končala. Še vedno ocenjujemo, da obstajajo skupine udeležencev, ki so krivično izvzete iz določil za priznanje pravice do statusa vojnega veterana. Še naprej se bomo zavzemali, da se ta določila popravijo, res pa je, da so postopki silno dolgi in potrebno je nemalo truda za še tako majhne spremembe.

Pozivamo vas, da z novostmi seznanite čim več svojih znancev, vojnih veteranov, ki do sedaj niso mogli uveljavljati svojih pravic ob tem pa jih tudi povabite v našo organizacijo, saj smo skupaj močnejši.

S spoštovanjem,

ZVVS

Srečno 2021!

Optika Škofic že od 1975

Ljubljanska 87, Domžale,
T: 01 721 40 06

Delovni čas:

pon. – pet.: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 15⁰⁰ – 18⁰⁰
sobota: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

PSIHOTERAPIJA

za otroke
mladostnike in
odrasle

individualna
partnerska
družinska

041 738 486

Ljubljanska 106 a
Domžale
prof. Jasmina Pelc,
spec.PA in
Gestalt psih. p.sup.

Zdravo in uspešno
leto 2021

vam želi ekipa iz

REZINE KAŠČE
in
REZINE KRUA

Dobrodošli
na Ljubljanski 24
v Domžalah
ali na
www.rezinakasca.si

Kontakt – Petra:
031 379 230

Za vsako krilo in hlače,
sezonsko, lokalno,
domače.

Pa srečno!

* **MEDICINSKA PEDIKURA** *
Pančur d.o.o.
* * *
031/353 347
* * *
skrbimo za zdravje vaših stopal *
* * *
NOVA LOKACIJA *
Slamnikarska 3B, Domžale
nasproti Sanolaborja * * *
Srečno 2021!

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slammnika izide v četrtek, **28. januarja 2021.**

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **14. januar 2021, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

urednistvo.slammnik@gmail.com

S Šola zdravja telovadimo prek malih zaslonov

V Društvu Šola zdravja so konec novembra 2020 posneli film z vajami po metodi 1000 gibov.

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA Film je na ogled na youtube kanalu Šola zdravja vsako jutro ob 7.30. Za ta korak so se odločili zaradi negotovosti časa omejenega gibanja, ki je posledica ukrepov stroke za zajezi- tev epidemije covid-19. Šli so tudi korak naprej in smo lokalnim televizi- jami po vsej Sloveniji predlagali, da film Metoda 1000 gibov uvrstijo v svoj redni jutranji program, ker veliko ljudi nima interneta in ne more spremljati telovadbe prek youtube kanala. Na ta način Društvo Šola zdravja v sodelovanju z lokalnimi televizijami prispeva

svoj delež pomoči vsem prebival- cem Slovenije.

Odzvale so se naslednje lokal- ne televizije: ETV HD (Zasavje), TV Bled, TV Medvode, TV Vaš kanal, Gorenjska TV, Vascom TV (Piv- ka), AS televizija (Murska Sobota), GO TV (Goriška), Kableska TV (Or- mož), STV (Savinjska TV), ORON TV (Notranjska TV), R Kanal+ (Rib- nica), VI-TEL (Primorska TV), ATM TV (Kranjska Gora), BKTv, Koroška TV, Koroška Regionalna TV, TV Ur- šlja, TV LEP, TV Arena, Zasavska TV, SIP TV in E-Posavje TV. Nekatere televizije so takoj uvrstile Metodo

1000 gibov v svoj program. Pri ne- katerih televizijah ne najdejo pro- stora za vsakodnevno predvajanje, ampak so se potrudili in so uvrsti- li telovadbo 1000 gibov vsaj enkrat do trikrat tedensko. Tako bo lahko prek malih zaslonov jutranjo vadbo 1000 gibov spremljalo čim več ljudi. Z opcijo 7 dni nazaj lahko film pred- vajate vsak dan ob katerikoli uri že- lite. Preverite, če vaš operater spre- mlja katero od navedenih lokalnih televizij in se pridružite jutranji te- lovadbi prek malih zaslonov.

NEDA GALIJAŠ

Naj bo 2021 zdravo in srečno

Po več kot dveh desetletjih letos prvič člani in članice Društva izgnancev Slovenije – Krajevne organizacije Domžale ne bomo z občnim zborom in prijetnim novoletnim druženjem stopili v novo leto.

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE

Epidemija je preprečila tudi uresni- čitev ostalega programa, ki ga je bilo treba prestaviti v prihodnje leto, kjer upamo, da bomo lahko v Brestani- ci v začetku junija 2021 praznova- li 30-letnico Društva izgnancev Slo- venije 1941–1945, ob tem pa organi- zirali vsaj še kakšen obisk katere od naših pokrajin. Prizadevali si bomo, da spomladi, če bo le šlo, pripravimo tudi srečanje z občnim zborom.

Verjamem, da članom in članicam našega društva ni bilo lahko, verja- mem pa tudi, da so, vsak po svoje, tudi skupaj s svojimi domačimi in bli- žnjimi prijatelji preživeli nenavadno leto, v katerem so morali posebej skr- beti za svoje zdravje. Prav vsi člani in članice namreč spadajo v rizično sku- pino, saj je povprečna starost več kot 80 let. Upam, da smo jim vsaj kakšen prijeten trenutek pripravili s posla- no pošto, tudi knjižico Ivice Žnidar- šič: O vračanju Slovencev iz izgnan- stva pred 75 leti, ob kateri so obuja- li spomine na izgnanstvo, hkrati pa tudi na vse pridobitve, ki jih je dru- štvo doseglo v treh desetletjih. Mal- ce so, posebej naročnike, zamotili tudi prispevki, objavljeni v Vestniku, o dogajanjih na področju izgnanstva pa smo pisali tudi v Slamniku. Vesela sem bila obiskov v uradnih urah, pa tudi telefonskih klicev, s katerimi so me seznanjali s svojimi problemi, ali le sporočali, da so zdravi. Žal bomo

leto 2020 kot eno najbolj črnih zaradi številnih umrlih izgnancev zabeležili v kroniko našega društva. Domačim umrlih izrekam iskreno sožalje.

Ob koncu leta tudi ugotavljamo, da zaradi epidemije kar precej čla- nov in članic ni poravnalo članarine za leto 2020. Ne skrbite, lahko jo bo- ste plačali skupaj s članarino in pri- spevkom za Vestnik za leto 2021, o čemer boste prav vsi obveščeni, saj bomo uradne ure prilagodili ukre- pom, ki zaradi koronavirusa onemo- gočajo dosedanje delo.

Pred nami so praznični dnevi, vrata leta 2021 se odpirajo in vsi va- nje zremo z upanjem, da bo vsem nam prineslo več zdravih, srečnih ter zadovoljnih dni, tednov in me- secev. Najbrž ne kar takoj, zato se potrudimo, da z upoštevanjem vseh ukrepov zagotovimo zdravje sebi in vsem, s katerimi smo skupaj ali se z njimi le srečujemo. Če bo zdrav- je, bodo tudi trenutki sreče; če bo vsaj malo sreče, bo tudi kanček ve- selja; in če bo veselje, bomo vsi sku- paj lažje prebrodili dni, ki nas še ča- kajo. Potrudite se!

VERA VOJSKA

ZDAJ JE PRAVI ČAS

Ne oklevajte, izberite zdravje

Prav sedaj, v času, ki je nov in neznan vsem nam, je še posebej pomembno, da smo skrbni do sebe in svojega zdravja. Zato za ohranitev in okrepitev svojega zdravja ukrepajte takoj, da bo prihodnost lepša in prijetnejša.

V centru zdravja Term Dobrna deluje strokovno zdravstveno osebje na področjih ginekologije, urologije, nevrologije, nevrokirurgije, ortopedije, kardiologije, psihoterapije, revmatologije in logopedije pod vodstvom infektologa prim. mag. Branka Šibanca, dr. med., vodje medicinske dejavnosti.

Nudimo vam:

- Program zdravljenja **Lymške borelioze**
- Program zdravljenja **urinske inkontinence in motnje statike medeničnega dna**
- Program **motnje spanca**
- Program **eksplozivna regeneracija** za oslabiljen imunski sistem
- Program **hujšanja Metabolic balance**

»Pomen kakovosti in varnosti zdravstvenih obravnav je ključnega pomena, še posebej v trenutnih časih, ko je skrb za varnost naših pacientov in zaposlenih na najvišjem nivoju, za kar si vsak dan prizadevamo vsi zaposleni Term Dobrna.«

prim. mag. Branko Šibanc, dr. med. specialist infektolog

V ČASU
OMEJITVENIH
UKREPOV
ZDRAVSTVENA
DEJAVNOST
POTEKA
NEMOTENO

— SINCE 1403 —
TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE

Terme Dobrna d.d., Dobrna 50, 3204 Dobrna
BREZPLAČNA ŠTEVILKA: 080 22 10
info@terme-dobrna.si | www.terme-dobrna.si

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Štirideset let pouka v novi stavbi Osnovne šole Venclja Perka

Šolsko leto 2020/21 je za zaposlene in učence Osnovne šole Venclja Perka praznično, saj mineva štirideset let, odkar učenci šolskega okoliša Osnovna šola Venclja Perka iz naselja Depala vas in mesta Domžale hodijo v 'novo' šolo.

OŠ VENCILJA PERKA Prvega septembra 2020 je šola v svoje prostore sprejela 637 učencev, ki pouk obiskujejo v 28 učnih oddelkih.

Zaposleni in učenci smo si zastavili program praznovanja, v katerem bi obletnico primerno obeležili, a jo je pandemija koronavirusa preprečila. Kljub temu smo uspeli izdati zbornik, s katerim obletnico obeležujemo vsaj delno.

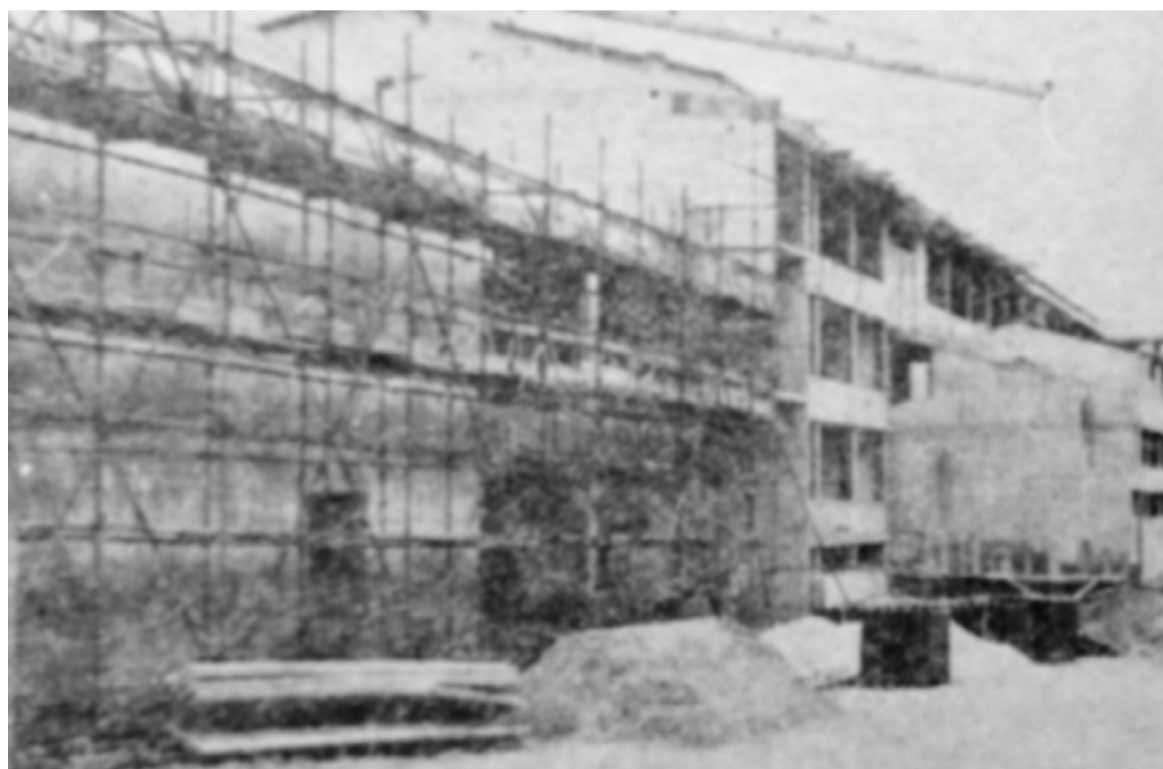
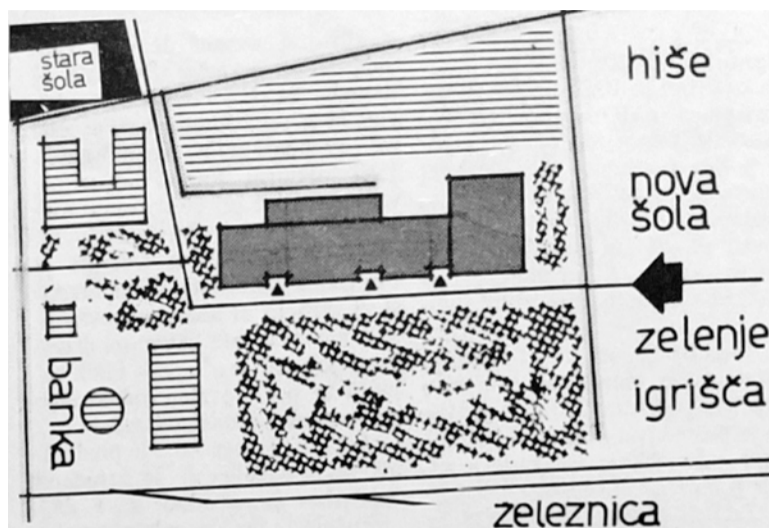
V prvem delu zbornika so predstavljeni spomini nekdanje ravnateljice, nekdanje učiteljice ter učenk in učencev, ki so šolo obiskovali v preteklih letih. Na kratko je opisana zgodovina stare domžalske osnovne šole – predhodnice današnje šole – in okoliščine, v katerih je nastajala nova stavba. Sledi oris šolske zgradbe.

V drugem delu, ki je predvsem delo učenk in učencev razredne in predmetne stopnje, je predstavljen utrip šole danes. Prepleten je z njihovimi literarnimi in likovnimi izdelki ter z besedami devetošolcev, ki na razpotju ob zaključku osnovnega šolanja razmišljajo o svoji preteklosti na šoli, se spominjajo obdobja, ki jih je v življenju zaznamovalo, ter hkrati (z upanjem) zrejo v svojo prihodnost.

Osnovna šola Venclja Perka je naslednica najstarejše domžalske osnovne šole. Svojo prvo šolo so Domžale dobile leta 1864 – pouk je potekal v Stobu št. 49, ker pa je število učencev stalno naraščalo, so med Stobom in Domžalami kmalu začeli graditi novo poslopje, kjer se je prvič začel pouk leta 1888.

Že leta 1910 je šolska zgradba postala premajhna, zato so jo dozidali s štirimi novimi učilnicami. Šola je taka ostala do začetka druge svetovne vojne, ko se je po nemški okupaciji spremenila v nemško šolo.

29. maja 1945 se je ponovno izvedel vpis v spet slovensko šolo. Šolska stavba je bila potrebna popravila in obnove, saj je bila skoraj popolnoma uničena. Prvo šolsko leto po koncu vojne se je začelo 15. oktobra. Leta 1946 se je šola iz šestrazrednice preoblikovala v sedemletko, s splošnim zakonom o šolstvu, ki je bil sprejet 25. junija 1958, pa je bila uzakonjena osemletna osnovna šola. Takrat je bila ukinjena nižja gimnazija,

domžalska nižja gimnazija se je preoblikovala v osemletko in se preimenovala v I. Osnovno šolo Domžale, stara domžalska ljudska šola (današnja OŠ Venclja Perka) pa je postala II. Osnovna šola Domžale. Domžalske otroke sta si tako razdelili dve osnovni šoli. Šola v Dragomlju je postala v šolskem letu 1962/63 podružnica II. Osnovne šole. Ob 100-letnici šolstva v Domžalah (leta 1964) se je II. Osnovna šola

preimenovala v Osnovno šolo Venclja Perka. Vencelj (Venčeslav) Perko, po katerem se naša šola zdaj imenuje, je bil učitelj nekdanje II. Osnovne šole Domžale. V Domžale prišel leta 1939 in na šoli učil do začetka druge svetovne vojne. Leta 1944 so ga domobranci ustrelili kot talca.

Domžale so po drugi svetovni vojni gospodarsko napredovale, v mesto se je priseljevalo veliko mla-

dih družin, zato je šola postala premajhna. Prostorsko stisko so sicer reševali z dvoizmenskim poukom, učitelji pa niso imeli dovolj kabinetov, ni bilo knjižnice, telovadnice in ostalih specializiranih učilnic. Ob koncu sedemdesetih let so zato začeli s pogovori, da bo na tem mestu treba zgraditi novo šolsko poslopje.

27. novembra 1978 so položili temeljni kamen za novo šolo in začeli urediti izbrani projekt, ki je imel dovolj učnih površin in je hkrati v kompleksu ohranjal tudi zelene površine.

20. septembra 1980 se je začel redni pouk v novih prostorih. V prvem mesecu je bila za pouk usposobljena le tretjina učilnic, zato je pouk potekal v dveh izmenah. Malico so kuharice pripravljale v stari šolski kuhinji, na kosilo pa so učenci pol leta hodili na Osnovno šolo Šlandrove brigade (danes OŠ Rodica). Največja pridobitev šole so bili prostori za športno vzgojo, telovadnica in dve mali telovadnici, dovolj je bilo garderob in kabinetov.

V osrednjem delu stavbe so bili skupni prostori, kjer so se srečevali mlajši in starejši učenci: jedilnica, knjižnica, kinodvorana s 120 sedeži in pevska soba v velikosti dveh učilnic. V kletni etaži je bil levo in desno prostor za garderobe, v sredini pa dve večji specialni učilnici za likovno in tehnično vzgojo. V stavbi je bilo še 25 učilnic, od teh tri velike specialne učilnice za kemijo biologijo in fiziko.

Šola se je lahko izognila dvoizmenskemu pouku, zato pa je bilo za pouk znova treba usposobiti tri

učilnice v prizidku stare šole s pogledom na dvorišče, ki so bile v uporabi od leta 1986 do 2006, ko je bila podružnica Dragomelj ustanovljena kot samostojna šola.

Šolo so v vseh štiridesetih letih posodabljali in obnavljali. Treba je bilo odpraviti tudi napake pri gradnji, saj je bila šola zgrajena zelo hitro. Ker se je število učencev in oddelkov do konca osemdesetih in začetka devetdesetih let še povečevalo, je bila prvotna namembnost nekaterih prostorov spremenjena, da je imela šola dovolj učilnic. Pouk športne vzgoje se je odvijal celo v pomožnih prostorih, kot sta prostor za športno orodje in avla za obiskovalce na zahodni strani telovadnice.

Posodobiti je bilo treba specialne učilnice, pridobiti prostor za prvo računalniško učilnico, obnoviti knjižnico in zamenjati opremo v vseh učilnicah. Poleti leta 2003 je bila obnovljena kuhinja z jedilnico, v letu 2005 je dobila telovadnica parket, obnovljene pa so bile tudi tribune. Poleti leta 2008 je bila kot zadnja specialna učilnica obnovljena še glasbena učilnica in hkrati urejena kot mala kulturna dvorana.

V zadnjem desetletju je bilo precej sredstev vloženih v izgradnjo internega računalniškega omrežja, namestitve strešnika, ureditev nove velike računalniške učilnice in vzpostavitev današnjega stanja; vsaka učilnica ima računalnik z dostopom do interneta, elektronskih gradiv in interaktivno elektronsko tablo.

Leta 2011 je bila opravljena prva energetska sanacija stavbe, leta 2012 pa urejena še kurilnica za ogrevanje z zemeljskim plinom. Energetska sanacija fasade in obeh vhodov je bila dokončana leta 2017, sanacija odtokov, kanalizacije in meteornih jaškov na zahodnem delu dvorišča leta 2018, sanacija vzhodnega dela dvorišča ter športnih površin pa leta 2019.

Danes ima šola ustrezne pogoje za pouk v devetletki, ki predpostavlja tudi večje število učilnic za pouk v manjših učnih skupinah pri pouku slovenščine, angleščine in matematike, pri izbirnih predmetih in v deljenih učnih skupinah. Učenci pouk obiskujejo v devetindvajsetih učilnicah, treh pomožnih učilnicah, na voljo pa so jim še učilnica za praktični pouk gospodinjstva – popolnoma prenovljena avgusta 2020, računalniška učilnica, projekcijska dvorana, knjižnica, velika telovadnica, mala telovadnica, vadnica za namizni tenis ter kuhinja in jedilnica.

NATAŠA VRHOVNIK JERIČ

NE SPREGLEJ KLJUČNIH INFORMACIJ ZA MLADE!

KAJ DOGAJA

KLIKNI
NA PRVI PORTAL ZA MLADE V OBČINI DOMŽALE

DOMŽALE ZA MLADE

FB: Domžale za mlade
IG: @domzalezamlade

WWW.DOMZALEZAMLADE.SI

Domžale za mlade – portal za mlade, ki želijo biti obveščeni

Danes imamo hiter dostop do velikega števila informacij.

Nenehno nas obkrožajo različni mediji, ki nam neprestano dovajajo novice ter podatke v vseh možnih oblikah in temah. Tako se v digitalni dobi ljudje pogosti najdemo v situaciji, ko smo prenasajeni z informacijami. Prenasajenosti sledi, da kljub dostopnosti spregledamo ali ne najdemo informacije, ki so za nas relevantne ali pa nismo prepričani v njihovo verodostojnost. Pogosto niti ne vemo, kje začeti iskati.

Dobra informiranost je ključna, še posebno za mlade, ki so soočeni z mnogimi pomembnimi odločitvami in izzivi v času šolanja, pridobivanja štipendije, iskanja prve zaposlitve, stanovanja ... Prav s tem namenom je bila v okviru Stra-

tegije za mlade v občini Domžale ustvarjena osrednja informacijska spletna stran Domžale za mlade – domzalezamlade.si, ki mladim na enem mestu ponuja vse ključne informacije in jim daje prostor za objavo lastnih vsebin. Na portalu najdete zbrane informacije o aktivnostih in dogodkih za mlade, izobraževanju in zaposlovanju, zdravju in stanovanjih, mednarodnih priložnostih in pomembnih kontaktih. Ob tem smo vzpostavili tudi facebook (Domžale za mlade; @domzalezamlade) in instagram stran (@domzalezamlade), prek katerih bodo mladi hitreje in bolje obveščeni o aktualnih novih objavah.

Morda ste že zasledili kartice, ki so nastale skupaj s portalom in so bile objavljane v prejšnjih številkah Slamnika. Če so vam bile všeč, imamo dobro novico za vas. Zdaj so na voljo tudi v tiskani obliki. Če bi želeli svoj paketek kartic, nam pišite na info@domzalezamlade.si.

In za konec še vabilo mladim. Če menite, da na portalu manjkajo informacije ali področje, ki je za vas aktualno, bomo veseli, če nam to sporočite. Portal je namenjen vam, mladim, zato vas vabimo, da ga skupaj soustvarjamo. Ne spreglejte ključnih informacij, sledite nam na FB in IG strani. Na portalu se lahko prijavite tudi na novice. Vstopimo v 2021 opremljeni z informacijami.

Ali bo umetna inteligenca prinesla ljudem boljše življenje?

Vsako leto v novembru obhajamo svetovni dan filozofije, tema letošnjega Unescovega svetovnega dneva filozofije je bila posvečena umetni inteligenci.

GIMNAZIJA DOMŽALE Na Gimnaziji Domžale smo se na svetovni dan filozofije začeli pripravljati že kakšen mesec prej, in sicer tako, da smo pri pouku filozofije poglavje o umetni inteligenci povezali s poglavjem o etiki in s Kantovim vprašanjem Kaj naj storim. Zanimali so nas predvsem etični problemi, ki se pojavljajo v povezavi z uporabo umetne inteligence v vsakdanjem življenju. Ker je tema zelo obsežna in preči različna znanstvena področja, smo v virtualno učilnico povabili štiri zanimive predavatelje z različnih področij. Vabilu so se odzvali dr. Luka Omladič (filozof in okoljski aktivist) s predavanjem Ali je umetna inteligenca dobra ali hudobna, dr. Aljaž Košmerlj (raziskovalec na odseku za umetno inteligenco Instituta Jožef Štefan) s predavanjem Kaj je umetna inteligenca, dr. Igor Kononenko (redni profesor s Fakultete za računalništvo in informatiko) s predavanjem Ali je računalnik lahko inteligenten in dr. Tomaž Grušovnik (predsednik Slovenskega filozofskega društva) s predavanjem Ko algoritem odloča o življenju in smrti: se bomo podredili tehnološki. Izpeljali smo tudi medpredmetno povezavo z Binetom Iljašem, učiteljem na SŠ Domžale, kjer smo se seznanili z dilemo avtonomnega vozila, sodobno inaično trolley problema.

Hkrati so ves čas v spletni učilnici Moodle potekale aktivnosti v povezavi z etičnimi problemi, ki se pojavljajo pri uporabi umetne inteligence v vsakdanjem življenju. Pri tem smo si pomagali z interaktivnimi orodji Padlet in Linoit ter videokonferenčnim sistemom Zoom. Trenutno pripravljamo še e-plakate s pomočjo orodja Canva in Easelly, ki jih bomo razstavili v virtualni galeriji.

Poglavje o umetni inteligenci in etiki smo formalno zaključili s sodelovanjem na spletni okrogli mizi z naslovom Umetna inteligenca: Življenje v času robotov in transhumanizma, kjer so aktivno sodelovale tudi dijakinje Gimnazije Domžale Klara Oražem, Tjaša Maselj, Eva Modic in Patricija Kravos.

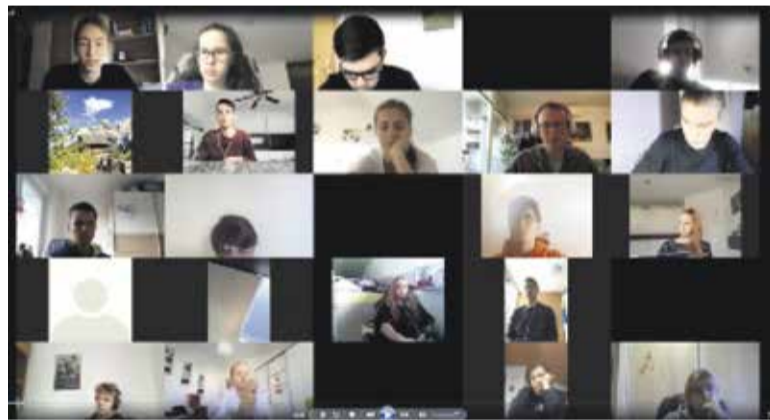
Razmišljanje dijakinje: V zadnjem mesecu smo se naučili, da je zelo pomembno, da se vpraša-

mo, kako umetna inteligenca vpliva na naša življenja in kje moramo biti pazljivi pri njeni uporabi. Ugotovili smo, da uporaba umetne inteligence prinaša mnogo dobrega, a tudi kaj slabega. Na primer, veliko se govori o zamenjavi človeka z računalniki in roboti na področju dela in zaposlovanja. Če robot zamenja človeka pri nevarnih delih, je to po našem mnenju dobro, če pa zamenja negovalca v starostnem domu, pa to po našem mnenju ni tako dobro. Zelo velika prednost računalnikov je njihova zmožnost pomnjenja in zbiranja večje količine podatkov, žal pa

Proizvajalec, prodajalec, voznik? Le kako bo to vprašanje regulirala zakonodaja?

Postavili smo si tudi vprašanje, ali se računalnik sploh zna moralno odločati oziroma kdo ga bo to naučil. Pomembno se nam zdi, da ima pri odločanju zadnjo besedo človek in ne umetna inteligenca. Poleg vseh naštetih faktorjev in še več neomenjenih je zagotovo poglavitna ena slabost: strah pred podreditvijo človeka.

Bolj ko smo se ukvarjali z umetno inteligenco, več vprašanj se nam je porajalo, kar se seveda sklada s poukom filozofije in njeno željo spod-

V informacijski dobi si ne znamo več predstavljati življenja brez elektronske

prihaja pri zbiranju in shranjevanju osebnih podatkov velikokrat do kršenja človekovih pravic.

Zanimiva se nam je zdela dilema avtonomnega vozila, zavedamo se, da bo uporaba samovozečih vozil zmanjšala število prometnih nesreč, hkrati pa se sprašujemo, kdo bo odgovoren, če gre kaj narobe.

buditi refleksijo. Pomembno se nam zdi spodbuditi refleksijo o sodobni tehnologiji, ki nezadržno spreminja naša življenja in vsakdan tako na ravni posameznika kot na ravni družbe kot celote.

MAG. SOFIJA BAŠKARAD
(PROF. FILOZOFIJE) IN
KLARA ORAŽEM (DIJAKINJA 4. E)

KOLUMNA • POD MESTNIM SLAMNIKOM AJDA VODLAN

ZBOGOM, 2020, IN HVALA

December je zadnji mesec v letu in tako tisti čas, ko gledamo nazaj na leto, ki se izteka, analiziramo in se spominjamo lepih ter manj lepih stvari, hkrati pa že načrtujemo prihodnost – postavljamo si cilje in razmišljamo o naših željah. Kaj je prineslo 2020 v Domžale in kaj si želim za 2021?

Spomnim se, da sem v lanskoletne čestitke prijateljcem zapisala, da naj bo leto 2020 nepozabno. Bila sem prepričana, da bo to posebno leto, ker je takšna letnica, ker so bila dvajseta leta prejšnjega stoletja nekaj drugačnega, pa še sama sem se na osebni ravni srečala s korenitimi spremembami. In bilo je nepozabno.

Večji dogodek v letošnjem letu je bilo pustovanje na Viru. Otroška pustna povorka je bila spet večja kot prejšnje leto, nato pa je sledilo še jubilejno 30. leto povorke na Viru. To je moj zadnji spomin 'na tiste čase'. Sledila je spomladanska korona, ki sta jo v primerjavi z jesensko zaznamovali predvsem presenečenje in nevednost. Občutek imam, da smo jeseni že bili pripravljeni, tudi kar malo pričakovali zaprtje, in nas je bilo zato težje preneseti. Vseeno pa se mi je zdelo spomladski velik lažje – morda tudi zato, ker sem se veselila poletja. Aktivirana je bila Civilna zaščita, katere del sem, in zato so dnevi hitro minili. Vendar to ni bilo letos edinkrat, da je bila aktivirana Civilna zaščita. Konec julija nas je namreč presenetila še velika toča. Ko se je poletje zaključilo, je prišla jesen ... in tukaj smo. Trudimo se preživeti, trudimo se živeti – kot najbolje vemo in znamo.

Leto 2020 bo v mojem spominu večno zaznamovano kot leto epidemije. Vendar je mnogo več kot to. To je leto, ki je ponudilo ogromno izkušenj, leto, ki bo pustilo miselni preobrat, če mu bomo dovolili, predvsem pa leto, ki je spomnilo na tisto, kaj res šteje – sočlovek, humanost, družba.

Kdo bi si mislil, da se lahko svet tako spremeni in ustavi? Spomnim se spomladanskih dni, ko sem se s kolegom peljala po službenih poteh. Mesto je bilo prazno. Jesenska karantena ni bila tako 'kruta' in vedno je bilo na cesti več ljudi. Spomnim se, kako me je zabolelo pri srcu, ko sem prazno mesto prvič videla. Vedela sem, da so ljudje doma na varnem, pa vendar, bilo je neprijetno. Apokaliptično. Tudi zastrašujoče. Ponavadi zjutraj stojim na semaforju, da se prižge zelena luč, in v tradicionalni domžalski slaščičarni 1001+1 so že prvi gostje. Zdaj je vse zaprto. Ko sem v prvih spomladanskih dneh na soncu na domačem balkonu pila kavice, me je prešinilo – tako smo se zavzemali za okoljevarstvene ukrepe, pa trdili hkrati, da brez letal ne gre, ni možno. Zdaj pa sem sedela na balkonu, ki pristajajo in vzletajo na Brniku, letal pa skoraj nič. Svet smo jemali kot samoumeven in preprosto 'tak'. Ni smo verjeli, niti razmišljali, da bi lahko vse bilo tako drugače. Da ni vse tukaj za vedno. Morda smo premalo cenili, kar smo imeli, in naj nam bo to lekcija hvaležnosti, predvsem pa naj bo to miselni preobrat za prihodnost, ko bo nekdo rekel, to se pa ne da. Vse se da. Vse je mogoče. Morda le ne v tej obliki, kot smo mislili. Želela bi si, da bi si to zapomnili tudi za prihodnost. Da bi v prihajajočem letu začeli z bolj

drzno vizijo Domžal. Več ljudi, predvsem podjetnikov, mi je razlagalo o 80. letih prejšnjega stoletja, in kako so Domžale bile 'meka obrtnišтва', ter kako ponosni so povedali, da so Domžalčani. To bi si želela za prihodnost našega mesta. Odličnost.

“ Korona leto nas je naučilo, da smo prilagodljivi na vse spremembe. Spoznali smo, da sicer človek potrebuje materialne dobrine, vendar pa na koncu dneva najbolj pogrešamo prav prisotnost sočloveka – dotik, objem, toplino.

Leto 2020 je leto, ko je domžalska Civilna zaščita pokazala, kako pomembni sta preventiva in povezovanje. Za portal Domžalec sem spisala kolumno o požrtvovalnosti in hvaležnosti gasilcem, vendar menim, da jim lahko še vsaj enkrat rečem najlepša hvala. Vendar bi bilo prav, da se vseh teh posameznikov, ki delajo za dobro družbe kot celote, zavedamo večkrat, ne le takrat, ko jih potrebujemo. Naj bo leto 2020 v opomin, kako pomembno je javno zdravstvo. In ne le zdravstvo – tudi javno šolstvo, in vsi sistemi v celoti. Bilo bi prav, da ponovno začnemo ceniti te hvalevredne poklice od medicinskih sester do gasilcev, policistev, vojakov, učiteljev in še vseh drugih. Naj ne pozabimo, kdo nas je reševal v času epidemije, kdo v času toče! In to mnogi popolnoma prostovoljno! Ne pozabimo nikogar – tudi tistih posameznikov, ki v vseh vremenskih razmerah skrbijo, da so naši smetnjaki prazni. Posamezniki smo družba. Če se ne cenimo med seboj – kdo nas bo?

Korona leto nas je naučilo, da smo prilagodljivi na vse spremembe. Spoznali smo, da sicer človek potrebuje materialne dobrine, vendar pa na koncu dneva najbolj pogrešamo prav prisotnost sočloveka – dotik, objem, toplino. Za našo prihodnost bi si želela, da lekcij iz 2020 ne pozabimo, ko bomo spili tretjo kavo v najljubši domžalski kavarni v družbi najljubših. Želim si, da nam bodo izkušnje teh časov ostale v spominu. Da se bomo spomnili, kako je vse mogoče, kako nam optimizem pomaga preživeti težke trenutke, in kako so na koncu dneva najpomembnejši humanost, sočutje in človeška prisotnost. Želim si, da bomo bolj drzni v svojih načrtih, vendar pa tudi bolj človeški. Želim si, da nas ta čas poveže in da se naučimo graditi skupaj, ker skupaj smo močnejši. Naše individualne želje in cilji so pomembni, vendar pa je pomembna tudi družba, v kateri živimo – želim si, da bi ji namenili več časa in energije. Predvsem pa si želim, da nas občinsko zaprtje spomni, da Domžale ne smejo biti le naš kraj za prespati. Domžale morajo postati kraj, kjer ustvarjamo in gradimo. Skupaj. Da lahko ponosno rečemo – Domžale so naš dom. ☐

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

KULTURA

»TO BO PA ZA FOLK!« (1.)

Tradicionalni novoletni koncerti Simfoničnega orkestra Domžale – Kamnik od začetkov do danes.

Tomaž Habe

Foto: osebni arhiv Tomaža Habeta

Izjava slovenske ustvarjalke Svetlane Makarovič o novoletnem koncertu 'za folk' je bila zapisana v intervjuju časnika Delo. S pripombo, da je bilo slišati nekaj polk in valčkov ter lahkotnejša dela simfonične literature, ki pa je bila kar resnična, saj je bil to vendar namen novoletnih koncertov – pridobiti poslušalstvo za klasično-simfonično glasbo.

Sicer pa je bilo začetno, pionirsko delo 36-članskega orkestra kar se da težko. Vezi, ki so na eni strani omogočale razvoj orkestra z Glasbenima šolama Domžale in Kamnik, so bile pomoč, hkrati pa ovira za samostojno delovanje. Zato je v prvih letih ob zorenju Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik deloval tudi Komorni orkester Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale. Že v njem so igrali nekateri kamniški glasbeniki. S to zasedbo je bil izveden tudi prvi Novoletni koncert na pobudo predsednika centralnega DS ing. Petra Koširja Združene kemične industrije Domžale. Komorni orkester – godalni s klavirjem in orglami je ta koncert izvedel 20. decembra 1969 v dvorani Komunalnega centra Domžale. Izvajanje s tremi solisti, flautistom Albanom Persijem, sopranistko Vilmo Bukovec in basistom Ladkom Korošcem je tako navdušilo občinstvo, da se je dirigent Tomaž Habe odločil nadaljevati s temi koncerti in je z novo ustanovljenim orkestrom Domžale - Kamnik pripravil koncert, ki pa naj ne bi bil kopija 'Dunajskih'. K sodelovanju je povabil odličnega pianista, domačina Acija Bertonclja, ki je z orkestrom izvedel Addinslov Varšavski koncert in krstno izvedbo Habetove Poeme. Izvedene so bile še štiri skladbe filmske glasbe in štiri dunajski valčki. Domžalski občinski poročevalec je objavil celostranski prispevek z naslovom Dragocena pridobitev. Zapisano je bilo: »Simfonični orkester Domžale - Kamnik niti ni tako mlad. Že v lanski sezoni smo ga imeli priliko poslušati. Posebno zanimanje med Domžalčani pa je vzbudil njegov koncert znanih, razgibanih melodij 26. decembra v veliki domžalski dvorani.«

Novo leto je – žal samo enkrat na leto

Ne morem pa mimo treh članov orkestra, ki so aktivni še danes. Koncertne mojstrice, violinistke Branke Roglič - Bečaj, Mirjane Matičič - Friškovec in tolkalca Janeza Spritzerja ter tedanjega predsednika orkestra Vinka Gregorca. Da bi poudarili slovesnost koncerta, je bil začetek ob 20.15. Povezoval ga je igralec in režiser Jože Vozny. Koncert je bil seveda tudi v Kamniku, zaradi zanimanja pa 9. februarja 1973 ponovljen v Mengšu s spremenjenim naslovom Melodije, ki jih radi poslušate. Novo leto je – žal samo enkrat na leto, je v časopisu zapisal kronist Andrej Zajc. Mlade glasbenike iz Domžal in Kamnika smo poznali že prej, in tudi vemo, da so po večini amaterji. Toda letos so nas s svojim čudovitim izvajanjem tako presenetili in navdušili, da nam zmanj-

Eden prvih novoletnih koncertov v Hali KC Domžale – 26. decembra 1972

ka besed za priznanje celotnemu ansamblu in vodji Tomažu Habetu. Na koncertu so se orkestru prvič pridružili pevci Mešanega pevskega zbora DKPD Svobode Mengeš in ritmična sekcija ansambla Prijatelji. Koncerti so bili v Domžalah 26. decembra, v Kamniku 27. decembra in ponovitev v Mengšu 15. januarja naslednjega leta. Orkester je zaključil svoje nastope z virtuosno Lahko konjenico Franza Suppeja, kar je bil za amaterske glasbenike zahteven zalogaj. Zaradi koncertne dejavnosti, predvsem pa zaradi novoletnih koncertov, je orkester 7. julija 1972 prejel Kersnikovo nagrado Kulturne skupnosti Domžale. Član komisije

Jakob Černe je med drugim prebral: »Pred seboj imamo homogen ansambl, ki izvaja orkestralne skladbe s prefinjeno dinamiko, čisto intonacijo in veliko muzikalnostjo.« Značilnost naslednjega novoletnega koncerta je bil izbor zborov iz opernega sveta (Traviata, Trubadur, Carmen) in že zahtevnejših orkestralnih del (Monti, Lehar, Čajkovski, Brahms). Obisk koncertov je presešel vsa pričakovanja. Domžalskega je poslušalo okoli 1300 obiskovalcev. Priprava Hale KC je bil zahteven podvig. V njem sta ročno sodelovala ravnatelj Glasbene šole Domžale Stane Habe in tajnik Kulturnih organizacij Tone Ravnikar.

Glas o novoletnih koncertih se je širil

Glas o novoletnih koncertih se je širil. Orkester je dobil povabilo iz Pirana. V Primorskih novicah je glasbenik Leander Pegan zapisal: »Nikakor ne moremo mimo dejstva, da so nas gostje iz Domžal in Kamnika vendarle prijetno presenetili. Spodbujajo nas, da moramo naše gledališče odpreti tudi glasbenim prireditvam.« Zaključek leta 1975 smo dočakali v polnih dvoranah, v Kamniku 26. decembra, v Domžalah 27. in v Mengšu 29. decembra. V sodelovanju z zborom smo izvedli Rodgersovo Kako čudovito jutro, Closejevo Violetto, Larovo Granado, Bizejevo Koračnico ter zbor in Napitnico iz Tra-

Člani Simfoničnega orkestra na risbi Milana Merharja

Dirigent Tomaž Habe na risbi Milana Merharja

Plakat novoletnega koncerta iz leta 1972

Velik obisk na novoletnem koncertu leta 1974 v Hali KC Domžale

viate. Poleg obveznih valčkov in polk je bila na sporedu še atraktivna skladba Hora staccato. V letu 1976 se naslovu Novoletni koncert pridruži pomenški 'tradicionalni'. Trije zapovrstni koncerti v Mengšu, Kamniku in Domžalah so bili hud zalogaj za kondicijo amaterskih glasbenikov, ki se jim je ponovno pridružil solist Acija Bertoncelj ter flautist Janez Petrač in violinist Marko Zupan. Ob tradicionalnih valčkih smo slišali še zbor iz Prodanе neveste, Polovske plesse, Figarove svatbe in Finale Gotovčevega Era. Prvi se je kot predzadnja skladba, pozneje tradicionalna, oglasila Haydnova Ura. Tudi leto 1977 se je zaokrožilo s tremi koncerti (26., 27. in 29. decembra). Na vseh koncertih je bilo pomembno tudi povezovalno besedilo v izvedbi različnih interpretov: igralec Tone Gogala in napovedovalci Barbara Božič, Nataša Dolenc, Danica Simčič in več let Milan Marinič.

Na koncertih nad 2000 poslušalcev

Obisk koncertov je bil skoraj kulturno dejanje, saj je bilo na koncertih nad 2000 poslušalcev, torej vsak 18. prebivalec občine Domžale. Milan Marinič je v Občinskem poročevalcu zapisal: »Lepo število. Pa ne samo to. S tako obliko in vsebino koncerta vzgajamo publiko tudi za poslušanje tudi te zvrsti glasbe. To priznanje je izvajalcem izrekel tudi predsednik Skupščine Kulturne skupnosti Slovenije France Štiglic. Orkester in zbor sta v teh letih opravila veliko nalogo, saj je publika koncerte sprejela in jih želi. To je enostavna ugotovitev.« Na teh koncertih so se kot solisti predstavljali predvsem domači izvajalci, pevca Francka Berlic in Rok Lap, trobentar Tone Savnik in drugi. Pred domačimi koncerti sta zbor in orkester navdušila poslušalce v Sevnici. Enako je bilo konec naslednjega leta 1978. Zaradi velikega zanimanja je bil dodan še koncert v Radomljah. Melodije, ki žive je bil naslov gostovanja na Vrhniki v februarju naslednjega leta. Občinstvo so najbolj navdušili odlomki iz Planinske rože, zbor sužnjev iz Nabucca, habanera iz opere Carmen in Verdijeva Napitnica. V letu 1980 se je trem stalnim koncertom pridružil še koncert v Krškem (30. 12. 1980). Deseti tradicionalni Novoletni koncert smo zaradi priljubljenosti 17. januarja 1981 ponovili v Mestnem gledališču Ljubljana. V Dnevniku je bil predstavljen celoten program iz opernih del: Mozzart – Figarova vstava, C. M. Weber – Čarostrelec, Flotow – Marta, Verdi – Aida in napitnica iz Traviate. Poročevalec Ernest Švara je o koncertu zapisal: »Pisana in bogata paleta programa naših simfonikov in Mešanega pevskega zbora je v celotnih izvedbah ali pa samo v odlomkih izpričala veliko glasbeno veselje in ustvarjalno moč izvajalcev. Zelo lepo so zapeli sopranistka Francka Berlic, tenorist Jurij Reja in številčni, izvrstno in tehniško dobro podkovan mešani pevski zbor. Pod vodstvom umetniškega vodje in dirigenta Tomaža Habeta sta se orkester in pevski zbor dvignila na zares visok izvajalski nivo. Dirigent je dosegel zlitje, enotnost in izrazno prožnost, kakršno si je želeli. Poslušali smo koncert, ki je izžvenel kot razveseljiv praznik velike prizadevnosti, kar da slutiti nadaljnji razvoj in vzpon.« □

Se nadaljuje

ZA POČITNICE V PRAZNIČNI BERNIK

Počitniške lutkovne predstave in animirani filmi v spletnem kinu in virtualni dvorani kulturnega doma.

BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEZINKA

družinski animirani film / *L'apprenti Père Noël et le flocon magique* / režija: Luc Vinciguerra / slovenski glasovi: Matej Recer, Maša Derganc, Asja Kahrmanovič,

nedelja
27. dec
10.00-20.00

Gašper Jarni, Vesna Pernarčič, Andrej Murenc, Iztok Lužar / 2013, Avstralija, Francija, Irska / 82' / **sinhronizirano, 4+** / Prevzeti delo Božička! Kako velika naloga za majhnega fanta! Mu bo uspelo? Božična pravljica, v katero vodi 24 čarobnih vrat.

Max Velthuijs: ŽABEC POZIMI

lutkovna predstava (posnetek) / Lutkovno gledališče Fru-Fru / režija: Irena Rajh / igrata: Ana Špik in Boštjan Oder / 35' / 2+ / Žabca neko jutro preseneti sneg, močno ga

ponedeljek
28. dec
10.00-18.00

drsi mu na zaledenem ribniku in ne razume zakaj se njegovi projatelji tako veselijo drsanja in kepanja. **Pred predstavo nas bo nagovoril Dedek Mraz.**

torek
29. dec
10.00-20.00

ERNEST IN CELESTINA

družinski animirani film / *Ernest et Celestine* / režija: S. Aubier, B. Renner, V. Patar / scenarij: Daniel Pennac po knjigah

Gabrielle Vincent / slovenski

glasovi: Andrej Murenc, Saša Mihelčič, Primož Pirnat, Gašper Jarni, Janja Majzelj, Matej Recer, Vesna Pernarčič, Maja Kunšič / 2016, Francija / 79' / **sinhronizirano, 5+** / Zgodba o prijateljstvu med miško, ki ni hotela postati zobozdravnica, in velikim medvedom, ki ni hotel postati notar. Vizualno izvirna pripoved o večnih vrednotah in dobrosrčnosti, za gledalce vseh generacij.

Hainz Janisch: MAJHNO TEŽAVO IMAM

lutkovna predstava (posnetek) / Lutkovno gledališče Fru-Fru / režija: Irena Rajh / igrata: Ana Špik, Voranc Boh / 35' / 3+ / Zaskrbljeni medved hodi od trgovine v trgovino in vsakič dobi nekaj, česar očitno ne potrebuje – šal, stekleničko zdravil, klobuk, kozarec medu, očala ... Vsi točno vedo, kaj medved rabi, nihče pa mu ne prisluhne. Vse dokler ne pride iz mesta na vrh griča, kjer sreča drobno muho. **Pred predstavo nas bo nagovoril Dedek Mraz.**

sreda
30. dec
10.00-18.00

Filmi in predstave bodo na voljo na www.kd-domzale.si v označenih terminih. Ogled je brezplačen.

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE · MESTNI KINO DOMŽALE · Ljubljanska 61 · Domžale · www.kd-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Arundhati Roy

Azadi: Freedom. Fascism. Fiction

HAYMARKET BOOKS, 2020

Po svojem drugem leposlovnem romanu *Ministrstvo za najvišjo srečo*, ki ga je avtorica opisala kot neopravičljivo zapletenega, neopravičljivo političnega in neopravičljivo intimnega, se je Arundhati Roy vrnila k formi, v kateri je pisala v dveh desetletjih med obema romanoma; k angažiranemu esejističnemu družbeno kritičnemu pisanju o indijski družbi. *Azadi* v indijskem jeziku urdu pomeni svoboda in predstavlja slogan borcev za svobodo v indijski zvezni državi Kašmir, kjer se borijo proti ureditvi, ki jo sami vidijo kot indijsko okupacijo. V devetih esejih avtorica veliko piše o tem najbolj militariziranem območju na svetu, kjer se nad prebivalci izvaja neverjetna represija, ki se je v zadnjih mesecih še zaostri, o katastrofalnem soočanju z epidemijo covid-19 v Indiji, o pandemiji kot portalu in drugih temah, jedro njenega pisanja pa je kot že v preteklosti ponovno upravičeno ostra in neizprosna kritika, naperjena v avtokratskega indijskega predsednika Narendro Modija, ki na žalost že drugo leto svojega drugega mandata uničuje vse tisto, kar je pri neverjetni in neukrotljivi Indiji najboljše in najlepše. (J. D.)

Feri Lainšček

Kurji pastir

BELETRINA, 2020

Feri Lainšček (letnik 1959) je vsestranski avtor, ki piše prozo, poezijo, dramska besedila in radijske igre. Prejel je več nagrad, med njimi nagrado Prešernovega sklada za roman *Ki jo je megla prinesla*, kresnika za roman *Namesto koga roža cveti* in Muriša ter večernico za mladinsko knjigo *Mislisce*. Roman *Kurji pastir* je prva od treh knjig, v katerih avtor opisuje svoje zgodnje otroštvo v Dolencih na Goričkem v Prekmurju, majhni vasici ob madžarski meji, kjer je bila njegova družina del vaške revščine. Njegovo odraščanje v tradicionalni, cimprani in s slamo kriti hiši, v kateri ni bilo elektrike in nobenih sodobnejših tehnoloških pridobitev, je bilo na poseben način prvinsko ter povezano z živalmi. Pripoveduje zgodbo o življenju avtorjeve ne več mlade matere in v boljše življenje zazrtega očeta, pa o širši družini in vaški skupnosti, v katero se neke jeseni rodi otrok, ki ga nihče ni pričakoval. Avtor odstira dolgo potlačene spomine in doživeto piše o dogodkih, ki jim je bil priča na nek nedoumljiv način, kot na primer odločanje staršev o tem, kako ga bosta poimenovala, ali to, kako je potekalo njegovo rojstvo. *Kurji pastir* ni le spominska proza, temveč je pretresljiv roman o nenavadnem in posebnem otroštvu. (S. S.)

Gaëlle Josse

Poslednji varuh otoka Ellis

Miš, 2020

Priznana francoska avtorica je za knjigo prejela nagrado Evropske skupnosti. Njen slog pisanja je poetičen in temu je sledila tudi prevajalka Jedrt Lapuh Maležič. Dogajanje v knjigi se navezuje na resnične dogodke. Roman opisuje čas migracij v Ameriko. Ellis Island je bil glavna vstopna točka za mnoge ljudi, ki so si želeli boljšega življenja v Ameriki. Slavnostno odprtje imigrantskega centra je bilo 1. januarja 1892 in s tem so uradno začeli beležiti ljudi, ki so migrirali v ZDA. Glavni junak je vodja tega otoka. Na otoku je preživel skoraj 40 let in leta 1952 ima nalogo zapreti ta center. V knjigi se v dneviški obliki spominja zgodb, ki jim je bil priča pri svojem delu. Izvemo tudi, kako je potekalo popisovanje in izpraševanje ljudi in tudi temne plati, ki so se pri tem dogajale. Izjemno lepa zgodba o vsem, kar

življenje je, ki se prebere na mah. Založba Miš skrbi tudi za vse, ki iščete povečani tisk v knjigah. (K. G.)

Matt Ridley

Kako inovacije spreminjajo svet in zakaj uspevajo v svobodni družbi

UMCO; 2020

Ridley nam skozi različne zgodovinske primere inovativnega početja, od udomačitve psa prek vpeljave arabskih števil, do Googla in umetne inteligence, pripoveduje o človeški zgodovini, ki jo poganja inovativnost. Inovacije so istočasno gorivo ekonomskega razvoja, vir številnih izboljšav našega vsakdana, a tudi kal številnih družbenih anomalij in konfliktov. Zanimive zgodbe o inovativnem nemiru, o potrebi po razreševanju praktičnih problemov ter o zgodah in nezgodah inovatorjev ter njihovih inovacij, ki so nadgrajene z razmislekom o pomenu inovacij in družbenih pogojih inoviranja. (G. J.)

knjige za otroke in mladino

Sonya Sones

Reševanje Red

GRLICA, 2020

Molly Rosenberg mora za uspešen zaključek semestra opraviti še nekaj ur družbeno koristnega dela. Pridruži se prostovoljcem, ki morajo prešteti brezdomce na ulici. Zanimanje ji vzbudi mlada brezdomka Red, le malce starejša od nje. Zada si nalogo, da jo bo za božič povezala z njeno družino. Kaj počne na ulici? Kje je njena družina? Ji lahko pomaga? Naloga postane še težja, ko ugotovi, da so prijatelji, ki jih neprestano omenja, le glasovi v njeni glavi. *Reševanje Red* je tenkočuten roman o brezdomstvu, duševni bolezni, prijateljstvu in ljubezni ter zapletenih medsebojnih odnosih. Knjigo toplo priporočam tako najstnikom kot tudi odraslim bralcem. (S. Z.)

Katy Hudson

Zimski dremež

HIŠA KNJIG, 2020

Želva se pripravlja na dolgo zimsko spanje. Živali, ki imajo rade zimo, jo prepričujejo vsaka po svoje, naj se veseli zimskih radosti. Taščica jo vabi, naj se ji pridruži pri pevskih vajah, zajec želi z njo izdelovati ledene skulpture, verica bi se rada kepala ... Čeprav želva ne mara zime, se kljub temu odpravi na zasnežen hrib. Na lesenih sankah zavita v toplo odejo misli, da bo našla svoj mir in zaspala. Sanke pa švignejo po bregu navzdol ... Bo želvi zima postala všeč? (N. P.)

Edward van de Vendel

Kužek, ki ga Nino ni imel

KUD SODOBNOST INTERNATIONAL, 2020

Subtilna zgodba o Ninu, ki je imel kužka, ki ga ni imel. Nino živi v težkih razmerah, zaradi česar si omissi namišljenega pasjega prijatelja, ki zna početi stvari, ki jih Nino ne zna, si upa početi stvari, ki si jih Nino ne upa, skupaj z njim po telefonu posluša (očitno) odsotnega očeta, rad liže njegove solze, ko mu je hudo. Nekega dne pa Nino dobi pravega kužka, zaradi česar namišljeni kuža izgine. Najprej se pravi kužek zdi slab nadomestek, saj ne zna početi vsega tistega, kar je znal namišljeni, vendar pa si Nino kmalu omisli jelena, ki ga nima, zebro, ki je še nikoli ni videl, nosoroga, medveda, žirafa in še kup kužkov, ki jih v resnici nima. S pomočjo domišljije ter vidnih in nevidnih živalskih prijateljev se lažje prebija skozi nepravilno in trdo otroško življenje ... (J. D.)

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI LENART ZAJC

ČAS VOLKA

Letnemu obdobju, ko s sveta izginejo še zadnje tople barve bogastva žareče jeseni, ko je letni pridelek pospravljen in je mošt postal vino, ko zunaj drevje steguje gole, na videz mrtve veje v sivo nebo, času, ko dnevno kraljujejo tema, megla in droben dežek, temu času so naši predniki, še pred nastopom krščanstva, rekli čas volka.

Gre za mračno obdobje pozne jeseni, še preden zima obeli zemljo. Dnevi so bili kratki, po svetu so se klatili volčja krdela, zveri, pošasti in demoni. Ključna za preživetje vsakega posameznika je bila bližina drugih ljudi. V starem Rimu je bil to čas bakanalij, barbarska plemena so se zbirala ob ognjih, si krajšala čas z zgodbami, glasbo in plesom. Vse to pa je doživelo vrhunec v obdobju zimskega solsticija, ko se noč prevesi in svetu spet zavlada dan. Svetloba premaga temo.

Tudi po nastopu krščanstva se ti običaji niso bistveno spremenili. Na srečo je bil Jezus rojen ravno v času zimskega solsticija, zaradi česar njegov prihod še toliko bolj nazorno predstavlja zmago svetlobe nad temo, dobrega nad zlim, večnega življenja nad smrtjo. Ta plastičnost praznovanja božiča seveda velja predvsem za evropske kristjane, saj je ljudstvom, ki jim je bilo krščanstvo izvoženo (večinoma vsiljeno), tudi ta pogreznjenost sveta v mrak neznan. Pač, recimo Filipinci, pa tudi ne južnoameriški Indijanci s temo, svetlobo in zvermi v tem letnem času niso imeli nič večjih težav kot v kateremkoli drugem letnem času, se pravi predbožično in božično obdobje ima svojo predkrščansko tradicijo na severni polobli, kjer poznamo čare letnih časov.

Torej, kot rečeno, se ta tradicija vleče v prazgodovino iz čisto praktičnih vzrokov. Naj si bo ob družinjah ob velikih tabornih ognjih, orgijah rimljanskih bakanalij, molitvah v srednjeveških cerkvah ali sodobnih potrošniških mrzlicah v trgovskih centrih, naj bo eno ali drugo, tradicija ima svoj izvor v strahu pred temo, pred zobmi volčjega tropa, demoni teme, koncem in smrtjo. Ob vsem tem povedanem je nesmiselno pričakovati, da se bomo ljudje distancirali zdaj, v tem božičnem času. Gre za kulturno, tako rekoč v kolektivno podzavest, v DNK evropskega človeka vtisnjeno tradicijo, ki je zdaj v tej krizi še toliko izraziteje potrebna! Pač, v tej stiski ob grožnji čisto konkretne bolezni, grožnjah gospodarskega zloma in grožnjah s smrtjo v večno ponavljajočih se usodnih prihajajočih štirinajstih dneh, ki se vleče že vso jesen, toliko bolj potrebujemo bližino svojih prijateljev, družine, vseh tistih, ki jih imamo radi. Ljudje smo socialna bitja, ki v stiski iščemo drug drugega. In prav zaradi tega moramo biti še toliko previdnejši. Želja po ustaljenem, po vračanju k staremu, ravno ta želja po druženju te dni ustvarja več sto metrske kolone pred na novo odprtimi trgovskimi centri, in to ne glede na to, da oblačil ne moremo pomeriti, se pravi ni bistvene razlike kot, če nakup opravimo prek interneta, so ljudje pripravljene stati v vrstah pred trgovino in čakati na dovoljenje za vstop. Sklepamo lahko, da bo med verujočimi želja po obi-

sku cerkve, potreba po prisostvovanju polnočnici, močnejša od strahu pred okužbo. Verjetno nas je tudi veliko, ki bomo skupaj pričakali novo leto, pa če bo to dovoljeno ali ne. Kot rečeno, to je navada, ki je vtisnjena v nas, ki živimo na tem prostoru. In ravno zato se moramo zaneesti nase in svoje občutke, kaj se nam zdi v povezavi z grožnjo virusa smiselno in kaj ne. Pač, čeprav so navodila, ki jih dobivamo s strani države, kontradiktorna, in čeprav je prišlo na dan, da večina sprejetih ukre-

“V tej stiski ob grožnji čisto konkretne bolezni, grožnjah gospodarskega zloma, in grožnjah s smrtjo v večno ponavljajočih se usodnih prihajajočih štirinajstih dneh, ki se vleče že vso jesen, toliko bolj potrebujemo bližino svojih prijateljev, družine, vseh tistih, ki jih imamo radi. Ljudje smo socialna bitja, ki v stiski iščemo drug drugega.”

pov, zlasti tisti najbolj nesmiselni kot na primer policijska ura, niso bili sprejeti s strani strokovnih vladnih služb, pač pa povsem politični ukrepi, to ne pomeni, da bi bil koronavirus izmišljen, da ga sploh ni, in se lahko povsem sprostimo. Zavedati se moramo, da tudi odprtje trgovin in cerkva za bogoslužje ne pomeni konec nevarnosti, pač pa le še eno nesmiselno odločitev, ko je vlada popustila pritiskom določenih lobijev. Ne smemo se pustiti zapeljati, da je konec nevarnosti, podobno kot smo se poleti ob preletu ameriških letal v čast velike zmage nad virusom, ker kot takrat, je tudi zdaj bolezen še vedno med nami.

Seveda ne pravim, da moramo ostati doma, zaprti med štiri stene, nasprotno! Le razmisliti je treba, če nam je obisk trgovskega centra v tem času v resnici potreben, ali pa bi bilo morda bolje sprostiti nagon po zapravljanju prek interneta. Je obisk polnočnice res nujen, ali pa se lahko zblizamo z Bogom tudi drugače, ob morda manj obiskani priložnosti? Razmisliti moramo, koga bomo na Silvestra spustili v svojo bližino in zakaj, in koga ne ter zakaj ne. Če hodimo veliko med ljudi, je prav, da ne obiskujemo starih staršev in vseh ostalih, za katere vemo, da bi bila bolezen lahko usodna. Kot sem zapisal prej, je prav, da smo z drugimi ljudmi, s tistimi, ki jih imamo radi in so nam blizu, pa vendar se čisto ne spozabimo. Dajmo, praznujmo ta čas, veselimo se življenja, silvestrujmo tudi to novo leto, pa vendarle ne, kot bi bilo zadnje.

Naj bo božič vesel ter 2021 srečno in brez skrbi. □

Lisice, knjiga umetnika

Akademski slikar in profesor na Pedagoški fakulteti v Ljubljani prof. Črtomir Frelih je v decembru 2020 v okviru založniške dejavnosti Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov izdal knjigo, v kateri je zbral več kot 150 risb z lisičjimi modrostmi, ki so že dolgo časa znane in nas zabavajo na spletnem portalu facebook.

Črtomir Frelih je sicer predvsem Bohinč, saj je rojen v kraju Nomenj, kjer preživi tudi veliko svojega časa. A vendarle je malo tudi naš, domžalski in radomeljski, saj delček svojega življenja deli tudi z nami. Prav tako še ni pozabljeno njegovo dolgoletno tvorno sodelovanje z Galerijo Domžale, saj je bil vrsto let njen umetniški vodja, večkrat pa je v njej tudi razstavljal, prvokrat že v prvem letu njenega delovanja leta 1988, ko se je predstavil z risbami in grafikami. Prav zato smo se v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale odločili, da podpremo tudi projekt Lisice, načrtujemo pa tudi razstavo v Galeriji Domžale, ki bo seveda na ogled takoj, ko bodo to omogočali ukrepi v zvezi s pandemijo.

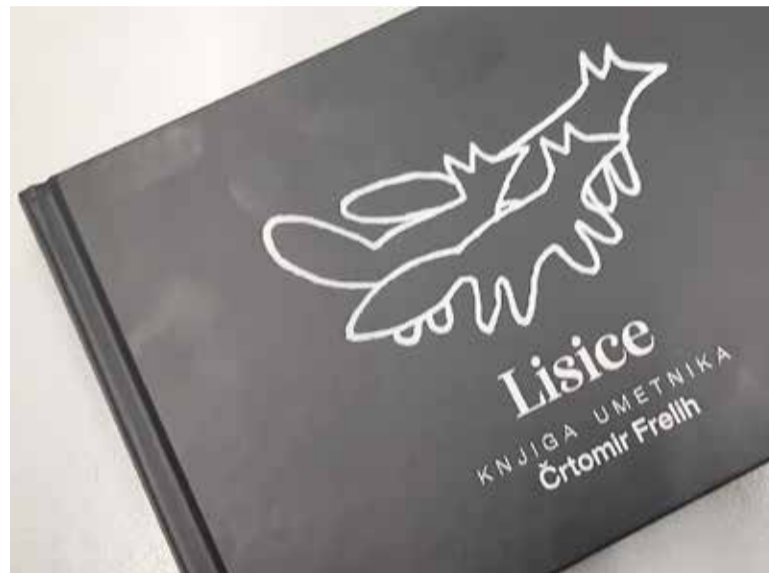
Lisičke (ali pa tudi lisjaki, večinoma v paru) so duhovite domisljice, ki nam kažejo novo in drugačno stran delovanja likovnega ustvarjalca, v katerem prevladujejo humor in smešna, na trenutke tudi rahlo kritična refleksija vsakdanjega dogajanja. Frelih se na facebooku pojavlja vsakodnevno in se odziva tako na aktualno družbeno, tudi politično situacijo, pa tudi na naša popolnoma običajna, medčloveška in splošno družbena stanja in odnose. Pri tem nam daje misliti ter nas spodbuja k lastnemu iskanju in aktivnem odnosu do sveta in okolice.

Morda nas bo v lisičji mali zaklad bohinjskih modrosti najbolje popeljal kar avtor sam, ki se je oktobra na prav posebni, s covidom še kako opredeljeni razstavi v ZDSLU, že predstavil. Takole je zapisal: »Lisičje domisljice so risarski sprehodi, odmik od običajnega likovnega premišljevanja o resnih vsebinah k resnemu likovnemu premišljevanju o

smešnih stvareh. Zakaj lisice? Pri vseh narodih ima lisica pomembno mesto v bajkah, povestih, pravljicah. Zdi se, da je pri Slovencih tega še posebej veliko. Razlagam si, da majhen narod na križišču narodov ne bi uspeval, če bi se zanašal samo na

ga očeta, sproti izmišljene za večerne potrebe, v katerih so lisice na svoje zvite načine pred spancem poravnale vse, kar se je čez dan skrivilo.«

Dobrodošli torej v butiku modrih misli, rekov, izrekov in razmišljanja po bohinjko.

svoje pozitivne lastnosti, marveč je bilo treba vključiti tudi druge, manj odobravane oblike vedenja. Seveda pa se s tem ni lepo hvaliti, zato na to občutljivo mesto raje postavimo drugega. V lisičjih zgodbah bi v resnici morali nastopati ljudje, če to ne bi bilo grdo, nemoralno, nespodobno ali celo nevarno. In tako lisice lahko povedo marsikaj, česar si sami ne moremo privoščiti. Nobene zvestobe ni v teh šalah in tudi nobene ideološke uporabnosti. Če pa le sprostijo kakšno napetost, ugriznejo dolgčas, prelisičijo zlobo, potem si zaslužijo malo naše pozornosti. Ne čisto zadnji vir so spomini na zgodbe moje-

Z željo, da ljubiteljem umetnosti približamo to izjemno knjigo, ki je lahko tudi simpatično darilo tistim, ki bi radi vedeli – seveda s pomočjo pronicljivih risb in zapisov Črtomirja Freliha – kako smo razmišljali in kaj nas je vznemirjalo včeraj, kako razmišljamo danes in kaj bo jutri s 'slovensko pametjo', vas obveščamo, da si knjigo lahko kupite (upoštevajoč aktualne ukrepe) tudi v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale.

In še napoved: daljši pogovor z akademskim slikarjem prof. Črtomirjem Frelihom bo objavljen v naslednji številki Slammnika.

Hvala vsem, ki ste Poletnemu gledališču Studenec pomagali obstati v tem težkem letu.

Naj bo epidemija le spomin na manj prijazne dni, morda izziv za prihodnost.

Naj miru prinese božič,
novo leto pa željenega zdravja.

Naj v veselje in srečo
bo odeto vse prihajajoče leto.

Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan

Odpertje razstave Pogled 2020

Center za mlade Domžale je že sedmo leto zapored pripravil mladinski foto natečaj Pogled 2020.

CZM Čeprav je ta potekal v nekoliko drugačnih razmerah, se lahko pohvali z zelo dobro udeležbo. Sodelovalo je 242 avtorjev, od tega jih je bilo kar 198 mlajših od 30 let. Oddali so skupno 1698 fotografij.

ni kategoriji – si lahko individualno ogledate na hodnikih Centra za mlade Domžale na Ljubljanski cesti 58 (Domžalski dom). Na spletni strani Centra za mlade www.czm-domzale.si pa je objavljena tudi poveza-

in Odsev popolnosti v prosti temi. Meta Hrovat je v temi Bližina prejela 3. nagrado za fotografijo Mehkoba bližine nezmožnost odrešitve, v prosti temi pa diplomu za delo Anaksimandrovo štetje. Anja Kosmač pa

1. nagrada: Luka - Jan Rojc (zgoraj)
3. nagrada: Mona Lisa - Anja Kosmač (spodaj)
3. nagrada: Mehkoba bližine nezmožnost odrešitve - Meta Hrovat (desno)

Fotografi in fotografije so sodelovali v treh temah: Igra (B/ČB), Bližina (B/ČB) in Prosta (B/ČB) – ter treh starostnih kategorijah – do vključno 15 let, 16 do 29 let in nad 30 let. Fotografije je ocenila žirija v sestavi: Jaka Ivančič, mednarodno priznani slovenski fotograf, Alenka Klinar, absolventka študijske smeri Fotografija, Višja strokovna šola Sezana, ter dipl. umetnostna zgodovinarica in kustosinja Katarina Rus Krušelj. Naloga žirije, zaradi velikega števila fotografij in kakovosti letih, ni bila lahka.

Klasičnega odprtja razstave letos ni bilo. Najboljša dela – prva tri mesta v posamezni temi in staro-

va do virtualne razstave, kjer so na ogled vsa nagrajena dela, vključno z diplomami. Tam si lahko preberete tudi vtise žirantov. Vabljeni na ogled, ker je digitalna oblika razstave res nekaj posebnega.

Na natečaju je sodelovalo tudi 20 fotografov in fotografij iz Domžal, ki so se odlično odrezali. V kategoriji do 15 let je 1. nagrado v temi Bližina prejel Jan Rojc iz FKVK Mavrica, ki je žirijo prepričal z delom Luka. V kategoriji od 16 do 29 let sta Pika Ivana Kostanjšek in Meta Hrovat po dvakrat prepričali žirijo, Anja Kosmač iz FKVK Mavrica pa enkrat. Pika Ivana Kostanjšek je diplomu prejela za delo Igra senc v temi Igra

je v prosti temi prejela 3. nagrado za fotografijo Mona Lisa. Med odraslimi si je diplomu prislužila Tjaša Slevic. Prejela jo je za delo Noskanje v temi Bližina.

Center za mlade Domžale fotografiji namenja veliko pozornost. Ob ponedeljkih izmenično potekajo foto delavnice za otroke ter foto delavnice za mlade od 15. do 30. leta. Na njih si mladi pridobivajo znanja na neformalen način. Mentor Klemen Brumec jih uči različnih tehnik fotografiranja, pri čemer je poudarek na praksi. Žal zaradi vladnih ukrepov delavnic trenutno ni, vendar upamo, da se bodo mladi fotografi in fotografije lahko kmalu začeli srečevati.

Pred nami je jubilejno leto

Letošnje leto bo Kulturno društvo Jožef Virk Dob lahko ocenilo kot leto, ki ni bilo najbolj naklonjeno kulturi, čeprav so bili vseskozi aktivni.

KULTURNO DRUŠTVO JOŽEF VIRK DOB Trije prašički, ki so jih v dvorano Kulturnega društva Jožef Virk v začetku letošnjega leta pripeljali igralci Gledališča Toneta Čufarja Je-

aktivni. Je pa z uspešno Komet prihaja dobsko kulturno društvo razveselilo obiskovalce gledališča Dobrova pri Ljubljani, enako navdušeni pa so bili nad predstavo tudi obi-

senice, so ušli koronavirusu, enako pa je to uspelo lutkam LG Fru-Fru iz Ljubljane, katerih predstava O belem mucku, ki je bil čisto črn, je navdušila obiskovalce otroškega abonmaja.

Žal je bila epidemija močnejša od domače otroške gledališke predstave Volk in kozlički, ki naj bi jo prav tako odigrali v okviru tradicionalnega otroškega abonmaja Živ žav. Mladim igralcem, ki obetajo, da bomo v Dobu še dolgo gledali domače kulturne predstave, je marca predpremiere lepo uspela in igralci ter ostali sodelujoči so bili deležni veliko pohval in glasnega aplavza, nato pa je moralo društvo, kljub vložnim pripravam, bogat gledališki program odpovedati.

Še prej pa jim je vendarle uspelo na predvečer kulturnega praznika, 7. februarja 2020, odrasle obiskovalce razveseliti s komedijo Vsak dan nekaj novega v izvedbi Gledališke skupine Repentabor, otroci pa so si praznik popestrili s predstavo o družini belih muc.

Letošnje leto bo tako tudi Kulturno društvo Jožef Virk Dob lahko ocenilo kot leto, ki ni bilo najbolj naklonjeno kulturi, čeprav so bili vseskozi

skovalci Kulturnega doma v Kranjski Gori. V programu za leto 2020 je Kulturno društvo Jožef Virk Dob načrtovalo tudi izvedbo kulturnih prireditev v okviru 23. junijskih večerov pod zvezdami – Večeri komedije, pa je večere odnesel koronavirus.

Že dogovorjena gostovanja s predstavama Komet prihaja ter Volk in kozlički bodo skušali odigrati v letu 2021, ko društvo praznuje tudi visok jubilej – 115-letnico uspešnega dela. O uradnem začetku dela društva lahko preberemo v knjigi Staneta Stražarja Župnija Dob skozi stoletja: »Na ustanovni slovesnosti, ki so jo imeli 27. maja 1906 pri županu Boštjanu Zarniku - Marinčku, so uprizorili igro Kmet Herod, moški zbor je zapel štiri pesmi, slavnostni govornik pa je bil Kompare iz Brezja.«

Dobski kulturniki za jubilejno leto obljublajo pestro kulturno leto – tudi z novo premiero. Zato vsi vabljeni na Močilnik, kjer bodo člani in članice KD Jožef Virk poskrbeli za pestro dogajanje ter kakovosten umetniški program.

VERA VOJSKA

FOTO: KD JOŽEF VIRK DOB

Brihtologi & Brihtarije

www.knjiznica-domzale.si

knjižnica
DOMŽALE

KULTURA

Fantje prepevajo že šest desetletij

V letu 2021 pa še jubilejni koncert

MOŠKI PEVSKI ZBOR UPOKOJENCEV JANEZ CERA V jubilejnem letu 2020 so se pevci Moškega pevskega zbora upokojencev Janez Cerar, od leta 2013 jih vodi Marika Haler, ki v letošnjem letu praznuje 60. rojstni dan, potrudili in uresničili program jubilejnega leta skoraj v celoti. Tako so spomladi pripravili slovesen jubilejni občni zbor in ga povežali s svojo predstavitvijo, izdali so zgoščenko Fantje se zbirajo, in s kar nekaj nastopi, kljub koronavirusu, pripravili ljubiteljem ljudskih pesmi prijetne trenutke. Ker pojejo predvsem ljudske pesmi, jim radi ne le prisluhnejo, temveč tudi z njimi zapojejo, predvsem starejši ljubitelji slovenske ljudske pesmi.

Pred novim letom so uresničili še eno nalogo iz programa jubilejnega leta: izdali so namreč lično knjižico z naslovom Fantje se zbirajo že 60 let ter v njej prehodili dosedanja leta svojega petja. Kot zanimivost: v knjižici, ki jo je uredil Florjan Zabret, ne shranjujejo le zgodovine, temveč so se odločili, da po čestitki Tonija Dragarja, župana Občine Domžale, ki je med drugim zapisal: »Hvala vam, ki skrbite, da ljudske in narodne pesmi še dolgo ne bodo šle v pozabo«, njihovo zgodovino in sedanjost predstavijo ljudje, ki so povezani z zborom. Tako v besedilu prof. Tomaža Habeta lahko preberemo o enem najuspešnejših obdobjev petja, ki ga je kot pevovodja zaznamoval njegov oče Stane Habe. Nande Starin, predsednik DU Domžale v obdobju 2000–2020, v svojem prispevku izpostavlja sodelovanje zbora v okviru društva upokojencev, Drago Tavčar, predsednik zbora, pa bral-

Pevci s pevovodjem Stanetom Habetom ob 40-letnici

cem ob prebiranju zbornika ter poslušalcem ljudskih pesmi želi, da jih prevzame zavezanost državi, v kateri živimo. Pevovodkinja Marika Haler pa je v prispevku Moški pevski zbor in ljudsko petje zapisala: »Res nam peša sluh, spomin in včasih glas, a želja in veselje do petja sta močnejša.«

V zborniku sledi kratka predstavitev ljudi, ki so najbolj vplivali na razvoj in petje zbora v šestih desetletjih. Tako spoznamo življenje in delo domžalskega kulturnega delavca, po katerem zbor nosi ime, Janeza Cerarja, pred nami zaživi Miha Štifter, organizator zbora, spomni se prvega pevovodje Rudolfa Božiča. Največ besed pa je v zborniku namenjenih Stanetu Habetu, ki je zbor vodil kar 35 let. V zborniku niso pozabili niti na pevovodjo Jožeta Dolinarja, ki je pevce vodil dve

leti, ob predstavitvi Marike Haler pa v zborniku predstavljajo tudi svoje dejavnost v času, ko jih vodi. Zbornik pa končujejo z ugotovitvijo, ki jo letos najdemo v mnogih prispevkih o dejavnosti naših kulturnih skupin: »Namen pevcev je bil izvesti slavnostni koncert v maju 2020, vendar je zaradi pandemije v Sloveniji preložen z upanjem, da ga bomo lahko izvedli v letu 2021.« Zbornik bogatijo številne fotografije, ki tako ohranjajo spomine na vse generacije pevske zgodbe, ki se je začela 1960, in še vedno traja – v veselje pevcev in zadovoljstvo vseh, ki imajo ljudsko petje radi. Zato še enkrat iskrene čestitke, spoštovani pevci in pevovodkinja Marika Haler, ter nasvidenje na jubilejnem koncu. Veselimo se ga.

VERA VOJSKA

FOTO: MPZ UPKOJENCEV JANEZ CERAR

Mi smo že pripravljene na leto 2021

Leto 2020 je bilo uspešno predvsem zahvaljujoč zavednim članom in dejstvu, da so vsi člani in prijatelji doma ter na tujem zdravi.

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE DOMŽALE »Zaradi ponovnega izbruha koronavirusa in s tem povezanih ukrepov za preprečitev okužb smo sezono nastopov in plesnih vaj zaključili v začetku oktobra. Vendar ne mirujemo. Imeli smo več razprav po telefonu in konferenčno sejo upravnega odbora društva,« je povedal dr. Franc Hribovšek, predsednik Folklornega društva Groblje Domžale, ki ob tem ugotavlja, da je bilo leto 2020 uspešno predvsem zahvaljujoč zavednim članom in dejstvu, da so vsi člani in prijatelji doma ter na tujem zdravi. Vse jih, da so ob podpori Občine Domžale in Krajevne skupnosti Jarše - Rodica, kakor tudi prijateljev v društvih, uspeli v pičlih šestih mesecih izpol-

niti plan dela za leto 2020. Žal pa jim je, ker nikakor niso mogli izvesti otroškega folklornega festivala in gala mednarodnega folklornega večera.

Konec leta pa je bil za folklorno društvo tudi priložnost, da pripravi program za leto 2021. Tako so se že prijavi na razpis za sofinanciranje športa, čakajo še razpis za sofinanciranje projektov in programov, v katerem bodo prijavi večje število poudarjenih nastopov, folklornih delavnic in odprtih vaj. V sodelovanju z Območno izpostavo JSKD Domžale bodo organizirali in izvedli okroglo mizo na folklorne teme ter strokovno predavanje na temo umeščanja ljudskega petja v odrske postavitve folklornih plesov. Ob vsem tem upajo, da

se bo epidemija umirila in bo mogoče program realizirati v celoti. Posebej si želijo izpeljati 3. otroški folklorni festival Pleši, pleši črni kos. Razpis je že 'zunaj', otroške skupine pa naj bi zaplesale v soboto, 17. aprila 2021, v Grobljah. Posebno skrb bodo namenili tudi 12. mednarodnemu gala folklornemu večeru v Grobljah kot nekoč. Skupine so že izbrane in prostor rezerviran. V septembru načrtujejo že četrto romanje k sv. Notburgi v Grobljah ter se veselijo udeležbe domače in dveh avstrijskih skupin.

Leto bo kar bogato, je povedal dr. Hribovšek, ki upa, da se bo negotovost kmalu umaknila in bodo program lahko izvedli v celoti ter ljubitelje folklorne navduševali tudi v letu 2021. V tem letu se bodo pokazali tudi v novih prekmurskih nošah, ki bodo omogočile, da bodo ob dosedanjih gorenjskih, koroških in dolenskih plesih predstavljali tudi prekmurske. Z vajami in postavitvijo prekmurskih plesov bodo začeli takoj, ko bo mogoče, enako tudi z izvedbo občnega zbora.

Pa še povabilo: Za vse lepe načrte potrebujejo privržene člane, zato ste dobrodošli vsi, ki bi radi plesali ljudske ples v uveljavljeni in dobro organizirani folklorni skupini. Vaje bodo na sedežu društva, v Kulturnem domu Groblje 1, Domžale. Potekale bodo vsak torek in četrtek ob 19.30. Pridite jih pogledat, ne bo vam žal.

VERA VOJSKA

FOTO: VILJEM KAKER

V CENTRU ZA MLADE JANUARJA DOGAJA

CZMjeve SPLETke

SPREMLJAJTE NAS

czm_domzale
 czm.domzale
 www.czm-domzale.si

Namigi za ustvarjalne ideje, športne aktivnosti, gledališče, film, glasbo, izzivi, koristne in zanimive povezave ... Vse to in še kaj.

SPLETNA VADBA ZA MLADE

Vadba je namenjena izključno mladim do 30. leta in je brezplačna.

PILATES: TORKI MED 18. IN 19. URO IN PETKI MED 16:30 IN 17:30

Vodi: Sara Jeromel, inštruktorica pilatesa.

JOGA: SREDE MED 19. IN 20. URO

Vodi: Špela Kren, učiteljica hatha joge.

OSNOVE GRAFIČNEGA OBLIKOVANJA

18. IN 25. 1. 2020, OB 18. URI

Na spletnem tečaju se bomo spoznali z osnovnimi pojmi in pravili grafičnega oblikovanja v teoriji, nato pa bomo spoznanja prevedli v prakso s pomočjo brezplačnega spletnega programa za oblikovanje.

Delavnico bo vodila Lučka Berlot, prof. likovne umetnosti in oblikovalka. Namenjena je mladim do 30. leta starosti in je brezplačna.

USTVARJALNI JANUAR

IZDELAVA STENSKÉ TAPISERIJE, 21. 1. 2020

Po decembrski delavnici izdelave makrameja, sledi še izdelava stenske tapiserije. Delavnica je namenjena mladim do 30. leta in je brezplačna.

Vodi: Špela Gale

MEDGENERACIJSKA DELAVNICA IZDELAVE BROŠK IZ JEANSA, 28. 1. 2020

Vodi: Diana Šercer Stojanović.

TEČAJI TUJIH JEZIKOV - NEMŠČINA

PONEDELJEK, 25. 1. 2020, 17:30-19:00

V januarju začnemo z novim sklopom tečaja nemškega jezika. Zbiramo prijave za začetni in nadaljevalni tečaj, izvedel se bo tisti za katerega bomo prejeli več prijav.

Vodi: Miha Gabrovšek, univ. dipl. nemcist

ODPRTA JE RAZSTAVA POGLED 2020

Center za mlade Domžale je 14. 12. 2020 odprl razstavo fotografskega natečaja Pogled 2020. Zaradi trenutnih zdravstvenih razmer v državi se ne moremo srečati v živo, zato smo pripravili virtualno razstavo, do katere lahko dostopate na naši spletni strani www.czm-domzale.si. Sprehodite se po razstavi in s klikom na posamezno fotografijo odkrijte, kdo je najbolj prepričal žirijo.

SVETOVALNICA ZA MLADE

Se počutiš nelagodno zaradi trenutnih razmer? Potrebuješ pogovor? V CZM ti je na voljo brezplačna svetovalnica. Javiš se nam lahko na mail info@czm-domzale.si ali telefonsko številko 040 255 568. Rezervacija termina je obvezna.

◆ KLEPETALNICA ZA MLADE

◆ TEČAJ NIZOZEMŠČINE

◆ KAVARNA Z MLADIMI PODJETNIKI

NAPOVEDUJEMO

MLADOSTNO 2021

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00; info@czm-domzale.si; www.czm-domzale.si

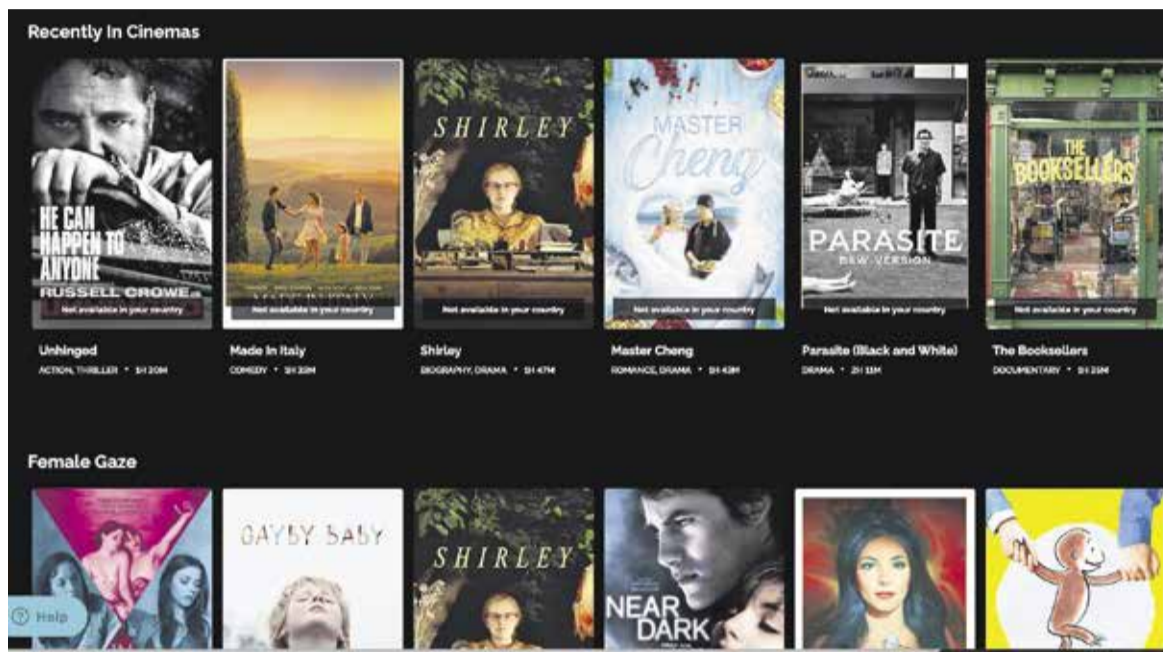
V Mestni kino Domžale kmalu tudi z domačega kavča

V času zaprtja so v Mestnem kinu Domžale izvedli celo vrsto spletnih akcij, od Noči evropskega filma in spletnih projekcij do pogovorov za šolske otroke, zdaj pa snujejo še nekaj bolj privlačnega – svojo lastno platformo videa na zahtevo.

Domžalski kino je od 16. oktobra že drugič zaprt, kar pa ne pomeni, da se za stena-mi Bernikovega doma nič ne dogaja. Na plakatih v vitrinah pred kinom sicer res piše, da do nadaljnega žal ne bomo imeli 'bližnjih srečanj tretje vrste', kar pa pomeni, da se le nekaj časa ne bomo v živo videvali pred velikim platnom in skupaj uživali v dobrih filmih. So se pa filmske projekcije, kot številne druge kulturne dejavnosti v zadnjih mesecih, preselile na splet. Tako smo pred dobrim mesecem še z gledalci iz sedemdesetih kinov po Evropi lahko spremljali Noč evropskega filma, otroci iz okoliških šol, ki se še vedno šolajo od doma, imajo na voljo ogled filmov na daljavo in spletne filmske pogovore, pedagoška ekipa kina pa je posnela tudi serijo kratkih ustvarjalnih filmčkov z naslovom 'Ustvarjamodoma'. Z njihovo pomočjo se lahko otroci podučijo o izdelavi optičnih igrac ali pa o tem, kako izgleda delovanje naprav, kot je 35-mm filmski projektor. Posnetki so dostopni na www.kd-domzale.si/ustvarjamodoma, zbirka pa se bo sčasoma dopolnjevala z novimi predlogi za kreativno ustvarjanje, ki bodo še posebej koristni za preganjanje dolgega časa med novoletnimi počitnicami.

V ospredju – kino izkušnja

Seveda pa to še zdaleč ni vse, kar pripravljajo v našem kinu. Že v času prvega zaprtja kinematografov letos spomladi se je v združenju Art kino mreža Slovenije, katerega dejavni član je tudi Mestni kino Domžale, pojavila pobuda po oblikovanju platforme videa na zahtevo, s pomočjo katere bi lahko v času pandemije kina na spletu nadaljevali s svojim filmskim programom. Ker gre za tehnično in logistično zahtevnejši projekt, se je njegova izvedba zaradi ponovnega odprtja kulturnih ustanov junija letos ustavila, saj so morali tudi kinematografi posrbeti za varen obisk filmskih projekcij in čim bolj atraktiven poletni filmski program. Zato pa se od oktobra naprej združenje kinematografov, ki po vsej državi zagotavljajo dostop do kvalitetnih filmov in predstavlja neodvisno alter-

nativno velikim multipleksom, pospešeno pripravljajo na zagon platforme, ki bo omogočila tudi oddaljeni dostop do vaših najljubših kino programov. Programski vodja Mestnega kina Domžale in eden od snovalcev platforme Jure Matičič pravi, da »je v ospredju kino izkušnja, kar pomeni, da bo tudi na platformi izbor filmov kuriran in povezan s tem, kar si v danem trenutku lahko ogledate v vašem kinematografu. Še vedno smo prepričani, da je kino najboljši prostor za ogled filma. Nič ne more nadomestiti dobro opremljene dvorane, mirnega zatemnjene prostora in družbe ostalih gledalcev. Platforma je zasnovana tako, da si lahko filme, ki so trenutno v kinu, z nakupom spletne vstopnice lahko pogledate tudi prek spleta ali pa na aplikaciji na vašem telefonu. To gotovo ne bo prava zamenjava za kino izkušnjo, bo pa to v času, ko velja omejeno gibanje in ko so kina zaprta, najboljša in najvarnejša alternativa fizičnemu obisku filmske projekcije. Ko bomo pa znova odprti, bo spletna platforma dopolnjevala naš program, saj boste lahko dostopali do bogatega arhiva, če ne boste filma ujeli v kinu, ga boste lahko na primer pogledali na platformi. Prav tako bo to zelo priročen servis za filmoljube, ki zaradi ta-

kšnih ali drugačnih razlogov preprosto ne utegnejo priti do kina, na primer gibalno ovirani ali pa zaposleni starši, ki morajo za obisk kina načrtovati celo logistiko, z varuško vred...«

Platforma ne bo le 'koronska'

Platforma tako ne bo le koronska, ampak bo še kako živa tudi v času, ko se bodo kina znova odprla, saj bo dostop do kvalitetnih filmov omogočala celi vrsti ljubiteljev filma, ki sicer ne bi mogli priti na fizično projekcijo, saj so morda preveč oddaljeni od kina ali pa si filma ne morejo ogledati, ker je na sporedu ob nepravem času. V arhivu pa se bo gotovo našel marsikateri spregledani filmski naslov, pa tudi kakšna vsebina, ki bi jo v kinu zlahka spregledali, na primer kratki filmi in dokumentarji. Platforma bo zelo pri-

ročna tudi pri izvajanju filmsko-vzgojnih programov Mestnega kina Domžale, saj bo šolam zagotavljala enostaven in legalen dostop do filmskih vsebin ter dodatnih gradiv, ki bodo pomagala pri pedagoškem delu, še posebej v primeru, če bodo šole še dalj časa zaprte.

Zagon načrtovan konec januarja

Trenutno zaključujejo s tehničnim snovanjem platforme, zagon pa načrtujejo konec januarja oziroma na začetku februarja 2021. Do filmov boste lahko dostopali bodisi prek internetne strani Mestnega kina Domžale, pametne televizije, tablice ali telefona. »Skušali smo zasnovati platformo, ki bi bila čim bolj dostopna, da torej filme lahko v končni fazi gledate tudi na

telefonih, če je to najbolj priročno, čeprav se zavedamo, da bo na ta način izkušnja filma manj intenzivna. Platforma bo enostavna za uporabo, intuitivna in pregledna, predvsem pa dostopna 24 ur na dan, komurkoli, kjerkoli. Vodilo pri vsem tem pa je bil vseeno kvaliteten film, pa naj bo na telefonu ali pa na velikem platnu v kinu. V Mestnem kinu Domžale se namreč v prvi vrsti trudimo prav z zagotavljanjem kvalitetnega programa in razvojem filmske kulture, tako da je bilo to dvojno vodilo, ko smo začeli razmišljati o naših naslednjih korakih. Goto-vo je video na zahtevo za kinematografe zelo nevaren koncept, saj ga mnogi dojemajo kot našega tekmeča, mi pa tovrsten način prikazovanja filmov vidimo kot priložnost, da čim več gledal- cem ponudimo kvalitetno vsebino. Pa tukaj v ponudbi ne bo le film, ampak tudi koncerti, posnetki opernih, baletnih in gledaliških predstav, mogoče celo računalniške igrice. Gremo torej z roko v roki z digitalnim svetom, in se ne pretvarjamo, da se svet v času pande- mije ni spremenil, saj preprosto vedno več vsebin, hočeš nočeš, konzumiramo na spletu,« nam je še povedal Matičič.

Platforma, ki ima trenutno še začasno delovno ime Art kino VOD, bo verjetno prva takšne vrste pri nas, zato se že veselimo novih možnosti in vsebin, ki nam jih bo ponudila. V času, ko so v domžalskem kinu zasedeni z njenim snovanjem, pa kaže vendarle opozoriti še na nekaj spletnih vsebin, ki si jih boste lahko ogledali že v času šolskih počitnic. Takrat namreč v Mestnem kinu Domžale pripravljajo poseben počitniški program za otroke, s posnetki lutkovnih predstav in izbranimi filmi. Točen razpored boste našli na njihovi spletni strani. JJ

POZOR!
NASTAJA NOVA MUZEJSKA RAZSTAVA:
100 LET PAPIRNIC NA KOLIČEVEM

Ste bili zaposleni v tovarni Papirnica Količevo? Želite deliti vaše zgodbe o delu v tovarni? Ali se v vašem foto albumu skrivajo fotografije iz starejšega časa delovanja tovarne? Veseli bomo vašega sodelovanja pri zbiranju gradiva za razstavo, ki jo načrtujemo leta 2021 v Slamnikarskem muzeju. Gradivo in zgodbe zbiramo do 1. decembra 2020.

Slamnikarski muzej Domžale / Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Ljubljanska cesta 61, Domžale
T 01 722 50 50 (KDFBD) E slamnikarski.muzej@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si

www.mestnelekarne.si

MESTNE LEKARNE
Z zaupanjem

2021

„Naj vam leto 2021 prinese čim več veselja, sreče in zdravja – še posebej pri zdravju pa vam bomo ob strani stali tudi mi.“

Klavdija Grum, mag. farm.,
Lekarna Radomlje

Dežurne lekarne od 1. 1. do 31. 12. 2020:
Lekarna Kamnik, Šutna 7, 1240 Kamnik, T: (01) 777 0 188 | ned in prazniki: 9.00 – 12.00
Lekarna Domžale, Ljubljanska 72, 1230 Domžale, T: (01) 777 0 253 | sob, ned in prazniki: 17.00 – 20.00
Lekarna Nova Litija, Partizanska pot 8b, 1270 Litija, T: (01) 777 02 41 | ned in prazniki: 9.00 – 12.00

Lekarna Litija Trg svobode 1, 1270 Litija T: (01) 777 02 36	Lekarna Mengeš Zoranina 3, 1234 Mengeš T: (01) 777 02 25	Lekarna Novi trg Novi trg 26, 1240 Kamnik T: (01) 777 02 22	Lekarna Radomlje Cesta borcev 5/a, 1235 Radomlje T: (01) 777 02 31	Lekarna Moravče Trg svobode 2, 1251 Moravče T: (01) 777 02 45	Lekarna Duplica Jakopičeva 21, 1241 Kamnik T: (01) 777 02 56
---	--	---	--	---	--

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST

110 LET DRUŠTVENEGA DOMA
DOMŽALE

Letos mineva 110 let od zaključka gradnje in slovesnega odprtja Društvenega doma Domžale, ene najlepših domžalskih stavb, v kateri danes domujeta Kulturni dom Franca Bernika Domžale in Glasbena šola Domžale.

Gradivo zbrala: Cveta Zalokar

Žal je stanje zaradi korone preprečilo kakršno koli manifestativno obeleževanje, zato smo se odločili, da naše občane na ta pomembni in veliki, pa tudi pogumni in ambiciozni projekt opozorimo z zapisom, v katerem se bomo ozrli na njegovo pestro in zanimivo preteklost, ki je obenem tudi pomembno povezana z zgodovino naše kraja. Gradnjo je pod okriljem Katoliškega izobraževalnega in prosvetnega društva vodil in usmerjal ter ga tako rekoč iz nič uspešno tudi dokončal takratni domžalski župnik Franc Bernik. Ko so Domžalci pred 110 leti gradili svoj društveni dom, ki je stal takrat še sredi polja, so stopili skupaj in zelo dobro vedeli, da sta kultura in medsebojno druženje, čemur je bil v prvi vrsti namenjen, bistvenega in življenjskega pomena za obstoj slovenskega naroda in njegovega vsestranskega bogatega življenja in prihodnosti. Takšnih velikih dejanj in spoznanj dandanes pogrešamo, vsekakor pa je dejstvo, da bi si naš kraj in občina, še posebej pa ljubitelji kulture zaslužili, da po dolgoletnih obljubah odločevalci uresničijo že večkrat javno napovedano in v volilnih programih izpostavljeno odločitev za izgradnjo nove kulturne dvorane, ki bi omogočila ogled prireditve za vsaj 300 gledalcev in s sodobno tehnično opremo dopuščala tudi gostovanje in organizacijo zahtevnejših in obsežnejših dogodkov. To bi bila najlepša popotnica ob 115-letnici izgradnje Društvenega doma Domžale.

Pri pripravi zapisa sem si pomagala z različnim gradivom, v katerem so kronisti in zgodovinarji v različnih delih že pisali o domu. Med njimi naj posebej izpostavim poleg zapisov Franca Bernika tudi Matjaža Brojana, Staneta Stražarja, Katarino Rus Krušelj, Tončka Ravnikarja, dr. Miroslava Stiplovška, Tadejo Capuder, Vero Vojska in Matjaža Karlovška.

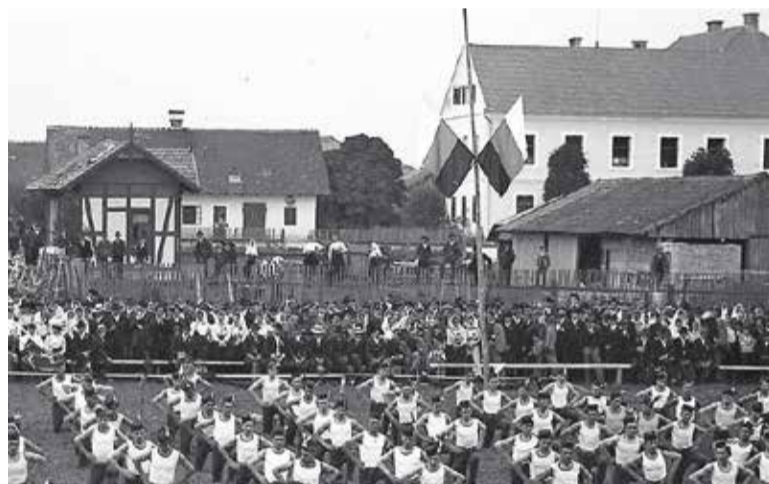
Idejo župnika Franca Bernika so Domžalci navdušeno podprli

Pobudnik in organizator gradnje v letih 1909 in 1910 je bil vsestranski domžalski župnik Franc Bernik, postavilo pa ga je Katoliško izobraževalno in podporno društvo Domžale.

Domžale so bile ob začetku 20. stoletja v polnem gospodarskem razmahu. Zelo aktivni pa so bili tudi na kulturnem področju, še posebej v okviru leta 1904 preimenovanega Katoliškega izobraževalnega in podpornega društva, ki mu je predsedoval Bernik. Njegov predhodnik je bilo že leta 1897 ustanovljeno Krščansko delavsko podporno društvo v Domžalah, ki ga je ustanovil takratni benefičiat na Goričici Jakob Stubi, delovalo pa je večinoma na področju izobraževanja. Preimenovano društvo pa je poleg socialne vloge bilo izjemno aktivno zlasti na področju kulture, saj so v obdobju od 1904 (prva predstava, ki so jo odigrali je bil prolog k igri Lurška pastirica Aleša Ušeničnika) do leta 1933, ko so morali prenehati z delovanjem, uprizorili skupaj kar 112 predstav. Veliko večino jih je reži-

Govor župnika in kronista F. Bernika (iz knjige M. Pirca: Tonček Ravnikar moj ati)

Ravnikarjeva tesarska delavnica je pred nastankom Društvenega doma postala tudi poletno prizorišče za igre in veselice, ki so jih organizirali in prirejali v Katoliško izobraževalnem in podpornem društvu (Avtor fotografije: Peter Naglič, arhiv Matjaža Šporarja)

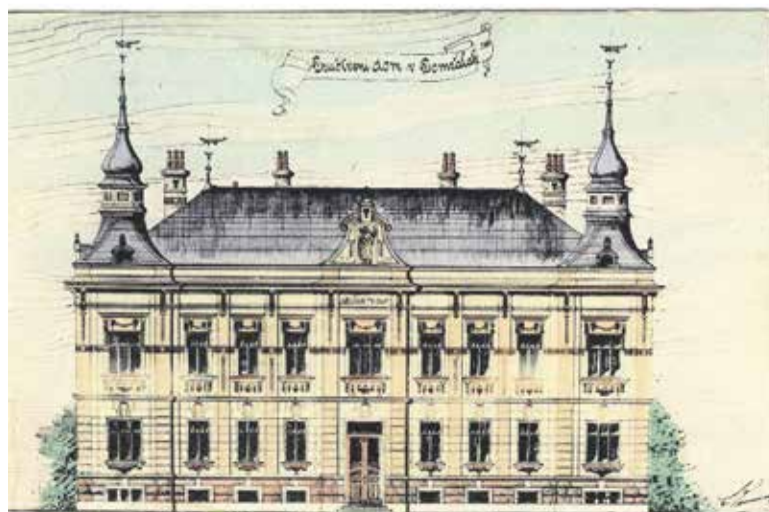
Glava Ravnikarjevega računa iz leta 1910 (Izrez računa iz NŠAL, ŽA Domžale, š. 24)

ral kar župnik Franc Bernik. V okviru društva je deloval tudi pevski zbor, organizirali so številna predavanja, vzpostavili so tudi društveno knjižnico (leta 1910, v letu izgradnje Društvenega doma, so Domžalci po tradicionalno natančni statistiki Franca Bernika prebrali 1801 knjigo).

Na področju kulture je že od leta 1884 delovala tudi Domžalska godba, leta 1904 pa je takratno dijaštvo ustanovilo tudi Prosvetno knjižnico v Domžalah, ki je domovala na

domu Antona Juvana v Zgornjih Domžalah, a je žal leta 1910, po njegovi smrti, prenehala z delovanjem.

Glede na vso pestrost aktivnosti tako ne preseneča, da so se v okviru Katoliškega izobraževalnega in prosvetnega društva oblikovala hotenja, da kraj pridobi tudi objekt za javno kulturno in drugo krajevno življenje. V zamisli, da si postavijo kulturni dom, so si bili člani enotni, saj v tem času za svoje delo društvo ni imelo nikakršnih prostorskih po-

Ravnikarjeva skica Društvenega doma z lastnoročnim podpisom (Razglednica iz arhiva Knjižnice Domžale.)

gojev. Sestanki so potekali v župnišču ob cerkvi, medtem ko so bile prireditve organizirane na dvorišču in v delavnici tesarskega mojstra Franca Ravnikarja v neposredni bližini bodočega društvenega doma.

Neverjetno hitro od ideje do nove stavbe

Takole je zabeleženo v zapisniku s seje Katoliško izobraževalnega in prosvetnega društva, ki je odločitev o začetku gradnje sprejelo na seji 6. januarja 1909, v zapisniku pa je zapisano, da so o tem odločali pod točko razno: »Pride se k slučajnostim (točki razno). Predsednik Franc Bernik v daljšem nagovoru *pojasnjuje veliko potrebo, da si društvo postavi svojo hišo, svoj društveni dom. Predlog se sprejme z navdušenjem.*« Gradnja ambiciozno zastavljenega objekta je bila velik zalogaj, organizacijsko in finančno zahtevna – s pogumom pa je sredi njiv in travnikov neverjetno hitro zrasla prepoznavna in velika secesijska stavba, na katero smo lahko ponosni še dandanes. Priprave na gradnjo so se nadaljevale, da je ideja uspela, je bilo pomembno, da so bili v Stavbni odbor (ki je imel svojo prvo sejo 21. februarja 1909) za njegovo gradnjo izvoljeni pomembni Domžalci tistega časa: kot predsednik je bil imenovan Franc Bernik, člani pa so bili Andrej Jančigaj, Peter Cerar, Franc Končan in Franc Ravnikar. Na prvi seji je tesarski mojster Franc Ravnikar tudi predstavil in razložil načrt novega Društvenega doma v secesijskem slogu, ki so ga vsi z navdušenjem sprejeli.

Franc Bernik pa je v kroniki delovanja Katoliško izobraževalnega društva za leto 1909 o vzdušju na tej odločilni seji zapisal: »Sami moramo biti navdušeni in navdušiti moramo za dom tudi druge! Bog nas pri nem delu gotovo ne bo zapustil!«

Načrt za dom je delo Franca Ravnikarja

Franc Ravnikar (1873–1958) je deloval v Domžalah ob koncu 19. stoletja in v začetku 20. stoletja. Izučil se je za tesarja, lesarsko šolo je obiskoval tudi na Dunaju. Bil je ustvarjalen kot projektant in bil snovalec arhitekturne podobe kraja, mojster lesa, načrtovanja, risanja načrtov in predvsem oblikovanja tesarskih rešitev, kot ga je označil Matjaž Brojan. Na dvorišču bodočega Društvenega doma je zgradil manjšo stavbo lesene konstrukcije, v kateri je sprva tudi živel s svojo številno družino, ob njej pa postavil tudi žago in nekaj lop – prav na tem prostoru so se do gradnje doma odvijale v poletnem času gledališke prireditve, ki jih je pripravljalo Katoliško izobraževalno društvo. Pod napuščem so postavili oder, za obiskovalce pa uporabili deske in plohe, da so imeli kje sedeti. V Domžalah so po njegovi zamisli poleg Društvenega doma zrasli mnogi objekti, zlasti po letu 1900, med drugim Turkova hiša (porušena stavba, v križišču Ljubljanske ceste, v kateri je vrsto let domoval Foto studio Majhenič), Sokolski dom, Müllerjeva vinarina (kjer zadnja leta domuje Kavarna Flerin) in Gasilski dom v Stobu (stari objekt). Bil je tudi eden najbolj ugle-

dnih domžalskih Sokolov. Dobival je vse več naročil in pozneje se je preselil v Ljubljano, kjer je na Linhartovi ulici postavil uspešno podjetje s številnimi zaposlenimi. Gradil je na nek način prve montažne lesene hiše pri nas, ki so bile dokončane na terenu. Naštetimo le nekaj najbolj poznanih Ravnikarjevih objektov: planinski dom v Kamniški Bistrici, hotel Erika v Kranjski Gori, lovski двореc kralja Aleksandra pri Beogradu ... Njegovi potomci pa so nadaljevali njegovo uspešno arhitekturno pot.

Priprave za začetek gradnje so tekle naprej in 5. maja 1909 so opravili komisijski ogled terena, kjer bo stal dom. Potekal je pod vodstvom župana Mateja Janežiča. Na njem je podal ugovor cestni nadzornik Peitner, češ da stavba sega na enem delu preblizu ceste (šlo je za 10 cm). Tako prvi ogled ni uspel, ponovnega ogleda 11. maja 1909 pa se je udeležil tudi višji cestni nadzornik iz Ljubljane in tokrat je bilo več razumevanja, tako da so bili določeni gabariti stavbe, ki so bili ustrezni. In namesto, da bi se morali umakniti za 10 cm bolj od ceste, so lahko celo dobili dovoljenje, da gradijo 60 cm bližje cesti.

Z gradbenimi deli, ki jih je izvajal mojster Matej Hočevar iz Trzina, so začeli že pred poletjem, in 21. avgusta 1909 so že postavili »smrekco, ki je bila prav paradna«, in znak, da je »zidovje dospelo do vrha«. Že čez nekaj dni je s tesarskimi deli začel mojster Ravnikar in 4. septembra je bila stavba pod streho. Sledil je 'likof', na strehi pa so zaplapolale tri slovenske trobojnice, večja na sredi, dve manjši pa na stranskih stolpičih. Z zaključnimi deli so potem nadaljevali naslednje leto marca, dela pa so bila končana do avgusta 1910 – takemu tempu gradnje se lahko poklonimo še dandanes.

Izgradnja Doma je bila ogromen finančni zalogaj

Še danes lahko ocenimo, da je objekt za tiste čase zares velik, razlog za tako obsežno gradnjo pa je šele pozneje pojasnil Bernik, za tem pa so stali prav posebnim domoljubni nameni: »To pa zato, ker se ni zidal le kot Društveni Dom, ampak kot prava slammnikarska tovarna, samo da tega razen župnika nihče ni vedel. Kaj bi bili sicer počeli nasprotniki, posebno pa tovarnarji! Za to je treba časa in velike previdnosti. A čisto jasno je, da se mora tudi gledati slammnikarstva kaj storiti, da vsaj nekoliko pride tudi domača slovenska obrt do veljave. Ko pa se še ti načrti izpeljejo, ta stavba ne bo prevelika.« (Franc Bernik: »Blagoslovljenje Društvenega Doma v Domžalah«, 1915)

Seveda je bila gradnja tudi ogromen finančni zalogaj. Zanimivo je, da so sprva načrtovali, da bo stavba stala okoli 50.000 kron, končna cena pa je presegla 125.000 kron. V kroniki Zgodovina fare Domžale je Bernik zapisal o začetkih gradnje: »Društvo seveda ni imelo za zidanje nič denarja.« Tudi sicer so Domžalci takrat živeli v skromnih življenjskih razmerah, kar kažejo tudi zneski, ki so jih prispevali, v povprečju med 5 in 20 kronami, tako da je župnik Bernik poleg posojil lahko delno računati le še na pomoč domžalskih izseljencev v Ame-

riki, ki so ves čas zbirali denar. A večino potrebnih sredstev so si vendarle izposodili pri domžalski Hranilnici in posojilnici. Bernik tako tudi ugotavlja: »S plačevanjem dolga je šlo zelo težko! Kaj čuda, da je bilo ljudstvo nezaupno, da so mnogi le čakali, kedaj bo prišel Dom – na prodaj?!«

Takole je o skrbeh v zvezi s posojilom in odnosom med Domom in Cerkvijo leta 1915 razmišljal župnik Bernik: »Društveni Dom v Domžalah je stal 125.000 kron./.../ Obresti tega velikega dolga pa morajo biti vsako leto plačani. Primankljaj se za sedaj pokrije iz cerkvenih dohodkov, a ne iz cerkvenega denarja, ampak iz denarja, ki ga župnik sproti vsako leto izprosi od ljudi kot prostovoljne darove. To pa posebno gleda na 15. člen drugi odstavek društvenih pravil, ki se glasi: 'Društveno premoženje – v slučaju razdružitve, torej tudi Dom – dobi župni urad v Domžalah, ki pa naj poskrbi, da se čimprej ustanovi novo društvo na enaki podlogi in z enakim namenom, katerega potem župni urad izroči društveno premoženje.' Pravi faktučni gospodar je torej Društvenemu Domu cerkev: ob

Takole je o dogajanju, ki je sledilo povorki, zapisal župnik Franc Bernik: »Blagoslovljenje Društvenega Doma v Domžalah se je izvršilo sijajno in slovesno ob prav lepem vremenu in ob ogromni udeležbi ljudi od bližu in daleč v nedeljo 28. avgusta. Samih Orlov v kraju je bilo 310, zastav 12, vseh ljudi pa od 4-5000! Zjutraj ob ½ 9 je bil slovesni sprejem gostov pred Društvenim Domom s pozdravi na balkonu obeh županov, domžalskega in depeljskega župnika, predsednika Orlov Antona Müllerja in predsednice ženskega odseka (Katinke) Jančigaj. Ob 9. je bila pridiga in sv. maša v cerkvi. Oboje je imel prelat generalvikar Janez Flis. Ob ½ 11 je bila slovesnost pred Domom: godba je zaigrala »Naprej zastava Slave«, nagovorila sta iz balkona oba poslanca okraja in govorila iz balkona zbranemu ljudstvu: deželni poslanec dekan Ivan Lavrenčič in državni poslanec dr. Krek, ki jima je priredilo občinstvo navdušene ovacije. Društveni pevski zbor pod vodstvom Franca Bernika je s spremljanjem godbe zapel 6 glasni ganljivo lepi Foersterjev 'Ave Maria' iz opere

Slavnostno odprtje Društvenega doma v Domžalah (Avtor fotografije: Peter Naglič, arhiv Matjaža Šporarja)

času društvenega obstanka je župnik, oziroma kak drugi duhovnik, predsednik društva, ob času razdružitve pa župni urad dobi društveno premoženje! Kjer pa je pravica, tam je tudi dolžnost. Župnik in cerkev sta na tej stvari v prav posebni meri zainteresirana, da ne pride v tuje roke! Prihodnost bo pokazala, kako velikega pomena je ta stavba za vse katoliško gibanje, za vso pravo organizacijo ljudstva v Domžalah. Denar, ki se tako plača za Dom iz cerkvenih prostovoljnih darov, je nekako posojilo za Dom. Če bo Dom kedaj imel dohodke, bo ta denar se polagoma povrnil cerkvi. Za vsak slučaj pa ima cerkev ravno gleda na visokost tega denarja čimdalje večjo lastninsko pravico do Društvenega Doma. L. 1914 se je tako plačalo za Društveni Dom 9. februarja 2763 K in 25. decembra 300 K, skupno torej 3063 K.«

Dolg za svoj Društveni dom so tako Domžalci odplačevali še več kot desetletje, vse do konca leta 1926, ko Bernik z olajšanjem zapiše: »31. decembra 1926 je bil Društveni dom popolnoma poplačan.«

Pušec vseh društvenih domov

Na seji društvenega odbora, ki je bila 10. julija 1910, so se odločili, da bo slovesnost in blagoslovljenje novozgrajenega doma potekala 28. avgusta ter določili tudi spored slovesnosti. In res so ob odprtju novega doma na sončno nedeljo potekale številne prireditve, ki se jih je udeležila množica iz Domžal in okolice. Pripravili so velik sprevod, v katerem so sodelovala vsa domžalska društva pa tudi mnogi gostje, na primer Orli iz šenturške fare. Sprevod je bil pester, od narodnih noš, Orlov na konjih, domžalska godba, gasilci.

'Gorenjski slavček'. Gospod prelat je ob številni asistenci blagoslovil Dom v vseh njegovih prostorih in godba je zaigrala cesarsko himno. Sledil je korporativni obhod vseh društev skozi Domžale. Čas za kosilo ob ½ 1, ki je bilo po raznih gostilnah, je bil kratko odmerjen, ob ½ 2. je bila že skušnjava za telovadce Orlov. Ob 3. pa pete litanije.« □

SLAMICA

FOTOGRAFIJA S KRITIČNIM PRIDIHOM

Lepa, a uboga domžalska nestrokovno sfrizirana drevesa ...

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

TESTIRAJMO TESTE, NE PA LJUDI!

Preden sem začel tole pisanje, sem si nadel masko, da vas ne okužim z vsebino, ki vam jo sporočam.

Želel sem, da bi vam bilo branje prijetno, veselo in zabavno, kot so bili nekoč radostni prazniki, ki so pred nami, vendar je realnost na žalost drugačna. Kljub vsemu me preveva poseben razlog, pišem stoto nadaljevanje te kolumne, prav tako pa je na stoti številki Slamnika urednica. Čestitke njej, vam pa srčne želje, da se prebijete skozi vsiljeno moro teh dni in da drugo leto zaživimo svobodo, v kateri smo se rodili.

Imam srečo, da delam od doma več kot 25 let, ne pozabljam pa ljudi, ki te možnosti nimajo. Mislim nanje, ki so dali vse svoje znanje in življenjske prihranke, morda vzeli kredit, da so začeli posel, ki jim je zacvetel, pa so ali bodo ostali brez vsega. Položnice, obroki kreditov in sodne izvršbe niso v karanteni. Ogrožen je obstoj na tisoče malih podjetij in obrtnih delavnic. To so naši sosedje, prijatelji, znanci ali enostavno sodržavljani, njihovi partnerji in otroci, ki bodo trpeli strašne posledice. Med žrtvami te korona histerije bo zgolj stres pobral več življenj, kot bo umrlih s korono. Tudi predvidena smrtnost zaradi cepljenja je v rangu smrtnosti zaradi korone. Da ne govorim o uničenem otroštvu, izgubljenih letih šolanja, prepovedi kulturnih dejavnosti in prepovedi športnih aktivnosti. Ali se sploh zavedamo te zarote proti človeštvu? Ali se zavedamo, kaj se dogaja v srcih starostnikov, ki umirajo sami zaprti v DSO. Koliko ljudi bo umrlo zaradi nepravčasne medicinske diagnostike in oskrbe? Tej tragediji človečnosti bo sledila resnična epidemija groze, stisk, pomanjkanja, revščine in dokončnega razčlovečenja. Za te tragedije ljudi z imeni in primki ne bo cepiva, ampak policijski predreki, vodni topovi, kazni in zapor. Ali se zavedamo, da se vpeljuje policijska država, s pomočjo katere bo oblast terorizirala tisoče obupanih, brezposelnih, bankrotiranih in drugo za bogataše 'nepotrebno rajo'. Vsakega izmed nas lahko zadene njihova usoda.

V času korona histerije imamo takle narek: v demokraciji se lahko svobodno gibljemo, v principu, da, ampak ne preko občinskih meja; imamo svobodo govora, da, ampak velja cenzura; lahko se družimo, da, ampak le v ožjem družinskem krogu; imamo svobodno gospodarsko dejavnost, da, ampak le, če je vaša dejavnost ta teden dovoljena; obiskujemo kulturne prireditve, da, ampak le gledamo po TV; ukvarjamo s športom, da, vendar le, če ste vrhunski športnik; se lahko sprehajamo, da, ampak le z masko in pred 21. uro, kajti takrat se začne policijska ura. Ob vsem terorju pa državljanji ugotavljamo, da ukrepi ne delujejo, in vemo, da ni bila epidemija tista, ki je povzročila uničujoče posledice, pač pa ukrepi. Represija je del problema, ne pa rešitev. Vendar oblast pravi: »Ker ukre-

pi ne delujejo, jih bomo nadaljevali!« Kako je že rekel Albert Einstein: »Norost pomeni delati enako stvar znova in znova in ob tem pričakovati drugačen rezultat.« Imamo stanje, kjer norci vladajo, pametni pa norijo. 'Strokovnjaki', ki vodijo 'vojno proti virusu', se vse bolj zapletajo v svojih izjavah, krivi so ljudje, ker niso poslušali nas strokovnjakov. Že čez nekaj minut pa isti 'strokovnjak' čvекne: »Še vedno ne vemo točno, kako epidemijo resnično obvladati.« Da, krivi so ljudje, zato oblast ljudi obravnava kot kriminalce, in to zaradi situacij, v katerih je verjetnost prenosa virusa primerljiva z verjetnostjo zadetka na lotu! Vendar curljajo groznje, ker cepiva ne bo dovolj, bo treba nekatere ukrepe obdržati do sredine leta 2021, sliši pa se že, da najmanj do konca leta 2021! Kdo je izdal take ukaze?

Problem je bilo letovanje na Jadranu, pa začetek šole, pa martinovanje, pa garažne žurke, pa miklavževanje, sledil bo problem božičevanja in silvestrovanja. Lep nabor, da se okrivijo ljudje in se jim nabije dodatne ukrepe. Ukrepe, ki nimajo nič z našim zdravjem. Z njimi hočejo zadušiti le vsako obliko upora. Še pomnimo groznje okupatorjev: »Vsak poskus upora bo v kali zatrt!« Postalni smo sovražniki oblasti, ki blebeta nekaj v smislu: »Sovražnik je brezobzirno streljal na naša letala, ki so povsem mimo bombardirala njegova mesta.« Zdaj nas dva milijona na TV čaka najnovejša 'vojaške' ukrepe vlade, ki se spreminjajo tudi dvakrat na dan. Postavlja se resna dilema, ali ukrepi ne delujejo ali pa je nekaj hudo narobe s testi? Dajmo poskusiti nekaj novega, testirajmo teste, ne pa ljudi!

Neodvisni strokovnjaki po svetu trdijo, da je v igri epidemija lažno pozitivnih, ki temelji na zlorabi testa PCR. Hiša iz kart korona histerije stoji ali pade na testu PCR! Zlorabe pa se začnejo že z manipulacijo s številkami. Če testirajo 2000 oseb in je pozitivnih 20 odstotkov, dobimo številko 400 'okuženih'; če pa testirajo 8000 oseb, in je tudi 20 odstotkov okuženih, potem je rezultat 1600 'okuženih'. Številko 1600 'okuženih' deluje bolj zastrašujoče kot 400 'okuženih'. Gremo naprej! Opravijo 8000 testov PCR in zajamejo 1500 pozitivnih, hkrati pa 10.000 hitrih testov, pri katerih je 2500 pozitivnih. Teh 2500 ponovno testirajo s testom PCR in dobijo 2000 pozitivnih. Ko seštejejo 1500 in 2000 pozitivnih, dobijo skupaj 3500 'okuženih'. Koliko oseb je testiranih in koliko je resnično pozitivnih?

Dne 27. novembra je skupina 23 uglednih raziskovalcev, svetovna prva liga, objavila rezultate, ki so razsuli lažno študijo, s katero je dr. Christian Drosden 23. januarja 2020 lansiral test PCR, ki je bil takoj potrjen s strani WHO kot edini zveli-

čaven test, na katerem še danes temelji korona histerija. Vsi pozitivni, torej vsi 'kužni', so bili 'dokazani' s 45 cikli PCR, kot je predlagal Drosden. Toda neodvisna raziskava je dokazala, da je zgornja dopustna meja 30 ciklov in da vse meritve nad 35 ciklov le povečujejo število lažno pozitivnih, ker zajamejo mrtev ostanke virusov. Pri 35 ciklih je pozitivnih le 3 % vseh, ki so bili pri 45 ciklih razglašeni za 'okužene'! V Sloveniji je prof. dr. Igor Švab, dr.

“Ob vsem terorju pa državljanji ugotavljamo, da ukrepi ne delujejo, in vemo, da ni bila epidemija uničujoče posledice, pač pa ukrepi. Represija je del problema, ne pa rešitev.”

med. in dekan Medicinske fakultete, uradno objavil, da je število ciklov, ki jih uporabljajo v Sloveniji od začetka testiranja do danes, 40! Hvala Bogu, da imamo še pošteno zdravniške! Zdaj je dokončno dokazana prevara, o kateri sem že pisal v Slamniku. S številom ciklov po svoji presoji regulirajo število okužb. Okuženost lahko poljudno nastavlja od 0 do 100 odstotkov in s tem manipulirajo z doziranjem represivnih ukrepov. Tudi francoska raziskava je dokazala, da je že pri 35 ciklih resnično pozitivnih le 3 % od poprej lažno pozitivnih! Število resnično pozitivnih za vsak dan v Sloveniji si lahko sami izračunate na osnovi objavljenih podatkov, ki so tudi lahko zmanipulirani.

Dr. Mike Yeadon, nekoč eden vodilnih pri korporaciji Pfizer, pravi: »Posledično vsaj 90 odstotkov pozitivnih ne bo zbolelo in tudi ne bodo prenašali virusa na druge ljudi, torej niso kužni. Gre za ljudi, ki so že premagali virus, pa tega sploh niso vedeli.« Mimogrede, obširna kitajska študija je dokazala, da so tudi asimptomatski primeri popolna izmišljotina, torej niso kužni.

Če dopustimo zdajšnje stanje, se bomo odrekli svobodi z lažno tolažbo: »Na koncu bo vse v redu, če pa ne bo, pa še nismo na koncu!« Pandemija korona histerije se ne bo končala, moramo jo končati! To je naša osnovna naloga v letu, ki prihaja. Srečno v 2021! □

POLITIČNE STRANKE

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, POSLANKA IN SVETNICA

Nova sredstva za kakovost življenja občank in občanov

Z zamenjavo vlade so nastali pogoji, da se v Sloveniji bolj prisluhne tudi potrebam občin. Občine dobro poznajo razmere na lokalni ravni in zato znajo probleme občanov na tem nivoju tudi veliko bolje reševati kot država. Gre za spoštovanje enega od temeljnih načel krščanske demokracije, načelo subsidiarnosti. Če se občinam naloži obveznosti, pa jim je treba zagotoviti tudi ustrezna finančna sredstva. Temu sledi tudi politika Nove Slovenije in koalicije, v kateri sodelujemo. V zadnjem času je bilo namreč sprejetih več rešitev za reševanje problemov financiranja občin. Višja povprečnina v letu 2020 občinam prinaša 73 milijonov evrov več, višja povprečnina v letu 2021 pa 81 milijonov evrov več. Sprejem Zakona o finančni razbremenitvi občin prinaša 71 milijonov evrov manj obveznosti za lokalne skupnosti. 6,5 milijona evrov pa je bilo občinam namenjeno za kritje stroškov, ki so jih imele občine za boj proti epidemiji. Skupno torej 232 milijonov evrov več za višjo kvaliteto življenja v vseh slovenskih občinah v letih 2020 in 2021. Zgoraj navedeni podatki govorijo na splošno za vse občine, naj pa navedem še podatke za domžalsko občino. Ministrstvo za obrambo je občini Domžale zagotovilo 113.427,48 € sredstev za kritje stroškov z epidemijo, višja povprečnina za leto 2021 bo 1.161.357 € in za leto 2022 1.378.325 €, skupno torej 2.653.109,48 € več dohodkov. Poleg višjih povprečnin in prispevka Ministrstva

“Ob letošnjih božičnih praznikih vam želim miru, dobrih družinskih odnosov in upanja, da bomo v prihodnjem letu 2021 čim manj občutili posledice epidemije.

za obrambo bo nekatere do zdaj občinske storitve na svoja pleča prevzela država. Ker pa so to različne postavke, je težko natančno določiti znesek, ki ga bo občina s tem privarčevala. Ocenjen prihranek pa znaša 1.238.977 €. Skupno je torej vlada RS za leti 2021 in 2022 za občino Domžale zagotovila dodatnih 3.892.086 €. Občina naj bi denar porabila tudi za lajšanje posledic epidemije. Tako naj bi kulturna, športna in druga društva dobila nekaj v zameno za izpad dohodkov zaradi epidemije. Vlada Republike Slovenije se je potrudila, da bi denar ostal na lokalnem nivoju, saj lokalne skupnosti bolje poznajo potrebe ljudi, in zaupamo, da bo denar smiselno uporabljen.

Ob letošnjih božičnih praznikih vam želim miru, dobrih družinskih odnosov in upanja, da bomo v prihodnjem letu 2021 čim manj občutili posledice epidemije. Tudi dan samostojnosti in enotnosti preživimo v zavedanju, da samostojnost Slovenije ni samoumevna in bomo nanjo ponosni.

NSI / LJUDMILA NOVAK, EVROPSKA POSLANKA

Luč na koncu tunela

Po skoraj letu dni izjemno mračnega obdobja novega koronavirusa je v novembru vendarle posijal žarek upanja. Kar tri izjemno ugledne svetovne farmacevtske družbe so objavile zelo dobre rezultate testiranja cepiva proti covidu-19. Vsa testiranja omenjenih cepiv so pokazala več kot 90-odstotno učinkovitost. EU bi lahko po najboljšem scenariju imela od aprila prihodnje leto na voljo do 50 milijonov odmerkov cepiva na mesec.

Upanje torej obstaja, a zdaj je pomembno, da strategijo cepljenja pripravi tudi vsaka država članica. Države bodo morale zagotoviti t. i. hladne verige, organizacijo centrov za cepljenje in izobraževanje osebja, ki bo izvajalo cepljenje, poskrbeti pa bo treba tudi za logistiko. Upam, da bo slovenska vlada to strategijo pripravila čim prej.

Zadnji podatki o okužbah in preminulih v Sloveniji in drugod po Evropi so izjemno žalostni. Težko si je predstavljati žalost svojcev preminulih zaradi covid-19. Naj ob tej priložnosti vsem vam izrečem iskreno sožalje. Neizmerena hvala pa tudi vsemu zdravstvenemu osebju. Težko je najti primerne besede za njihovo požrtvovalnost in trud.

Medtem so se gospodarske razmere v evrskem območju zaradi virusa spet začele poslabševati. V trenutnih razmerah so ukrepi domače in tujih fiskalnih politik ključni za preprečevanje še obsežnejšega padca gospodarske aktiv-

“Želim vam blagoslovljene božične praznike ter obilo zdravja in sreče v letu 2021.

nosti, so nedavno sporočili iz Banke Slovenije. Naj ponovno poudarim, kako ključno je sprejete večletnega proračuna Evropske unije in reševalnega sklada EU za čas po pandemiji covid-19. Neodgovorno je, da dve članici EU proračuna in sklada v skupni vrednosti več kot 1800 milijard evrov ne želita potrditi zaradi lastnih interesov, ki škodujejo celotni uniji. Upam, da bo sta tako Madžarska kot Poljska na decembrskem vrhu EU v Bruslju vendarle prišli do spoznanja, da v Evropskem parlamentu koraka nazaj v odnosu do mehanizma vladavine prava in izplačil denarja v katerikoli članici EU ne bomo naredili. Vladavina prava je temeljna vrednota, na kateri je zgrajena poveljna demokratična Evropa.

Drage bralke in bralci, smo tik pred najlepšimi dnevi v letu, ko nas razveseljujejo dobri možje. Verjamem, da za nobenega izmed nas letošnje praznovanje božiča in novega leta ne bo običajno. Za nekatere bo tudi izjemno težko. A naj ob tem vendarle ponovim, da cepivo je na poti in da bomo to hudo pandemijo s skupnimi močmi na koncu premagali. Želim vam blagoslovljene božične praznike ter obilo zdravja in sreče v letu 2021.

SD / KRISTINA HAFNER

Leto 2021

Spoštovane Domžalčanke in Domžalčani, za nami je pestro leto, za nekatere polno neugodnosti, za druge priložnosti. Spomnili se ga bomo po tem, da nam nikakor ni bilo prizaneseno, nekaterim bolj, drugim manj. Zgodilo se je mnogo stvari, za nekatere bolečih, za nekatere kot presenečenje in žal za nekatere tudi žalostnih.

V izboru decembrskih želja in lepih decembrskih misli naj bodo te potresene z ambicioznostjo, in naj nam bodo v navdih, v bolj pozitivne energije leta, ki prihaja.

Zato vam, Domžalčanke in Domžalčani, v prihajajočem letu 2021 želimo mnogo zdravja in najlepših trenutkov.

“Vsem bralcem čestitamo ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter srečno in zdravo novo leto 2021!

Srečno, zdravo in uspešno!
Vsem bralcem čestitamo ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter srečno in zdravo novo leto 2021!

ZELENI SLOVENIJE / GREGOR HORVATIČ, OBČINSKI SVETNIK

Povišanje cen vrtcev je bilo nepotrebno

Odločitev je sprejelo 14 svetnikov in svetnic, osem je bilo vzdržanih in trije smo bili proti! Občinska uprava prek medijev vedno zvali krivdo višanja cen na celoten občinski svet.

Davkoplačevalci bomo s 1. 1. 2021 prejeli s strani domžalske občinske uprave izjemno novoletno darilo, ki jih bo precej udarilo po žepu, saj je 14 svetnikov in svetnic LTD in SDS glasovalo za zvišanje cen oskrbe otrok v vrtcih.

Še bolj nesramno pa je to, da so nekateri svetniki in svetnice podražitev pravzaprav izsiljevali z besedami, češ, »da bodo v primeru nezvišanja cen otroci imeli slabšo oskrbo in da bo eden izmed vrtcev (privat) celo insolventen.«

Predstavniki vrtcev so predlog zvišanja vrtca iskali tudi v višanju plač, višji porabi razkužilnih sredstev in celo nakupu igrač(?)

Pravzaprav je ta dvig cen sramotno dejanje, še posebej v času, ko se ljudje otepamo virusa in denarnih težav. Številne družine se soočajo z enormnim izpadom dohodka in dvigom cen, na kar smo Zeleni Slovenije, tudi na sami seji opozorili, pa je popolna kopija leta 2019, zato najverjetneje lahko pričakujemo še podražitev komunala

“Pozivamo občinsko upravo in Občinski svet Občine Domžale, da na prvi naslednji seji občinskega sveta v letu 2021 zniža cene vrtcev, nege na domu in komunalnih storitev ter poskrbi, da ne bodo Domžale prostor zadovoljnih ljudi le na papirju!

le in nege na domu, ki imamo že tako dvakrat višjo (Kamnik 3,50 €/uporabnika, Ljubljana 4,80 €/uporabnika, Domžale 9,80 €/uporabnika)!

Bodo tudi takrat izsiljevali zvišanje cen storitev z izgovori?

Občina Domžale, če ste že privilegirani, prosim vrnite nekaj družbi, a ne le davke in podražitve!

V Šparti ni (bilo) prostora za nežnost in ni (bilo) prostora za čustvenost, preden je padla. A Slovenija in Domžale niso Šparta, zato Zeleni Slovenije pozivamo občinsko upravo in Občinski svet Občine Domžale, da na prvi naslednji seji občinskega sveta v letu 2021 zniža cene vrtcev, nege na domu in komunalnih storitev ter poskrbi, da ne bodo Domžale prostor zadovoljnih ljudi le na papirju!

LISTA REZA / UČAKAR GRAŠIČ, GENERALNI SEKRETAR STRANKE

Kičasta sestavljanke

Vse leto se repenčim, razburjam na vse pretege in grajam vsepovprek, tako da je december zares skrajni rok, da slabe navade pospravim pod preprogo, kjer jim je mesto, in se poskusim posvetiti še izključno rečem, ki kaj štejejo in so v resnici nekaj vredne. Poleg potovanja, ki so moja hrana za dušo, lahko hitro zaključim, da so to predvsem ljudje. Moji najtesnejši sopotniki ...

Sara, hvala za pijačke in trmoglavost ob izgubljanju. Maruša, hvala za glasbo tvoje generacije, tarok in čvekanje. Rok, hvala za počasno doumevanje, kovček in sprehode. Bojana, hvala za prijaznost in lojalnost. Eva, hvala za slovnično nezmotljivost in visoke pogovore. Luka, hvala za hrvatizme in humornost. Katja, hvala za čebljanje in druženje. Taca, hvala za jagode, ciklus iz zehanja in gostoljubnost. Karin, hvala za »karinizme«, karaoke in dramatisiranje. Urška, hvala za klepet ob čaju. Matej, hvala za Varšavo in opravljanje. Valerija, hvala za muhavost in sočasno dobrohotnost. Risea, hvala za edinstvenost in dobronamernost. Simona, hvala za kolegialnost in srčnost. Alenka, hvala za pomoč in nebroj modrosti. Denis, hvala za premočno prekratkih obiskov. Patricija, hvala za pozitivno energijo in prijateljstvo brez primere. Lucija, hvala za poslovni načrt, flegmatičnost in obi-

“Vse leto se repenčim, razburjam na vse pretege in grajam vsepovprek, tako da je december zares skrajni rok, da slabe navade pospravim pod preprogo, kjer jim je mesto, in se poskusim posvetiti še izključno rečem, ki kaj štejejo in so v resnici nekaj vredne.

ske. Tina, hvala za kartanje in kavice. Oči, hvala za karanje in iskrenost. Mama, hvala za kletvice ob pletenju in ljubeznivost. Mami, hvala za vsakodnevni hotel, pomoč in smeh.

Hvala vsem, ki ste me zgolj ošvrknili s pogledom, mi namenili nasme, mi segli v roko, planili v objem, me pozdravili, mi namenili lepo besedo, se družili ali pa debatirali z menoj.

Vsak je k moji letošnji sestavljanke primaknil dragocen košček. Očitno ste perfekcionisti, saj vam ga je zopet uspelo sestaviti v čarobno sliko, ki je že na meji kičastega. Resda vsebuje tudi kakšne nekoliko temnejše predele, je pa pomembno, da se slednji porazgubijo v množici prelepih delčkov, ki jih ne bi zamenjal za nič in nikogar drugega. stni stiki bodo pa ostali. Za vselej.

Besedilo na željo avtorja ni jezikovno pregledano.

LTD / JANEZ AVSEC

Leto 2020

Smo pri koncu 'veselega' decembra, ki je bil pred desetletji čas druženja in družine, zadnje desetletje čas potrošniške mrzlice, letos pa čas ukrepov in prepovedi. Leto 2020 bo v zgodovini človeštva zapisano kot leto pandemije in epidemije, ki je prizadejala ves svet. Kljub razvoju na področju znanosti in tehnologije nam je virus popolnoma spremenil način življenja na vseh nivojih. Mogoče je to samo opozorilo matere Narave, da nismo vsemogočni, da nismo 'mali bogovi', da smo le bežni obiskovalci na tem našem čudovitem planetu.

V letu 2020 se nam je ustavilo življenje, kot smo ga poznali prej. Skladno s to trditvijo se je odvijala tudi občinska politika. Število sej sveta občine se je ustavilo pri številki šest, kar je 60 % sej v 'normalnih' razmerah. Obravnavane točke niso razkrile velikih projektov, a kar nekaj projektov, ki bi oziroma bodo spremenile izgled naše občine in življenje naših občanov.

Oceno delovanja občinske uprave v teh 'izrednih' razmerah bomo občutili v naslednjih letih. Tu ne mislim o različnih pripombah, da so občani drugih občin, veliko manjših kot naša, prejeli v prvem valu maske, čeprav z elastiko, a bile so zastoj. Moje misli so usmerjene pred-

“Ob koncu leta vam želim blagoslovljen božič, čestitam ob dnevu samostojnosti, v letu 2021 pa vam želim predvsem zdravja in druženja, kot ga poznamo iz časov pred korono.

vsem v dejavnosti, ki niso dobičkonosne, a na katere smo upravičeno ponosni. Mogoče ste uganili, gre za društveno dejavnost na različnih področjih, od kulture, gasilstva do športa. Sicer so se 'zadeve' uredile, a po mojem mnenju počasi, mnogo prepočasno. Kje so vzroki? Mogoče v zakonodaji, počasnem odzivu, predvsem pa v nepoznavanju delovanja in ustroja društev.

Ob koncu leta vam želim blagoslovljen božič, čestitam ob dnevu samostojnosti, v letu 2021 pa vam želim predvsem zdravja in druženja, kot ga poznamo iz časov pred korono. Ne smemo pozabiti nauka naših prednikov, da se lahko iz vsega nekaj naučimo. Korona nam je pokazala, da je družba krhka tvorba, v kateri je vsakdo pomemben člen, ne glede na narodnost, veroizpoved ali finančno stanje. Za konec pa besede Mihe Mazzinija: Pazite na druge, da bodo tudi drugi pazili na vas.

SDS / MAG. TOMAŽ DEŽELAK, PREDSEDNIK OO DOMŽALE

Božični čas – čas povrnitve prepričanj

Spoštovani, kaj reči ob iztekajočem se letu. Letu, ki je bilo zagotovo prav posebno. Leto, ki je v marsikaterem srcu pustilo neizbrisljiv pečat. Leto, ki se je začelo igrivo in polno pričakovanj, končalo pa s povsem drugačnimi toni. Leto, ki se nas je vse močno dotaknilo. Priznam, da so bili trenutki, ko sem ostal ob stiski marsikoga brez besed. Stiski, ki ni bila samo finančne narave, ampak predvsem tisti, ki jo srečamo ob nemoči opazovanja dogajanj, na katere nimamo vpliva. Ob takih trenutkih se srečamo z dogodki, kjer se lahko samo nemo čudimo, da gre kljub vsem pretresom, vsem ne navadnim dogodkom (beri vsemu sranju), vse naprej. Da se svet vrti dalje. Zato z vsem srcem vsem nam želim, da bi imeli naslednje leto več srečnih trenutkov. Več trenutkov, ki bi nam vsem prinesli pozitivna pričakovanja in misli. Predvsem pa uresničljive želje, ki bi pripomogle k boljšemu stanju duha. Zato glede na vse navedeno v naslednjem letu pričakujemo lepše leto. Saj se svet ni ustavil. Drvi naprej z neizmerno naglico. Naglico, ki nam bo, upam, pri-

“**Mirne in srečne božične praznike. Prosim, ostanite zdravi!**”

nesla povrnitev gospodarskega zagona naše občine. Da pa bi bil ta zagon s strani gospodarstva kar se da uspešen, smo v okviru koalicije (s pomočjo svetniške skupine SDS) rezervirali kar nekaj sredstev. V naslednjem letu zato želimo začeti z deli, predvsem prepotrebne prizidke Zdravstvenega doma. Nadaljevali bomo z gradbenimi deli dveh gasilskih domov, ki bosta služila vsem krajanom, intenzivno bomo obnavljali vodovodno in cestno infrastrukturo, zgradili bomo nove rondoje na Kopališki cesti ... Vzpоставili smo pogoje, ki bodo lahko prinesli nova delovna mesta na območju Kopališke ceste in omogočili smo gradnjo nove seseske na območju stare oljarne. Še bi lahko našteval, vendar mi prostorska stiska članka to onemogoča, zato vam za konec lahko zaželim le mirne in srečne božične praznike. Prosim, ostanite zdravi!

S spoštovanjem

LMM / METOD MARČUN

‘Nepozabno’ leto 2020

Leto 2020 se je izšlo: bilo je razgibano, pustilo je pečat na vseh ravneh našega življenja ter močno vplivalo tudi na praznični december. Ni običajnega vrveža, ni množic ljudi, odpovedani so božični sejmi, dogodke bomo spremljali prek spleta, dejansko ni čutiti prazničnega vduha. Država sprejema PKP ukrepe za preprečitev globoke socialne krize ... Kakšne ukrepe za udejanjanje občinskih projektov in reševanje naših težav pa smo sprejeli v Domžalah? Je za neizvedene projekte in nastale anomalije pandemija koronavirusa postala dober izgovor, ali pa se za tem morda skriva nezavzetost župana in njegove ekipe z občinskimi službami?

Letos smo se zbrali zgolj na petih sejah OS in politično delo smo zaključili že z novembrsko sejo. Potrdili smo rebalans, na hitro sprejeli nekaj sklepov in potrdili investicijski program Regionalna kolesarska povezava v občini Domžale, z namenom vzpostavitve kolesarske povezave do Ljubljane. Projekt je ocenjen na slabe 4 milijone evrov, od tega 1,6 milijona sredstev iz občinskega proračuna. In to za izgradnjo vsega 2 km kolesarske poti ob magistralni cesti. Kdaj pa bo zgrajena celotna povezava, zakaj trasa ni speljana skozi center Domžal ob železnici, zakaj ni povezava do

“**V božičnem času vam želim veliko osebne sreče, v novem letu 2021 pa veliko uresničenih želja in hotenj, seveda pa v tem času največ zdravja in osebne zadovoljstva.**”

Doba, kaj pa smiselnost in navezava s sosednjimi občinami – vse to so vprašanja, ki bi zahtevala tehtnejše razlage. Govorimo o investiciji v višini izgradnje nove športne dvorane ali postavitvi dnevnega centra za starejše občane, prizidka zdravstvenega doma, ureditve ploščadi Vele ..., že zgrajeni objekti pa obstajajo v prostoru ne glede na naše osebno začudenje. Mimo njih ne moremo, da se nam le ne zgodi še ena garažna hiša.

Turbulentno leto je sklenjeno, resda še zdaleč ne na način, kot smo si predstavljali in/ali želeli tako zasebno kot poslovno in v skupnosti. Kljub vsemu pa moramo v prihodnost zreti z upanjem, da se bo normalno že kmalu povrnilo.

V božičnem času vam želim veliko osebne sreče, v novem letu 2021 pa veliko uresničenih želja in hotenj, seveda pa v tem času največ zdravja in osebne zadovoljstva.

NSI / MAG. ALEŠ TRTNIK, OO DOMŽALE

Slovinci znamo ob kritičnih situacijah vedno stopiti skupaj!

Tradicionalno praznični december je letos zelo drugačen. Naši odnosi, navade in običaji ter naša temeljna medsebojna povezanost so na veliki preizkušnji. Prepoved družabnih dogodkov in srečevanja zdaj traja že več kot dva meseca, zato med nami žal prihaja tudi do napetosti, dvomov o smiselnosti preventivnih ukrepov, občutkov nemoči, tesnobe, itd. A v tem trenutku, ko je pozitivnih novic o uspešnih cepivih vsak dan več, je izjemno pomembno, da še malo potrujemo, ohranimo medsebojno solidarnost in zaupamo v dobro namernost zdravstvene stroke.

Epidemija koronavirusa je zamajala naš utečen način življenja in nam tudi pokazala, kako krhek je naš družbeni sistem. Ko bomo epidemijo premagali, bo zato treba za podobne izjemne situacije pripraviti zlasti naš zdravstveni sistem in zagnati gospodarstvo. To bo tudi priložnost, da najbolj vitalne podskupine v državi prenovimo oziroma nadgradimo z izkušnjami, ki smo jih pridobili v krizi.

Decembra vsako leto praznujemo obletnico naše odločitve, da želimo živeti na svojem. Ko smo se pred tridesetimi leti odločili, da si želimo samostojne Slovenije, je bil tudi to čas velikih preizkušenj, dvomov in nejasnih od-

“**Vsem želim blagoslovljene božične praznike, zdravja in tudi poguma za izzive, ki so pred nami. Srečno in vse dobro v letu 2021!**”

govorov. A hkrati je šlo tudi za čas velikega upanja, veselja, narodnega zanosa in poguma, kot ga prej nismo poznali.

Slovinci smo v preteklosti že velikokrat dokazali, da ob kritičnih situacijah vedno znamo stopiti skupaj in si pomagati. In to me navdaja z optimizmom. Verjamem, da lahko s skupnimi močmi in medsebojnim razumevanjem premagamo virus in epidemijo. Nato pa skupaj začnemo prenavljati državo, da bomo nanjo ponosni in bomo v njej radi živeli.

V imenu občinskega odbora NSi Domžale bi se rad zahvalil vsem zdravstvenim delavcem, ki v tej krizi z nadčloveškimi naporji skrbite za naše bolne sodržavljane, in drugim zaposlenim, ki nam omogočate, da življenje kljub krizi poteka kolikor se le da normalno.

Vsem želim blagoslovljene božične praznike, zdravja in tudi poguma za izzive, ki so pred nami. Srečno in vse dobro v letu 2021!

KOLUMNA • VZGOJA BRALCEV

NINA MAV HROVAT

NOVOLETNE ZAOBLJUBE

Vsak konec leta za seboj pusti odtis časa, ki smo ga preživeli. Najbrž bo leto 2020 pustilo za seboj precej globlji odtis kot druga leta, a ne glede na to, kaj vse se je letos zgodilo, se bomo na Silvestra spet lahko zabavali s poslušanjem zaobljub.

Sama nisem pristašica zaobljub, saj se mi zdi frustracija ob prelomljeni zaobljubi že prvi dan (ali po prvem tednu) prevelika. Od zaobljub ostane le še en kamenček v mozaik k slabši samopodobi in ni dolgoročne pozitivnega učinka. Običajno se začne takole: »Po novem letu bom začel-a s hujšanjem ...« Pa takole: »Od novega leta dalje ne spijem niti kapljice ...« Potem so zaobljube: »Po novem letu začnem s treningi. Najprej bom pretekel kilometer, potem dva itd.« Kaj si po novem letu obljubimo? Da se bomo nečemu odrekli. Odrekli se bomo ugodju, obilju, vložili bomo več truda, postali nekdo drug ipd. In zakaj tega nismo storili prej? Ker smo imeli izgovore. In zakaj menimo, da jih tokrat ne bomo imeli? Ker ... Najbrž odgovora ne boste našli in zato se tudi zaobljube redko izpolnijo. Jemo že naslednji dan, alkohol pijemo naslednji konec tedna in tečemo, ko je lepo vreme, pa še to enkrat spomladi in potem morda, preden oblečemo kopalke. Znano? Da, precej takih poznamo, če že sebe ne vidimo v tem. Prednost zaobljub vseeno vidim v tem, da se ljudje vsaj za trenutek ozremo vase in naredimo notranjo oziroma osebno inventuro. Zanimivo je, koliko stvari nas moti, in še bolj zanimivo, da so v večini povezane z izgledom ali zavedanjem, da se staramo in izgubljammo moč, gibljivost in vztrajnost. Želimo premagati čas? Nima smisla. Boj z mlino na veter. Kje je srž problema? Spreminjati sebe je najtežja naloga in zato smo redko uspešni. Morda bi se lahko kar takoj povlekli za ušesa ali brcnili v zadnjo plat, kot to stori znana literarna junakinja Pika Nogavička, ker nas v spremembi nihče ne more prisiliti, razen sami sebe. Pri zaobljubah ne govorimo o bolezenskih težavah, ampak zgolj 'lepotnih popravkih' v svojem življenju, a prav neuspeh in melanholija ob neuspehu naredita 21. januar najbolj depresiven dan leta (po izračunih psihologa C. Arnalla). Temu bojda botruje še vreme in seveda finančni dolg, ki je tudi morda posledica prevelikega zapravljanja med prazniki. Ob razmišljanju o tem se mi je porodila ideja! Letos ne govorimo o tem, čemu se bomo odrekli. Ponužam vam nov izziv. Podarimo si novo vsebino,

obdarimo se z novim uvidom. Kako, če pa smo žrtev časa, korone in drugih omejitev? S knjigami. Kaj če bi se letos zaobljubili, da bomo prebrali vsaj eno knjigo več? Ali pa morda pet knjig slovenskih avtorjev? Morda vsaj eno izmed njih, morda knjigo tistega avtorja, ki ga nemara še ne poznate. Ali pa kakšno klasiko, ki smo jo preskočili kot srednješolci, npr. Ano Karenino, Shakespearovega Hamleta ali pa npr. Cankarjeve Hlapce? Ste se kdaj vprašali, zakaj se ne

“**Spreminjati sebe je najtežja naloga in zato smo redko uspešni. Morda bi se lahko kar takoj povlekli za ušesa ali brcnili v zadnjo plat, kot to stori znana literarna junakinja Pika Nogavička, ker nas v spremembi nihče ne more prisiliti, razen sami sebe.**”

zaobljubimo, da bomo več brali? Poznam ljudi, ki rečejo: »Letos bom prebral knjigo, ki jo že dolgo čakam,« ampak to so tisti bralci, ki bi to naredili v vsakem primeru. Knjiga je varna izbira, edino, kar se nam lahko zgodi, je, da spremeni sebe in svoj pogled na svet. Niste pretirano dobri bralci? Pa kaj potem. Če berete tale moj zapis, potem ste pismeni. Kdor je pismen, lahko bere. Za nov uvid lahko izberete zelo kratke in enostavne knjige. Že mladinski romani dosežejo enkratni učinek. Bi začeli z zaobljubo: »Letos bom nahranil svojo radovednost in prebral ...« ali »Napil se bom čiste poezije ...«. Povprečen Slovenec po besedah M. Kovača prebere pet knjig na leto. Ga lahko prehitite? Ste nadpovprečni? V letu 2021 to lahko postanete, saj je cilj dosegljiv in vas nič ne stane. Izposoja knjig v knjižnicah je brezplačna. Ali pa kupite vsaj eno knjigo več kot lani. Sprejmete izziv? Če vam nič od naštetega ni všeč, se vsaj zavedajte, da so otroci naša prihodnost. Vzemite svojega otroka ali vnuka v naročje, posedite ga k sebi na kavč in si skupaj preberite pravljico.

Naj bo to novo leto pravljíčno, dovolimo si biti nadpovprečni in razširimo si obzorja! ☐

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

Plesna šola Miki in Žirafina povezujeta generacije

Nekega dne boste dovolj stari, da boste spet začeli brati pravljice. (Clive Staples Lewis)

V Plesni šoli Miki imamo novo prijateljico, žirafa Žirafino. Da, prav ste prebrali. Žirafa Žirafino. Žirafina ima veliko srce in dolg vrat, zato poslušati z žirafjimi ušesi pomeni poslušati s srcem in globlje začutiti. Naša pravljíčna junakinja bo poskrbela za povezovanje generacij. Naš namen je, da s spletnimi zgodbami obogatimo tako predšolske otroke kot tudi starše. Pri otrocih želimo z zgodbo in nalogo spodbuditi njihovo domišljijo. Želimo torej vzpodbuditi in razvijati otrokovo domišljijo, ustvarjalnost in poetičnost.

Plesna šola Miki svoje poslanstvo opravlja že 32 let. Trenutni čas pa nam ni naklonjen za opravljanje našega poslanstva, saj v tem času ne moremo izvajati plesnih vadb. To nas je spodbudilo, da postanemo kreativni in našo ustvarjalnost usmerimo v nekaj novega. Nastal je novi spletni koticék, kjer boste vsak mesec lahko prebrali čisto svežo, navihano in poučno zgodbo.

Prazniki so pred vrati, zato vam prvi dve zgodbi podarimo. Prva zgodba je že na voljo in naj vas popelje skozi nastanek Žirafine.

Upam, da boste tudi vi uživali, tako kot so uživale ustvarjalke ob nastajanju te zgodbe. Prvo zgodbo pa si lahko že preberete na spletni strani www.mikiples.com – Žirafina in njene zgodbe, ali pa pošljete sporočilo na info@mikiples.com in jo prejmete na vaš elektronski naslov.

BARBARA ZONTA
PLESNA ŠOLA MIKI

OKOLJE

ŠTEVILNE OBNOVE VODOVODA IN KANALIZACIJE

Občina Domžale je tudi letos v sodelovanju z Javnim komunalnim podjetjem Prodnik nadaljevala z obnovami vodovodnega in kanalizacijskega sistema. V letu 2020 je bilo obnovljenih približno 6 km cevovodov in sedem objektov.

Miha Ulčar

Foto: JKP Prodnik in Vido Repanšek

Oskrba s čisto pitno vodo in odvod odpadne vode sta v današnjem času pravzaprav samoumevna. Omrežji potekata pod površjem in sta skriti našim očem, zato o njunem delovanju sploh ne razmišljamo, dokler pitna voda v naše domove priteka, odpadna pa iz njih odteka nemoteno. Vendar pa je za varno oskrbo s pitno vodo ter urejeno odvajanje odpadne vode potrebna vsakodnevna skrb, kar pomeni redna vlaganja v obnove in vzdrževanje obeh sistemov.

Da bomo tudi v prihodnje imeli varno in zanesljivo vodooskrbo, je potrebno investivno in sistematično vlagati v obnove

Na območju občine Domžale je 210 km vodovodnih cevovodov in 8470 odjemnih mest. Življenjska doba cevovodov znaša od 30 do 50 let, odvisno od materiala, po tem obdobju pa je treba dele vodovodnega oziroma kanalizacijskega sistema nadomestiti z novimi. Zaradi obsežnosti vodovodnih in kanalizacijskih sistemov je treba dotrajane dele stalno in kontinuirano obnavljati, saj v nasprotnem primeru lahko pride do situacije, ko je cevovod tako dotrajan, da po njem ni več možna normalna dobava pitne vode oziroma odvod odpadne vode. Občine imajo sredstva za obnove zagotovljena z omrežninami, ki so bile uvedene leta 2013. To so namenska sredstva in jih občine namenjujejo izključno v ta namen. V občini Domžale v obnove vodovodnega in kanalizacijskega omrežja v zadnjih letih investira-

Obnova na Prešernovi v Dobu

jo več kot 2 milijona evrov na leto, saj se zavedajo, da bo le s sistematičnim investiranjem v obnove obeh sistemov tudi v prihodnje iz naših pip tekla čista pitna voda.

Obnove se načrtujejo sistematično, glede na stanje omrežja in druge posege v cestno infrastrukturo

Obnove javnega vodovodnega (in kanalizacijskega) omrežja se načrtujejo sistematično, v sodelovanju med Občino Domžale in Javnim komunalnim podjetjem Prodnik, glede na število okvar na določenem območju, morebitno gradnjo kanalizacije ali druge posege v cestišča s strani občine in seveda razpoložljiva finančna sredstva. Ob obnovi glavnega vodovoda se vedno izvede tudi obnova hišnih priključkov in po potrebi sanira kanalizacija.

Na Javnem komunalnem podjetju Prodnik so nam povedali, da je bila v letu 2020 izvedena obnova vodovoda na Brdu pri Ihanu, Kolovcu, v Kokošnjah, na III. Ulici v Homcu, na

Obnova vodovoda na Gostičevi ulici

Gostičevi ulici, obnova vodovoda s hkratno obnovo kanalizacije na območju Doba, in sicer na Prešernovi, Župančičevi, Vodnikovi, Kersnikovi in Kajuhovi ulici, Ulici 7. avgusta in Stritarjevi ulici. Obnovljen je bil vodovod na Cankarjevi ulici in na Ljubljanski cesti v Domžalah, kjer se je hkrati izvedla zamenjava kanalizacije. Sočasno z obnovo javnega vodovodnega omrežja so bili obnovljeni hišni vodovodni priključki. V sklopu rekonstrukcije ceste in izgradnje pločnika je Občina Domžale sočasno obnovila vodovod na odseku Dob-Češenik-Turnše, v Dragomlju in na Krtini. Skupno je bilo zamenjanih 5500 m vodovodnih in 570 m kanalizacijskih cevovodov.

Na vodovodnem in kanalizacijskem sistemu v občini Domžale več kot 80 objektov

Na vodovodnem omrežju Občine Domžale je tudi več kot 80 objektov (vodovodnih in kanalizacijskih črpališč, vodohranov, razbremenilnikov), ki brez vlaganja v obnove ne bi več omogočala normalnega delovanja obeh sistemov.

»V letu 2020 je bil dokončana obnova vodohrana Šumberk 2, ki skupaj z vodohranom Šumberk 1 v vsakem trenutku zagotavlja zadostno količino vode za prebivalce Domžal in širše okolice ter Trzina. V lanskem letu je bil vodohran gradbeno obnovljen, v letošnjem letu pa je bila izvedena še celovita obnova notranjosti objekta (obnova stenskih in talnih oblog tako v vodnih celicah kot v armaturnem prostoru, zamenjava dotrajanih cevni elementov, obnova

Zamenjava vodovoda v Kokošnjah

Utrjevanje cestne površine po izvedeni obnovi vodovoda na Kersnikovi ulici v Dobu

elektroinstalacij, nadgrajena opreme za daljinski nadzor, vzpostavitev sistema za vzdrževanje temperature in vlage v vodohranu, zamenjava stavbnega pohištva),« so v zvezi z obnovo vodohrana Šumberk 2 povedali na Javnem komunalnem podjetju Prodnik.

Čeprav je potekala obnova na vodohranu Šumberk 2, uporabniki nismo čutili motenj oskrbe z vodo. Leto so v vodovodnem sistemu zagotavljali prek drugega vodohrana na Šumberku. Funkcija vodohrana je namreč v vsakem trenutku zagotavljati vodo uporabnikom in hkrati zagotavljati zadostne količine vode za gašenje v primeru požara. V primeru izpada posameznega vodohrana je treba nadomestiti njegovo delovanje z drugimi začasnimi ukrepi, bodisi s povečanim črpanjem na vodnih virih bodisi s spremenjenim načinom delovanja ostalih vodohranov, kar zagotavlja Javno komunal-

no podjetje Prodnik, d. o. o., z daljinskim vodenjem in drugimi ukrepi.

Poleg celovite obnove VH Šumberk novi so bila izvedena tudi investicijsko vzdrževalna dela na drugih vodovodnih in kanalizacijskih objektih. Na črpališčih Rova, Bišče in Č1 na Mengeško-domžalskem polju je bila potrebna zamenjava črpalk, na črpališču Dragomelj je bila izvedena prenova avtomatizacije in dodelava programskih aplikacij z vključitvijo objekta nadzorni sistem, v črpališče Lek je bila vgrajena potrebna strojna in elektro oprema, na Vodohranu Dob in črpališču na Kolovcu pa je bilo posodobljeno daljinsko vodenje vodovodnih objektov (telemetrija). Sodobni sistem daljinskega vodenja objektov omogoča stalen nadzor nad objekti in s tem hitro ukrepanje v primeru okvar oziroma težav.

Obnovljeno omrežje zagotavlja še bolj kakovostno, varnejšo in zanesljivejšo oskrbo s pitno vodo in izboljššan odvod odpadne vode

V Javnem komunalnem podjetju Prodnik se zavedajo, da investicijsko-vzdrževalna dela na vodovodu in kanalizaciji motijo vsakdan prebivalcev predvsem zaradi oteženega dostopa do objektov v času del, vendar je zadovoljstvo uporabnikov po izvedenih delih toliko večje, saj obnovljeno omrežje zagotavlja še bolj kakovostno, varnejšo in zanesljivejšo oskrbo s pitno vodo in izboljššan odvod odpadne vode, poleg tega pa so po končanju dela obnovljene in urejene tudi cestne površine. □

Obnovljena notranjost vodohrana Šumberk 2

Obnovljena notranjost vodohrana 2

Obnovljeni vodohran Šumberk 2 skupaj z vodohranom Šumberk 1 hrani dva milijona litrov čiste pitne vode za Trzin in Domžale.

VSAKA IGRALKA SI ŽELI NEKOČ ZAIGRATI NA NAJVIŠJEM NIVOJU

EVA POGAČAR, KAPETANKA ODBOJKARSKEGA KLUBA CALCIT

Čeprav je v zadnjem času zelo popularno geslo naše občine Domžale – prostor zadovoljnih ljudi, se najbrž večina še dobro spomni, kakor smo se, lahko se tudi danes, z velikim navdušenjem opisovali kot Domžale – mesto (občina) mladih in športa.

Vera Vojska
Foto: osebni arhiv Eve Pogačar

Med nami živi veliko mladih in odličnih športnikov, ki v posameznih kategorijah in športih segajo po zvezdah. Ena tovrstnih odličnih športnic je odbojkarica Eva Pogačar iz Srednjih Jarš, predana športu od malega, odbojki pa malce pozneje, kar pa ni bilo ovira, da danes 20-letna odbojkarica spada med najboljše odbojkarice v Sloveniji in jo trenutno lahko spremljamo v elitni evropski ligi, kjer kot kapetanka Odbojarskega kluba Calcit Kamnik skuša s sotekmovalkami osvojiti kar najboljše mesto.

Moja tokratna sogovornica, Eva Pogačar, 20-letna študentka online fakultete DOBA, smer menedžment v sodobnem poslovanju, se je po končani Osnovni šoli Rodica vpisala na Gimnazijo in srednjo šolo Rudolfa Maistra Kamnik, kjer je uspešno maturirala v usmeritvi – predšolska vzgoja. Šport ima posebno mesto v družini Pogačar, saj je nogometaš njen brat, sama pa je, preden se je povsem posvetila odbojki, trenirala atletiko, smučanje in tenis. Z odbojko se je prvič srečala pred dobrimi desetimi leti, za njen začetek pa je bila pravzaprav kriva babica Stanka, se začetak spominja Eva: »Tokrat je babica Stanka dobro poznala trenerja Francija Obolnarja, ki mu je omenila, da sem visoke rasti za svoja leta. Hitro sta me spravila na trening odbojke. Svojo pot sem začela pri Kamniku, kjer igram tudi zdaj. Moja prva trenerka je bila Barbara Novak. Prvi uspeh pa je bil leta 2011, ko smo postale državne prvakinja v mali odbojki.«

Se spomniš svoje prve pomembnejše tekme?

Se ne spomnim, na tekme pa me spominjajo številne fotografije. Ob njihovem ogledu se prikliče kar nekaj spominov.

Kdaj odločitev, da postaneš organizatorica igre, kar ti je že v mladinski konkurenci prineslo vrsto priznanj kot najboljši organizatorici igre (npr. mladinski finale)?

Spomnim se, ko smo igrale v kategoriji starejših deklic, in sistema, kjer morata biti še dve podajalki na igrišču, ki poleg podaje tudi napadata. Takrat so mi dodelili to vlogo in ugotovili, da imam v njej potencial. Za tem sem hitro ostala samo v vlogi podajalke. Res je tudi, da imam nagrade za najboljšo podajalko, vendar je bil do zdaj pri njih vedno grenak priokus, saj naslova prvakinja v posamezni kategoriji nisem nikoli osvojila. Imam dve srebrni medalji v mladinski, en bron prav tako, pa tudi srebro s kadetških tekmovanj. Menjam vse osebne nagrade za tisto skupno lovoriko prvaka.

Kot svoja največja uspeha štejem peto mesto v kadetski reprezentanci na evropskem prvenstvu, saj smo se s tem uvrstile tudi na svetovno prvenstvo v Argentini in na olimpijske igre mladih.

Katero uvrstitev pa šteješ za največji uspeh?

Kot svoja največja uspeha štejem peto mesto v kadetski reprezentanci na evropskem prvenstvu, saj smo se s tem uvrstile tudi na svetovno prvenstvo v Argentini, in pa na olimpijske igre mladih. V članski kategoriji pa je Pokal Slovenije, ki smo ga z ekipo osvojile konec leta 2018.

Kakšni so spomini na dve sezoni, ki si jih preživela v ekipi Zgornje Gorenjske?

V dveh sezonah na Gorenjskem sem zelo uživala. Bile smo mlada ekipa v prvi ligi, ki se je borila za obstanek. Vesela sem, da sem takrat dobila možnost, da sem del

odbojarskega tekmovanja, saj sem dobila veliko kilometrino glede igranja na najvišjem nivoju v Sloveniji. Takrat je bil trener Iztok Kšela, ki mi je ponudil že pri 15 letih možnost igranja in nabiranja izkušenj. Veliko časa sem pripravila za prevoz v Žirovnico in na Jesenice, vendar je bil to en velik del mojega razvoja.

O mladi perspektivni Evi se je veliko pisalo, ko si se odločila, da kariero pri devetnajstih letih nadaljuješ v močni italijanski ligi pri ekipi Lardini Filottrano kot druga podajalka? Zakaj po enem letu, na lastno željo, vrnitev h Calcitu v Kamnik?

Vsaka igralka si želi, da bi nekoč zaigrala na najvišjem nivoju, kot je italijanska liga A1. Sama sem dobila to priložnost, ki je nisem mogla zavrniti. V Italiji sem uživala in se hitro znašla, čeprav je bila to moja prva daljša odsotnost od doma. Kmalu pa mi je manjkalo igranja na igrišču. Vse preveč časa sem preživela 'na klopi', kar pa mi ni bilo prav, saj treniramo zato, da se lahko pokažemo. S Calcitom smo se kmalu dogovorili za prestop, saj so me takrat tudi oni potrebovali za končnico, tako da se mi je sezona zelo lepo izšla.

Ob vrnitvi v Kamnik si v enem od pogovorov dejala: »Calcit mi daje dobre pogoje za napredek,

predvsem pa tu ostajam na igrišču, kar mi je osebno najpomembnejše.« Se tvoja napoved uresničuje?

Da. Napoved se je stoodstotno uresničila. Calcit je sestavil ekipo, s katero lahko izvajamo vrhunske treninge, saj je vseh 14 igralk na visokem nivoju. Prav tako pa sem vesela, da mi trener Aljoša Jemec zauja, in igram.

Za igralko je tekmovanje na tem nivoju velika čast in želja si dejala ob novici, da boste igrale v elitni ligi. Kaj pričakuješ od igranja v elitni ligi?

Letos smo si z ekipo resnično želele igrati v ligi prvakinja in se dokazati na evropskih tleh. Že na drugi tekmi s Poljakinjami smo dokazale, da znamo igrati odbojko na vrhunski ravni. Mislim, da se vse igralko zavedamo, da je ekipa dobila v skupini kar dva velika svetovna odbojke – Conegliano in Fenerbache, prav tako pa je tudi Nantes zelo kvalitetna ekipa. Želimo si dokazati, da znamo tudi mi igrati na visokem nivoju, predvsem pa bo igranje v elitni ligi za nas – v glavnem mlade odbojkarice, priložnost za nabiranje izkušenj.

Kako je videti trening odbojkarice?

Vsaki trening je malo drugačen, odvisno, kako ga sestavi trener. V Kamniku imamo večinoma dopoldan fitnes in pa individualne treninge po pozicijah, kjer vsaka vadi svoj element. Popoldne pa se zbere vsa ekipa, kjer se večinoma uigrava.

Zanesljivo je koronavirus bistveno spremenil potek treningov? Kako si pomagata?

Treningi pri nas potekajo enako, ni razlike, razen nošenja maske pred in po njem. Večji problem je pri tekmah, ki so bile do zdaj večinoma prestavljene, tako da že komaj čakamo, da se spet začnejo. Pri tekmah na evropskih tleh pa smo se do zdaj vedno znašle pred neprijetnim testom za covid-19.

Pomembne uspehe si dosegla tudi v odbojki na mivki. Jih lahko na kratko predstaviš?

Odbojko na mivki sem naprej igrala z Nežo Ladinik, s katero sva osvojili naslov prvakinja U15, nadaljevala pa sem s Kajo Kersnik, s katero imava kar nekaj uspehov. Pri U17 kategoriji imava kar dva naslova državnih prvakinja in pa naslov podprvakinja v U19. Igrali sva tudi na evropskem prvenstvu v Brnu in osvojili 9. mesto.

Odbojka na mivki – le dopolnitev klasične odbojke – ali kaj več?

Meni osebno je bilo vedno užitek igrati odbojko na mivki in jo tudi spremljam na svetovni ravni. Se zelo razlikuje od dvoranske odbojke, vsaka ima svoje kvalitete. Tisti najboljši v dvorani niso niti bli-

zu najboljšim na mivki in obratno, zato ne bi rekla, da je le dopolnitev.

Se mora vrhunska igralka odbojke čemu odreči?

Treba se je odreči veliko stvarem, saj igranje prinaša svoje obveznosti. Veliko je treningov in prilagajanja med tednom, poleg tega pa so tudi tekme ob vikendih. Sama sem se na to navadila, saj sem s tem postala veliko bolj organizirana glede preostalega časa.

Gre ves prosti čas odbojki, ali ga ostane še za kaj drugega?

Na odbojko gledam bolj kot prvo obveznost, ki jo rada počnem. Času, ko pa ni treningov ali šole, pa pravim prosti čas. Časa ostane še kar nekaj in ga najrajši posvetim druženju s prijatelji ali pa s svojim psom.

Imaš vzornico – koga in kaj pri njej najbolj ceniš?

Vzornika ravno nimam. Pri ženski odbojki najbolj občudujem Poljakinja Wolosz. Veliko rajši spremljam moško odbojko in njihove podajalce. Najljubša sta mi Američan Christenson in pa Brazilc Bruno Rezende, ki sem ga v Italiji tudi spoznala in dobila nekaj njegovih nasvetov.

Ste s soigralkami dobra klapa?

S soigralkami se odlično razumemo, nekaj med njimi je tudi mojih bližjih prijateljic izven odbojke. Vsaka ekipa ima igralko z različnimi karakterji, vendar se na igrišču ujamemo, kar je najpomembnejša stvar.

Še vedno sanjaš, da bi nekoč zaigrala med najboljšimi svetovnimi odbojkaricami? Kako pri rosnih dvajsetih gledaš na ponudbe znanih odbojarskih klubov, ki te želijo v svoji sredini?

Še vedno imam željo ustvariti si kariero in zaigrati v najboljših klubih na svetu, vendar je do tam še dolga pot. Trenutno gledam bolj na to, kaj je najboljša zame, in sem zelo zadovoljna v Kamniku.

Kako na tvoje 'profesionalno' ukvarjanje z odbojko gledajo starši?

Starši me pri odbojki zelo podpirajo. Vedno so me vozili na treninge in prihajali na vse tekme. Ko sem sprejemala pomembne odločitve, so mi stali ob strani in mi jih pomagali sprejemati. Hvaležna sem jima za vse.

V Domžalah odbojke ni. Zakaj po tvojem mnenju? Spremljaš šport v naši občini?

Ko sem bila mlajša, so šle vse igralko s potencialom iz Domžal igrati v Kamnik. Mislim, da je v Kamniku močan odbojarski klub za razvijanje mladih in pobere tudi igralko iz občine Domžale. Spremljam nogomet, ker ga igra moj brat, in pa košarko. □

ŠPORT

NOGOMET JE BIL NEKOČ V DOMŽALAH GLAVNA ZGODBA

DOLFE IN ALEŠ ŠMID, DOMŽALSKA NOGOMETNA ZANESENJAKA

Ob letošnjem praznovanju stoletnice domžalskega nogometa je prav, da prisluhnemo tistim, ki so ga močno zaznamovali.

Pripravila: Cveta Zalokar
Foto: osebni arhiv

Najti je mogoče kar nekaj družin, v katerih tradicija ljubezni in pripadnosti NK Domžale teče iz roda v rod. Med njimi so tudi Šmidovi, saj je naša sogovornika očeta Dolfe ta pot vodila od igranja do trenerja članskih in mladinskih vrst, v poznejših letih pa predvsem zvestega navijača, sin Aleš, novinar, pa je več kot 30 let pisal in poročal o nogometnih in tudi košarkarskih tekmah domžalskih klubov, nogometu je bil predan tudi Dolfetov brat Janez - Hanzi. Za Slamnik smo pripravili skupni pogovor z obema in z njim odstrli še en pomemben delček nogometne zgodovine.

Zgodovina vaše družine je zanimiva in razburkana. Kateri so bili pomembni mejniki v njej?

Dolfe: Izhajam iz stare domžalske družine, katere korenine segajo na domžalski konec v 19. stoletju. Oče Tone je bil star Domžalčan, po domače se je hiši reklo Pr' hrvat, mama Marija pa je bila iz Trbovelj. Živeli smo na Krakovski ulici, ob reki Mlinščici. Sredi 30. let prejšnjega stoletja je družina odšla s trebuhom za kruhom na Češko, pod Korkonoše, v mestce Vrhlabi, kjer sem leta 1939 prišel na svet. Bil sem deseti otrok v družini, a je bolezen vzela dva in tako nas je preživelo osem. Po vojni se je družina vrnila domov v Domžale, znova na Krakovsko ulico in zaradi velike družine je moral oče kar precej poprijeti za delo. Bil je neke vrste dninar, pomagal je tu in tam, za plačilo dobil denar, včasih hrano in kolikor se spomnim tistih dni, bogatije ni bilo, ampak lakote pa tudi ne. Danes sva med živimi le še dva, poleg mene še starejši brat Rudi.

Nogomet je bil v vaši družini vedno del življenja, z bratom Hanzijem sta kmalu po koncu druge svetovne vojne začela s treningi. Kakšni so spomini na tisto obdobje?

Dolfe: Pet bratov nas je bilo, a za šport sva bila navdušena le dva. Moj pokojni brat Hanzi se je prvi priključil treningom v Domžalah in kmalu sem mu sledil še sam. Nogomet je bil takrat glavna zgodba v Domžalah, obstajala so še telovadna društva – moj dobri prijatelj in dolgoletni sosed Brate Orehek pa je ravno v tistem času s somišljeniki ustanovil v Domžalah tudi košarkarski klub. A zame je obstajal le nogomet, bil je kot prva ljubezen in ta ni nikoli zarjavela.

Kje se je v tistih letih igral v Domžalah nogomet?

Oče Dolfe in sin Aleš Šmid

Dolfe: Prvo igrišče, ki ga pomnim, je bilo pri gostilni Keber, čeprav smo žogo preganjali povsod, kjer se je dalo. Kmalu po vojni se je za usnjarno zgradilo novo igrišče in vsi moji spomini so povezani s tem igriščem. Leta in leta sem preživel na njem in ob njem, s spomini pa je vedno enako. Lepe ohranimo, ostali pa se porazgubijo. So bila pa to težka leta, na tekme smo se vozili s kolesi, en na sedežu, drug na balanci, pa je šlo. Če pa so bile poti nekoliko daljše, pa so nam šli na roko v tovarnah Toko, Univerzale in v Usnjarni, kjer so nam dali na voljo njihov kamion, naložili smo klopi in smo šli. Že sama pot je bila avantura, če pa je bil pri roki kakšen sendvič, smo se pa sploh lepo imeli. Seveda pa je nesmiselno govoriti o denarju, nogomet je bil v tistih časih na ravni, kjer so Domžale bile, zgolj hobi.

Kdo so bili vaši soigralci v tistih letih?

Dolfe: Takrat se moštva niso toliko spreminjala kot danes in tako smo leta in leta igrali isti fantje. Vinko Kušar je bil v голу, bočna branilca sta bila Andrej Nahtigal, levi Karlo Pest, Lado Fele in Vinko Brlec

sta bila srednja branilca, sam sem igral na mestu zadnjega veznega, pred menoj sta bila Tone Videmšek in moj brat Hanzi, v napadu pa so bili Franc Rode, Janez Pogačar in pa Andrej Vavpetič. Slednji je bil takrat odličen napadalec in mnogi slovenski klubi so ga iskali. Kar nekaj let smo igrali v taki postavi, pozneje pa se spomnim še nekaterih igralcev, naj jih omenim: Marjan Hribar, Mavricij Okorn, Matjaž Pavlin, Jože Marolt, Vinko Končan, Franc Kosirnik, pa Bogo Deisiner iz prav tako znane domžalske nogometne družine, posebej zanimiva zgodba pa je bil Miro Sršen. Bil je malo bolj temne polti, punce so norele za njim, pa še kitaro je igral. Bil je namreč profesionalni glasbenik in je potem dolga leta oziroma noči igral v ljubljanskem Nebo-tičniku.

Kakšni pa so spomini na Janka Šuštarja, še enega domžalskega nogometnega zanesenjaka?

Dolfe: Lahko rečem le – kapo dol. Zame je bil Janko človek, ki je ves dan in še pol noči posvetil nogometu. Bil je deklica za vse, tajnik, blagajnik, garderober, oskrbnik, no-

vinar, bil je prevoznik na tekme, z ženo sta desetletja prala drese, in vse to ob dejstvu, da je bil invalid. Bil je eden od ključnih mož pri gradnji igrišča v športnem parku in še bi lahko našteval. Moji spomini nanj so zelo lepi.

Kako se spominjate trenerja Filipa Lesjaka, ki je bil tudi jugoslovanski državni reprezentant?

Dolfe: Filip je v Domžale prinesel povsem drugačno razmišljanje. Prišel je iz predhodnice današnje Olimpije, ki se je takrat imenovala Enotnost in nato Odred in že zaradi svojega statusa smo imeli vsi velike oči. Takrat je bilo vse bolj na horuk, Filip pa je takoj postavil sistem dela, ki se je začel pri pionirjih in se nato prek kadetov in mladincev preselil do članov. Imel je nos za nadarjene nogometaše in nekaj let so Domžale žele izplen njegovega sistema.

Kakšen zanimiv spomin na lokalne derbije, ki so bili zelo dobro obiskani?

Dolfe: Predvsem se spomnim, da so bili to zelo strastni dvoboji, in

če bi takrat sodniki sodili, kot to počnejo danes, bi se marsikatera tekma končala zaradi pomanjkanja igralcev. Seveda ni bilo toliko gibanja in tekanja, ampak naleti na nasprotnika, sploh v sosedskih obračunih, pa so merili naravnost v kost. Kaj pa vem, takrat je bilo to normalno, gledalci so radi videli moške dvoboje, in moram priznati, da me danes kar moti, ko vidim, da nekateri sodniki piskajo vsak najbolj nežen dotik. Na tak način je težko igrati dober nogomet. Predvsem s Kamnikom so bili taki dvoboji, in to se je preneslo tudi v poznejša leta, ko sem sam že zaključil z igranjem, vlogo Kamnika pa je prevzel Virtus, ki je igral v Šmarci. Na teh tekmah je bil obisk podoben kot takrat, ko v Domžale danes prihajata Olimpija ali Maribor. Tribune so bile nabito polne in mnogokrat so zapele pesti, pa tudi zlomljenih nosov ni manjkalo.

Po zaključku igralske kariere ste se začeli ukvarjati s trenerskim delom?

Dolfe: Najprej je bilo na vrsti izobraževanje in po prejemu diplome se je kaj hitro ponudila priložnost za treniranje. Domžale sem treniral v različnih obdobjih, občasno sem skočil do Ihana, in čeprav je bilo lepo, sem vendarle najbolj užival v vodenju mlajših selekcij. Zadnjič sem prebral intervju s Tonetom Jančigajem in dejansko je tako, kot je povedal že Tone. Ker je bil blizu igrišča Tehnikum, kot smo mu rekli, in so se v njem fantje izobraževali na kovinarski in usnjarski šoli, prihajali pa so iz cele bivše skupne države, igralcev ni manjkalo, a težko jih je bilo zadržati. Ni bilo prave strategije, vse je bilo bolj prepuščeno posamičnim trenerjem in ker so bile težave z opremo, pa z žogami, prevozi, so mnogi hitro obupali, trenerji pa smo fante novačili po blokkih in prek prijateljev. Nekako je šlo, a vsi smo vedeli, da sistem iz rok v usta ne bo prinesel uspeha. Tone Hribar, Drago Pevec in še nekateri so se trudili po svojih najboljših močeh, a pravega posluha izven kluba ni bilo.

Sredi 90. let se je nato začel preporod in prišli so tudi večji uspehi?

Dolfe: Ko je mnogo prerano umrl Tone Hribar, smo mislili, da bo konec z nogometom v Domžalah. A na srečo je takrat rokave zavihal Stane Oražec, ki je kakšno leto prej prišel v klub in je dal takoj jasno vedeti, kaj si želi. Ni mu bilo lahko, okostnjaki so padali iz omar, slišal sem za mnoge tožbe, ki jih je bilo treba poplačati, in mnogi bi v tistem času obupali. Ampak Stane je bil trmast in ko so bili računi čisti, je najprej začel postavljati sistem dela pri mlajših, kjer sem bil udeležen tudi sam, nato pa naprej. Ni šlo čez noč, še vedno pa se spomnim, da je rad poudaril, da se je treba raztegniti toliko, kolikor se lahko pokriješ.

Iz zgodnjih nogometnih časov: Lado Fele, Dolfe Šmid, Vinko Berlec

Katerih uspehov ste se najbolj veselili v zgodovini NK Domžale?

Dolfe: Veselim se vsake zmage in ne delam razlik med njimi. Vsekakor pa najprej pomislim na uspeh v kvalifikacijah proti takrat zelo močni ekipi Črnuč, ko sem sedel na domžalski klopi, nato pa seveda na oba naslova državnih prvakov in oba pokalna naslova. Potem pa pridejo na vrsto mednarodne tekme, in res smo lahko hvaležni, da v Domžalah zadnjih 20 let spremljamo zelo kvaliteten nogomet.

Aleš, tudi vi ste bili igralec, kakšni pa so vaši spomini na 'modre' (po barvi dresov v preteklosti) nogometne čase?

Aleš: Kot je rekel oče, človek vedno izbrska lepe spomine. Pomnim, da smo tudi v 80. letih bolj kot ne dneve preživljali z žogo. Niso bili dovolj le treningi, tukaj so bile še tekme med domžalskimi osnovnimi šolami, redno se je naša šola, to je bivša OŠ Šlandrove brigade, zdaj pa OŠ Domžale, merila s Titovo šolo, danes OŠ Rodica, potem so bile vsak teden na sporedu različne tekme, kjer so prednjačile Kamniška, Ljubljanska, Župančičeva in pa seveda bivša Veljka Vlahovića, zdaj Miklošičeva. Kadeti in mladinci smo v tistem obdobju igrali v drugi slovenski ligi, največji problem pa je bila številčnost, saj se je neredko dogajalo, da si igral za kadete in potem še za mladince, če tekma ni bila na sporedu isti dan. Predvsem pa smo bili veseli, da smo igrali v zahodni polovici slovenske lige in veselili smo se vsake tekme v Piranu, Sežani, Mirnu in drugod na Primorskem.

Vrsto let ste spremljali domžalski nogomet, kakšna bi bila vaša strokovna ocena njegovega razvoja v zadnjih 20 letih?

Ekipa NK Domžale na nogometnem stadionu Tehnikum, kot prvi z desne stoji Dolfe Šmid.

Zahvala NK Domžale domžalskim nogometnim zanesenjakom (z leve): Dolfe Šmid, Janko Šuštar, predsednik NK Domžale Stane Oražem in Bojan Osolin

Aleš: Ker sem bil v in okrog kluba angažiran od leta 1976 dalje, potem lahko to obdobje resnično delim na dvoje. Prvo je bilo obdobje, v katerem je veliko temeljilo na prostovoljni bazi, važno je bilo preživeti danes, jutri bo že nekako, in drugo obdobje od konca 90. let, ko je v klubu zavel nov veter. Ni šlo čez noč, potrebnih je bilo nekaj let, da je bil postavljen sistem dela, ki še po četrtr stoletja daje rezultate, in zadnjih 15 let so Domžale stalnica v vrhu slovenskega nogometa. Občasni odkloni, kot je bil lani, pa so normalni, da se stvari preverijo in znova utirijo v smeri, ki je že in bo še dala rezultate.

Za katere medije ste spremljali domžalski šport?

Aleš: Prvi medij so bile Sportske novice. Hrvaščina mi ni delala težav in časopisu sem ostal zvest okroglih 30 let oziroma do združitve z Eki-

pe, ki je bila najprej tednik in šele nato dnevnik, vmes pa sem pisal še za STA (Slovenska tiskovna agencija), za Republiko in Jutranjik, ki ni sta dolgo vztrajala, po potrebi pa še za druge medije, vključno z nekaterimi spletnimi, kar je bilo na koncu povsem volontersko dejanje. S kolegom Sandijem Kraševcem, ki ima v Domžalah prav tako dolgo novinarsko kilometražo, sva se na tekmah lepo dopolnjevala.

Katere športne dogodke, ki ste jih pokrivali, bi izpostavili?

Aleš: Najprej se spomnim sezone 1990/91, ko so si košarkarji Heliosa po odlični sezoni zagotovili uvrstitev v 1. B jugoslovansko ligo, ki je bila tedaj zelo močna, a je zaradi razpada bivše države niso nikdar igrali. V spominu mi je ostala nogometna sezona 2005/06, ko

Aleš Šmid na stadionu Amsterdam Arena na finalni tekmi Evropske lige Chelsea-Benfica

so bili domžalski nogometaši večji del sezone vodilna ekipa, nato pa jih je sredi Domžal premagala Drava z dvema fantastičnima goloma takrat 19-letnega Roka Kronavetra, kar je izkoristila Gorica, prevzela vodilno mesto in v zadnjih štirih krogih nato ni več naredila napake. Če bi takrat Domžale doble to tekmo, bi imele zdaj tri naslove. A prvi je nato prišel leto pozneje, ko smo se veselili krone tako v nogometu kot v košarki, slednji so osvojili celo dvojno krono, in ker sta to prva naslova, sta toliko slajša. Seveda ne gre mimo drugega nogometnega naslova, ki je sledil leto pozneje in drugega košarkarskega pred petimi leti, pa prvega pokalnega nogometnega naslova proti Mariboru, po eni zares neverjetni tekmi in še bi lahko našteval. Potem pa prve evropske tekme, kjer si dejansko začutil druga-

čen utrip, in takrat so se Domžale vpisale na mednarodni nogometni zemljevid.

Kako vidite prihodnost domžalskega nogometa?

Aleš: Vedno sem bil optimist in tak sem tudi v primeru domžalskega kluba. Zavedam se, da je zelo zahtevno in stresno voditi tak kolektiv, iz meseca v mesec skrbeti za finančno vzdržnost, sploh ob dejstvu, da dobijo klubi iz naslova televizijskih pravic zgolj minimalna sredstva, državna politika športu tako ali tako, z izjemo ob uspehih, nikdar ni bila naklonjena, ob tem pa domžalski klub za seboj nima nekega velikega pokrovitelja, ki bi vsak mesec primaknil svoj delež. A za pot, na kateri vztraja dobrih 20 let, menim, da se da, preprosto

pa je treba za take uspehe več delati kot konkurenca. Pa to ne velja le za domžalske nogometaše, ampak tudi za košarkarje Heliosa, pa košarkarice ŽKK Ledita in ŽKK Domžale in pa naša nogometna drugoligaša Dob in Radomlje. Pri vseh omenjenih lahko vidimo, da le vztrajnost nosi sadove, z neba preprosto ne pade nič. Želel bi si le več obiska na tekmah, saj je toliko kvalitetnih športnih dogodkov v tako majhnem krogu težko videti drugje po Sloveniji. Zavedam se, da je v Domžalah veliko priseljencev, ki se (še) niso identificirali z lokalnim okoljem, da se kot družba staramo in je lepše sedeti doma na kavču in gledati tekmo. A spremljati športni dogodek v živo je vendarle druga dimenzija, tudi z vidika socializacije, ki je v obdobju, ko digitalizacija korenito posega v naša življenja, še toliko bolj pomembna. □

3.

Festival KAMIŠIBAJ

pod slamnikom

www.knjžnica-domzale.si

16.11.2020 - 28.2.2020

S KNJIGO V LEPŠI SVET: natečaj kamišibaj

knjižnica
DOMŽALE

ŠPORT

Bravo trn v peti uspešnem zaključku jesenskega dela

Domžalski nogometaši so zaključili z jesenskim delom tekmovanja. Uspešno, saj so dokazali, da se lahko s predstavami na zelenici znova približajo pod vrh lestvice.

NK DOMŽALE V zadnjem mesecu so tako premagali Olimpijo, Gorico in Aluminij, remizirali so s Kopro in Muro, edini poraz pa doživeli proti nepreprečljivemu Bravu, proti kateremu so ob tem še zaključili jesenski del z domačo delitvijo točk ob najbolj nepriljubljenem rezultatu 0:0.

Točke so se lahko 20. decembra bistveno bolj razveselili v ljubljanskem taboru, saj je Domžalčanom zmanjkalo le malo sreče, natančnosti ali zbrčnosti in bi že v 22. minuti lahko vodili vsaj s 3:0. Tamar Svetlin je bil premalo odločen v svojem zaključku, Dario Kolobarić, z osmimi zadetki prvi strellec Domžal v tej sezoni, malo prekrak, še enkrat je bil povsem blizu zadetka Svetlin, a mu je slavje preprečil gostujoči vratar Igor Vekić. Kot tudi Arnelu Jakupoviću, ki je poskušal z glavo. A ostalo je pri zapravljenih priložnostih namesto mirnemu vodstvu Domžal ter junaku Brava Vekiću. Tako je bilo po četrtini srečanja in tudi na koncu. Bravo je Domžalam prizadejal tudi edini poraz na zadnjih sedmih srečanjih. Osmoljenec je bil takrat domžalski vratar Grega Sorčan, ki je edini zadetek na tekmi prejel po strelu z razdalje, ko mu je žoga z rok spolzela v gol. Sreča je Domžalam obrnila hrbet tudi v samem zaključku te tekme, ko je Matej Podlogar zatresel prečko, in izenačenje je splavalo po vodi.

Vse ostale tekme pa so bile z vidika varovancev Dejana Djuranovića zelo dobre ali kar odlične. Sploh tista zmaga konec novembra proti Olimpiji s 3:1 je bila zagotovo najboljša v jesenskem delu. Domžalčani so že v 4. minuti vodili z 2:0, potem ko sta po hitrih protinapadih zadela Jakupovič in Svetlin. Tretji zadetek za vodstvo s 3:0 je za Domžalčane dosegel Kolobarić. Domžale so nato na začetku decembra v Novi Gorici v dru-

Dario Kolobarić je najuspešnejši strellec Domžal v jesenskem delu.

gem polčasu strle tudi odpor domačinov za drugo zaporedno zmago. Tretja je bila pred vrati na naslednjem srečanju proti Kopro, ko so varovanci Djuranovića vse od 21. minute vodili po evrogolu Grega Sikoška, ki je z roba kazenskega prostora zadel z volejem, a predvsem terenske premoči niso znalo kronati s povišanjem vodstva. To se jim je maščevalo v 83. minuti, ko je Koper povsem zaslužno izenačil (1:1).

Sledil je že omenjeni poraz proti Bravu ter nato težko prigraran remi proti vedno neugodni Muri. Muraši so na svojem igrišču vodili z 1:0, oblegali vrata Sorčana, ki je reševal Domžale in jih ohranjal v igri za osvojeno točko, ki jo je na koncu po reku 'Kdor ne da,

dobi' rumenim priboril Kolobarić v 84. minuti. Zmagovito se je nato končalo domače srečanje proti Aluminiju, potem ko sta za končnih 2:1 poskrbela Kolobarić in Sven Šoštarčič Karič. Po 18. krogu je bila takrat bilanca Domžal po šest zmag, neodločenih rezultatov in porazov.

Na žalost se v 19. krogu zmage proti Bravu ni veselilo boljše moštvo, a vtis, ki so ga pustili Domžalčani v decembru, je mnogo boljši kot pred tem. Samozavesten. Z igro, polno priložnosti. In na tem bo lahko rumena družina gradila po novoletnih počitnicah ter pogumno pogledovala višje po lestvici.

DOMEN JARC
FOTO: FB/NK DOMŽALE

Dobljeni in Radomljani lahko samo čakajo ... in pridno trenirajo

Drugoligaška nogometna družina je – kot smo že pisali – od sredine oktobra na prisilnem tekmovalen premoru. Dobra dva meseca so torej že brez tekmovalnega ritma in (vsaj) vse do začetka marca bo tako tudi ostalo.

NOGOMET Kar šest tekem pred koncem jesenskega dela so nogometaši 'kopačke' že lahko pripravili, potem ko so odigrali zgolj 12 od predvidenih 18 krogov jesenskega dela prvenstva. Krivec je seveda koronavirus in ukrepi, povezani z njim. Pogled na lestvico 2. lige je sicer za ljubitelje okroglega usnja v domžalski občini razveseljujoč, saj so na vrhu Radomlje s 33 osvojenimi točkami, tri je zadaj novomeška Krka, še dodatni dve pa že sosedje iz Doba.

A eno dejstvo ostaja. Pa to seveda ne velja zgolj za nogometne drugoligaše oziroma nogometaše. Brez tekem bodo celih pet mesecev, kar pušča posledice. Manjka tekmovalni pogon, ki igralcem vliva dodaten motiv, naboj, da iz sebe iztisnejo še nekaj več. Manjkajo normalni skupni treningi. Manjka primerjava s tekme. In konec koncev sam draž, ki ga tekma prinaša in ga sami treningi ne morejo nadomestiti. Kako motivirati nekoga, ki mora – če nima profesionalne pogodbe – trenirati

sam. Ki niti ne ve, do kdaj bo treniral tako. In, ki ne ve, kdaj bo spet lahko igral nogomet. Zato pa nastopijo na vrsto trenerji, njihovi pomočniki in seveda tudi kondicijski trenerji. Da jih 'držijo' v pripravljenosti.

V Dobo do sprememb ne prihaja, dirigentsko palico bo tako še na-

Dave McDonough, ki je sodeloval tudi pri osvojitvi Lige prvakov v Liverpoolu leta 2005 in bil tudi član stroke pri Interju in Valencii, bo od pomladi naprej vodil Radomljane prvi ligi naproti.

prej vrtil Simon Sešlar. V Radomljah pa se Oskar Drobne ni mogel upreti klicu prvligaša NK Aluminij in se je tako podal novim izzivom naproti v Kidričevo. A spremembe v Radomljah bodo minimalne, saj je mesto glavnega trenerja zasedel Dave McDonough, ki je pred tem pri Mlinarjih deloval kot športni direktor in tudi že kot pomočnik trenerja ter glavni trener. Še naprej bo njegova desna roka Rok Hanžič, tako da bo to tandem, ki bo v letu 2021 lovil drugo uvrstitev v prvo ligo za NK Radomlje. Ta cilj je jasen. Tam pa se Radomljani še ne mislijo ustaviti, saj imajo večje ambicije. Postati stabilen prvligaš in razvijati mlade nogometaši, ki si utirajo pot v neizprosni nogometni svet.

In prav takšni časi, kot so trenutno, so že eden izmed prvih preizkusov teh mladih nogometašev. Da vztrajajo. Tako kot morajo vsi športniki in športni delavci ter ob tem čakati na bolj mirne čase za njih.

DOMEN JARC

Naporen ritem ni strl Helios Sunsov

Domžalski košarkarji Helios Suns imajo po novembrski epizodi v ligi ABA 2 tokrat v decembru nadvse zgoščen tekmovalni ritem v domačem prvenstvu. Šest tekem je že za njimi, in to sila uspešno, saj so zabeležili štiri zmage.

KK HELIOS SUNS Kkar devet tekem je pisalo na sporedu domžalske ekipe v decembru in prvi dve tretjini so opravili tako rekoč z odliko. Morda je v zgoščenem ritmu še najbolj škoda uvodnega poraza v tem prazničnem mesecu proti Koper Primorski, ki je v drugem delu meseca tako rekoč pred razpadom, saj na zadnjih tekmah niti ni nastopila. V Domžalah pa je 3. decembra slavila z 72:63, potem ko se je igra Sunsov v zadnji četrtini povsem zaustavila. Varovanci Dejana Jakare so v tem delu dosegli vsega devet točk, v zadnjih štirih minutah pa celo zapravili vseh sedem napadov.

A odgovor domžalskih košarkarjev na slab strelski izkupiček je bil odličen. Najprej z zmago proti Zlatorogu, ki so ga v Laškem po izjemni zadnji četrtini premagali z 80:57. A še po treh četrtinah so bili domači košarkarji celo spredaj, nato pa je sledila domžalska eksplozija za 35:11 v zadnji četrtini in na koncu prepričljiva zmaga – v tem delu so zadeli kar šest trojk. Strelsko sta izstopala Blaž Mahkovic z 19 točkami in Tadej Ferme s 14. Svojo igro so nato Domžalčani nadgradili še na gostovanju na Polzeli, kjer so zadeli 15 metov za tri točke in iz igre metali 54-odstotno za zmago s 93:84. Odlično so odprli že prvo četrtino, ki so jo dobili s 27:19 in vodstva niso več izpustili iz rok. Napadalno so domžalski voz tokrat vlekli Mihailo Sekulović z 20, Ferme z 18 in Mahkovic s 16 točkami.

Sledila je morda najprestižnejša zmaga te serije nad ABA-ligašem, takrat vodilno ekipo na lestvici, Krko, ki so jo Domžalčani doma premagali s 64:61. Izenačena prva četrtina (17:18), domžalski preskok v drugi (23:14) in prevlada Novomeščanov v tretji (6:19) je pred zadnjim delom pripeljalo do vodstva gostov s 46:51. A Sunsi so se hitro vrnili v zadnjem delu in nato v psihološkem boju tekmo dobili na črti prostih metov – vse točke v zadnjih treh minutah so Sunsi dosegli s črte prostih metov.

Zahteven ritem je terjal svoj davek na srečanju proti Šenčurju, ki so ga Domžalčani doma izgubili s 74:77. Padec koncentracije v začetku zadnjega dela, ko so gostje po-

begnili za deset, je bil usoden za konec zmagovite serije. Na vnovično zmago pa ni bilo treba čakati predolgo, saj so Sunsi tri dni pozneje, 19. decembra, v napeti končnici tudi z nekaj sreče prišli do slavja nad Rogaško. A še pol minute pred koncem ni kazalo na to, saj so tekme vodili s 65:62 in imeli še žogo s strani. Domžalčani so se izvlekli po dveh velikih napakah nekdanjih igralcev Heliosa. Najprej je Jure Pelko šest sekund pred koncem za Rogaško zgrešil oba prosta meta pri vodstvu za točko, nato pa je v protinapad krenil Mahkovic, ki ga je 0,9 sekunde pred koncem nepravilno zaustavil še en nekdanji Brvar Leon Šantelj. Mahkovic je bil na drugi strani neusmiljen s črte prostih metov za prigrarano zmago z 68:67. Domžalčani so tako na uvodnih desetih tekmah vknjižili sedem zmag

Tadej Ferme je eden ključnih igralcev domžalske ekipe v decembru.

in ostajajo tik pod vrhom lestvice v državnem prvenstvu.

Med poplavo tekem je na vrsto prišel tudi izvršni odbor, na katerem je novi predsednik kluba postal Gunther Vesko, ki je tako kot zdaj že nekdanji predsednik David Kubala predstavnik glavnega sponzorja kluba in pred tem tudi član upravnega odbora domžalskega košarkarskega kluba, ki je letos praznoval 70 let obstoja.

DOMEN JARC
FOTO: FB/HELIOS SUNS

Serija Damin gambit navdušuje

Z novo Netflixovo serijo Damin gambit (The Queen's Gambit) se je v svetu razvnela prava šahovska evforija, ki se kaže tudi pri povečevanju zanimanja za šah v Sloveniji.

ŠAH Šahisti Šahovskega društva Domžale zato v teh koronskih časih nikakor ne mirujejo. Mladinske šahovske šole potekajo tekoče, tako da naši mentorji iz klubskih prostorov v živo predavajo preko online šahovske platforme Lichess. Na tej platformi vsako soboto Domžalčani organizirajo tudi dva turnirja, enega za vse mladince (člane šahovskih šol) ter drugega za vse člane virtualne Lichess ekipe Šahovsko društvo Domžale. Tej ekipi se lahko pridru-

ži kdorkoli ne glede na znanje, zato člani prijetno vabijo vse zainteresirane. Žal pa je koronakriza najbolj udarila ravno po najmlajših šahistih, ki še niso večji uporabe teh aplikacij, zato bodo njihovi treningi morali počakati. Mentorji vsem tem svetujejo, naj v tem času čim več igrajo doma s starši oziroma ostalimi bližnjimi sorodniki. Vaja namreč dela mojstra, v šahovskem svetu – dobesedno!

LAN TIMOTEJ TUREK

Tomaž Jarc: Želeli bi več posluha občine

Medtem ko trenerji v Atletskem klubu Domžale v zimskem premoru spremljajo izvajanje treningov svojih varovancev, ki v pričakovanju ali upanju tekmovalne sezone 2021 vestno in zavzeto trenirajo, nad vsem v ozadju bdi Tomaž Jarc. Domžalski atletiki je zvest že od samih začetkov – dobrih 40 let – in je v zadnjih letih v vlogi direktorja atletskega kluba.

AK DOMŽALE »Atletiki starejših skupin trenutno trenirajo na stadionu ob upoštevanju vseh predpisanih ukrepov in pa tudi individualno, z drugimi skupinami pa trenerji izvajajo vadbo prek različnih spletnih aplikacij – po vzoru izobraževanja na daljavo. Zaustavitev zaradi korone je bil res šok, in mladi, ki jim je bila odvzeta možnost organizirane vadbe, včasih potrebujejo kakšen motivacijski nagovor,« nič kaj rožnato stanje glede športe vadbe razkrije Tomaž Jarc, ki je pred mesecem dni sočasno ob izvolitvi novega in starega predsednika Atletske zveze Slovenije (AZS) Romana Dobnikarja postal predsednik nadzornega odbora Atletske zveze Slovenije: »Že v preteklem mandatu sem bil član odbora in pri opravljanju svojih nalog nadzora nad poslovanjem AZS smo s svojimi predlogi dosegli kar nekaj sprememb pri danes bolj urejenem in transparentnem poslovanju zveze. Ker sem prepričan, da lahko na tem področju naredimo še nove korake k boljšemu delovanju zveze, sem po tehtnem premisleku, pogovoru s kolegi v sedanjih sestavi nadzornega odbora in znotraj domačega kluba podal kandidaturu in bil izbran.«

Je pa 60-letni Domžalčan že dolga leta vpet v šport. Skoraj desetletje je bil član sveta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale in v tem času se je vedno zavzemal za dobrobit klubov. »V tem obdobju sem si pridobil vpogled v delovanje društev na lokalni ravni. S poznavanjem tekoče problematike ter s svojimi znanji in izkušnjami sem želel pomagati pri samem razvoju športa v Domžalah, a je sestava članov sveta Zavoda za šport in rekreacijo Domžale takšna, da žal to ni mogoče. V tem pogledu se kaže občina kot ne najboljši gospodar, saj je v zadnjem mandatu delovanje društev na lokalni ravni naredilo velik korak nazaj,« je oster Tomaž Jarc, ki je bil dolga leta vključen tudi v Združenje za gorske teke pod okriljem AZS, zdaj pa je aktiven tudi v Športni uniji Slovenije.

Leto 2020 je zaradi koronavirusa specifično in morda se je ravno zaradi ukvarjanja s športom na prostem toliko povečalo zanimanje za atletiko, saj so v Atletskem klubu Domžale za-

beležili izjemen porast vadečih. »Prav z veseljem je bilo videti toliko vadečih – tako najmlajših, ki so se z atletiko spoznavali skozi igro, kot tistih, nekaj starejših, ki so začeli z resnejšimi treninzi atletike in so jo vzeli za svojo. In ob tem je imelo druženje še posebno mesto. Ukvarjanje s športom, gibanje je primarna otrokova potreba – in zdaj jim vse to kar naenkrat vzamemo, treninge atletike, ko je bilo na stadionu prek sto otrok in mladostnikov, do tako rekoč praznega stadiona v zadnjih mesecih,« pokomentira Jarc, ki je v tem težkem letu pohvalil delovanje krovnega atletskega organizacije: »Je pa Atletska zveza izvedla skoraj popoln tekmovalni program, tako da so imeli vadeči tudi možnost tekmovali. A strah je vseeno marsikoga odvrnil od treningov in tekmovalni. Prek tega tudi v našem klubu nismo mogli.«

A kljub optimizmu je pred športniki klubi in društvi negotova prihodnost, zaradi česar bo še pomembnejše sodelovanje znotraj okolja, v katerem delujejo. »Atletika v Domžalah raste tako z rezultati kot s članstvom – atleti imamo skoraj tretjino individualnih kategoriziranih športnikov s strani Olimpijskega komiteja Slovenije v občini Domžale, žal pa ni deležna podpore, ki bi si jo z navedenim zaslužila. Prenova atletske površine je bila izvedena slabo in nestrokovno, kar se odraža tako pri vadbi kot pri izvedbi tekmovalni, oprema je stara in iztrošena. Želeli bi si na lokalnem nivoju sogovornika, ki bi nam prisluhnil. In verjamem, da ne le atletom, marveč tudi drugim športnikom,« svoje želje predstavi nekdanji atlet, ki je tudi po 40 letih ostal zapisan kraljici športov. In verjame, da bomo iz tega – ne glede

na vse – odšli kot zmagovalci: »Želim si, da bi se stanje čim prej normaliziralo, kar bi omogočilo nemoteno vadbo in pozneje tudi tekmovalni. Veliko število vadečih nam daje širino, v kateri bomo iskali nove perspektive atletike, in prepričan sem, da jih bodo naši trenerji tudi našli. Vsaka kriza prinese tudi dobre spremembe. Na novo pridobljene vrednote bomo vključevali v svoj življenjski slog ter kljub 'majhnosti' ostali v koraku z najboljšimi atletske klubi v Sloveniji.«

DOMEN JARC
FOTO: PETER KASTELIC

Popping ... Kaj je to Popping?

Ples ima toliko zgodb, toliko zgodovine, toliko različnih slogov. Med mogoče 'na prvo žogo' manj znanimi pa je zagotovo plesni slog Popping.

PLESNA ŠOLA MIKI To je ulični ples, ki spada med Funk stile. Ta plesni slog se je začel v vroči Kaliforniji med skupinami najstniških prijateljev, ko so v poznih 70. letih začeli odkrivati tedaj še nepoznane plesne sfere. Bolj popularen je bil v manj razvitih mestih. Plesalci so si gibe domislili sami, jih vadili, potem pa so jih razkazovali v različnih klubih ali celo imeli plesne bitke, kar jih je še bolj spodbudilo k razvoju in napredku plesnih gibov.

Popping ples je bil v tistem času pri mladostnikih način pobega iz realnosti, postal je njihova identiteta in na nek način nadomestna družina.

Plesne zvrsti so se lepo razvijale skozi čas, in tudi zato je pomembno, da jih ohranjamo. Naš namen pa je, da se dotakne vsakega, ki si vsaj malo želi, da bi se ga naučil. Zato je začetni tečaj, ki bo zajemal osnove Poppinga, namenjen vsem starostnim skupinam.

Tečaj bo vodil Andraž Mrak, ki je kot plesalec v paru z Dejanom Djurovičem dosegal vrhunske rezultate v članskem Electro Boogiju v plesnem svetovnem vrhu. V desetih letih sta bila na evropskih prvenstvih vedno med top 3, desetkrat državna prva-

Andraž Mrak

ka, svetovna prvaka. Sama odličja. Andraž Mrak, ki je svoje plesno znanje nadgrajeval po vsem svetu, zdaj pot nadaljuje kot uspešen trener v Plesni šoli Mikí, kjer s svojimi skupinami dosegajo vrhunske rezultate. Med drugim je prejel različna priznanja Plesne zveze Slovenije in drugih svetovnih plesnih organizacij. Več informacij pa boste prejeli na www.mikiples.com.

BARBARA ZONTA
FOTO: DOMEN NAHTIGAL

Balinarji s Količevega v letu 2020

Naše balinišče bo najlepše na svetu.

BŠK BUDNIČAR KOLIČEVO Ko zdajnja leta pišemo o Balinarskem športnem klubu Budničar Količevo, se vedno srečujemo z njihovo skrbjo za kar najboljše ureditev pokritega balinišča na Količevem, ki je bilo dolgo eno redkih v Sloveniji. Nekdanji budničarji, ki so nam polepšali številne prve maje, veliko ur svojega prostovoljnega dela namenjajo prav urejanju balinišča in njegove okolice, kar jim zagotavlja bistveno boljše pogoje za delo društva, predvsem pa za organizacijo in izvedbo različnih turnirjev, tudi mednarodnih, po katerih so znani tudi izven naše občine, pa tudi države.

Tudi letos so s prostovoljnimi delom urejali balinišče, ki naj bi postalo najlepše v Sloveniji, morda pa tudi na svetu. Poleg čedalje lepšega balinišča pa jih je letos veselilo tudi to, da

so se, kljub epidemiji, a ob upoštevanju vseh njenih ukrepov, na balinišču zbirali in balinali številni tekmovalci, predvsem pa rekreativci, in tako poskrbeli za svoje zdravje.

Ob prizadevnem delu jim je uspelo še tekmovali v 2. državni ligi, v avgustu pa so bili gostitelji 12. mednarodnega turnirja v balinanju za pokal Občine Domžale, ki je na Količevu pripeljal 14 ekip. Organizacijskemu uspehu so pridali tudi tekmovalno, saj je zmagala domača ekipa Trio z nekdanjimi igralci domače ekipe: B. Magerl, U. Markič in K. Kuzma. Čestitamo!

Na balinišču so ob pomoči Balinarskega športnega društva Budničar uspešno balinali tudi člani Medobčinskega društva invalidov Domžale, ki so na Količevem vedno dobrodošli gostje.

Balinarski športni klub Količevo se bo tudi v prihodnjem letu potrudil, da se bo tradicija balinarjev, ki počasi, a zanesljivo stopa proti zlatemu jubileju, nadaljevala in da bo njihovo balinišče tudi v letu 2021 velika priložnost za vse, ki radi balinajo ter tudi tako poskrbijo za svoje zdravje.

VERA VOJSKA

Želimo si nadaljevanja namiznoteniške tekmovalne sezone

Čeprav je v dneh, ko nastaja ta prispevek, zdravstvena situacija v Sloveniji zaradi pandemije koronavirusa zelo slaba, nam to ne kviri upanja na čim hitrejšo nadaljevanje tekmovalne sezone.

NAMIZNI TENIS Pogrešamo treninge, naša druženja in tekmovalni, tudi mednarodna.

Kljub vsemu pa naše delo ni v celoti zastalo. Ker smo pridobili smernice, usmeritve in dovoljenja, ki se jih odgovorno držimo, je lahko vsaj del članske ekipe že v 'tekmovalnem pogonu'. Za vse ostale pa velja, da se bodo treningi in tekmovalni začeli, ko bodo za to izpolnjeni ustrezni pogoji – saj se zavedamo, da je zdravje pač prvo in ima prednost pred vsemi ostalimi zadevami. Zato tudi na tem mestu apeliramo na vse, naj se obnašajo odgovorno do sebe in do drugih ter striktno upoštevajo ukrepe za zaježitev pandemije. Prepričani smo, da če se bomo tega držali vsi, se bo življenje v naši državi (in tudi drugje

po svetu) začelo vračati v neko normalno stanje, podobno tistemu pred izbruhom koronavirusa.

Čeprav uradnih treningov in tekmovalni ni, pa še kako aktivno delujemo na drugih področjih. Potekajo strokovna namiznoteniška izobraževanja (seveda na način in pod pogoji, ki jih narekujejo ukrepi za zaježitev koronavirusa), izmenjujemo si mnenja in informacije itd.

Na srečo pa se vsaj delno lahko pripravljamo doma – pa ne samo mi, tudi vi lahko malo za zabavo in sprostitve uporabite nekaj naših sredstev vadbe brez namiznoteniške mize, torej samo z loparjem in žogico. Naj naštejemo nekaj predlogov: odbijanje žogice z loparjem v steno (od tal ali neposredno v steno); odbijanje žogice v

zrak (naprej z eno, nato z drugo stranjo loparja, nato izmenično enkrat z eno drugič z drugo stranjo, kombiniramo lahko s hojo po stanovanju in ob tem žogico odbijamo z loparjem);

pomerimo se med seboj, kdo lahko večkrat zapored odbije žogico, ne da bi padla na tla; na steno namestimo tarčo ali kaj podobnega in jo skušamo zadeti z odbojem žogice ...

Komaj čakamo, da se ponovno takole zberemo v telovadnici NTS Mengeš ter začnemo s treningi.

Ko se bodo zadeve s koronavirusom uredile, bomo veseli, če se nam pridružite ter spoznate vse čare igranja namiznega tenisa – bodisi kot igralec ali pa kot bodoči namiznoteniški sodnik. Treningi bodo potekali v naši dvorani v Mengšu (Slovenska c. 39, poleg slaščičarne Flere). Dodatne informacije glede treningov v našem klubu dobite pri trenerju Davidu (031 502 157), glede organizacij, sojenja in vodenja namiznoteniških tekmovalni pa pri našem mednarodnem namiznoteniškem sodniku Janezu (031 612 835).

Vsem bralkam in bralcem Slamnika želimo prijeten božič ter srečno in predvsem zdravo leto 2021.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

OBJAVE

Razum nam pravi,
da je odrešitev.
Srce pa ne razume in boli ...

ZAHVALA

V hladnem jesenskem dopoldnevu 30. novembra 2020 smo se na domžalskem pokopališču v družinskem krogu poslovili od

dr. Velimirja Vulikića

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, Pogrebni službi Vrbančič za organizacijo pogreba in gospodu župniku Klemenu Svetelju za lep poslovilni obred.

Posebna zahvala gre županu Občine Domžale Toniju Dragarju za objavljen prispevek v Slamniku in dr. Mušiču za dolgoletno zdravljenje.

Dragi očka, dedek, brat in tast, hvaležni smo, da smo bili del tvojega življenja. V mislih in srcih boš vedno z nami.

Vsi tvoji

Življenje mine.
Najdražji ostanejo
in živijo v naših
spominih

V SPOMIN

29. decembra bo minilo pet let,
odkar se je poslovila naša mama

Ana Arnež

roj. Habjan iz Spodnjih Jarš

24. septembra pa je minilo 20 let,
odkar nas je zapustil naš oče

Mihael Arnež st.

iz Spodnjih Jarš, mizarski mojster

Pogrešamo vaju, zato hvala vsem, ki stojite na njunem grobu in ju ohranjate v lepem spominu.

Sin Marko in ostalo sorodstvo

Naj bo spokojen, sladki spanec tvoj,
prinese blaženega naj miru,
v srcih nosili bomo te s seboj,
spominjali se bomo dni, ko bil si tu.

V SPOMIN IN ZAHVALO

Od nas se je poslovil dragi mož, oče, dedi, stric in tast

Josip Magič

Ob njegovem preranem odhodu v večnost se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, znancem in sosedom za vse besede tolažbe in izrečena sožalja. Hvala za podarjeno cvetje, sveče, darove za svete maše, zvonjenje in druge dobre namene. Globoka zahvala patronažnim medicinskim sestram in osebnemu zdravniku. Hvala gospodu župniku Kancijanu Žižmanu za obred in lep govor ob njegovi krsti, pevcem kvarteta Krt za lepo odpete poslovilne pesmi, Pogrebni službi Vrbančič za vso organizacijo pogreba in cvetličarni Gabi za lepo cvetje. Hvala vsem, ki ste se na ta dan skupaj z nami poslovili in ga pospremili k večnemu počitku.

Žena Joži, sin Boris in hčerka Marjana

Moravče, oktober 2020

Nikoli ne bomo več peli,
kakor smo peli skupaj,
nikoli več tako veselili,
kakor smo se veselili skupaj.
(Tone Kuntner)

Bolezen in trpljenje si prestal,
v grobu poslej boš mirno spal,
odšel si tja, kjer ni več gorja,
Luč večna naj Ti upanje da.

ZAHVALA

V 92. letu starosti je tiho odšel v večnost naš dragi

Dano Juteršek

Vapov Dano iz Doba

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom za izrečena in pisna sožalja, sveče in darove za svete maše.

Hvala g. župniku Juretu Ferležu za čuten obred slovesa. Zahvala tudi Pogrebni službi Vrbančič za izvedbo pogreba v teh težkih razmerah.

Hvala osebju Doma upokojencev Mengeš za njihov trud in nesebično delo ob njegovi boleznih.

Vsi njegovi

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)

ZAHVALA

Ob slovesu naše drage mame

Frančiške Stražar

iz Preserij pri Radomljah

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja ter darove namesto sveč in cvetja v mašni namen ter Karitas. Najlepša hvala osebju Doma upokojencev Domžale za skrb in nego ter dr. Milanu Banku, najlepša hvala tudi župniku, g. Bernardu Rožmanu za podelitev bolniškega maziljenja, g. župniku Gašperju Mauku za lep poslovilni obred in osebju Pogrebne službe Vrbančič.

Najlepša hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Vsi njeni

Tiho odpada listje,
ostane radostno upanje,
da v novo vzklije.

Ko se ustavi srce,
obmolkne vse,
ostane le tišina
in večna bolečina.

ZAHVALA

Poslovil se je in odšel v 82. letu naš dragi mož, ati, ata, tast, brat in stric

Bernard Potočnik

z Linhartove ulice na Viru pri Domžalah

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem in vsem sosedom za darovane sveče in svete maše. Hvala gospodu župniku Aleksandru Ureku in Pogrebni službi Vrbančič za lepo opravljen poslovilni obred. Iskrena hvala tudi Papirnici Količevu za venec in pomoč, pevcem za ganljive pesmi in čustveno žalostinko. Topla misel na našega atija in dela njegovih pridnih rok ostajajo za vedno z nami.

Žalujoci: žena Vilma, hčerki Irena in Bernarda z družinama in ostali

Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
pravijo, je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.

ZAHVALA

V 84. letu je zaspala in nas zapustila naša draga mama in babi

Ivanka Jereb

iz Domžal

Iskrena hvala vsem, ki ste bili v času slovesa v mislih z nami. Hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in darove za maše. Hvala g. župniku za tople besede slovesa.

Vsi njeni

Vem, da ne ustavim dneva,
ki se zjutraj zlat rodi,
vem, da hlad prihaja v hišo,
ko se zunaj zvečeri!

ZAHVALA

20. novembra se je v 80. letu od nas poslovil ljubi mož, oče in dedi

Franc Perše

z Vira pri Domžalah

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom z Valvazorjeve ulice in znancem za izrečena sožalja, darove in sveče. Hvala tudi g. župniku in osebju Pogrebne službe Vrbančič za lepo opravljen obred.

Žena Gizela ter sin Matjaž in hči Nataša z družinama

Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več se tvoj glas ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.

V SPOMIN

Valentin Vidmar

z Vira pri Domžalah

3. januarja bo minilo 10. žalostno leto, odkar te ni več med nami, in da se nekoč tam srečamo. Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižgete svečko v spomin.

Vsi tvoji

Kogar imaš rad, nikoli ne umre ...
Le daleč, daleč je ...
(Tone Pavček)

V SPOMIN

Zaspala in zapustila nas je

Breda Aljaž

mami, babi, prababi

Hvala za vse, kar si nam dala in nas naučila, za tvojo voljo in pogum ... Pogrešamo te.

Vsi tvoji domači

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 83. letu starosti sklenila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

Ivanka Černagoj

iz Domžal

Sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem se zahvaljujemo za izrečena sožalja, kakor tudi g. župniku za opravljen obred. Srčno se zahvaljujemo požrtvovalnemu osebju Doma upokojencev Domžale za skrb in nego v njenih zadnjih letih.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je zapustil

Franc Kos

z Vira

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vsa izrečena sožalja.

Posebna zahvala Zrinjskega ulici, kolektivu vrtca Dominik Savio, kolektivoma Etre in Galme, kolektivu OŠ Rodica, staršem in učencem 6. c razreda OŠ Rodica, MD invalidov Domžale, župniku Aleksandru Ureku in Pogrebni službi Vrbančič.

Naj počiva v miru.

Vsi njegovi

Srcje je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal ...

ZAHVALA

V 83. letu je mirno zaspala in nas zapustila draga mama, babi, sestra in teta

Terezija Forjanič - Rezka

iz Domžal, Depala vas 48 b

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom (predvsem Gizi, Micki in Mileni), prijateljem in znancem za podporo, izrečena sožalja, podarjene sveče in svete maše.

Hvala za pomoč in skrb dr. Vode in sestri Simoni Ručigaj, dr. Kmetič, dr. Fink ter patronažnima sestrama Tanji in Romani iz ZD Domžale, Pogrebni službi Vrbančič, trobentaču, Alešu Kosu za lep cvetlični aranžma in zlasti hvala gospodu župniku Klemenu Svetelju za čuten obred. Hvala vam vsem iz srca.

Žalujoci: hči Branka z možem Matejem ter vnukinji Rebeka in Iris

Srcje je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo večno ostal.

ZAHVALA

V 85. letu se je od nas poslovil ljubi mož, oče, tast, dedek, pradedek, brat, stric, svak in bratranec

Janez Hribar

po domače Markov Janez iz Domžal

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala g. župniku Klemenu Svetelju za sočuten poslovilni obred, pevcem za prelepo zapete pesmi in Pogrebni službi Vrbančič. Hvala tudi patronažnim sestram iz Domžal. Topla misel na našega ata Janeza in dela njegovih pridnih rok ostajajo za vedno z nami.

Žalujoci vsi njegovi

Solze žalosti naj blažijo,
a spomin naj ne zbledi.
Vsi, ki v večnosti živijo,
na svetu puščajo sledi.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 94. letu sklenil naš dragi

Franc Urbanija

iz Spodnjih Jarš

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala gasilcem PGD Jarše - Rodica, pevcem za lepo zapete pesmi, g. župniku Matjažu Križnarju in Pogrebni službi Vrbančič za lepo opravljen poslovilni obred.

Žalujoci vsi njegovi

Nasvidenje pri Bogu ...

V SPOMIN

V začetku leta 2021 bo minilo leto dni, odkar se je poslovil mož in oči

Janez Moder

V minevanju časa se zavemo svoje minljivosti ...

Zahvaljujemo se vsem, ki z nami postojijo pri grobu in negujejo spomin nanj.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Jože Rape ml.

iz Domžal

Pogosto v naših mislih si,
Okrog nas pa te žal več ni.
Grob vajin prerani poslušaj zdaj naš glas,
Res mineva leto, odkar odšel si od nas?
Edinstvene pustil za seboj si sledi,
Še vedno imamo tudi tvoje marmelade, risbe, verze ...
A žalost, bolečina še kar ne popusti,
Moč tvoje očetovske ljubezni neverjetna se zdi.
Objemov in tvoje topline nič ne nadomesti.

Tolaži naju zgolj misel na to,
Eno spet z mami sta, ki pogrešal si jo zelo.

Hčerki Tamara in Urška z družinama ter ostali

V SPOMIN

Jože Zevnik

Odšel si dober košarkar
in naš prijatelj Zele

Pred nekaj leti smo košarkarji Domžal ustanovili združenje, ki smo ga poimenovali Legende domžalske košarke. Želeli smo narediti nekaj posebnega, zato smo sledili vzorcem angleških klubov, ki so pogosto rahlo čudaški, ha ha. Ko smo te seznanili z našo namero, si jo z veseljem podprl. Soočeni z velikimi uspehi slovenske košarkarske reprezentance, s pojavom izrednega Dragiča, izrednega Dončiča, večjega števila odličnih mladincev in kadetov, smo našli skupne podlage za prijateljevanje ob poglobljenih razpravah o tem, ali so bolj važni 'beki' ali centri.

Zelo smo te cenili tako na igrišču kot zunaj njega. Svojo košarkarsko pot si začel v Slovanu, kjer si še posebej cenil soigralca dr. Petra Kraljiča. Iz Slovana te je pot zanesla v Domžale, kjer si bil igralec, trener in predsednik kluba.

Poznan si bil po tem, kako si prihajal na tekme v Domžalah direktno z gradbišča, kjer se je gradila tvoja hiša in si bil v Komunalnem centru primoran zamenjati mešalec za žogo. Še dobro, da si imel dlani velike kot slon.

Poleg tega, da si bil uspešen balinar, si bil tudi zelo sposoben manager, ki je ob svojih poliglotskih sposobnostih našel rešitve, ki so tudi pripomogle k strmi rasti Heliosa, kjer si bil dolgo obdobje direktor zunanje trgovine. Lahko bi celo rekli, da si svoje bogato lasišče izgubil na razreševanju komercialno-tehničnih vprašanj Heliosovih dejavnosti v Italiji.

Ena izmed anekdot je tudi, kako sva skupaj vodila pogajanja z nemško multinacionalno Hoechst (Herberts), ko sem sam nujno potreboval time out v pogajanjih (vsaj uro ali dve), pa si vskočil ti in s svojimi kreativnimi dovtipi omogočil, da smo pogajanja pripeljali do izredno uspešnega konca.

Zelo si cenil in spoštoval svojo enkratno soprogo Sonjo in vso svojo družino, ki si jo ustvaril in večjemu številu nas mlajših, si nam bil v tem vzornik.

Bil si tudi prijazen 'smotan'. Še danes ne vem, ali si mislil resno, ko si nas prepričeval, da si Bosance naučil kuhati mleko!? To naj bi se dogajalo, ko si kot študent prevažal živino iz Slovenije v Bosno.

Dragi Zele, dragi Joško, žalostni smo, da si nas zapustil, in če je že to nujno, zakaj si odšel tako hitro?

Bil si izreden človek, to, da si bil malo 'smotan', pa ti je dalo še dodatno, pevsko dimenzijo. Takole pravi pesem: En starček je živel, ki si jo tako rad prepeval s svojim gromkim glasom:

Še enkrat pred smrtjo je kupico vzel,
zahvalil se bogu, tako je zapel.

»Oče nebeški, glej,
še en kozarček zdej,
hvalo bom vekomaj,
vekomaj pel.«

Adijo, stari!

UROŠ SLAVINEC IN LEGENDE DOMŽALSKE KOŠARKE

Domžale, 23. 11. 2020

V SPOMIN

Ivan Banko

1931–2020

V času te epidemije in njenih ukrepov nas je v 89. letu zapustil Ivan Banko, nekdanji direktor obrata Lek Mengeš in vodja uprave Leka v Ljubljani, prizadeven lovski starešina LD Domžale, ljubitelj konj in ustanovni član Konjeniškega kluba Krumperk. Žal nam okoliščine niso dovolile, da bi se kot prijatelji, krajani, lovski tovariši ter konjeniški in življenjski sopotniki poslovili od njega tako, kot bi si to kot znan in cenjen občan Domžal zaslužil, pa mi dovolite nekaj besed o njem in njegovem delu.

Kot vodja obrata Lek Mengeš si je prizadeval za njegov razvoj, razvoj kadrov in stroke ter bil za vsako napredno in korektno sodelovanje. Tako smo kot Biotehniška fakulteta imeli vedno odprta njihova vrata in formirali skupino Inštituta za prehrano na čelu s prof. Orešnikom, ki je desetletja uspešno sodeloval z Lekom pri kreiranju novih vitaminsko-mineralnih in prehranskih dodatkov ter izboljševanju prehrane ljudi in živali. Da je že v socializmu, na osnovi odprtosti za napredne usmeritve in kadrovanja, nastal interesanten farmacevtski obrat, priča dejstvo, da ga je odkupil svetovno znani Novartis in ga usmeril še naprej v raziskovalno delo (in ne tovarno tablete) ter odprl dodatne obrate Leka tudi v drugih delih Slovenije. Vsekakor je to bil rezultat in uspeh dela tega kolektiva in njegovih ljudi. Banko je svojo poklicno kariero zaključil kot vodja uprave Leka v Ljubljani.

Ves svoj prosti čas je Ivan že v času delovne dobe, še zlasti pa po njej, posvetil razvoju lovstva in konjeništvu v domžalski občini. Tako je od leta 1961 dalje bil član LD Domžale, v kateri je bil cenjen in spoštovan kot lovec, ki je imel vedno pravičen odnos do ljudi in narave ter je kmalu postal njen starešina. LD Domžale je vodil kot starešina dolgih 31 let ter v tem času osebno veliko prispeval k njeni notranji rasti in pridobitvi potrebne infrastrukture LD: od Lovskega doma na Kolovcu do strelišča in potrebnega zemljišča ter optimalnih odnosov z okoliškimi kmeti in krajani. Bil je aktiven tudi v Zvezi lovskih družin Ljubljana in Lovski zvezi Slovenije, za kar je prejel številna priznanja in lovska odlikovanja. Lovci LD Domžale smo se od njega poslovili s posebno slovesnostjo na njegovem grobu z zvoki lovskih rogistov in navorom ter obujanju spomina nanj, saj nam pravega lovskega pogreba žal niso dovolili. Ostal nam bo v trajnem spominu kot enkratni lovski tovariš in starešina ter kot vzor mladi generaciji, ki prihaja za nami v LD Domžale.

Druga njegova ljubezen je bila ljubezen do konj in konjeniškega športa. Ko se je začelo formiranje Konjerejskega centra na Krumperku, je bil leta 1979 skupno s soprogo Vero eden od prvih ustanovnih članov Konjeniškega kluba Krumperk. Oba sta nesebično pomagala tako pri ustanovitvi kluba kot pri izgradnji centra. Ivan je bil tudi eden od prvih članov kluba, ki je kupil kvalitetno hanoversko kobilo Alwo ter z njo prispeval k hitrejši rasti kvalitete plemenske črede centra in športnih uspehih kluba. Kobila je dala vrsto lepih zrebcev in med prvimi Arona, ki je bil vzrejen na Krumperku ter je postal večkratni državni prvak v preskakovanju zaprek in moči skoka. S svojim odnosom do konj in jahačev ter članov kluba je Ivan s sodelovanjem pri vodenju kluba dal vzgled in novo kvaliteto v rasti KK Krumperk. Vedno se je zelo veselil uspehov kluba in bil ponosen, da smo z našimi jahači in konji bili kar 18-krat državni prvaki SFRJ ali Slovenije. Njegova ljubezen do konj in velikodušna pomoč mladim pa je omogočila, da so se na njegovi Alwi učile in tekmovale nekatere generacije mladih jahačev. Skratka, bil je dolga leta eden od nosilnih stebrov KK Krumperk.

Vsem v klubu je bilo težko, ko smo izvedeli, da nas je predčasno zapustil naš cenjeni Ivan Banko in da ne bomo dočakali njegove 90. obletnice, za katero smo planirali, da bi se po dolgem času spet srečali 'vsi veterani' nekdanjega KK Krumperk ter se z njim povesečili in obujali spomine.

Žal smo z Ivanom izgubili še enega znanega in cenjenega občana Domžal, ki je veliko prispeval, da je ta naš kraj tak, kot je. Menim, da se bomo njega, njegovih del in njegove zapuščine, vsi ki smo ga poznali, še dolgo spominjali s toplo hvaležnostjo.

DR. FRANC HABE - FERI

SPREJEM OBJAV Zaradi trenutne epidemiološke situacije objave zahval in v spomin sprejemamo pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si. Osebna oddaja je možna le po predhodnem dogovoru. Spremljajte obvestila Kulturnega doma Franca Bernika Domžale in spletno stran www.kd-domzale.si

OBJAVE | PISMA BRALCEV

V SPOMIN

dr. Velimir Vulikič

»Pa nikar ne pozabi zapisati«

Zagotovo je vsakdo v roke prijel vsaj kakšno knjigo, ki jo je napisal dr. Velimir Vulikič. Nam, krajanom pod Sveto Trojico, je posebej ljuba Ljudje izpod vrha Sv. Trojice, ki je izšla leta 2003. Prav tako ne smemo pozabiti na Senatorja s Svete Trojice (1993) in še nekaj je takih, ki opisujejo naše kraje, ljudi, pripovedi, dogodke ali pa je dr. Veljko dobil zgolj navdih med krajankami in krajani kraja, ki ga je imel tako zelo rad.

Na Sveto Trojici sta namreč z ženo Malči leta 1970 kupila parcelo, zgradila hišico in tako postala prva vikendaša na našem območju. Na Sveto Trojico sta še dolga leta zelo rada zahajala. Aktivno pa sta se vključila tudi v lokalno skupnost. Dr. Vulikič je bil tisti, ki je prevzel urejanje Žejana, glasila PGD Žeje - Sveta Trojica, in ga oživil do te mere, da je postalo glasilo, kjer je bilo zapisano vse, kar se je skozi leto dogajalo, prav tako ni pozabil na zanimive sogo- vornike, našle so se tudi zanimive misli in utrinki. Žejana je urejal 13 let (1993–2002) in vedno izpostavljaj, kako pomembno se mu zdi, da dogodki in ljudje ostanejo na ta način zapisani. Njegovo geslo je bilo »da se ne pozabi«. Tudi pozneje je redno spremljal dogajanje in rad vsako leto kaj zapisal in tudi na ta način sodeloval v našem društvu.

Dr. Veljko je bil častni član PGD Žeje - Sveta Trojica. Vedno točno, z veseljem in zanimanjem se je udeleževal občnih zborov, prireditvev in različnih dogodkov. V gasilskih vrstah se je družil, dokler mu je zdravje dopuščalo. Prav tako ne smemo pozabiti na njegovo udejstvovanje pri nastanku zbornika 50 let Gasilske zveze Domžale. Čeprav nikoli ni bil operativni gasilec, pa je z gasilci čutil, deloval in bil organizaciji z vsem srcem predan.

Dr. Veljka sem spoznala, ko sem prevzela urednikovanje Žejana. Težko verjamem, da je minilo že 18 let, ko pa se zdi kot včeraj, ko sem prvič sedela v njegovem domu v Domžalah ob kupu knjig, zapiskov, izrezkov, časopisov in ob prijazen- mu nasmehu njegove žene Malči. Vedno sem občudovala njegovo zagnanost, vestnost in vztrajnost. Loteval se je projektov in zbiranja gradiv za zbornike ali knjige, kar je terjalo ogromno truda, časa in energije. Ampak dr. Veljko se ni dal. Vstajal je zgodaj, delal in delal in novi načrti in želja po zapisanem so ga gnali naprej. Večkrat mi je rekel in tega vse- kakor ne bom nikoli pozabila: »Pa nikar ne pozabi zapisati.«

V PGD Žeje - Sveta Trojica vam, dr. Velimir Vulikič, obljubljam, da bomo zapisovali – bolje več kot premalo. In tudi tako ustvarjali zgodovino. Za vami pa ostajajo številne knjige, zborniki, članki, udejstvovanja, nagrade ... in pred- vsem besede, ki so zapisane.

Ohranili vas bomo v lepem spominu.

KATJA NAKRST V IMENU PGD ŽEJE - SVETA TROJICA

V SPOMIN

Tone Bakšič

(1943–2020)

»Človek živi, dokler je živ spomin – in v naših spominih boš še dolgo živel.« so ob smrti svojega dolgoletnega čla- na Antona Bakšiča, od katerega smo se pred kratkim poslo- vili na domžalskem pokopališču, zapisali prijatelji iz Planinskega društva Domžale. S to mislijo se strinja- mo tudi v Univerzi za tretje življenjsko obdobje – Dru- štvu Lipa Domžale, enake misli pa ob slovesu od pridne- ga člana prevažajo tudi Smučarsko društvo Domžale in domžalski taborniki.

Zanesljivost in delavnost sta Toneta Bakšiča spremlja- li vse življenje, kar dokazuje tudi bronasta in srebr- na častna znaka Planinske zveze Slovenije, so napisali v Planinskem društvu Domžale, kjer so se mu zahvali- li za številne ure prostovoljnega dela, predvsem pri ob- novi in posodabljanju Domžalskega doma na Mali pla- nini, kjer se je kot pravi prostovoljec in ljubitelj planin- stva redno udeleževal različnih delovnih ter bil nepo- grešljiv in trden člen stalne delavne družine, ki jo je družilo prijateljstvo in veselje do skupnega dela. Bil je tudi član upravnega odbora in predsednik nadzornega odbora društva.

Življenjska pot je Domžalčana Toneta Bakšiča že kmalu pripeljala v Smučarsko društvo Domžale, kjer je bil smu- čarski učitelj in sodnik ter v zadnjih letih član nadzorne- ga odbora društva. Sledi njegovega predanega dela pa najdemo tudi med domžalskimi taborniki, saj je bil med začetniki taborništva v nekdanji veliki občini Domžale. Včlanil se je v vod Beli bober, ki ga je vodil mentor vseh tabornikov Ivo Jarc. Postal je predan tabornik, ki je vre- dnote in način življenja živel in uresničeval vse življenje.

Kot srčnega in delu predanega rekreativca in prijetne- ga sodelavca pa se ga spominjamo tudi člani Univerze za tretje življenjsko obdobje – Društva Lipa Domžale. Vrsto let je med nami opravljal zahtevne naloge, predvsem kot mentor sekcije kolesarjev prizadevno pripravljaj aktivno- sti ter kolesarje organizirano popeljal po bližnji in daljni okolici. Ne bomo pozabili njegove odlične organizirano- sti, vestnosti, pripravljenosti na pomoč, če je bila ta po- trebna, in tovarištva, ki se je kazalo na vsakem njegovem koraku. Za požrtvovalno in prizadevno delo je na predlog Društva Lipa prav letos prejel nagrado Občine Domžale.

Z veliko hvaležnostjo našemu Tonetu izrekamo zahvalo za vse opravljeno delo. Ohranili ga bomo v lepem in traj- nem spominu, domačim pa v imenu vseh društev izre- kam iskreno sožalje.

MARJAN RAVNIKAR, PREDSEDNIK DRUŠTVA LIPA DOMŽALE

V SPOMIN

Cvetka Jakič

(10. 9. 1927–16. 11. 2020)

Pred kratkim smo se poslovili od naše prijateljice, sose- de, mame in babice, tovarišice Cvetke Jakič. Z njo smo se zadnja leta srečevali ob obiskih v njenem stanovanju na Ljubljanski cesti v Domžalah, kjer je vse do pred dveh let preživljala zadnja leta svojega življenja. Vedno vedrega duha in nasmehana, kot da ne nosi več kot devetdeset let in da za njo niso desetletja težkega dela, zlasti v mladih letih in hudih preizkušnjah med drugo svetovno vojno.

Cvetka se je rodila sicer v družini Schumah v Ribnici na Po- horju ob dveh bratih in eni sestri. Njena mati se je preselila s tremi odraslimi otroci v Železno Kaplo v Avstrijo, Cvetko pa je pustila samo. Zato jo je občina komaj osemletno oddala v rejo, na veliko kmetijo Krevh na Dobravo pri Šmartnem v bližini Slovenj Gradca. Šolo je v Šmartnem smela obiskovati le tri leta, ker je morala potem ostati doma in delati na kme- tiji. Tako je osnovno šolo končala šele po koncu vojne.

Cvetka se je aprila 1944 odločila, da gre v partizane, čeprav so ji branili, da je premajhna in predrobna. Postala je bolni- čarka v skritih bolnicah na Pohorju, potem končala trime- sečni tečaj za bolničarje v Beli krajini. Ostala je kot bolničar- ka pri štabu VII. Korpuse v bolnici pri zaščitnem bataljonu, potem pa so jo poslali v višjo šolo za bolničarke v Žumberak na Hrvaškem čez Kolpo, kjer je delala kot bolničarka v bol- nici v Dučičih in tudi pri operacijah najtežjih ranjencev iz borb na Dolenjskem, Notranjskem in v Gorskem Kotarju.

Vedno je poudarjala: »Skrb za ranjence in njihovo varova- nje je bilo v partizanih najvišja vrednota. Brez tega ne bi zdržali, brez te medsebojne povezanosti in pomoči drug drugemu. Pa tudi ne brez pomoči številnih domačinov.«

Po koncu vojne je Cvetka prišla delat kot medicinska se- stra v Vojno bolnišnico v Ljubljani na Zaloško cesto. Po srečanju s prof. dr. Janezom Kanonijem, znanim psiha- trom, s katerim sta se poznala še iz partizanskih bolnic v Beli krajini, pa je odšla delat v Psihiatrično bolnico v Polju pri Ljubljani, kjer je potem delala 37 let vse do upokojitve.

Z bodočim možem Albinom Jakičem, sicer mojstrom za stavbno mizarstvo, doma iz Zadobrove pri Ljubljani, se je spoznala v Čateških Toplicah. Potem, ko je mož hudo zbolel na ledvicah in osem let preživel na dializi, je Cvet- ka sama skrbela za njega po svojih najboljših močeh. Tudi sama je imela hude težave s kolki in je preživela sed- dem operacij. Zadnja leta je imela hude težave s srcem, vendar je uspešno prestala operacijo na zaklopkah.

Cvetka je zadnja leta kljub visoki starosti sama skrbela zase, kuhala, hodila v trgovino in včasih tudi na domžal- sko tržnico, dokler ni odšla pred dvema letoma v dom za starejše občane.

Ob naših srečanjih je vedno ponosno pokazala fotografije svoje družine, sinov Boruta in Rasta, ene vnukinje in treh vnukov ter osem pravnukov in pravnukinjo.

Vedno, ko smo se srečali z njo, smo se spraševali, kako so ona in njene sovrstnice preživele vse hude predvojne in voj- ne preizkušnje, pa vendar ostale do konca polne energije in zveste svojim prepričanjem, da so se borile za pravično stvar.

»Trdo delo, skromno življenje in prepričanje, da se je treba boriti za lepše življenje vseh nas, naj je obdržalo pokonci.«

Takšna odhaja Cvetka v naš spomin in zgled, ki ga še kako potrebujemo tudi v zdajšnjem času.

FRANCI GERBEC

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaro- čenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskiimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posamezni- kovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v pri- meru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kon- takt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Jutri

Jutri ... beseda, ki je včasih toliko obetala, da me je jutraj vr- glo iz postelje novim dogodivščinam naproti. Vsa optimistična sem vase zlila prvo kavo in odhitela v svet neskončnih možno- sti. Nov dan, novo doživetje! Vedno je sijalo sonce, če pa se je že prikredel kakšen oblaček, sem ga odpihnila z nežno sapico.

Jutri ... beseda, ki zdaj povzroča strah in tesnobo, ki se ne- malokrat stopnjuje do napadov panike. Še vedno zlijem vase prvo kavo in se že po prvem požirku zaskrbljeno sprašujem, kaj bo šlo danes narobe, bom sploh preživela brez pomirjeval ... bom! Sem odločena ... naslednjih pet minut, potem pa me spet zagrabi črnogledost. Kako me ne bi, novice so katastrofal- ne ... okuženi, mrtvi, ukrepi, ni možnosti pobega. Bi se skrila v luknjo, čez glavo pokrila z odejo, da me ni, da se potuhnem kot zajec v svojo luknjo, preživim to težko obdobje, pa samo diham. Edina obveznost, ki jo imam – dihati! Kako enostavno se to sliši, v resnici pa je tako težko.

Svet, kakršnega smo poznali, se ruši. Nikoli več ne bo, kot je bilo. Se bomo lahko prilagodili? Čez sto let se bodo v šolah učili o tem obdobju, kot se zdaj učijo o obdobju kamene dobe. Svet pred virusom in svet po virusu. Se bomo sploh lahko še

kdaj objeli? Bomo šli lahko še kdaj na vlak brez maske? Bomo kupovali samo še prek interneta? Se bodo otroci še kdaj vrnili v šole? Bomo vsi delali od doma, ker nam bodo sodelavci pred- stavljali grožnjo za okužbo?

Človek človeku virus. Kolektivni strah se seli na osebni nivo. Pa vendar ... Dihaj! No, pa preizkusimo tehniko sproščanja: Vdih – šteje do šest, zadrži – šteje do tri, izdih – šteje do šest, zadrži – šteje do tri ... ponovi! Ne pomaga! Težak kamen strahu še vedno leži na mojih prsih. Mogoče bi bilo še najbolje, če ne bi več spremljala novic. Zdržim dve uri, potem spet prižgem televizor.

Ker imam čas, sem se odločila, da naredim čistko v omari. Pripravim paket oblačil, ki so brezhibna, samo naveličala sem se jih in jih odnesem na Rdeči križ. Pred Rdečim križem pa šok! Morje ljudi, ki stojijo v vrsti za prevzem paketov hrane, v popolni tišini, s sklonjenimi glavami, kot bi prišli na pogreb. Ne morem ostati ravnodušna, zaboli, v očeh me zapeče, preden se ulijejo solze. V kakšni državi živimo, da ljudje nimajo za hra- no? Jokam za njih, jokam iz strahu, da bom nekoč tudi jaz prisiljena stati v vrsti za paket hrane. Čez par dni so objavili le- stvico stotih najbogatejših Slovencev. Bog, kje si?

Bog varuj to našo malo deželico. Čutim strašansko veliko ljubezen do naše državice, kjer domujejo dobri in delavni lju- dje. Da sem začutila to ljubezen, pa sem pred leti morala na- rediti največjo napako v svojem življenju ... odselila sem se v tujino. Šele ko sem bila na drugem koncu sveta, sem dojela, kako je Slovenija čudovita, kakšno srečo imam, da sem se ro- dila prav tu. Nikoli ne bom pozabila občutka, ki me je prepla- vil, ko se je letalo spuščalo na Brnik. Najraje bi se spustila na kolena in poljubila to našo slovensko zemljičo.

Bliža se božič. Nimam volje, da bi okrasila smrekico. Najlepše darilo za božič bi bila družba najdražjih. Še vedno veljajo proti- koronski odloki. Še vedno je ustavljen javni prevoz. Še vedno ve- lja prepoved prehajanja med občinami. To pomeni, da letos ne bom mogla biti s starši za božič. Koliko božičev smo preživeli sku- paj, pa smo vse jemali za samoumevno. Šele, ko ti nekaj vzame- jo, začneš to ceniti. Za koliko ljudi bi bil to lahko zadnji božič, ki bi ga lahko preživeli s svojimi ljubljenimi? Pa ga ne bodo. Zlati

spomini, ki bi lahko bili ovekovečeni s fotografijami nas in naših najdražjih v kičastih prazničnih puloverjih. Včasih so si mame že par tednov pred prazniki belile glavo, kaj bodo postavile na mizo, zdaj pa je pomembno samo, da bi bili lahko skupaj. Najlepše da- rilo za božič je družba ljudi, ki jih imamo radi. Potica gor ali dol.

PIKA PAJSAR

Živeti z virusom

Nedvomno, kitajski virus covid-19 je med nami prisoten. Če- prav nekateri pisci tudi s kolumnami v Slammniku relativizirajo njegovo nevarnost, ga povezujejo s teorijami zarote in ga ena- čijo z običajno sezonsko gripo, bi morali v celoti upoštevati na- vodila zdravstvene stroke, predpisane z ukrepi vlade. Ljudje, ki iz nerazumnih nagibov na javnih mestih ne nosijo zaščitnih mask, ne upoštevajo medsebojne razdalje ter se družijo v ve- čjih skupinah, kažejo nespoštovanje in popolno empatijo do drugih. Njihova pravica do kršenja občin pravil ne more biti pred mojo pravico, da se obranim okužbe.

Želim si, da bi novo leto 2021 poleg zaježitve okužbe s covi- dom-19 prineslo tudi več strpnosti in razuma v našo družbo.

JOŽE NEMEC

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Socialna oskrba na domu je namenjena osebam, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem domačem okolju in se ne morejo oskrbovati same ali ob pomoči svojih bližnjih.

Kdo so upravičenci do socialne oskrbe na domu

- osebe, starejše od 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb,
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- kronično bolne osebe in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja,
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem in duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Obseg socialne oskrbe

- Pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, kamor spada pomoč pri oblačenju ali slačenju, pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov,
- Gospodinjska pomoč, ki obsega prinašanje enega pripravljene obroka hrane ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora,
- Pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, ki vključuje vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenec je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil.

Kako do storitve

Storitev se začne na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika. Pred začetkom izvajanja storitve se sklone dogovor o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve.

Kdo so izvajalci socialne oskrbe na domu

Storitev izvajajo socialne oskrbovalke na domu, ki so usposobljene za socialno oskrbo na domu po verificiranem programu usposabljanja.

Trajanje storitve

Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca se lahko izvaja vse dni v tednu največ do 20 ur tedensko. V primeru, ko zaradi potreb upravičenca storitev izvajata dva izvajalca neposredne socialne oskrbe, se lahko število ur mesečno poveča za največ eno tretjino.

Plačilo storitve

Storitev plača uporabnik po ceni, ki jo sprejme občina. Če uporabnik ni sposoben plačati stroškov storitve, niti njegovi otroci ali drugi zavezanci, lahko pri pristojnem Centru za socialno delo prosijo za oprostitev plačila.

Osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih oseb ter oseb, ki prejema trajno socialno pomoč, so po 100. čl. Zakona o socialnem varstvu oproščene plačila storitev v celoti.

Izvajalec storitve

Comett oskrba, d. o. o.
Tbilisijska 57 b, 1000 Ljubljana
Informacije: T: 01 721 10 21, 01 244 31 05; M: 031 740 466
E: oskrba@comett.si, kristina.kobe@comett.si

Voščila

Lepo je deliti
Iskrena hvala za vsa plemenita dejanja, prostovoljno delo, pomoč in darovanje krvi v letu 2020.
Ostanite srčni in z nami tudi v vseh dneh leta 2021, v katerih naj vas spremljajo sreča, zdravje, osebno zadovoljstvo in toplina prazničnih dni ter doma.
Območno združenje Rdečega križa Domžale

Življenje je lepo ...
Hvala za obisk, lepe misli, pohvale, za veselje in srečo, ki ste jih delili z nami v letu 2020.
Obiščite nas tudi v letu 2021, v katerem vam želimo veliko dobrih kulturnih dogodkov, zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva, hkrati pa voščimo prijetne božične praznike.
Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan

Učenje ima svoj začetek in nikoli konca
Obogatite svoje življenje z novimi znanji in prijetnimi druženji tudi v letu 2021, v katerem vsem želimo veliko zdravja, sreče, veselja in prijetnih trenutkov – tudi z nami. Dobrodošli.
Univerza za tretje življenjsko obdobje – Društvo Lipa Domžale

Vsem želimo lepe praznike in vse dobro v letu 2021.
Klub borilnih veščin Domžale

V letu 2021 vam želimo veliko zdravih, srečnih in zadovoljnih dni.
Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine

Srečno, zdravo in veselo 2021.
Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije 1941-1945, Domžale
Fantje se zbirajo ...
Za nami je leto, v katerem smo praznovali 60. rojstni dan. Hvala za čestitke, pomoč in veselje, ki ste ga delili z nami. Na slavnostnem koncertu se vidimo v letu 2021, v katerem vam želimo veliko zdravja, sreče in srčno zapetih slovenskih pesmi.
Moški pevski zbor upokoencev Janez Cerar Domžale

Naj bo leto, ki prihaja prežeto s srečo, zdravjem in ljubeznijo.
želimo vam vesel božič in srečno 2021!
Društvo narodnih noš in ohranjanja kulturne dediščine Domžale

Za srečno otroštvo vseh naših otrok
V novem letu želimo, da bi se otroci spet igrali, hodili v šolo in radostili nad življenjem. Srečno, zdravo in zadovoljno 2021 ter prijetne praznične dni!
Zveza prijateljev mladine Domžale

Kdor poje rad, ostane mlad
Srečno, zdravo in zadovoljno novo leto z veliko petja in prijetnimi prazniki vam želi
Ženski pevski zbor Stane Habe Domžale

Vsem krajanom in krajkam ter občanom in občankam želimo vesel božič, v letu 2021 pa zdravja, sreče in uspehov.
Športno društvo Zlato Polje

Srečno, zdravo in zadovoljno 2021 ter prijetne praznike vam želi in vas vabi na balnišče na Količevem
Balinarski športni klub Budničar Količevo

Vesel božič in naj bo leto 2021, v katerem praznujemo 30. rojstni dan, srečno in zdravo ter uspešno za vse.
Kulturno društvo Domžalski rogisti

Prijetne božične praznike in vse dobro v letu 2021 – tudi z našo doma pridelano zdravo hrano.
Društvo podeželskih žena Domžale

Naj medi!
Medeno leto 2021 ter vesel božič in naj vam tudi naš med prinese veliko zdravja.
Čebelarstvo društvo Krtina, Dob

Vsem občanom in občankam želimo prijeten božič ter zdravo in uspešno leto 2021.
Policijsko veteransko združenje Sever Ljubljana, Odbor Domžale

Naj se v novem letu izpolnijo vse sanje in, če morda ste pozabili nanje, ne obupajte in se vrnite vanje.
Lepe praznike in srečno v letu 2021 želi vsem krajanom
KO RK VIR

Naj vam prijazni novi čas prinese več, kar je staro leto zamudilo: ljubezen, srečo, zdravje in veselje, to naše novoletno je voščilo.
Društvo upokoencev Domžale

Srečno, zdravo in zadovoljno leto 2021 z veliko prijetnimi prazniki in prijateljskimi srečanji vam želi
Krajevna organizacija za vrednote NOB Dob, Krtina

MALI OGLASI

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.
t: 040 780 078

prostor za zaključene družbe. Možen najem samega prostora.
t: 040 872 078

Bistro Kiwi, Depala vas nudi

Nudimo vam razrez cistern za kurilno olje
t: 040 872 078

Zaradi trenutne epidemiološke situacije objave sprejemamo pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si. Osebna oddaja je možna le po predhodnem dogovoru. Spremljajte obvestila Kulturnega doma Franca Bernika Domžale in spletno stran www.kd-domzale.si

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel 01 724 16 56 tel 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O RAZPISU

ZA POSREDOVANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE DOMŽALE V LETU 2021

Vso zainteresirano javnost obveščamo, da Občina Domžale, Odbor za občinska priznanja, proslave in prireditve objavlja na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavljata **javni razpis za sofinanciranje delovanja dnevnega centra za osebe z motnjami v duševnem razvoju v letu 2021**.

Rok za prijavo je možen do 29. januarja 2021.

OBČINA DOMŽALE
ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU

ZA SOFINANCIRANJE DELOVANJA DNEVNEGA CENTRA ZA OSEBE Z MOTNJAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU V LETU 2021

Vso zainteresirano javnost obveščamo, da Občina Domžale v Uradnem vestniku Občine Domžale, www.domzale.si v zavihku »Objave/uradni vestnik« in na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavljata **javni razpis za sofinanciranje delovanja dnevnega centra za osebe z motnjami v duševnem razvoju v letu 2021**.

Rok za prijavo je možen do 15. januarja 2021.

Številka: 122-14/2020
Datum: 24. 12. 2020

OBČINA DOMŽALE
ŽUPAN TONI DRAGAR

